

**ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 234**  
(у режимі відеоконференції)

м. Київ, вул. Банкова, 5-7,  
кім.214

11 червня 2025 року  
13:00

**ГОЛОВУЄ:** Голова Комітету Наталуха Д.А. (у залі)

**ПРИСУТНІ:** Народні депутати України – члени Комітету онлайн: Кисилевський Д.Д., Марчук І.П., Мовчан О.В., Рушишин Я.І., Лічман Г.В., Кицак Б.В., Кубів С.І., Колтунович О.С., Магомедов М.С., Маріковський О.В., Шипайло О.І., Янченко Г.І.

Працівники секретаріату Комітету в залі: Гаврилів Р.М., Прокопенко Р.Б., Бойко К.А., Докієнко Л.А., Лебединська О.Ю., Стрілько В.Ю., Терегейло Ю.В.

**ВІДСУТНІ:** Народні депутати України - члени Комітету: Буймістер Л.А., Тарута С.О., Шевченко Є.В.

**СЛУХАЛИ:** Інформацію Голови Комітету Наталухи Д.А. щодо порядку денного засідання Комітету.

**УХВАЛИЛИ:** Затвердити порядок денний засідання Комітету

**«за» – 12**

(Наталуха Д.А., Кисилевський Д.Д., Мовчан О.В., Рушишин Я.І., Кицак Б.В., Колтунович О.С., Кубів С.І., Лічман Г.В., Маріковський О.В., Марчук І.П., Шипайло О.І., Янченко Г.І.)

**«проти» – 0**

**«утримався» – 0**

**Рішення прийнято.**

(Магомедов М.С. не брав участі в голосуванні)

## ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Перегляд рішення Комітету щодо проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України (реєстр. № 7508) (друге читання).

2. РІЗНЕ.

### Питання 1.

**СЛУХАЛИ:** Пропозицію Голови Комітету Наталухи Д.А. переглянути рішення Комітету щодо проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України (реєстр. № 7508) (друге читання).

**УХВАЛИЛИ:** Переглянути відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» рішення Комітету щодо проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України (реєстр. № 7508) (друге читання).

«за» – 11

(Наталуха Д.А., Кисилевський Д.Д., Мовчан О.В., Руцишин Я.І., Кицак Б.В., Кубів С.І., Лічман Г.В., Магомедов М.С., Маріковський О.В., Марчук І.П., Янченко Г.І.)

«проти» – 0

«утримався» – 0

**Рішення прийнято.**

(Колтунович О.С., Шипайло О.І. не брали участі у голосуванні)

В обговоренні зазначеного питання взяли участь народні депутати України – члени Комітету: Марчук І.П., Наталуха Д.А., Янченко Г.І., Кубів С.І., Руцишин Я.І.

За результатами обговорення члени Комітету

**УХВАЛИЛИ:** 1. Відкликати правки та пропозиції, внесені до порівняльної таблиці на виконання рішення Комітету від 02 травня 2025 року (лист № 04-16/03-2025/102579 (1877705) від 02.05.2025).

На виконання рішення Комітету доручити народному депутату України Марчуку І.П. відкликати зазначені правки та пропозиції, як суб'єкту права законодавчої ініціативи.

**«за» – 11**

(Наталуха Д.А., Кисилевський Д.Д., Мовчан О.В., Руцишин Я.І., Кицак Б.В., Кубів С.І., Лічман Г.В., Магомедов М.С., Маріковський О.В., Марчук І.П., Янченко Г.І.)

**«проти» – 0**

**«утримався» – 0**

**Рішення прийнято.**

(Колтунович О.С., Шипайло О.І. не брали участі у голосуванні)

2. Підтримати пропозиції народного депутата України Марчука І.П. та внести до порівняльної таблиці і врахувати нові правки, виклавши їх в редакції Комітету.

На виконання рішення Комітету доручити народному депутату України Марчуку І.П. подати нові правки та пропозиції, як суб'єкту права законодавчої ініціативи. *(Пропозиції додаються)*

**«за» – 11**

(Наталуха Д.А., Кисилевський Д.Д., Мовчан О.В., Руцишин Я.І., Кицак Б.В., Кубів С.І., Лічман Г.В., Магомедов М.С., Маріковський О.В., Марчук І.П., Янченко Г.І.)

**«проти» – 0**

**«утримався» – 0**

**Рішення прийнято.**

(Колтунович О.С., Шипайло О.І. не брали участі у голосуванні)

3. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у другому читанні прийняти проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України (**реєстр. № 7508**) у другому читанні та в цілому з техніко-юридичним опрацюванням.

**«за» – 11**

(Наталуха Д.А., Кисилевський Д.Д., Мовчан О.В., Руцишин Я.І., Кицак Б.В., Кубів С.І., Лічман Г.В., Магомедов М.С., Маріковський О.В., Марчук І.П., Янченко Г.І.)

**«проти» – 0**

**«утримався» – 0**

**Рішення прийнято.**

(Колтунович О.С., Шипайло О.І. не брали участі у голосуванні)

**РІЗНЕ.**

**СЛУХАЛИ:**

Інформацію Голови Комітету Наталухи Д.А. стосовно створення робочої групи з питань змін законодавства щодо юридичних осіб публічного сектору економіки під головуванням Мовчана О.В. – голови підкомітету з питань регулювання публічних закупівель та ефективного управління державним і комунальним майном.

В обговоренні зазначеного питання взяли участь народні депутати України – члени Комітету: Наталуха Д.А., Мовчан О.В.

За результатами обговорення члени Комітету

**УХВАЛИЛИ:**

Створити робочу групу з питань змін законодавства щодо юридичних осіб публічного сектору економіки під головуванням Мовчана О.В. – голови підкомітету з питань регулювання публічних закупівель та ефективного управління державним і комунальним майном

**«за» – 10**

(Наталуха Д.А., Кисилевський Д.Д., Мовчан О.В., Руцишин Я.І., Кицак Б.В., Кубів С.І., Лічман Г.В., Маріковський О.В., Марчук І.П., Янченко Г.І.)

**«проти» – 0**

**«утримався» – 0**

**Рішення прийнято.**

(Колтунович О.С., Магомедов М.С., Шипайло О.І. не брали участі у голосуванні)

**ГОЛОВА КОМІТЕТУ**

**Д. НАТАЛУХА**

**СЕКРЕТАР КОМІТЕТУ**

**Я. РУЦИШИН**

Голові Комітету Верховної  
Ради України з питань  
економічного розвитку

НАТАЛУСІ Д.А.

**ПРОПОЗИЦІЇ**  
**до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України**  
**щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням**  
**механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення**  
**зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною**  
**перебудовою економіки України" (реєстр. № 7508)**

За результатами розгляду 11 червня 2025 року на засіданні Комітету з питань економічного розвитку проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України (реєстр. № 7508) (друге читання) та на виконання рішення Комітету від 11 червня 2025 року, відкликаю подані мною на виконання рішення Комітету від 02 травня 2025 року пропозиції до законопроекту (лист № 04-16/03-2025/102579 (1877705) від 02.05.2025) та вношу нові пропозиції такого змісту:

1. Назву та текст проекту Закону викласти у такій редакції:

**"ЗАКОН УКРАЇНИ**

**Про публічно-приватне партнерство**

**Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

**Стаття 1. Визначення термінів**

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) балансоутримувач - державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору, на балансі або у власності якого перебуває майно, що є об'єктом публічно-приватного партнерства (далі об'єкт- ППП);

2) господарське товариство публічного сектору – юридична особа або об'єднання юридичних осіб, які відповідають зазначеним нижче характеристикам:

а) створені та/або здійснюють діяльність з метою надання суспільно значущих послуг за умови, що такі послуги не мають виключно промислового або комерційного характеру; та

б) є розпорядниками бюджетних коштів; або

є одержувачами бюджетних коштів; або

фінансуються іншими господарськими товариствами публічного сектору більш як на 50 відсотків; або

є особами, на управління якими здійснюють вплив інші господарські товариства публічного сектору; або

є особами, у вищому органі управління яких держава, територіальна громада або інші господарські товариства публічного сектору володіють більшістю голосів; або

є особами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, територіальній громаді або іншому господарському товариству публічного сектору; або

є особами, одноосібний виконавчий орган або більшість членів колегіального виконавчого органу якої призначає держава, територіальна громада або інші господарські товариства публічного сектору;

3) грант для проектів публічно-приватного партнерства - грошові кошти (фінансові ресурси), виплата (допомога) у національній чи іноземній валюті, надані донорами для фінансування проекту публічно-приватного партнерства на безоплатній, безпроцентній і безповоротній основі;

4) дисконт - різниця між ринковою вартістю та фактичною вартістю продажу 1 метра квадратного житлової забудови, що буде наданий фізичним особам - вигодонабувачам відповідно до умов договору публічно-приватного партнерства у проектах публічно-приватного партнерства з будівництва житла або проектах публічно-приватного партнерства з будівництва житла з допороговим значенням;

5) договір про фінансування - договір між приватним партнером та кредитором (кредиторами) чи його (їхніми) представниками, укладений з метою фінансування проекту публічно-приватного партнерства;

6) договір публічно-приватного партнерства (далі - договір ППП), що не є концесійним договором, - договір між публічним партнером та приватним партнером, який передбачає взяття та виконання приватним партнером перед публічним партнером обов'язку щодо фінансування (повного або часткового), створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг, у порядку та на умовах, визначених таким договором;

7) донор - спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй, інституції Європейського Союзу або створені та/або уповноважені ними установи/організації, міжнародна організація, міжнародна фінансова організація, іноземна держава (уряд іноземної держави та/або органи або організації, уповноважені урядом іноземної держави), іноземний муніципальний орган або донорська установа (юридична особа - резидент/нерезидент, яка не має на меті отримання прибутку, метою діяльності якої є підтримка проектів, зокрема у сферах, визначених статтею 4 цього Закону), що надають гранти для проектів публічно-приватного партнерства відповідно до міжнародних договорів України, договорів про співпрацю, договорів ППП та інших договорів;

8) допоміжне майно - нерухоме та/або рухоме майно у складі об'єкта ППП, яке виконує допоміжні функції у рамках реалізації проекту публічно-приватного партнерства, зокрема не використовується приватним партнером для надання суспільно значущих послуг, але може використовуватися для надання додаткових послуг за договором ППП на оплатній основі та для здійснення іншої господарської діяльності, не забороненої законодавством, відповідно до умов договору ППП;

9) заявка на участь у конкурсі - документ, сформований за принципом єдиного європейського закупівельного документа (European single procurement document - ESPD), форму і зміст якого затверджує уповноважений орган з урахуванням форми, затвердженої Імплементативним регламентом Європейської Комісії (EU) 2016/7 від 5 січня 2016 року, та цього Закону, який заповнює особа, зацікавлена в участі у конкурсі для кваліфікаційного відбору;

10) кваліфікаційний відбір - процедура перевірки відповідності критеріям кваліфікаційного відбору, перевірки відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі та перевірки відповідності іншим вимогам конкурсу, передбаченим цим Законом і конкурсною документацією, які проводить конкурсна комісія відповідно до порядку та умов, встановлених цим Законом і конкурсною документацією;

11) конкурс - конкурентна процедура з відбору приватного партнера: відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог;

12) конкурсна комісія - конкурсна комісія, сформована публічним партнером відповідно до цього Закону з метою організації та проведення конкурсу для конкретного проекту публічно-приватного партнерства;

13) кредитор - будь-яка фінансова установа, міжнародна фінансова організація, що надала чи має намір надати боргове фінансування та/або видала гарантію приватному партнеру для виконання ним зобов'язань за договором ППП;

14) критерії кваліфікаційного відбору - критерії, визначені у конкурсній документації відповідно до частини першої статті 19 цього Закону, яким повинні відповідати претенденти та учасники конкурсу;

15) міжнародна фінансова організація - Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій, Міжнародна асоціація розвитку, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Північний інвестиційний банк, Світовий банк та інші міжнародні фінансові організації, членом яких є Україна;

16) найбільш економічно вигідна конкурсна пропозиція - конкурсна пропозиція, визнана найкращою за результатами оцінювання конкурсних пропозицій відповідно до цього Закону;

17) незалежний експерт - особа, яка відповідає встановленим законодавством вимогам, має спеціальні знання в певній галузі та може надавати консультації, висновки з питань, що потребують таких спеціальних знань, під час проведення конкурсу;

18) очікувана вартість проекту публічно-приватного партнерства - вартість проекту публічно-приватного партнерства, що складається з суми всіх очікуваних платежів на користь приватного партнера (без податку на додану вартість) та розраховується публічним партнером з урахуванням вартості робіт, послуг, які є предметом договору ППП, і товарів, пов'язаних з

такими роботами, послугами, у порядку, встановленому уповноваженим органом, з урахуванням положень цього Закону. Очікувана вартість проекту публічно-приватного партнерства є дійсною на момент оголошення про проведення конкурсу та застосовується для визначення того, чи є проект допороговим;

19) переможець конкурсу - учасник конкурсу, конкурсна пропозиція якого відповідає всім критеріям та умовам, що визначені в конкурсній документації, і визнана найбільш економічно вигідною, якому конкурсна комісія повідомила про намір укласти договір ППП;

20) підстави для відмови в участі у конкурсі - обмеження, визначені частиною другою статті 19 цього Закону, які застосовуються до претендентів та учасників конкурсу під час проведення конкурсу;

21) плата за експлуатаційну готовність - передбачені договором ППП платежі на користь приватного партнера, які сплачуються після прийняття об'єкта ППП або його частини в експлуатацію, розмір яких залежить від досягнення приватним партнером показників ефективності (результативності), визначених договором ППП;

22) показники ефективності (результативності) - кількісні та якісні показники щодо надійності та доступності об'єкта ППП та/або надання суспільно значущих послуг (якщо надання суспільно значущих послуг передбачено договором ППП), які мають бути досягнуті в результаті реалізації проекту публічно-приватного партнерства з урахуванням його мети та завдань;

23) потенційний приватний партнер - фізична або юридична особа (резидент або нерезидент) або об'єднання таких осіб (резидентів та/або нерезидентів), які мають намір виконати роботи та/або надати послуги або яких запрошено виконати роботи та/або надати послуги в рамках реалізації проекту публічно-приватного партнерства;

24) претендент – фізична або юридична особа (резидент або нерезидент) чи об'єднання таких осіб (резидентів та/або нерезидентів), які у порядку, визначеному конкурсною документацією, подали заявку на участь у конкурсі, а в разі проведення відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором – подали заявку на участь у конкурсі та конкурсну пропозицію;

25) приватний партнер – юридична особа - резидент України або держави – члена Європейського Союзу, створена з урахуванням вимог конкурсної документації та цього Закону, яка є стороною договору ППП та спеціально створена виключно для реалізації проекту ППП;

26) проект публічно-приватного партнерства з будівництва житла (далі – проект ППП з будівництва житла) - сукупність послідовних заходів, спрямованих на підготовку та реалізацію проекту, пов'язаного із залученням приватним партнером фінансування (повного або часткового) для нового будівництва об'єктів житлової нерухомості, а також, якщо це передбачено конкурсною документацією, об'єктів соціальної інфраструктури (для забезпечення суспільно значущими послугами фізичних осіб - вигодонабувачів та інших власників об'єктів житлової нерухомості) та/або допоміжного майна, та/або реконструкції об'єктів житлової нерухомості відповідно до умов договору ППП;

27) проект публічно-приватного партнерства з будівництва житла з допороговим значенням (далі – проект ППП з будівництва житла з допороговим значенням) – проект публічно-приватного партнерства з будівництва житла, очікувана вартість якого менша за

суму, еквівалентну 5 538 000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення публічно-приватного партнерства;

28) проект публічно-приватного партнерства з допороговим значенням (далі – проект ППП з допороговим значенням) – проект публічно-приватного партнерства, очікувана вартість якого менша за суму, еквівалентну 5 538 000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення публічно-приватного партнерства;

29) проект, що здійснюється на умовах публічно-приватного партнерства (далі - проект ППП), - сукупність послідовних заходів, що здійснюються протягом строку, визначеного законодавством, спрямованих на підготовку та реалізацію проекту, пов'язаного із залученням приватного фінансування (повного або часткового) для створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг, у порядку і на умовах, визначених договором ППП;

30) прямий договір - договір між публічним партнером, приватним партнером та кредитором (кредиторами), що визначає порядок та умови заміни приватного партнера, виконання фінансових зобов'язань приватного партнера перед кредитором (кредиторами) та інші положення, спрямовані на запобігання розірванню договору ППП;

31) публічний партнер - суб'єкт, який є публічним партнером відповідно до частини другої статті 10, частини другої статті 52 цього Закону;

32) публічно-приватне партнерство (далі - ППП) - співробітництво між публічним та приватним партнерами, що здійснюється на основі договору та відповідає ознакам публічно-приватного партнерства, визначеним статтею 3 цього Закону;

33) радник - фізична та/або юридична особа, у тому числі міжнародна фінансова організація, яка за договором бере на себе зобов'язання щодо надання у процесі підготовки проекту ППП послуг, передбачених статтею 31 цього Закону;

34) роботи – загальний результат будівельних та/або інженерно-монтажних робіт, що в сукупності є достатнім для виконання економічної або технічної функції;

35) строк публічно-приватного партнерства (далі - строк ППП) - період, протягом якого згідно з умовами договору ППП приватний партнер виконує свої зобов'язання, що становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг);

36) суспільно значущі послуги - послуги, спрямовані на забезпечення суспільних інтересів та потреб, що надаються необмеженому колу користувачів (споживачів) та/або надання яких зазвичай забезпечують органи державної влади, органи місцевого самоврядування або

державні, комунальні підприємства, установи, організації, господарські товариства публічного сектору;

37) технічне обслуговування - заходи, спрямовані на забезпечення належного рівня експлуатації об'єкта ППП відповідно до умов договору ППП;

38) уповноважена організація - державна організація, утворена уповноваженим органом та уповноважена Кабінетом Міністрів України на взаємодію з органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування щодо здійснення заходів, спрямованих на підготовку та реалізацію проектів ППП і проектів концесії, у тому числі на співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями;

39) уповноважений орган - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічно-приватного партнерства;

40) управління та/або експлуатація - заходи, безпосередньо спрямовані на забезпечення використання об'єкта ППП та/або надання суспільно значущих послуг відповідно до умов договору ППП;

41) учасник конкурсу - претендент, який за результатами кваліфікаційного відбору в установленому конкурсною документацією порядку допущений до участі у конкурсній пропозиції, а в разі проведення відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором – претендент, конкурсну пропозицію якого оцінює конкурсна комісія у порядку, визначеному конкурсною документацією;

42) фізична особа - вигодонабувач - фізична особа, яка належить до певної категорії осіб, які визначені публічним партнером такими, що мають право на набуття майнових прав на об'єкт житлової нерухомості та/або права власності на нього, та набуває права у порядку та на умовах, визначених договором ППП, укладеним для реалізації проекту ППП з будівництва житла або проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

1) термін "контроль" - у значенні, наведеному в Законі України "Про захист економічної конкуренції";

2) термін "кінцевий бенефіціарний власник" - у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

3) терміни "потенційний конфлікт інтересів", "реальний конфлікт інтересів" - у значеннях, наведених у Законі України "Про запобігання корупції";

4) термін "пов'язані особи" - у значенні, наведеному в Податковому кодексі України;

5) термін "виконання робіт" – у значенні, наведеному в Законі України "Про публічні закупівлі";

6) терміни "інновація", "інноваційний проєкт" - у значеннях, наведених у Законі України "Про інноваційну діяльність".

Стаття 2. Правові засади публічно-приватного партнерства

1. Правовими засадами ППП є Конституція України, Цивільний кодекс України, цей Закон, інші законодавчі акти України, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Відносини, що виникають у зв'язку з ППП, встановлюються виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.

Зміни до цього Закону можуть вноситися виключно законом про внесення змін до цього Закону. Якщо для реалізації положень поданого проекту закону про внесення змін до цього Закону необхідні законодавчі зміни до інших законодавчих актів, такі зміни викладаються в розділі "Прикінцеві та перехідні положення" проекту закону про внесення змін до цього Закону.

3. На відносини, що виникають у зв'язку з вибором приватного партнера, виконанням договору ППП та наданням підтримки здійснення ППП, не поширюється дія законодавства про публічні закупівлі.

### Стаття 3. Ознаки та основні принципи здійснення публічно-приватного партнерства

#### 1. До ознак ППП належать:

1) внесення приватним партнером інвестицій, а саме забезпечення приватним партнером повного або часткового фінансування, створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування об'єкта ППП (крім випадків, визначених цим Законом), з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг;

2) довготривалість строку ППП, крім проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням, строк яких може становити менше п'яти років;

3) передача приватному партнеру частини ризиків, що пов'язані із забезпеченням приватним партнером повного або часткового фінансування, створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування та/або управління та/або експлуатації об'єкта ППП (крім випадків, визначених цим Законом), та інших ризиків, що виникають під час реалізації проекту ППП.

Усі інвестиційні проекти, що відповідають ознакам ППП, реалізуються з дотриманням вимог цього Закону.

#### 2. Основними принципами здійснення ППП є:

1) рівність перед законом публічних та приватних партнерів;

2) заборона будь-якої дискримінації прав публічних чи приватних партнерів;

3) узгодження інтересів публічних та приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди;

4) забезпечення вищої ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності публічним партнером без залучення приватного партнера;

5) визнання публічними та приватними партнерами прав і обов'язків, встановлених законодавством України та визначених умовами договору ППП;

6) справедливий розподіл між публічним та приватним партнерами ризиків, пов'язаних з виконанням договорів ППП;

7) визначення приватного партнера на конкурсних засадах, крім випадків, встановлених законом;

8) незмінність протягом усього строку дії договору ППП форми власності об'єктів, що перебувають у державній, комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим, господарським товариствам публічного сектору та передані приватному партнеру;

9) використання об'єкта ППП відповідно до положень договору ППП;

10) відповідність проекту ППП Цілям сталого розвитку України, затвердженим у встановленому законодавством порядку, з урахуванням Системи оцінювання та рейтингування публічно-приватних партнерств та інфраструктури Європейської економічної комісії ООН (UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS) (або іншої системи, прийнятої на заміну);

11) забезпечення екологічної стійкості, запобігання катастрофам техногенного та екологічного характеру при реалізації проектів ППП;

12) забезпечення економічної ефективності при реалізації проектів ППП;

13) гарантування доступності суспільно значущих послуг для соціально вразливих груп населення при реалізації проектів ППП;

14) прозорість, доступність та недискримінаційність надання інформації про проекти ППП, крім інформації з обмеженим доступом;

15) дотримання публічним та приватним партнерами антикорупційного законодавства при підготовці та реалізації проектів ППП;

16) забезпечення рівного, прозорого, недискримінаційного та пропорційного ставлення до потенційних приватних партнерів, претендентів, учасників конкурсу під час проведення конкурсу, укладання договорів у рамках ППП та їх виконання;

17) дотримання приватними партнерами відповідних зобов'язань у сферах екологічного, соціального та трудового права, встановлених законодавством, колективними договорами або положеннями міжнародного екологічного, соціального та трудового права, які передбачені міжнародними конвенціями, зазначеними в Додатку 1 до цього Закону.

#### Стаття 4. Сфери застосування публічно-приватного партнерства

1. ППП може застосовуватися в усіх сферах, зокрема, але не виключно:

1) виробництва, транспортування і постачання тепла, розподілу і постачання природного газу;

2) транспорту, транспортної інфраструктури (залізничної, морської, річкової, автомобільної, трубопровідної, авіаційної, інфраструктури аеродромів та злітно-посадкових майданчиків, міського електротранспорту, метрополітену тощо) та інфраструктури електронних комунікаційних мереж;

3) водопостачання та водовідведення;

4) охорони здоров'я, громадського здоров'я;

- 5) туризму, рекреації, культури (у тому числі управління та/або експлуатації пам'яток архітектури та об'єктів культурної спадщини) та спорту;
- 6) забезпечення функціонування та експлуатації меліоративних систем;
- 7) управління відходами;
- 8) виробництва, розподілу, постачання, зберігання, накопичення електричної енергії;
- 9) надання соціальних послуг, управління соціальною установою, закладом;
- 10) надання послуг поштового зв'язку;
- 11) виробництва та впровадження енергозберігаючих технологій;
- 12) житлової нерухомості, у тому числі модульних будинків та тимчасового житла та/або соціальної інфраструктури (для забезпечення суспільно значущими послугами фізичних осіб - вигодонабувачів та інших власників об'єктів житлової нерухомості);
- 13) забезпечення діяльності установ виконання покарань, слідчих ізоляторів, пунктів пропуску через державний кордон, безпеки та оборони;
- 14) освіти, наукової і науково-технічної діяльності;
- 15) електронних комунікацій, цифрової інфраструктури, інформаційних технологій та кібербезпеки.

2. ППП не може застосовуватися для реалізації проектів у сферах, у яких законом встановлено обмеження чи заборону щодо здійснення ППП та/або щодо передачі певного об'єкта приватному партнеру.

## Розділ II. ФОРМИ ЗДІЙСНЕННЯ, ОБ'ЄКТИ ТА СТРОК ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

### Стаття 5. Форми здійснення публічно-приватного партнерства

1. У рамках здійснення ППП відповідно до цього Закону та інших законодавчих актів України можуть укладатися:

- 1) концесійний договір;
- 2) договір ППП.

2. Джерелом всіх або переважної частини доходів приватного партнера за договором ППП є платежі, визначені як підтримка здійснення ППП відповідно до частини першої статті 43 цього Закону, які значною мірою обумовлені операційною ефективністю (результативністю) приватного партнера або залежать від попиту на суспільно значущі послуги чи рівня використання об'єкта ППП.

Договори, що укладаються відповідно до цього Закону або Закону України "Про концесію", можуть поєднувати елементи різних договорів (змішані договори), укладення яких регулюється цим Законом та одночасно іншими законодавчими актами. У разі якщо договір, що укладається відповідно до цього Закону або Закону України "Про концесію", є змішаним договором, до такого договору застосовуються вимоги цього Закону або Закону України "Про концесію".

3. Відносини, пов'язані з ініціюванням ППП, вибором приватного партнера, підготовкою до укладення, визначенням змісту договору, укладенням та виконанням договорів, укладених у рамках здійснення ППП відповідно до частини першої цієї статті, регулюються цим Законом, якщо інший порядок вибору приватного партнера, підготовки до укладення, визначення змісту договору, укладення та виконання таких договорів не визначено законом, що регулює відповідну форму здійснення ППП.

Положення розділу IV цього Закону (крім положень частини п'ятої статті 22 цього Закону, замість яких застосовуються положення частини п'ятої статті 23 Закону України "Про концесію") застосовуються до вибору концесіонера у проектах, передбачених Законом України "Про концесію" (проекти концесії, проекти концесії з допороговим значенням, проекти концесії з будівництва житла, проекти концесії з будівництва житла з допороговим значенням), якщо розмір підтримки концесії у відповідному проекті, передбаченому Законом України "Про концесію", становить або перевищує суму, еквівалентну 5 538 000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення ППП.

4. Дія цього Закону не поширюється на угоди про розподіл продукції, порядок укладення, виконання та припинення яких регулюється Законом України "Про угоди про розподіл продукції".

#### Стаття 6. Об'єкти публічно-приватного партнерства

1. Об'єктами ППП є існуючі та/або створювані об'єкти. До існуючих об'єктів ППП належать:

існуюче майно державної, комунальної власності чи яке належить Автономній Республіці Крим, що використовується для надання суспільно значущих послуг, у тому числі відтворювані об'єкти (шляхом реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення), рухоме та нерухоме майно;

існуюче майно господарських товариств публічного сектору, що використовується для надання суспільно значущих послуг, у тому числі відтворювані об'єкти (шляхом реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення), рухоме та нерухоме майно.

До створюваних об'єктів ППП належать:

майно, новозбудоване приватним партнером відповідно до умов договору ППП, у тому числі нерухоме майно, об'єкти незавершеного будівництва;

рухоме майно, придбане або створене приватним партнером відповідно до умов договору ППП.

2. До об'єктів ППП можуть також належати, зокрема, програмне забезпечення, інформаційні системи, програмні продукти, устаткування (обладнання) та комплектуючі вироби до нього, транспортні засоби, що будуть використовуватися для надання суспільно значущих послуг згідно з договором ППП.

Об'єкт ППП може складатися з майна, що перебуває на балансі кількох державних, комунальних підприємств, установ, організацій, майна господарських товариств публічного сектору.

3. Існуючі об'єкти ППП підлягають передачі приватному партнеру у порядку та у строк, визначені договором ППП, але у будь-якому разі не раніше дати початку строку ППП.

Передача приватному партнеру існуючого об'єкта ППП, у тому числі його подальша реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення приватним партнером, не зумовлює перехід права власності на такий об'єкт до приватного партнера та не припиняє права державної, комунальної власності, права власності Автономної Республіки Крим або права власності господарського товариства публічного сектору на такий об'єкт.

4. Нерухоме майно, новозбудоване приватним партнером на підставі та відповідно до умов договору ППП, є об'єктом державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору, якщо інше не передбачено цим Законом.

Будь-яке нерухоме майно, що було збудоване, реконструйоване, реставроване, капітально відремонтоване, технічно переоснащене за рахунок гранту для проекту ППП або в порядку надання підтримки здійснення ППП відповідно до частини першої статті 43 цього Закону, є об'єктом державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору, крім проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням.

5. Приватний партнер має право передавати в оренду частину майна, що належить до складу об'єкта ППП, якщо це передбачено договором ППП. У такому разі договір ППП має містити вичерпний перелік майна, що може передаватися в оренду, умови передачі в оренду та порядок списання такого майна.

На об'єкт ППП (його частину, складові частини подільного об'єкта ППП) протягом строку дії договору ППП не поширюється дія законодавства України про оренду державного та комунального майна та законодавства України, що регулює порядок списання такого майна. Умови передачі зазначених об'єктів в оренду та порядок їх списання регулюються договором ППП.

6. Приватний партнер за погодженням з публічним партнером може передати всі або частину своїх майнових прав, що впливають з договору ППП, третій особі на строк, що не перевищує строк дії такого договору ППП, якщо інше не встановлено самим договором.

Майнові права, що впливають з договору ППП, за погодженням з публічним партнером можуть бути предметом застави, якщо інше не встановлено таким договором ППП. Передача в заставу майнових прав, що впливають з договору ППП, можлива виключно за умови передачі в заставу всього комплексу прав приватного партнера, що впливають з договору ППП. Звернення стягнення на предмет застави у такому разі здійснюється виключно шляхом заміни приватного партнера відповідно до положень прямого договору.

Для цілей цього Закону місцезнаходженням майнових прав, що впливають з договору ППП, є держава Україна.

7. Приватний партнер є власником рухомого майна, придбаного ним за рахунок власних коштів та запозичень для виконання договору ППП, якщо інше не встановлено таким договором або цим Законом.

У випадках, якщо єдиним об'єктом ППП або частиною об'єкта ППП є устаткування (обладнання) та комплектуючі вироби до нього, транспортні засоби, що будуть придбані

приватним партнером на виконання договору ППП для надання суспільно значущих послуг, таке устаткування (обладнання) та комплектуючі вироби до нього та/або транспортні засоби є об'єктами державної, комунальної власності, об'єктами власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору.

Рухоме майно, придбане приватним партнером за рахунок гранту для проекту ППП або співфінансування, наданого відповідно до частини першої статті 43 цього Закону, є об'єктом державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору.

8. Приватний партнер може набувати за договором ППП щодо об'єкта ППП право володіння, право користування та обмежене право розпорядження (право списання та право передачі в оренду об'єкта ППП чи його частини за договором ППП у випадках, передбачених цим Законом).

Передача приватному партнеру об'єкта ППП або будівництво приватним партнером об'єкта ППП є підставою для здійснення реєстрації за приватним партнером речових прав володіння, користування, а у випадках, передбачених цим Законом, - права передачі в оренду об'єкта ППП чи його частини в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. У разі будівництва приватним партнером об'єкта ППП до реєстрації речових прав приватного партнера здійснюється реєстрація права власності держави, територіальної громади, Автономної Республіки Крим або господарського товариства публічного сектору, крім проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням та крім випадків, передбачених частиною дев'ятою цієї статті.

9. Договір ППП може передбачати виокремлення у складі об'єкта ППП допоміжного майна, яке може бути об'єктом приватної власності приватного партнера за договором ППП, за умови що:

1) таке майно є створюваним (у тому числі новозбудованим) приватним партнером відповідно до умов договору ППП за рахунок власних або залучених коштів без використання коштів співфінансування, наданого відповідно до частини першої статті 43 цього Закону;

2) набуття приватним партнером права приватної власності на таке майно не порушуватиме цілісність об'єкта ППП та забезпечення використання такого об'єкта для надання суспільно значущих послуг;

3) договір ППП чітко встановлюватиме характеристики такого майна та умови його використання для цілей реалізації проекту ППП.

Договір ППП може містити й інші положення щодо допоміжного майна у складі об'єкта ППП, зокрема умови повернення такого майна або його частини публічному партнеру.

Реєстрація права приватної власності приватного партнера на новозбудоване допоміжне нерухоме майно у складі об'єкта ППП не потребує попередньої реєстрації права власності держави, територіальної громади, Автономної Республіки Крим або господарського товариства публічного сектору на таке майно.

10. Об'єктами ППП не можуть бути об'єкти, щодо яких прийнято рішення про приватизацію.

11. Об'єкти ППП не можуть бути приватизовані чи відчужені у будь-який інший спосіб (крім списання та передачі в оренду об'єкта ППП чи його частини за договором ППП у

випадках, передбачених цим Законом) протягом усього строку підготовки проекту ППП та строку дії договору ППП.

12. Об'єкти ППП підлягають поверненню публічному партнеру у порядку та у строк, визначені договором ППП, з урахуванням положень порядку повернення об'єкта ППП, затвердженого Кабінетом Міністрів України, але в будь-якому разі не пізніше останнього дня строку ППП, крім об'єктів ППП у проектах ППП з будівництва житла та у проектах ППП з будівництва житла з допороговим значенням.

13. Договір ППП може передбачати можливість повернення об'єкта ППП у формі передачі публічному партнеру 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі та/або прав голосу у юридичній особі, яка є приватним партнером.

Стаття 7. Використання земельних ділянок для здійснення публічно-приватного партнерства

1. Якщо для здійснення ППП необхідне отримання приватним партнером земельної ділянки та/або права на забудову відповідної земельної ділянки, передача відповідної земельної ділянки у користування приватному партнеру (оренду) на строк дії договору ППП здійснюється в порядку, визначеному Земельним кодексом України, а передача права на забудову земельної ділянки здійснюється з урахуванням положень Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" та цього Закону.

В окремих випадках, зокрема у разі будівництва лінійних об'єктів та об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, земельна ділянка може не передаватися у користування приватному партнеру, а її забудова здійснюється приватним партнером на підставі договору про делегування функцій замовника.

2. Публічний партнер або за його дорученням державне, комунальне підприємство, установа, організація, що належить до сфери його управління, може вжити заходів для формування земельної ділянки державної або комунальної власності, або власності господарського товариства публічного сектору, необхідної для реалізації проекту ППП.

3. Фінансування робіт з розроблення (виготовлення) містобудівної документації, яка одночасно є документацією із землеустрою та вимагається відповідно до законодавства для надання земельної ділянки приватному партнеру у користування (оренду) для реалізації проекту ППП, може здійснюватися за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, коштів державних, комунальних підприємств, установ, організацій, господарських товариств публічного сектору або з інших джерел, не заборонених законодавством.

У випадках, передбачених цим Законом, приватний партнер може відшкодовувати обґрунтовані, справедливі і належним чином документально підтверджені витрати публічного партнера на розроблення містобудівної документації відповідно до умов конкурсної документації та договору ППП.

4. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, які відповідно до Земельного кодексу України наділені повноваженнями щодо передачі земельних ділянок у користування, зобов'язані передати приватному партнеру в користування (оренду) земельні ділянки, визначені договором ППП.

5. Право балансоутримувача на користування земельною ділянкою, необхідною для реалізації проекту ППП, припиняється відповідно до умов договору ППП з моменту передачі

об'єкта ППП, розташованого на такій земельній ділянці, приватному партнеру (крім випадків забудови земельної ділянки приватним партнером на підставі договору про делегування функцій замовника). Така земельна ділянка підлягає передачі приватному партнеру в користування (оренду) у порядку, визначеному Земельним кодексом України.

6. Земельна ділянка, необхідна для реалізації проекту ППП та сформована публічним партнером або за його дорученням державним, комунальним підприємством, установою, організацією, що належить до сфери його управління, не може бути поділена, приватизована, передана в користування третій особі або відчужена до моменту її передачі у користування (оренду) приватному партнеру.

7. Якщо протягом одного року з дати укладення договору ППП, за умови що інший строк не визначено таким договором, приватний партнер не набуде право користування (оренди) земельної ділянки, необхідної для реалізації проекту ППП, або з приватним партнером не укладено договір про делегування функцій замовника будівництва (у випадках, передбачених цим Законом), що призведе до неможливості виконання приватним партнером зобов'язань за договором ППП, приватний партнер та/або публічний партнер має право на одностороннє розірвання договору ППП на умовах і в порядку, встановлених таким договором.

8. Якщо договором ППП передбачена передача в управління та/або експлуатацію ліній електропередачі, електронних комунікаційних мереж, трубопроводів, інших лінійних комунікацій, щодо прокладення та експлуатації яких встановлено сервітут, приватний партнер може здійснювати такий сервітут від імені публічного партнера.

Інформація про наявність сервітуту зазначається в конкурсній документації та в договорі ППП.

9. Договір ППП може передбачати положення щодо часткового повернення земельних ділянок, переданих приватному партнеру у користування (оренду), державному, комунальному підприємству, установі, організації, господарському товариству публічного сектору, визначеному публічним партнером, відповідно до Земельного кодексу України.

10. У разі припинення (розірвання) договору ППП приватний партнер автоматично втрачає право на користування земельною ділянкою, наданою йому публічним партнером для здійснення ППП.

Після припинення (розірвання) договору ППП земельна ділянка, передана приватному партнеру у користування (оренду), передається у користування державному, комунальному підприємству, установі, організації, господарському товариству публічного сектору, визначеному публічним партнером, відповідно до Земельного кодексу України.

У разі припинення (розірвання) договору ППП приватний партнер може зберігати свої права на земельні ділянки, на яких розташоване допоміжне нерухоме майно, що є об'єктом приватної власності приватного партнера, на умовах, визначених договором ППП.

#### Стаття 8. Джерела фінансування публічно-приватного партнерства

1. Фінансування ППП здійснюється за рахунок:

- 1) фінансових ресурсів приватного партнера;
- 2) фінансових ресурсів, запозичених у встановленому порядку;

3) коштів державного та місцевих бюджетів, коштів державних, комунальних підприємств, установ, організацій, господарських товариств публічного сектору;

4) грантів для проектів ППП;

5) інших джерел, не заборонених законодавством.

#### Стаття 9. Строк публічно-приватного партнерства

1. Строк ППП має бути обмеженим і визначається окремо для кожного проекту ППП на етапі підготовки техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП або концептуальної записки щодо здійснення ППП (для проектів ППП з допороговим значенням) з урахуванням:

1) строку, необхідного для створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічного обслуговування об'єкта ППП для досягнення цілей та завдань проекту ППП;

2) строку, необхідного для управління та/або експлуатації об'єктом ППП та/або надання суспільно значущих послуг для досягнення цілей та завдань проекту ППП, якщо це передбачено договором ППП;

3) строку, необхідного для ефективної передачі приватному партнеру ризику технічного обслуговування об'єкта ППП протягом його життєвого циклу;

4) строку, обґрунтовано необхідного приватному партнеру для відшкодування інвестицій, внесених в об'єкт ППП (враховуючи витрати, здійснені у зв'язку із залученням боргового фінансування), внесених для забезпечення технічного обслуговування об'єкта ППП, управління та/або експлуатації об'єкта ППП та/або надання суспільно значущих послуг, та з урахуванням очікуваного рівня внутрішньої норми прибутку грошового потоку власного капіталу.

Для цілей пункту 4 цієї частини до інвестицій, внесених в об'єкт ППП, відносяться початкові інвестиції, внесені в об'єкт ППП, та інвестиції, внесені протягом строку ППП.

Для цілей розрахунку строку ППП обов'язково береться до уваги максимально можливий строк договору про фінансування, який можуть запропонувати кредитори, з урахуванням можливого рефінансування, що збільшує максимально можливий строк договору про фінансування на 25 відсотків.

2. Початок та закінчення строку ППП визначаються в договорі ППП з дотриманням вимог цього Закону. Початок строку ППП може залежати від виконання порядку та умов набрання чинності договором ППП чи окремими його положеннями, визначених таким договором. Закінчення строку ППП може залежати від виконання порядку та умов повернення об'єкта ППП чи його частини або виконання інших умов, пов'язаних із таким поверненням, визначених договором ППП.

3. Договір ППП може передбачати порядок та умови тимчасового зупинення перебігу строку ППП у зв'язку із:

1) настанням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили);

2) настанням відкладальних або скасувальних обставин;

3) прийняттям (вчиненням) суб'єктом владних повноважень рішень, дій чи бездіяльності, що істотно впливають на здійснення прав та виконання обов'язків сторонами договору ППП.

Перебіг строку ППП за договором ППП може бути тимчасово зупинений сукупно не більш як на п'ять років.

### Розділ III. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Стаття 10. Підготовка проекту публічно-приватного партнерства публічним партнером

1. Підготовка проекту ППП здійснюється виключно за ініціативою публічного партнера.

2. Публічним партнером є:

1) щодо об'єктів державної власності – держава в особі відповідних державних органів, які згідно із Законом України «Про управління об'єктами державної власності» здійснюють управління об'єктами державної власності, а якщо такий орган не визначено – Кабінет Міністрів України або уповноважений ним орган, або за рішенням Кабінету Міністрів України – Національна академія наук України, національні галузеві академії наук, а також у випадках, визначених законом, – державне підприємство;

2) щодо об'єктів, що належать Автономній Республіці Крим, – Автономна Республіка Крим в особі Ради міністрів Автономної Республіки Крим на підставі рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

3) щодо об'єктів комунальної власності – територіальна громада села, селища, міста в особі сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі її створення) ради або її виконавчого органу (на підставі рішення представницького органу місцевого самоврядування), а також районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст (у межах повноважень, визначених Конституцією України, Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", іншими законами України, та повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами на підставі рішення представницького органу місцевого самоврядування);

4) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної власності, щодо яких такі господарські товариства є балансоутримувачами, або без таких об'єктів – господарське товариство, що є власником такого майна на підставі рішення органу господарського товариства, уповноваженого на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину;

5) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної або комунальної власності, або об'єктами власності Автономної Республіки Крим, щодо яких такі господарські товариства не є балансоутримувачами, – господарське товариство, що є власником такого майна на підставі рішення, прийнятого органом господарського товариства, уповноваженим на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, спільно з відповідним органом, визначеним пунктами 1-3 цієї частини;

6) щодо створюваних об'єктів ППП – відповідний орган, визначений пунктами 1-5 цієї частини, який здійснюватиме платежі на користь приватного партнера (у тому числі шляхом виплати плати за експлуатаційну готовність та співфінансування витрат приватного партнера, пов'язаних з будівництвом об'єкта ППП) та/або набуватиме право власності на об'єкт ППП.

Якщо проект ППП передбачає передачу існуючого майна та створення (будівництво) нових об'єктів, публічний партнер визначається за правилами визначення публічного партнера щодо існуючих об'єктів.

Публічні партнери можуть затверджувати переліки проектів ППП та оприлюднювати їх на своєму офіційному веб-сайті. Публічний партнер зобов'язаний оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті інформацію про всі проекти, щодо яких він готує концептуальну записку щодо здійснення ППП.

3. Підготовка проекту ППП здійснюється у два етапи, крім підготовки проектів ППП з допороговим значенням, підготовка яких здійснюється в один етап.

На першому етапі підготовки проекту ППП здійснюється підготовка концептуальної записки щодо здійснення ППП. Зміст такої концептуальної записки та проведення її аналізу, підготовка за результатами її аналізу висновку про аналіз концептуальної записки щодо здійснення ППП визначаються Порядком проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення публічно-приватного партнерства, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

На другому етапі підготовки проекту ППП здійснюється підготовка техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП, зміст якого визначається порядком проведення аналізу ефективності здійснення публічно-приватного партнерства, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Для підготовки проектів ППП публічний партнер може залучати міжнародні фінансові організації та/або радників.

Публічним партнером на приватного партнера може бути покладено обов'язок здійснення відшкодування відповідно до умов договору ППП та конкурсної документації:

1) витрат публічного партнера на підготовку концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (у тому числі із залученням радників) у розмірі не більше 2,5 відсотка очікуваної вартості проекту ППП;

2) витрат публічного партнера на підготовку проекту конкурсної документації (у тому числі із залученням радників) у розмірі не більше 2,5 відсотка очікуваної вартості проекту ППП.

Витрати публічного партнера, зазначені у пунктах 1 і 2 цієї частини, повинні бути обґрунтованими, справедливими і належним чином документально підтвердженими.

4. Органи, що проводять аналіз концептуальної записки щодо здійснення ППП та готують висновок за результатами аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП:

1) щодо об'єктів державної власності – центральний або місцевий орган виконавчої влади, що здійснює відповідно до закону функції з управління відповідними об'єктами державної власності, а якщо такий орган не визначено – уповноважений орган;

2) щодо об'єктів комунальної власності – виконавчий орган сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, уповноважений відповідною радою, районною чи обласною радою, а якщо такий орган не визначено – виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради чи апарат районної, обласної ради;

3) щодо об'єктів власності Автономної Республіки Крим – орган, уповноважений Радою міністрів Автономної Республіки Крим, а якщо такий орган не визначено – Радою міністрів Автономної Республіки Крим;

4) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної власності, щодо яких такі господарські товариства є балансоутримувачами, або без таких об'єктів – орган господарського товариства публічного сектору, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину;

5) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної, комунальної власності, об'єктами власності Автономної Республіки Крим, щодо яких такі господарські товариства не є балансоутримувачами, – орган господарського товариства публічного сектору, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, спільно з органом, уповноваженим проводити аналіз концептуальної записки щодо здійснення ПППІ щодо відповідного об'єкта державної, комунальної власності, об'єкта власності Автономної Республіки Крим відповідно до пунктів 1-3 цієї частини;

6) щодо створюваних об'єктів ПППІ – відповідний орган, визначений пунктами 1-5 цієї частини, що здійснюватиме платежі на користь приватного партнера (у тому числі шляхом виплати плати за експлуатаційну готовність та співфінансування витрат приватного партнера, пов'язаних з будівництвом (новим будівництвом) об'єкта ПППІ) та/або набуватиме право власності на об'єкт ПППІ, а щодо проектів концесії – орган, визначений відповідно до пунктів 6 і 7 частини другої статті 5 Закону України "Про концесію".

Якщо у ПППІ беруть участь кілька публічних партнерів, вони спільно проводять аналіз концептуальної записки щодо здійснення ПППІ.

Основною метою аналізу концептуальної записки щодо здійснення ПППІ є встановлення, що проект ПППІ є економічно доцільним, потенційно комерційно здійсненним та може бути реалізований на умовах ПППІ.

5. На підставі висновку про аналіз концептуальної записки щодо здійснення ПППІ приймається рішення про доцільність або недоцільність підготовки техніко-економічного обґрунтування здійснення ПППІ.

Рішення про доцільність або недоцільність підготовки техніко-економічного обґрунтування здійснення ПППІ приймає орган, що проводив аналіз концептуальної записки щодо здійснення ПППІ, крім випадку, якщо таке рішення приймається районною чи обласною радою.

За рішенням органу, що проводив аналіз концептуальної записки щодо здійснення ПППІ, висновок за результатами аналізу концептуальної записки щодо здійснення ПППІ може подаватися для аналізу до уповноваженого органу із залученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику. У такому разі уповноважений орган та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, зобов'язані надати свої пропозиції та зауваження до висновку за результатами аналізу концептуальної записки щодо здійснення ПППІ.

Висновок за результатами аналізу концептуальної записки щодо здійснення ПППІ стосовно проектів ПППІ з допороговим значенням підлягає погодженню з уповноваженим органом із залученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, відповідно до порядку проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення ПППІ, що затверджується Кабінетом

Міністрів України, у випадку, якщо таким висновком передбачено надання державної підтримки здійснення ППП за рахунок коштів державного бюджету.

Для проектів ППП з допороговим значенням висновок за результатами аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП є підставою для прийняття рішення, визначеного статтею 12 цього Закону.

6. До підготовки концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП публічний партнер може додатково залучати:

1) представника юридичної особи, яка укладатиме договір ППП на стороні публічного партнера відповідно до частини другої статті 33 цього Закону, – якщо проект ППП передбачає укладення договору ППП відповідною юридичною особою і якщо відповідна юридична особа не належить до сфери управління публічного партнера, який укладатиме договір ППП;

2) представника особи, яка виконуватиме на стороні публічного партнера зобов'язання з надання підтримки здійснення ППП відповідно до пунктів 5-8 частини першої статті 43 цього Закону, – якщо проект ППП передбачає виконання таких зобов'язань відповідною особою і якщо відповідна особа не належить до сфери управління публічного партнера.

#### Стаття 11. Аналіз ефективності здійснення публічно-приватного партнерства

1. Аналіз ефективності здійснення ППП проводиться на підставі техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП шляхом:

1) детального обґрунтування соціально-економічних та екологічних результатів здійснення ППП за результатами аналізу:

економічних та фінансових показників фінансової моделі реалізації ППП;

соціальних результатів реалізації ППП, включаючи поліпшення якості послуг та рівень забезпечення попиту товарами (роботами і послугами);

екологічних наслідків реалізації ППП з урахуванням можливого негативного впливу на стан довкілля;

2) визначення фіскальних наслідків здійснення ППП;

3) визначення форм, обсягу та умов надання підтримки здійснення ППП;

4) визначення технічних рішень і технічних вимог до здійснення ППП;

5) обґрунтування вищої ефективності проекту із залученням приватного партнера порівняно з реалізацією проекту без такого залучення шляхом проведення порівняльного аналізу ефективності проекту із залученням приватного партнера та без такого залучення;

6) виявлення видів ризиків здійснення ППП, їх оцінка та визначення форми управління ризиками;

7) визначення форми здійснення ППП та строку ППП;

8) визначення соціально-економічних та екологічних перспектив після закінчення дії договору ППП.

Оцінка впливу на довкілля провадження планованої діяльності, передбаченої проектом ППП або проектом ППП з допороговим значенням, здійснюється приватним партнером після підписання договору ППП відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

## 2. Аналіз ефективності здійснення ППП проводять:

1) щодо об'єктів державної власності – центральний або місцевий орган виконавчої влади, що здійснює відповідно до закону функції з управління відповідними об'єктами державної власності, а якщо такий орган не визначено – уповноважений орган;

2) щодо об'єктів комунальної власності – виконавчий орган сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, уповноважений відповідною радою, районною чи обласною радою, а якщо такий орган не визначено – виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради чи виконавчий апарат районної, обласної ради;

3) щодо об'єктів власності Автономної Республіки Крим — орган, уповноважений Радою міністрів Автономної Республіки Крим, а якщо такий орган не визначено – Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

4) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної власності, щодо яких такі господарські товариства є балансоутримувачами, або без таких об'єктів – орган господарського товариства публічного сектору, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину;

5) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної, комунальної власності, об'єктами власності Автономної Республіки Крим, щодо яких такі господарські товариства не є балансоутримувачами, – орган господарського товариства публічного сектору, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, спільно з органом, уповноваженим проводити аналіз ефективності здійснення ППП щодо відповідного об'єкта державної, комунальної власності, об'єкта власності Автономної Республіки Крим відповідно до пунктів 1-3 цієї частини;

6) щодо створюваних об'єктів ППП – відповідний орган, визначений пунктами 1-5 цієї частини, який здійснюватиме платежі на користь приватного партнера (у тому числі шляхом виплати плати за експлуатаційну готовність та співфінансування витрат приватного партнера, пов'язаних з будівництвом (новим будівництвом) об'єкта ППП) та/або набуватиме право власності на об'єкт ППП, а щодо проектів концесії – орган, визначений відповідно до пунктів 6 і 7 частини другої статті 5 Закону України "Про концесію".

Якщо у ППП братимуть участь кілька публічних партнерів, вони спільно проводять аналіз ефективності здійснення ППП.

3. Порядок проведення аналізу ефективності здійснення ППП визначається Кабінетом Міністрів України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

4. За результатами аналізу ефективності здійснення ППП складається один з таких висновків:

1) висновок про доцільність прийняття рішення про здійснення ППП;

2) висновок про недоцільність прийняття рішення про здійснення ППП.

Висновок за результатами аналізу ефективності здійснення ППП може містити перелік заходів, що мають бути здійснені до моменту оголошення конкурсу.

5. Висновок за результатами аналізу ефективності здійснення ППП щодо об'єктів державної власності підлягає погодженню з уповноваженим органом та іншими органами державної влади, визначеними у порядку проведення аналізу ефективності здійснення публічно-приватного партнерства, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Висновок за результатами аналізу ефективності здійснення ППП щодо об'єктів комунальної власності та майна, що належить Автономній Республіці Крим, підлягає погодженню уповноваженим органом, якщо відповідно до такого висновку передбачається надання підтримки здійснення ППП шляхом співфінансування за рахунок коштів державного бюджету або надання державних гарантій у формах, визначених пунктами 1, 2 і 5-7 частини першої статті 43 цього Закону, за умови що така підтримка фінансуватиметься за рахунок коштів державного бюджету.

Висновок за результатами аналізу ефективності здійснення ППП щодо майна господарських товариств публічного сектору підлягає погодженню з відповідним органом, що здійснює функції з управління корпоративними правами щодо таких господарських товариств, крім випадків, якщо таким органом є Кабінет Міністрів України. Якщо органом, що здійснює функції з управління корпоративними правами щодо таких господарських товариств, є Кабінет Міністрів України, висновок за результатами аналізу ефективності здійснення ППП підлягає погодженню з уповноваженим органом, крім випадку, якщо аналіз ефективності здійснення ППП проводить уповноважений орган.

У разі якщо передбачається надання гранту для проекту ППП, донор (донори) може залучатися до проведення аналізу ефективності здійснення ППП.

6. Висновок за результатами аналізу ефективності здійснення ППП, а в разі відмови в його погодженні - також і повідомлення про відмову у погодженні висновку з обґрунтуванням причин відмови, підлягає оприлюдненню на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель протягом п'яти робочих днів після прийняття рішення про здійснення ППП або про недоцільність здійснення ППП у встановленому законодавством порядку, а також протягом п'яти робочих днів після погодження або відмови у погодженні висновку за результатами аналізу ефективності здійснення ППП.

## Стаття 12. Прийняття рішення про здійснення публічно-приватного партнерства

### 1. Рішення про здійснення ППП чи про недоцільність його здійснення приймають:

1) щодо об'єктів державної власності – центральний або місцевий орган виконавчої влади, що здійснює відповідно до закону функції з управління щодо об'єктів державної власності, а якщо такий орган не визначено – Кабінет Міністрів України;

2) щодо об'єктів комунальної власності – територіальна громада села, селища, міста в особі сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради або її виконавчого органу (на підставі рішення представницького органу місцевого самоврядування), а також районна та обласна рада, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст (у межах повноважень, визначених Конституцією України, Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" та іншими законами України, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами);

3) щодо об'єктів власності Автономної Республіки Крим – орган, уповноважений Радою міністрів Автономної Республіки Крим, а якщо такий орган не визначено – Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

4) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної власності, щодо яких такі господарські товариства є балансоутримувачами, або без таких об'єктів – орган господарського товариства публічного сектору, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину;

5) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної, комунальної власності, об'єктами власності Автономної Республіки Крим, щодо яких такі господарські товариства не є балансоутримувачами, – орган господарського товариства, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, спільно з органом, уповноваженим приймати рішення про здійснення ППП чи про недоцільність його здійснення щодо відповідних об'єктів державної, комунальної власності, об'єктів власності Автономної Республіки Крим згідно з пунктами 1-3 цієї частини;

6) щодо створюваних об'єктів ППП – відповідний орган, визначений пунктами 1-5 цієї частини, який здійснюватиме платежі на користь приватного партнера (у тому числі шляхом виплати плати за експлуатаційну готовність та співфінансування витрат приватного партнера, пов'язаних з будівництвом (новим будівництвом) об'єкта ППП) та/або набуватиме право власності на об'єкт ППП.

2. Рішення про здійснення ППП чи про недоцільність його здійснення приймається протягом 90 календарних днів з дня подання техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (сільською, селищною, міською, районною у місті радою (у разі її створення), районною чи обласною радою – не пізніше як на найближчій сесії після спливу 90-денного строку) у передбаченому цим Законом порядку, а для проектів ППП з допороговим значенням – протягом 45 календарних днів з дня подання концептуальної записки щодо здійснення ППП (сільською, селищною, міською, районною у місті радою (у разі її створення), районною чи обласною радою – не пізніше як на найближчій сесії після спливу 45-денного строку).

Орган, що прийняв рішення про здійснення ППП чи про недоцільність його здійснення, зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня прийняття відповідного рішення повідомити про нього у письмовій формі уповноважений орган.

3. Рішення про здійснення ППП може передбачати необхідні заходи щодо підготовки до проведення конкурсу та укладення договору ППП, у тому числі:

1) підготовку об'єкта ППП до передачі приватному партнеру за договором ППП, зокрема формування та/або державну реєстрацію речових прав на земельні ділянки, необхідні для здійснення ППП, та проведення інвентаризації майна, що входить до складу об'єкта ППП (у разі необхідності);

2) організацію інформаційного супроводження проекту ППП, зокрема для вивчення зацікавленості серед потенційних інвесторів;

3) залучення радників, незалежних експертів (у разі необхідності);

4) забезпечення взаємодії публічних партнерів (якщо в проєкті ППП беруть участь кілька публічних партнерів);

5) уповноваження сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, голови районної, обласної ради або виконавчого органу сільської, селищної, міської ради на підписання договору ППП.

Якщо рішення про здійснення ППП приймає орган, який не буде публічним партнером, у такому рішенні визначається публічний партнер.

Заходи, передбачені цією частиною, виконуються протягом строку, що не перевищує 90 календарних днів з дня прийняття рішення про здійснення ППП, якщо інший строк не визначений у такому рішенні.

4. З дня прийняття рішення про здійснення ППП балансоутримувач, його уповноважені органи управління без згоди публічного партнера не мають права приймати рішення щодо:

1) припинення зобов'язань третьої сторони, пов'язаних з об'єктом ППП, перед балансоутримувачем шляхом зарахування зустрічних вимог;

2) здійснення операцій (дій), внаслідок яких може відбутися відчуження об'єкта ППП, зменшення його вартості (крім амортизаційних відрахувань) або зменшення його розміру, поділ/об'єднання, передача в оренду (суборенду) або на правах емфітевзису, суперфіцію, сервітуту земельної ділянки державної чи комунальної власності, що перебуває в постійному користуванні/власності/оренді балансоутримувача та є необхідною для реалізації проєкту ППП;

3) міни (обміну), іпотеки або застави майна, що є об'єктом ППП;

4) списання основних засобів, що є об'єктом ППП;

5) безоплатної передачі та реалізації майна, що є об'єктом ППП, для погашення заборгованості;

6) передачі майна, що є об'єктом ППП, в оренду або передачі в будь-який інший спосіб на платній чи безоплатній основі третім особам права користування та/або володіння таким майном, у тому числі шляхом укладення будь-яких змішаних, непоіменованих та інших договорів, що передбачають передачу таких прав, або продовження строку дії таких договорів;

7) внесення такого майна до статутного капіталу інших суб'єктів господарювання;

8) передачі такого майна в управління/спільну діяльність;

9) вчинення дій, що можуть призвести до обтяження прав на земельну ділянку державної чи комунальної власності та/або обмеження у її використанні, що перебуває в постійному користуванні/власності/оренді балансоутримувача та є необхідною для реалізації проєкту ППП;

10) прийняття рішень про припинення балансоутримувача шляхом реорганізації.

Якщо дії, передбачені цією частиною, вчиняються без попереднього погодження публічного партнера, такий правочин є недійсним.

Обмеження, передбачені цією частиною, діють протягом двох років з дня прийняття рішення про здійснення ППП, зазначений строк може бути продовжений за рішенням публічного партнера.

Відповідальність за збереження цілісності об'єкта ППП та за шкоду, завдану такому об'єкту, несе керівник балансоутримувача.

5. За потреби публічний партнер може звернутися до Кабінету Міністрів України для прийняття рішення про координацію дій центральних та/або місцевих органів виконавчої влади, які не є стороною договору ППП, але від діяльності яких залежить ефективність підготовки та реалізації проекту ППП.

6. Якщо рішення про здійснення ППП передбачає участь у проекті ППП кількох публічних партнерів, такі публічні партнери зобов'язані врегулювати свою спільну участь у проекті ППП окремим договором. Такий договір укладається до оголошення конкурсу і повинен містити щонайменше положення про права та обов'язки сторін та про підготовку до конкурсу і виконання договору ППП.

Копія договору про спільну участь публічних партнерів у проекті ППП додається до договору ППП.

#### Розділ IV. ВИЗНАЧЕННЯ ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРА

##### Стаття 13. Засади визначення приватного партнера

1. Визначення приватного партнера для укладення договору ППП здійснюється на конкурсних засадах шляхом застосування однієї з таких конкурентних процедур:

- 1) торги з обмеженою участю;
- 2) відкриті торги;
- 3) конкурентний діалог.

2. Порядок визначення приватного партнера затверджується Кабінетом Міністрів України.

Особливості визначення приватного партнера для проектів ППП у сфері безпеки та оборони встановлюються Кабінетом Міністрів України.

3. Під час проведення конкурсу інформація, поширення якої може становити загрозу фізичній або економічній безпеці публічного партнера/балансоутримувача, претендента, учасника конкурсу, або інформація, доступ до якої обмежений за рішенням балансоутримувача, претендента, учасника конкурсу, може бути визначена як конфіденційна.

Доступ до інформації, визначеної як конфіденційна, може надаватися лише для учасників, що пройшли кваліфікаційний відбір.

Конкурсна комісія може встановлювати для потенційних приватних партнерів, претендентів, учасників конкурсу вимоги, спрямовані на захист конфіденційної інформації, яку вона надає в ході проведення конкурсу.

Доступ до інформації, визначеної учасником як конфіденційна, надається лише конкурсній комісії публічного партнера. Органи контролю та правоохоронні органи можуть отримати доступ до конфіденційної інформації від публічного партнера у порядку, визначеному законодавством.

Не може бути визначена конфіденційною інформація про укладені договори ППП, розмір підтримки ППП, строк дії договору ППП, кваліфікаційні вимоги до претендентів/учасників конкурсу, порядок укладення договору ППП, документи, що підтверджують відповідність претендента/учасника кваліфікаційним вимогам, документи, що підтверджують відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі, інші критерії оцінювання, а також інформація для претендентів та учасників конкурсу, яка оприлюднюється відповідно до частини третьої статті 25 цього Закону, та інформація, яка надається претенденту/учаснику конкурсу відповідно до частин другої та третьої статті 26 цього Закону.

Конкурсна комісія не повинна розголошувати інформацію, передану їй претендентом, учасником конкурсу, яку він визнав як конфіденційну, включаючи, але не обмежуючись, технічну або комерційну таємницю та конфіденційні аспекти заявки та/або конкурсної пропозиції.

Положення цього пункту не перешкоджає оприлюдненню неконфіденційної частини укладених договорів, включаючи будь-які подальші зміни.

4. Конкурсна комісія забезпечує вільний, недискримінаційний доступ всіх претендентів, учасників конкурсу до інформації про конкурс, передбаченої цим Законом.

Стаття 14. Постійно діюча конкурсна комісія та конкурсна комісія для проекту публічно-приватного партнерства

1. Для забезпечення інституційної спроможності щодо організації та проведення конкурсів публічний партнер своїм рішенням утворює постійно діючу конкурсну комісію.

До складу постійно діючої комісії входять:

1) щодо об'єктів державної власності – представники публічного партнера, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, уповноваженого органу, уповноваженої організації та інші представники за рішенням публічного партнера;

2) щодо об'єктів комунальної власності – представники відповідних виконавчих органів місцевих рад, інші представники за рішенням публічного партнера;

3) щодо об'єктів, що належать Автономній Республіці Крим, – представники публічного партнера та інші представники за рішенням публічного партнера;

4) щодо об'єктів, які належать господарським товариствам публічного сектору, – представники такого господарського товариства.

2. У разі необхідності публічний партнер може утворити конкурсну комісію для організації та проведення конкурсу за конкретним проектом ППП. Склад конкурсної комісії для організації та проведення конкурсу за конкретним проектом ППП затверджується рішенням публічного партнера (публічних партнерів) про здійснення ППП. Якщо у рішенні публічного партнера про здійснення ППП для конкретного проекту ППП склад конкурсної комісії не затверджено, конкурсною комісією для такого проекту ППП буде постійно діюча конкурсна комісія такого публічного партнера.

Конкурсна комісія діє на підставі положення про конкурсну комісію, що затверджується публічним партнером для постійно діючої конкурсної комісії, якщо інше не визначено публічним партнером.

Якщо у проекті ППП беруть участь кілька публічних партнерів, вони обов'язково затверджують склад спільної конкурсної комісії та положення про конкурсну комісію рішенням про здійснення ППП для конкретного проекту ППП.

Склад конкурсної комісії формується із складу постійно діючої комісії (комісій) відповідного публічного партнера (партнерів). До складу конкурсної комісії можуть також входити представники інших державних органів та органів місцевого самоврядування, представники балансоутримувача та інші особи за рішенням публічного партнера (партнерів), які не входять до складу постійно діючої комісії.

3. У разі отримання запиту про визначення представника до складу конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, уповноважений орган, уповноважена організація, інші державні органи та органи місцевого самоврядування зобов'язані надати публічному партнеру (партнерам) кандидатури відповідних представників протягом 10 робочих днів після отримання такого запиту.

4. Конкурсна комісія, постійно діюча конкурсна комісія утворюється у складі не менше 7 та не більше 21 особи. Якщо у проекті ППП беруть участь кілька публічних партнерів, конкурсна комісія, постійно діюча конкурсна комісія може утворюватися у складі не більше 27 осіб.

Кількість членів конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії має бути непарною.

Конкурсна комісія, постійно діюча конкурсна комісія працює у формі засідань.

Засідання конкурсної комісії є повноважним, за умови присутності на такому засіданні більшості від загального складу комісії.

Рішення конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії приймаються простою більшістю голосів членів відповідної комісії, присутніх на засіданні. Кожний член конкурсної комісії має один голос. Рішення конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії оформлюються протоколом, який підписують головуючий на засіданні комісії і секретар.

5. Головою та секретарем конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії є представник публічного партнера, який формує конкурсну комісію. Голова та секретар конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії щодо об'єктів комунальної власності визначаються з числа членів комісії.

Голова та секретар спільної конкурсної комісії визначаються з числа представників публічних партнерів, які формують таку конкурсну комісію.

6. Члени конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії повинні мати досвід роботи у сфері ППП або публічних закупівель, або оренди, або приватизації державного чи комунального майна, або управління державним чи комунальним майном, або у сфері, в якій реалізується проект ППП, не менше одного року або володіти спеціальними знаннями та кваліфікацією у сфері, пов'язаній з реалізацією проекту ППП.

7. Члени конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії повинні бути незалежними та неупередженими у прийнятті рішень у межах своїх повноважень і не повинні мати потенційного або реального конфлікту інтересів з претендентами чи учасниками конкурсу.

Члени конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії зобов'язані повідомляти конкурсну комісію, постійно діючу конкурсну комісію та публічного партнера про відомі їм факти, що можуть свідчити про наявність потенційного або реального конфлікту інтересів в інших членів конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії. За наявності потенційного або реального конфлікту інтересів член конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії зобов'язаний заявити самовідвід або йому повинні заявити відвід інші члени конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії. Публічний партнер виключає зі складу конкурсної комісії членів конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії, у яких наявний потенційний або реальний конфлікт інтересів.

8. До завдань конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії належать:

1) визначення строків проведення конкурсу, у тому числі строків проведення кваліфікаційного відбору та конкурсу пропозицій;

2) оголошення конкурсу;

3) розроблення та затвердження конкурсної документації;

4) забезпечення осіб, зацікавлених в участі у конкурсі, претендентів і учасників конкурсу необхідною інформацією та документами для підготовки та подання заявки на участь у конкурсі, конкурсної пропозиції, надання роз'яснень щодо конкурсної документації;

5) затвердження протоколу кваліфікаційного відбору з висновком (висновками) про допущення або недопущення претендентів до участі у конкурсі пропозицій;

6) затвердження протоколу розгляду конкурсних пропозицій;

7) розгляд та перевірка заявок на участь у конкурсі;

8) розгляд та оцінювання конкурсних пропозицій;

9) повідомлення переможця конкурсу про результати конкурсу;

10) інші завдання, пов'язані з організацією та проведенням конкурсу.

#### Стаття 15. Незалежні експерти

1. Публічний партнер може залучати до роботи конкурсної комісії незалежних експертів на договірній основі. Незалежні експерти не є членами конкурсної комісії та не мають права голосу при прийнятті рішень.

Публічний партнер здійснює відбір незалежних експертів на конкурсних засадах відповідно до порядку, встановленого уповноваженим органом.

Оплата послуг незалежних експертів може здійснюватися за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, донорів та з інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Незалежними експертами не можуть бути:

1) громадяни Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом;

2) засновники, учасники юридичних осіб, які подали заявку на участь у конкурсі або залучені як радники, або особи, пов'язані з ними відносинами контролю, а також особи, які перебувають у трудових чи інших договірних відносинах з такими юридичними особами.

3. Незалежний експерт не повинен мати потенційного або реального конфлікту інтересів з претендентами та учасниками конкурсу.

Члени конкурсної комісії, незалежні експерти зобов'язані повідомляти конкурсну комісію та публічного партнера про відомі їм факти, що можуть свідчити про наявність потенційного або реального конфлікту інтересів в інших незалежних експертів. За наявності потенційного або реального конфлікту інтересів незалежний експерт зобов'язаний заявити самовідвід або йому повинні заявити відвід члени конкурсної комісії. Публічний партнер усуває від виконання обов'язків незалежного експерта, у якого наявний потенційний або реальний конфлікт інтересів.

Стаття 16. Склад конкурсної документації та зміни до неї

1. Конкурсна документація складається з:

- 1) оголошення про проведення конкурсу;
- 2) інструкції для претендентів;
- 3) інструкції для учасників конкурсу;
- 4) проекту договору ППП;
- 5) інших документів за рішенням конкурсної комісії.

2. Конкурсна комісія має право з власної ініціативи або за результатами розгляду звернень осіб, зацікавлених в участі у конкурсі, претендентів та учасників конкурсу внести зміни до конкурсної документації протягом строку для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій.

У такому разі строк для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій продовжується автоматично таким чином, щоб з моменту розміщення змін до конкурсної документації до закінчення строку для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій залишалось не менше 30 календарних днів.

Після затвердження змін до конкурсної документації конкурсна комісія розміщує:

- 1) зміни до конкурсної документації у вигляді нової редакції конкурсної документації додатково до початкової редакції конкурсної документації;
- 2) перелік та узагальнений опис змін до конкурсної документації в окремому документі (в тому числі у вигляді порівняльної таблиці з відображенням внесених змін).

Конкурсна комісія розміщує у хронологічному порядку зміни до конкурсної документації та кінцеву дату строку для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій, визначену відповідно до кожної із змін, внесених до конкурсної документації.

3. Претенденти та учасники конкурсу не пізніше ніж за 14 календарних днів до закінчення строку подання конкурсної пропозиції мають право звернутися до конкурсної комісії за роз'ясненням щодо конкурсної документації під час проведення конкурсу на етапі подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій. Конкурсна комісія повинна надати

відповідь на такі звернення протягом восьми календарних днів з дня їх отримання. Усі звернення за роз'ясненням щодо конкурсної документації та відповіді конкурсної комісії на такі звернення без ідентифікації ініціатора звернення відображаються на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель.

4. Конкурсна документація повинна містити технічні критерії, які включають в себе опис всіх характеристик, необхідних для виконання робіт та/або надання послуг, пов'язаних з предметом договору ППП.

Технічні критерії можуть містити посилання на конкретні процеси виробництва, виконання робіт та/або надання послуг, за умови що вони пов'язані з предметом договору ППП та пропорційні до його очікуваної вартості та мети.

Технічні критерії предмета договору ППП можуть, зокрема, включати: рівень якості послуг, показники екологічної та кліматичної ефективності, вимоги до дизайну (у тому числі забезпечення доступності для осіб з інвалідністю), критерії оцінки відповідності, експлуатаційні характеристики, вимоги до безпеки, розміри об'єкта ППП, термінологію, методи випробувань і тестування, вимоги до маркування, етикетування.

Технічні критерії не повинні містити посилання на конкретні марку, виробника, процес, що характеризує продукт та/або послугу певного суб'єкта господарювання, торговельні марки, патенти, типи продукції та/або конкретний спосіб виробництва з метою надання переваги або усунення потенційних приватних партнерів та/або певної продукції. Таке посилання дозволяється у виняткових випадках, якщо неможливо описати предмет договору ППП без такого посилання. У такому разі таке посилання повинно бути обґрунтованим та доповнюватися словами "або еквівалент".

Конкурсна комісія зобов'язана розглянути пропозиції учасника конкурсу, які не відповідають технічним критеріям, визначеним у конкурсній документації, у разі надання таким учасником підтвердження та обґрунтування, що запропонована ним пропозиція включає еквівалент технічних критеріїв, визначених конкурсною документацією.

## Стаття 17. Оголошення про проведення конкурсу

1. Конкурсна комісія оприлюднює оголошення про проведення конкурсу після затвердження конкурсної документації або її частини (залежно від виду конкурентної процедури).

2. Оголошення про проведення торгів з обмеженою участю повинно містити таку інформацію:

1) найменування, у тому числі скорочене (за наявності), ідентифікаційний код публічного партнера в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, його категорія та основний вид діяльності;

2) контактні дані публічного партнера: місцезнаходження, номер телефону, адреса електронної пошти та офіційний веб-сайт публічного партнера, контакти відповідальної особи публічного партнера;

3) назва предмета договору ППП із зазначенням коду (кодів) за Єдиним закупівельним словником та назви відповідних класифікаторів предмета договору ППП;

4) місцезнаходження об'єкта ППП;

5) короткий опис зобов'язань, які становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію такого об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг);

6) строк ППП (у разі доцільності);

7) розмір, вид та умови надання забезпечення конкурсних пропозицій;

8) вимоги та строки створення приватного партнера для укладення договору ППП;

9) форми надання підтримки здійснення ППП відповідно до статті 43 цього Закону;

10) назва та адреса органу, відповідального за процедуру оскарження, точна інформація про термін подання скарги;

11) строк та адреса подання заявок на участь у конкурсі;

12) дата і час розкриття заявок на участь у конкурсі;

13) дата розміщення частини конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій;

14) строк для подання конкурсних пропозицій;

15) дата і час розкриття конкурсних пропозицій (їх відповідних частин).

Оголошення про проведення торгів з обмеженою участю може містити іншу інформацію, зокрема, але не виключно:

1) інформацію про необхідність укладення договору про конфіденційність (за потреби);

2) інформацію про витрати публічного партнера на підготовку концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (у тому числі із залученням радників), на підготовку проекту конкурсної документації (у тому числі із залученням радників) та на розроблення (виготовлення) земельпорядної документації для проекту ППП, інформацію про умови відшкодування таких витрат (якщо вимоги до відшкодування відповідних витрат публічного партнера встановлені конкурсною документацією);

3) інформацію про сервітути відповідно до положень частини четвертої статті 7 цього Закону (у разі наявності);

4) інформацію про мову (мови) підготовки заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій;

5) інформацію про максимальну кількість учасників конкурсу (якщо така вимога встановлена конкурсною документацією).

3. Оголошення про проведення відкритих торгів, крім інформації, передбаченої пунктами 1-10 абзацу першого частини другої цієї статті, також повинно містити таку інформацію:

1) строк та адреса подання заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій;

2) інформація про порядок та критерії кваліфікаційного відбору (попередній або наступний кваліфікаційний відбір);

3) дата і час розкриття заявок на участь у конкурсі (для відкритих торгів з попереднім кваліфікаційним відбором);

4) дата і час розкриття конкурсних пропозицій (для відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором).

Оголошення про проведення відкритих торгів може також містити іншу інформацію, зокрема, але не виключно інформацію, передбачену пунктами 1-5 абзацу другого частини другої цієї статті.

4. Оголошення про проведення конкурентного діалогу, крім інформації, передбаченої пунктами 1-13 абзацу першого частини другої цієї статті, також повинно містити таку інформацію:

1) строк та адреса подання пропозицій щодо характеристик проекту ДПП;

2) дата і час розміщення частини конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій.

В оголошенні про проведення конкурентного діалогу може зазначатися й інша інформація.

5. Під час оприлюднення оголошення про проведення конкурсу конкурсна комісія може надіслати запрошення до участі у конкурсі, яке аналогічне за змістом оголошенню про проведення конкурсу, потенційним приватним партнерам, які можуть відповідати встановленим у конкурсній документації вимогам.

Стаття 18. Інструкція для претендентів та інструкція для учасників конкурсу

1. Інструкція для претендентів є частиною конкурсної документації у всіх конкурентних процедурах з визначення приватного партнера. Інструкція для претендентів повинна містити такі відомості:

1) один або кілька критеріїв кваліфікаційного відбору та спосіб їх підтвердження;

2) спосіб підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі;

3) вимоги до змісту та оформлення заявки на участь у конкурсі (у тому числі вимоги до інформації і документів, що повинні міститися у заявці, порядок підписання і засвідчення документів);

4) порядок та строк подання заявки на участь у конкурсі;

5) порядок доступу до конфіденційної інформації балансоутримувача/публічного партнера, отримання додаткової інформації та звернення за роз'ясненням під час подання заявки на участь у конкурсі;

6) порядок внесення змін до заявки на участь у конкурсі, порядок відкликання заявки;

7) порядок уточнення інформації та документів у складі заявки на участь у конкурсі на запит конкурсної комісії;

8) методика проведення кваліфікаційного відбору, зокрема визначення мінімально допустимих значень за кожним критерієм кваліфікаційного відбору (у разі визначення таких

значень конкурсною документацією), визначення питомої ваги кожного критерію кваліфікаційного відбору, методика оцінювання значень, що перевищують мінімальний допустимий рівень (у разі його визначення конкурсною документацією), для обрання у кваліфікаційному відборі учасників конкурсу;

9) порядок розгляду заявок на участь у конкурсі та затвердження протоколу конкурсної комісії з висновком (висновками) про допущення або недопущення претендентів до участі в конкурсі пропозицій;

10) порядок повідомлення претендентів про результати розгляду заявок на участь у конкурсі, порядок та строк надання запрошення до участі у конкурсі пропозицій;

11) порядок подання та перевірки підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб - у разі якщо конкурсна документація передбачає право учасників тимчасового об'єднання юридичних осіб змінювати склад такого тимчасового об'єднання;

12) інші відомості за рішенням конкурсної комісії.

2. Інструкція для учасників конкурсу є частиною конкурсної документації у всіх конкурентних процедурах з визначення приватного партнера. Інструкція для учасників конкурсу повинна містити такі відомості:

1) вимоги до змісту та оформлення конкурсної пропозиції (у тому числі вимоги до інформації і документів у технічній та фінансово-комерційній частинах конкурсної пропозиції, порядок підписання і засвідчення документів);

2) порядок та строк подання конкурсної пропозиції;

3) порядок отримання доступу до конфіденційної інформації балансоутримувача/публічного партнера, порядок отримання додаткової інформації, необхідної для подання конкурсної пропозиції;

4) порядок внесення змін до конкурсної пропозиції та порядок її відкликання;

5) порядок уточнення інформації та документів у складі конкурсної пропозиції (крім фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції) - на запит конкурсної комісії;

6) строк, протягом якого конкурсні пропозиції вважаються чинними;

7) порядок, критерії та методика оцінювання конкурсної пропозиції, питома вага кожного з критеріїв оцінювання конкурсної пропозиції, що перераховуються в інструкції для учасників конкурсу, в порядку зменшення важливості;

8) інформація про необхідність отримання згоди органу Антимонопольного комітету України для реалізації проекту ППП у випадках, передбачених законодавством;

9) інформація про розмір, форму, строк дії забезпечення конкурсної пропозиції та перелік випадків, у яких забезпечення конкурсної пропозиції не повертається учаснику конкурсу;

10) інформація про умови відшкодування витрат публічного партнера на підготовку концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (у тому числі із залученням радників), на підготовку проекту конкурсної документації (у тому числі із залученням радників) та на розроблення (виготовлення)

землевпорядної документації для проекту ППП (за наявності відповідних витрат публічного партнера);

11) інформація про зобов'язання учасника конкурсу створити спеціальну юридичну особу для цілей реалізації проекту ППП, яка буде діяти як приватний партнер, та вимоги до створення такої юридичної особи;

12) інші відомості за рішенням конкурсної комісії.

Стаття 19. Критерії кваліфікаційного відбору та підстави для відмови в участі у конкурсі

1. Конкурсна комісія встановлює один або кілька з таких критеріїв кваліфікаційного відбору, які повинні відповідати принципам прозорості, об'єктивності та недискримінації:

1) наявність обладнання та матеріально-технічної бази для виконання проектних, будівельних робіт і технічного обслуговування об'єкта ППП, а також для управління та/або експлуатації об'єкта ППП (якщо проект ППП передбачає передачу права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП) та/або надання суспільно значущих послуг;

2) наявність та відповідний рівень професійної і технічної кваліфікації працівників;

3) наявність документально підтвердженого досвіду реалізації подібних за предметом договорів (незалежно від виду договору) щодо створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічного обслуговування, та/або управління, та/або експлуатації об'єкта, та/або надання суспільно значущих послуг у сфері, аналогічній тій, в якій передбачається реалізація проекту ППП;

4) наявність ресурсів для забезпечення фінансування проекту ППП та/або досвіду гарантованого залучення фінансування для реалізації подібних проектів;

5) інші критерії щодо придатності для здійснення професійної діяльності, економічного, фінансового стану, технічної та професійної здатності.

Усі критерії кваліфікаційного відбору повинні бути пов'язані з предметом договору ППП та пропорційні до його очікуваній вартості та мети і спрямовані на запобігання спотворенню конкуренції.

2. Не допускаються до участі в конкурсі пропозицій претенденти, а у процедурі відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором не можуть бути визнані переможцем конкурсу учасники конкурсу, які:

1) є юридичною особою, визнаною у встановленому законом порядку банкрутом, або щодо якої відкрита ліквідаційна процедура;

2) є юридичною особою, яка перебуває у стадії ліквідації або реорганізації;

3) є пов'язаними особами (у разі подання окремих заявок на участь у конкурсі такими претендентами);

4) є юридичною особою, яка не надала повної інформації про осіб, які здійснюють безпосередній або опосередкований контроль над нею, включаючи кінцевих бенефіціарних власників;

5) є юридичною особою, кінцевим бенефіціарним власником або учасником (акціонером), якому належить 10 відсотків і більше акцій (часток), якої є Російська Федерація, Республіка Білорусь, Ісламська Республіка Іран, Корейська Народно-Демократична Республіка, а також інші держави, визнані Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, резидент Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом. Це положення не застосовується до міжнародних фінансових організацій, юридичних осіб, акції яких допущені до торгів на іноземних фондових біржах згідно з переліком іноземних фондових бірж, затвердженим Кабінетом Міністрів України (крім юридичних осіб, які є резидентами Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом);

6) є юридичною особою, зареєстрованою в державі (на території), віднесеній Кабінетом Міністрів України до офшорних зон, або юридичною особою, у статутному капіталі якої більше 50 відсотків акцій (часток) прямо чи опосередковано належать юридичним особам, зареєстрованим у таких державах (на територіях);

7) є юридичною особою, зареєстрованою згідно із законодавством держави, включеної Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) до списку держав, що не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, або юридичною особою, 10 відсотків і більше акцій (часток) у статутному капіталі якої прямо чи опосередковано належать такій юридичній особі;

8) є юридичною особою, яка прямо чи опосередковано перебуває під контролем осіб, кінцевим бенефіціарним власником яких є особи, визначені пунктами 5, 7 і 9 цієї частини, або є пов'язаною особою таких осіб;

9) є юридичною особою, створеною та зареєстрованою відповідно до законодавства Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом;

10) є державним господарським об'єднанням, державною холдинговою компанією, іншою державною господарською організацією, державним підприємством, установою, організацією або господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі Україна або іншому господарському товариству, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі Україна;

11) є комунальним унітарним підприємством або господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді України;

12) є радником, залученим для підготовки проекту ППП;

13) є особами щодо яких наявні докази, на підставі яких можна зробити висновок, що претендент або учасник конкурсу уклав угоду в письмовій чи усній формі з іншими претендентами або учасниками конкурсу, спрямовану на спотворення конкуренції;

14) є особами щодо яких наявні докази того, що претендент чи його уповноважені представники пропонують, надають або погоджуються надати прямо чи опосередковано будь-якій службовій (посадовій) особі публічного партнера, іншого державного органу винагороду

в будь-якій формі (пропозиція щодо найму на роботу, цінна річ, послуга або будь-яка інша винагорода) з метою впливу на прийняття рішення щодо визначення приватного партнера або розгляд документів, поданих претендентом, учасником, або застосування публічним партнером певної конкурентної процедури;

15) є особою, відомості про яку внесені до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

16) є юридичною особою, службова (посадова) особа якої, уповноважена представляти її інтереси, кінцевий бенефіціарний власник, член органу управління були притягнуті згідно із законом до відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з використанням дитячої праці чи будь-якими формами торгівлі людьми, фінансуванням тероризму, вчиненням терористичного акту, участю у злочинній організації за умови, що таку особу не звільнено від такої відповідальності на дату подання заявки на участь у конкурсі, а у процедурі відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором – заявки на участь у конкурсі та конкурентної пропозиції;

17) є юридичною особою, яка протягом останніх трьох років була притягнута на підставі рішення суду, яке набрало законної сили, до відповідальності за порушення, передбачене пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів, відомості про яку містяться в Державному реєстрі суб'єктів господарювання, притягнутих до відповідальності за вчинення порушення, яке передбачене пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів;

18) є юридичною особою, службова (посадова) особа якої, уповноважена представляти її інтереси, була притягнута на підставі обвинувального вироку, який набрав законної сили, до відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з шахрайством, корупцією, легалізацією (відмиванням) майна, одержаного злочинним шляхом, судимість з якої не знято або не погашено у встановленому законом порядку;

19) є особою, щодо якої в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відсутня інформація, передбачена пунктом 9 частини другої статті 9 Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань” (крім нерезидентів);

20) є юридичною особою, яка прямо чи опосередковано перебуває під контролем осіб, кінцевим бенефіціарним власником яких є особа, яка підпадає під критерії визначення олігарха відповідно до Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)", або особою, стосовно якої застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до законодавства України, законодавства Сполучених Штатів Америки, права Європейського Союзу або норм міжнародного права, або пов'язаною з ними особою;

21) є особою, яка надала недостовірну інформацію або приховала таку інформацію щодо себе або щодо осіб, пов'язаних з нею відносинами контролю, необхідну для перевірки відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі та перевірки відповідності іншим вимогам

конкурсу, передбаченим цим Законом і конкурсною документацією, яку проводить конкурсна комісія відповідно до порядку та умов, встановлених цим Законом і конкурсною документацією, або не може надати необхідні документи, які підтверджують таку інформацію;

22) є особою, яка має заборгованість із сплати податків, соціальних внесків і зборів (обов'язкових платежів), крім випадку, якщо така особа здійснила заходи щодо розстрочення і відстрочення такої заборгованості у порядку та на умовах, визначених законодавством держави її реєстрації;

23) наявні докази порушення претендентом та/або учасником конкурсу протягом останніх п'яти років відповідних зобов'язань у сферах екологічного, соціального та трудового права, встановлених законодавством, колективним договором або положеннями міжнародного екологічного, соціального та трудового права, які передбачені конвенціями, зазначеними в Додатку 1 до цього Закону;

24) наявні докази вини претендента та/або учасника конкурсу у серйозному професійному порушенні, що ставить під сумнів його доброчесність.

Законодавством України можуть встановлюватися й інші обмеження щодо участі в конкурсі окремих категорій юридичних осіб (резидентів та нерезидентів). Зокрема, може здійснюватися моніторинг наявних або потенційних загроз національній безпеці України, якщо це передбачено конкурсною документацією, за результатами проведення якого конкурсна комісія може залишити без розгляду заявку на участь у конкурсі, конкурсну пропозицію учасника у разі виявлення наявних або потенційних загроз національній безпеці України.

3. Якщо претендент або учасник конкурсу чи підприємство, пов'язане з претендентом або учасником конкурсу відносинами контролю, надавали консультації публічному партнеру або іншим чином брали участь у підготовці конкурсу, проекту ППП, публічний партнер повинен вжити належних заходів для запобігання спотворенню конкуренції через участь такого претендента або учасника конкурсу.

Такі заходи повинні включати надання іншим претендентам і учасникам конкурсу відповідної інформації, обмін якою здійснювався в контексті або в результаті залучення претендента або учасника конкурсу до підготовки конкурсу, встановлення достатнього строку для подання заявок на участь у конкурсі, конкурсних пропозицій. Відповідний претендент або учасник конкурсу може бути не допущений до участі в конкурсі виключно у разі відсутності жодних інших засобів для забезпечення виконання публічним партнером обов'язку з дотримання принципу рівності.

Перед будь-яким недопущенням таких претендентів чи учасників конкурсу їм надається можливість довести, що їхня участь у підготовці конкурсу не призведе до спотворення конкуренції.

4. Конкурсна комісія може прийняти рішення про недопущення до участі в конкурсі пропозицій претендентів, а у процедурі відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором - про невизнання переможцем конкурсу, якщо конкурсна комісія має докази, що такий претендент або учасник конкурсу не виконав свої зобов'язання за раніше укладеними договорами у рамках здійснення ППП, що призвело до дострокового розірвання договору та застосування санкцій у вигляді штрафів та/або відшкодування збитків, – протягом трьох років з дати дострокового розірвання такого договору, укладеного в рамках здійснення ППП.

У разі настання обставин, зазначених у абзаці першому цієї частини, претендент/учасник конкурсу, який перебуває в обставинах, зазначених у абзаці першому цієї частини, має право надати підтвердження вжиття заходів для доведення своєї надійності. Для цього претендент/учасник конкурс повинен довести, що сплатив або зобов'язався сплатити відповідні зобов'язання та відшкодування завданих збитків.

Якщо конкурсна комісія вважає таке підтвердження достатнім, вона не може прийняти рішення про недопущення з підстав, передбачених абзацом першим цієї частини, до участі в конкурсі пропозицій претендентів, а у процедурі відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором - про невизнання переможцем конкурсу з підстав, передбачених абзацом першим цієї частини.

5. Під час проведення конкурсу особа, зацікавлена в участі у конкурсі, для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору та підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі подає заявку на участь у конкурсі разом з підтвердними документами, перелік та вимоги до яких визначаються інструкцією для претендентів.

6. Претендент має право підтвердити відповідність критеріям кваліфікаційного відбору, покладаючись на осіб, пов'язаних із претендентом відносинами контролю (у тому числі на осіб, пов'язаних відносинами контролю з учасником тимчасового об'єднання юридичних осіб, якщо претендент є таким тимчасовим об'єднанням) та/або інших осіб, які надали йому зобов'язання надати всі необхідні ресурси для виконання договору ППП, якщо це передбачено умовами інструкції для претендентів. У такому разі претендент відповідно до вимог, передбачених інструкцією для претендентів, повинен подати у складі заявки на участь у конкурсі:

1) документи та інформацію для підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі і щодо себе, і щодо осіб, на досвід яких покладається претендент; та

2) документи та інформацію для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору осіб, на досвід яких покладається претендент; та

3) документ, що підтверджує згоду осіб, на досвід яких покладається претендент, на залучення їхніх спроможностей (у тому числі фахівців) до реалізації проекту ППП.

## Стаття 20. Засади проведення конкурсу пропозицій

1. Конкурсна пропозиція складається з двох частин – технічної та фінансово-комерційної. Порядок подання конкурсних пропозицій та вимоги до інформації і документів, що мають міститися в технічній та фінансово-комерційній частинах конкурсної пропозиції, визначаються інструкцією для учасників конкурсу.

2. Якщо критерієм оцінювання конкурсних пропозицій є надійність запропонованого механізму фінансування та/або інші якісні фінансово-комерційні критерії, конкурсна документація повинна містити вимогу про подання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій у вигляді двох пакетів документів, на підставі яких здійснюватиметься окремо оцінювання за якісними фінансово-комерційними критеріями та кількісними фінансово-комерційними критеріями.

3. У будь-який час до закінчення строку подання конкурсних пропозицій дозволяється зміна або відкликання конкурсної пропозиції відповідно до порядку та вимог, встановлених інструкцією для учасників конкурсу.

Внесення будь-яких змін до фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій після закінчення строку подання конкурсних пропозицій забороняється.

4. Конкурсна комісія може запитувати додаткову інформацію та документи щодо технічної частини конкурсної пропозиції, а учасник конкурсу повинен надавати додаткову інформацію та документи і може вносити зміни та доповнення до технічної частини своєї конкурсної пропозиції у відповідь на такі запити відповідно до порядку та вимог, встановлених інструкцією для учасників конкурсу, але в будь-якому разі – до початку оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції.

Запити конкурсної комісії про надання додаткової інформації та документів щодо технічної частини конкурсної пропозиції повинні бути об'єктивними та недискримінаційними, у тому числі не повинні передбачати або мати наслідком надання будь-яких переваг окремим учасникам конкурсу або впливати на результати оцінювання конкурсних пропозицій.

5. Під час проведення конкурсу пропозицій конкурсна комісія має право звертатися із запитом про підтвердження або уточнення інформації щодо конкурсної пропозиції до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб відповідно до їхньої компетенції, які зобов'язані надати відповідь на такий запит протягом 15 календарних днів з дати отримання запиту.

6. У разі підтвердження факту надання у конкурсній пропозиції недостовірних відомостей, що є істотними для визначення результатів конкурсу, конкурсна комісія відхиляє таку конкурсну пропозицію відповідно до порядку та умов, визначених інструкцією для учасників конкурсу.

Не може вважатися наданням недостовірних відомостей, що є істотними для визначення результатів конкурсу, допущення помилок в оформленні конкурсної пропозиції або документів у її складі, які не впливають на зміст такої конкурсної пропозиції, зокрема технічних помилок та описок.

7. Якщо конкурсну пропозицію подав лише один учасник конкурсу, договір ППП за результатами такого конкурсу може бути укладений за умови, що єдиний учасник конкурсу відповідає всім критеріям кваліфікаційного відбору та підтвердив відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі відповідно до умов конкурсної документації.

8. Конкурсна комісія повинна вживати належних заходів для ефективного запобігання, виявлення та усунення будь-яких конфліктів інтересів, що виникають або можуть виникнути під час проведення конкурсу, з метою уникнення будь-якого спотворення конкуренції та забезпечення рівного ставлення до всіх потенційних приватних партнерів.

## Стаття 21. Забезпечення конкурсної пропозиції

1. Від учасників конкурсу обов'язково вимагається забезпечення конкурсної пропозиції, яке подається учасником конкурсу одночасно з поданням конкурсної пропозиції. Забезпечення конкурсної пропозиції не є частиною конкурсної пропозиції.

Вимоги до форми та змісту забезпечення конкурсної пропозиції визначаються інструкцією для учасників конкурсу.

Інструкцією для учасників конкурсу може встановлюватися право конкурсної комісії надавати дозвіл учасникам конкурсу вносити зміни до забезпечення конкурсної пропозиції (усувати недоліки) з власної ініціативи або на вимогу конкурсної комісії протягом 15 робочих

днів після закінчення строку для подання конкурсних пропозицій. У такому разі відкриття конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу здійснюється виключно після закінчення строку для внесення змін до забезпечення конкурсної пропозиції (усунення недоліків).

2. Розмір забезпечення конкурсної пропозиції не може перевищувати 1 відсоток вартості проекту ППП.

3. Забезпечення конкурсної пропозиції не повертається учаснику конкурсу у разі:

1) відкликання конкурсної пропозиції учасником конкурсу після закінчення строку її подання, але до закінчення строку, протягом якого конкурсні пропозиції вважаються чинними;

2) внесення учасником конкурсу за власною ініціативою змін до технічної частини конкурсної пропозиції, крім випадків, якщо такі зміни вносяться на запит конкурсної комісії щодо надання додаткової інформації та документів відповідно до частини четвертої статті 20 цього Закону;

3) встановлення факту, що учасник конкурсу, визначений переможцем конкурсу, під час конкурсу свідомо надав конкурсній комісії неправдиву інформацію або інформацію, що вводить в оману;

4) припинення публічним партнером переговорів щодо укладення договору ППП з переможцем конкурсу внаслідок недосягнення згоди щодо інших умов договору ППП, ніж передбачені абзацом другим частини першої статті 28 цього Закону;

5) припинення публічним партнером переговорів щодо укладення договору ППП з переможцем конкурсу внаслідок недосягнення згоди щодо укладення договору ППП через наполягання переможцем конкурсу на зміні умов договору ППП, які не можуть бути змінені під час переговорів відповідно до абзацу другого частини першої статті 28 цього Закону;

6) якщо учасник конкурсу, який став переможцем конкурсу, не забезпечив укладення приватним партнером договору ППП, крім випадків форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), дія яких підтверджена відповідно до законодавства України;

7) якщо у випадках, визначених конкурсною документацією, переможець конкурсу не продовжив строк дії забезпечення конкурсної пропозиції;

8) якщо переможець конкурсу не надав забезпечення виконання договору ППП, за умови що надання такого забезпечення є обов'язковим відповідно до положень договору ППП;

9) якщо з вини приватного партнера не були виконані попередні умови для набрання чинності договором ППП, виконання яких покладено на приватного партнера.

4. Кошти, що надійшли в результаті реалізації забезпечення конкурсної пропозиції, у випадках, якщо вони не повертаються учаснику конкурсу, підлягають перерахуванню до державного бюджету або до відповідного місцевого бюджету.

## Стаття 22. Засади оцінювання конкурсних пропозицій

1. Оцінювання конкурсних пропозицій проводиться у два етапи відповідно до критеріїв та методики оцінювання конкурсних пропозицій, питомої ваги кожного з критеріїв та інших вимог, визначених інструкцією для учасників конкурсу.

На першому етапі здійснюється оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу.

На другому етапі здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій, які успішно пройшли оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій.

2. Строк проведення оцінювання конкурсних пропозицій (у тому числі визначення переможця конкурсу) встановлюється інструкцією для учасників конкурсу, але не може перевищувати 45 календарних днів з дати завершення строку для подання конкурсних пропозицій.

3. Критерії оцінювання конкурсних пропозицій визначаються конкурсною комісією і поділяються на технічні та фінансово-комерційні.

Критерії оцінювання мають бути пов'язані з предметом договору ППП та пропорційні до його вартості і мета проекту і не повинні надавати конкурсній комісії необмеженої свободи вибору.

До критеріїв оцінювання можуть, зокрема, належати екологічні, соціальні та інші критерії, пов'язані з інноваційною діяльністю.

У разі отримання конкурсної пропозиції, яка містить інноваційне рішення з винятковим рівнем функціональних характеристик, що не могло бути передбачене конкурсною комісією, конкурсна комісія як виняток може внести зміни до конкурсної документації в частині питомої ваги критеріїв оцінювання з метою врахування цього інноваційного рішення.

У такому разі конкурсна комісія інформує всіх учасників конкурсу про зміну питомої ваги критеріїв оцінювання конкурсної пропозиції, надсилає їм нове запрошення до участі в конкурсі, встановивши строк не менше 30 календарних днів, для подання конкурсних пропозицій та оприлюднює нову інструкцію для учасників конкурсу.

Зміни, внесені відповідно до цієї частини, не повинні приводити до дискримінації.

4. Технічні критерії оцінювання конкурсних пропозицій можуть передбачати один або кілька таких критеріїв:

- 1) технічна обґрунтованість запропонованого проектного рішення;
- 2) операційна ефективність запропонованого проектного рішення;
- 3) відповідність технічної частини конкурсної пропозиції екологічним стандартам;
- 4) якість послуг та заходи щодо підвищення рівня якості послуг;

5) інші критерії, за якими оцінюється технічна ефективність проекту ППП, за рішенням конкурсної комісії.

Технічні критерії оцінювання конкурсних пропозицій повинні відповідати принципам прозорості, об'єктивності та недискримінації та обов'язково мають бути пов'язані з предметом договору ППП.

5. Фінансово-комерційні критерії оцінювання конкурсних пропозицій можуть передбачати один або кілька таких критеріїв:

- 1) надійність запропонованого механізму фінансування;

2) чиста поточна вартість (net present value – NPV) платежів, що будуть здійснюватися публічним партнером приватному партнеру, в тому числі у вигляді плати за експлуатаційну готовність, платежів у рамках співфінансування, гранту для проекту ППП;

- 3) вартість проектування, будівництва, створення об'єкта ППП;
- 4) ціна на товари (роботи, послуги), що виробляються (виконуються, надаються) приватним партнером за договором ППП;
- 5) обсяг товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) приватним партнером за договором ППП та підлягають гарантованому викупу публічним партнером або особою, що виступає на стороні публічного партнера;
- 6) мінімально гарантований публічним партнером рівень попиту на товари (роботи, послуги), виробництво (виконання, надання) яких передбачається забезпечити в результаті реалізації проекту ППП;
- 7) інші критерії, за якими оцінюється фінансово-комерційна ефективність проекту ППП, за рішенням конкурсної комісії.

Фінансово-комерційні критерії оцінювання конкурсних пропозицій повинні відповідати принципам прозорості, об'єктивності та недискримінації.

6. У разі застосування кількох фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій їхня питома вага встановлюється інструкцією для учасників конкурсу.

У разі визначення критерію оцінювання, що пов'язаний з показником чистої поточної вартості (NPV), в інструкції для учасників конкурсу визначаються чіткі вимоги до розрахунку ставки дисконтування – показника середньозваженої вартості капіталу (weighted average cost of capital – WACC).

У разі застосування якісних та кількісних фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій оцінювання за такими критеріями проводиться окремо і послідовно відповідно до правил, визначених частиною третьою статті 24 цього Закону.

7. Результати оцінювання конкурсних пропозицій не підлягають розголошенню до дня визначення переможця конкурсу, крім випадків, передбачених законом.

## Стаття 23. Оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій

1. Конкурсна комісія оцінює технічну частину конкурсних пропозицій із застосуванням одного або кількох критеріїв, визначених в інструкції для учасників конкурсу відповідно до цього Закону.

Оцінка технічної частини конкурсної пропозиції може мати вагу у сумарній оцінці конкурсної пропозиції з урахуванням підходу, застосованого до оцінювання відповідно до частини четвертої цієї статті.

Питома вага оцінки технічної частини конкурсної пропозиції встановлюється інструкцією для учасників конкурсу.

2. Технічна частина конкурсної пропозиції оцінюється за одним із таких підходів, який визначається в інструкції для учасників конкурсу:

1) прохідний принцип оцінювання (критерій "виконується/не виконується"), результати якого не впливають на загальний бал оцінки конкурсної пропозиції;

2) порівняльне оцінювання на основі кількісних критеріїв, що визначаються конкурсною комісією в інструкції для учасників конкурсу, показники (ставки) яких надані учасником конкурсу в конкурсній пропозиції;

3) порівняльне оцінювання, що проводиться членами конкурсної комісії шляхом оцінювання кожного критерію для кожного учасника конкурсу.

3. Для успішного проходження оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції за прохідним принципом оцінювання усі технічні критерії мають бути оцінені як такі, що виконуються. Оцінка “не виконується” будь-якого з технічних критеріїв є підставою для визнання технічної частини конкурсної пропозиції учасника конкурсу такою, що не пройшла оцінювання.

Якщо оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції проводиться за прохідним принципом оцінювання, до оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій допускаються конкурсні пропозиції лише тих учасників конкурсу, що пройшли оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції.

4. Під час порівняльного оцінювання критерії оцінюються на основі числового показника (ставки), наданого учасником конкурсу в конкурсній пропозиції, шляхом порівняння з показниками (ставками) інших учасників конкурсу.

Під час порівняльного оцінювання на основі числового показника (ставки) та порівняльного оцінювання члени конкурсної комісії оцінюють конкурсну пропозицію шляхом присвоєння оцінок у вигляді балів за кожним критерієм оцінювання конкурсної пропозиції з урахуванням ваги кожного з критеріїв, визначених у конкурсній документації, у загальній оцінці конкурсної пропозиції.

Конкурсна пропозиція оцінюється за кожним критерієм оцінювання шляхом присвоєння найкращій конкурсній пропозиції за таким критерієм найвищої оцінки (кількості балів) та присвоєння іншим конкурсним пропозиціям пропорційної оцінки щодо найкращої конкурсної пропозиції.

Конкурсні пропозиції, технічні частини яких за результатами порівняльного оцінювання отримали оцінку, яка є нижчою, ніж мінімально допустима оцінка, встановлена в методиці оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій, визначеній інструкцією для учасників конкурсу, не допускаються до оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій.

Методичні рекомендації щодо порядку проведення порівняльного оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій затверджуються уповноваженим органом.

У разі виставлення аномально високої або аномально низької оцінки технічній частині конкурсної пропозиції (відповідно до методичних рекомендацій щодо порядку проведення порівняльного оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій, затверджених уповноваженим органом) член конкурсної комісії зобов'язаний надати додаткове обґрунтування такої оцінки, яке відображається на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель.

5. Не може бути підставою для недопущення до оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції допущення неістотних помилок в оформленні конкурсної

пропозиції або документів у її складі, які не впливають на зміст такої конкурсної пропозиції або документів у її складі, зокрема технічних помилок та описок.

6. Результати оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції повідомляються лише учаснику конкурсу, який подав таку конкурсну пропозицію.

#### Стаття 24. Оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій

1. Конкурсна комісія оцінює фінансово-комерційну частину конкурсної пропозиції із застосуванням одного або кількох критеріїв, визначених в інструкції для учасників конкурсу відповідно до цього Закону.

2. Конкурсна комісія оцінює фінансово-комерційну частину конкурсних пропозицій після оцінювання технічної частини всіх конкурсних пропозицій, поданих учасниками конкурсу відповідно до цього Закону.

3. У разі визначення в конкурсній документації якісних фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій спочатку розкриваються документи, подані учасниками конкурсу у складі фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції для оцінювання за якісними фінансово-комерційними критеріями, таким чином, щоб конкурсна комісія під час оцінювання за якісними фінансово-комерційними критеріями не мала доступу до документів, на підставі яких здійснюється оцінювання за кількісними фінансово-комерційними критеріями.

Документи, на підставі яких проводиться оцінювання за кількісними фінансово-комерційними критеріями, оприлюднюються на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель виключно після оцінювання конкурсних пропозицій за якісними фінансово-комерційними критеріями.

#### Стаття 25. Результати конкурсу

1. Результати оцінювання конкурсних пропозицій визначаються сукупно за результатами оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій (якщо результати такого оцінювання впливають на загальний бал оцінки конкурсної пропозиції відповідно до конкурсної документації) та за результатами оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції.

2. Найбільш економічно вигідною конкурсною пропозицією за результатами оцінювання визнається конкурсна пропозиція, яка отримала найвищу оцінку, визначену шляхом додавання оцінок за технічну та фінансово-комерційну частини конкурсної пропозиції.

3. Конкурсна комісія відображає результати оцінювання конкурсних пропозицій у своєму протоколі, який оприлюднюється протягом одного робочого дня з дати визначення переможця конкурсу. Протокол про результати оцінювання конкурсних пропозицій повинен містити найменування переможця конкурсу та результати оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій усіх учасників конкурсу.

4. Конкурсна комісія оприлюднює в Офіційному віснику Європейського Союзу повідомлення про здійснення ППП у строк не пізніше ніж через 45 календарних днів після укладення договору ППП, яке повинно містити:

1) найменування, у тому числі скорочене (за наявності), місцезнаходження та ідентифікаційний код публічного партнера в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;

2) контактні дані публічного партнера: номер телефону, адреса електронної пошти та офіційний веб-сайт публічного партнера, контакти відповідальної особи публічного партнера;

3) категорію публічного партнера та його основний вид діяльності;

4) назву предмета договору ППП із зазначенням коду (кодів) за Єдиним закупівельним словником та місцезнаходження об'єкта ППП;

5) вартість проекту ППП, короткий опис зобов'язань, які становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг), та основні умови здійснення ППП;

6) тип конкурентної процедури, який використовується для визначення приватного партнера;

7) результати оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій усіх учасників конкурсу та критерії, які були використані при визначенні переможця конкурсу;

8) дату прийняття рішення конкурсною комісією;

9) кількість учасників, які подали конкурсну пропозицію;

10) найменування, у тому числі скорочене (за наявності), місцезнаходження та інші дані про реєстрацію переможця конкурсу;

11) метод, що використовувався для розрахунку очікуваної вартості проекту ППП, якщо це не зазначено в інших документах;

12) інформацію щодо того, чи пов'язаний проект ППП з проектом та/або програмою, що фінансується за рахунок коштів Європейського Союзу;

13) назву та адресу органу, відповідального за перегляд та оскарження (інформація щодо кінцевого терміну процедур перегляду або назва, адреса, номер телефону, номер факсу та адреса електронної пошти органу, який може надати таку інформацію);

14) дату оприлюднення оголошення про проведення конкурсу;

15) дату оприлюднення повідомлення про укладення договору;

16) іншу інформацію, вимоги щодо наявності якої передбачені законодавством, та інформацію, яку конкурсна комісія вважає за необхідне зазначити.

## Стаття 26. Відхилення конкурсної пропозиції

1. Конкурсна комісія відхиляє конкурсну пропозицію учасника/переможця конкурсу із зазначенням аргументації, якщо:

1) учасник/переможець конкурсу:

не відповідає критеріям кваліфікаційного відбору та/або щодо нього наявна будь-яка підстава для відмови в участі у конкурсі;

надав у конкурсній пропозиції недостовірні відомості, що є істотними для визначення результатів конкурсу, що виявлено під час розгляду та оцінювання конкурсної пропозиції;

не надав забезпечення конкурсної пропозиції та/або забезпечення конкурсної пропозиції не відповідає вимогам до такого забезпечення, визначеним у конкурсній документації, якщо виявлені конкурсною комісією недоліки не були усунені протягом строку, встановленого в інструкції для учасників конкурсу;

визначив конфіденційною інформацію, що не може бути визначена як конфіденційна відповідно до цього Закону;

не надав на запит конкурсної комісії додаткову інформацію та документи щодо технічної частини конкурсної пропозиції;

2) конкурсна пропозиція учасника конкурсу:

не відповідає вимогам, визначеним інструкцією для учасників конкурсу;

викладена іншою мовою (мовами), ніж мова (мови), що вимагається конкурсною документацією;

є такою, строк дії якої закінчився;

3) переможець конкурсу після проведення переговорів щодо умов договору ППП не забезпечив підписання договору ППП приватним партнером у строк, визначений цим Законом.

2. Конкурсна комісія оприлюднює повідомлення про відхилення конкурсної пропозиції, у тому числі підстави такого відхилення (з посиланням на відповідні положення цього Закону, умови конкурсної документації, яким така конкурсна пропозиція та/або учасник конкурсу не відповідають, із зазначенням, у чому полягає невідповідність), протягом одного робочого дня з дня прийняття відповідного рішення та надсилає таке повідомлення учаснику/переможцю конкурсу, конкурсна пропозиція якого відхилена, у порядку, визначеному інструкцією для учасників конкурсу.

3. Якщо учасник/переможець конкурсу, конкурсна пропозиція якого відхилена, вважає недостатньою аргументацію, зазначену в повідомленні про відхилення конкурсної пропозиції та протоколі про результати оцінювання конкурсних пропозицій, він може звернутися до конкурсної комісії з вимогою про надання додаткової інформації про причини невідповідності його конкурсної пропозиції умовам конкурсної документації, а конкурсна комісія зобов'язана надати відповідь на таке звернення протягом п'яти робочих днів з дня його надходження та повідомити учаснику/переможцю конкурсу про особливості та переваги обраної конкурсної пропозиції.

Стаття 27. Скасування конкурсу або визнання його таким, що не відбувся

1. Конкурс скасовується у разі:

1) якщо не подано жодної конкурсної пропозиції;

2) якщо у торгах з обмеженою участю кваліфікаційний відбір пройшло менше претендентів, ніж визначено інструкцією для претендентів (якщо інструкція для претендентів містить

обмеження щодо максимальної кількості претендентів, які можуть бути допущені до участі у конкурсі пропозицій, та конкурсна комісія не прийняла рішення про продовження проведення конкурсу серед претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі, відповідають критеріям кваліфікаційного відбору та щодо яких відсутні підстави для відмови в участі у конкурсі);

3) якщо у конкурентному діалозі кваліфікаційний відбір пройшло менше претендентів, ніж визначено інструкцією для претендентів (якщо інструкція для претендентів містить обмеження щодо максимальної кількості претендентів, які можуть бути допущені до участі у конкурсі пропозицій, та конкурсна комісія не прийняла рішення про продовження проведення конкурсу серед претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі, відповідають критеріям кваліфікаційного відбору та щодо яких відсутні підстави для відмови в участі у конкурсі);

4) якщо не подано жодної заявки на участь у конкурсі;

5) відхилення всіх конкурсних пропозицій згідно з цим Законом.

Можливість скасування конкурсу з підстав, визначених цією частиною, має бути чітко визначена в конкурсній документації.

2. Конкурсна комісія має право визнати конкурс таким, що не відбувся, у разі:

1) відсутності подальшої потреби в реалізації проекту ППП;

2) якщо проведення конкурсу стало неможливим внаслідок дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили);

3) визнання результатів конкурсу загалом чи його окремого етапу недійсним у судовому порядку;

4) повторного недосягнення згоди щодо умов договору ППП з другим за результатом учасником конкурсу протягом строку, встановленого абзацом другим частини другої статті 28 цього Закону.

3. У разі скасування конкурсу або визнання конкурсу таким, що не відбувся, конкурсна комісія протягом одного робочого дня з дня прийняття відповідного рішення оприлюднює таке рішення на веб-порталі Уповноваженого органу із закупівель із зазначенням підстави його прийняття.

4. Публічний партнер та конкурсна комісія не несуть жодної матеріальної відповідальності за шкоду, завдану претендентам та/або учасникам конкурсу, та/або переможцям конкурсу у зв'язку із скасуванням конкурсу або визнанням його таким, що не відбувся.

Стаття 28. Завершення конкурсу та проведення переговорів щодо укладення договору публічно-приватного партнерства

1. Конкурсна комісія надсилає переможцю конкурсу запрошення до укладення договору ППП у порядку та строк, визначені конкурсною документацією. Приватний партнер, який укладає договір ППП, може бути однією особою з переможцем конкурсу (якщо переможець конкурсу відповідає вимогам до приватного партнера для реалізації проекту ППП) або може бути створений переможцем конкурсу відповідно до вимог конкурсної документації.

Під час укладення договору ППП забороняється змінювати істотні умови договору, у тому числі положення про розподіл ризиків ППП між сторонами, та положення, що відображають зміст конкурсної пропозиції переможця конкурсу.

Укладення договору ППП за результатами переговорів відповідно до цієї статті не допускається до спливу строків для оскарження конкурентних процедур з відбору приватного партнера, встановлених законом.

Дія положень цієї частини поширюється на запрошення до укладення договору ППП другого за результатом учасника конкурсу у випадку, передбаченому частиною другою цієї статті.

2. Якщо протягом 60 календарних днів з дня отримання переможцем конкурсу запрошення до укладення договору ППП такий договір не укладено, публічний партнер повідомляє переможця конкурсу про припинення переговорів та запрошує до укладення договору ППП другого за результатом учасника конкурсу. За рішенням публічного партнера такий строк може бути продовжений у разі реалізації інноваційних проєктів, великих комплексних інфраструктурних проєктів за письмовою згодою сторін переговорів, але загальний строк переговорів не може перевищувати 90 календарних днів.

Переговори з другим за результатом учасником конкурсу щодо умов договору ППП тривають не більше 60 календарних днів з дати повідомлення про припинення переговорів з переможцем конкурсу. За рішенням публічного партнера такий строк може бути продовжений у разі реалізації інноваційних проєктів, великих комплексних інфраструктурних проєктів за письмовою згодою сторін переговорів, але загальний строк переговорів не може перевищувати 90 календарних днів.

3. Якщо за результатами переговорів щодо умов договору ППП з другим за результатом учасником конкурсу такий договір не укладено, конкурс визнається таким, що не відбувся.

У такому разі публічний партнер може прийняти рішення про проведення повторного конкурсу в порядку, встановленому цим Законом.

Рішення про проведення повторного конкурсу приймається не пізніше 60 календарних днів з дати визнання конкурсу таким, що не відбувся. У разі прийняття такого рішення проєкт ППП повертається до етапу рішення про здійснення ППП.

Повторний конкурс проводиться у порядку, визначеному цим Законом.

4. Строки для проведення переговорів щодо умов договору ППП, визначені частиною другою цієї статті, можуть бути тимчасово зупинені за письмовою вимогою однієї із сторін переговорів, що направляється другій стороні переговорів, у разі оскарження конкурентних процедур з відбору приватного партнера в порядку, встановленому законом. Тимчасове зупинення строків для проведення переговорів щодо умов договору ППП триває до спливу відповідного строку для звернення до суду, визначеного законом, якщо сторона переговорів, на вимогу якої здійснено таке тимчасове зупинення, не повідомить письмово другу сторону про відновлення переговорів.

Якщо за результатами оскарження конкурс не визнано таким, що не відбувся, та переговори щодо умов договору ППП не припинені, перебіг тимчасово зупинених строків для проведення переговорів щодо умов договору ППП відновлюється за письмовою вимогою однієї із сторін переговорів, що направляється другій стороні переговорів, у межах строків, визначених частиною другою цієї статті.

Перебіг тимчасово зупинених строків для проведення переговорів щодо умов договору ППП у жодному разі не відновлюється, якщо за результатами оскарження конкурс визнано таким, що не відбувся.

5. Публічний партнер не може поновлювати переговори з учасником конкурсу, переговори з яким були припинені.

#### Стаття 29. Оскарження

1. Оскарження конкурентних процедур з відбору приватного партнера здійснюється в порядку, визначеному Законом України "Про публічні закупівлі", з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Антимонопольний комітет України як орган оскарження з метою неупередженого та ефективного захисту прав і законних інтересів осіб, пов'язаних з проведенням конкурентних процедур відбору приватного партнера, утворює Комісію з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур з відбору приватного партнера та здійснює інші повноваження, визначені цим Законом та Законом України "Про Антимонопольний комітет України". Рішення Комісії з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур з відбору приватного партнера ухвалюються від імені Антимонопольного комітету України.

2. Суб'єктом оскарження у спорах, пов'язаних з проведенням конкурентних процедур відбору приватного партнера, можуть бути виключно особи, зацікавлені в участі у конкурсі, претенденти та/або учасники конкурсу.

Суб'єктом оскарження у спорах щодо складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час торгів з обмеженою участю можуть бути виключно учасники конкурсу.

Суб'єктом оскарження у спорах щодо складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час конкурентного діалогу можуть бути виключно претенденти, які брали участь у переговорах щодо характеристик проекту ППП.

Суб'єктом оскарження у спорах щодо оскарження результатів кваліфікаційного відбору можуть бути виключно претенденти.

3. Особи, зацікавлені в участі у конкурсі, претенденти та учасники конкурсу мають право звернутися до конкурсної комісії з вимогою про усунення порушень під час проведення конкурсу на етапі подання заявки на участь у конкурсі та/або конкурсної пропозиції у порядку та строки, визначені конкурсною документацією. Конкурсна комісія надає відповідь на такі звернення протягом семи робочих днів з дня їх отримання. Усі звернення про усунення порушень під час проведення конкурсу та відповіді конкурсної комісії на такі звернення без ідентифікації ініціатора звернення публікуються на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель.

#### Стаття 30. Особливості участі у конкурсі тимчасових об'єднань юридичних осіб

1. Тимчасові об'єднання юридичних осіб (резидентів та/або нерезидентів) можуть брати участь у конкурсі на підставі договору про партнерство (співпрацю) або іншого договору, укладеного між ними.

2. Для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору та відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі тимчасове об'єднання юридичних осіб подає інформацію та документи у складі заявки на участь у конкурсі щодо тимчасового об'єднання юридичних осіб загалом і щодо кожного його учасника зокрема.

Конкурсна документація може встановлювати вимоги до головного учасника у складі тимчасового об'єднання юридичних осіб, у тому числі:

1) вимоги щодо підтвердження відповідності окремим критеріям кваліфікаційного відбору головного учасника та осіб, пов'язаних з ним відносинами контролю (а не інших учасників тимчасового об'єднання юридичних осіб або осіб, пов'язаних з такими іншими учасниками відносинами контролю);

2) вимоги щодо частки (відсотка) прав голосу або акцій (часток) головного учасника у статутному капіталі приватного партнера у разі визначення такого тимчасового об'єднання юридичних осіб переможцем конкурсу.

3. Конкурсна документація може передбачати умови та порядок реалізації учасниками тимчасового об'єднання юридичних осіб права на зміну складу такого тимчасового об'єднання. Склад тимчасового об'єднання юридичних осіб може бути змінений не пізніше як за 20 календарних днів до закінчення строку для подання конкурсних пропозицій. Можливість зміни складу тимчасового об'єднання юридичних осіб може передбачатися лише для торгів з обмеженою участю або для конкурентного діалогу.

Конкурсна документація може містити обмеження щодо зміни складу тимчасового об'єднання юридичних осіб після закінчення строку для подання заявок на участь у конкурсі, зокрема щодо зміни головного учасника та інших учасників, інформація про яких надавалася для підтвердження відповідності такого тимчасового об'єднання всім або окремим критеріям кваліфікаційного відбору.

Не допускається зміна складу тимчасового об'єднання юридичних осіб у випадках, якщо кваліфікаційний відбір такого тимчасового об'єднання здійснювався відповідно до інструкції для претендентів, яка містить обмеження щодо максимальної кількості претендентів для участі у конкурсі пропозицій.

4. У разі зміни складу тимчасового об'єднання юридичних осіб таке тимчасове об'єднання може бути допущено до участі в конкурсі пропозицій лише після проведення перевірки підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб на предмет відповідності критеріям кваліфікаційного відбору та підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі, що визначені конкурсною документацією, при цьому:

1) перевірка підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб проводиться протягом 10 робочих днів з дати їх отримання;

2) конкурсна комісія має право розпочати оцінювання конкурсних пропозицій усіх учасників конкурсу лише після завершення перевірки підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб.

5. Якщо тимчасове об'єднання юридичних осіб визначено переможцем конкурсу, всі учасники такого тимчасового об'єднання зобов'язані створити приватного партнера для цілей реалізації проекту ППП.

6. Конкурсною документацією можуть передбачатися обмеження щодо участі (прямої чи опосередкованої) учасників тимчасового об'єднання юридичних осіб в інших тимчасових об'єднаннях, які беруть участь в одному конкурсі.

#### Стаття 31. Залучення радника

1. Публічний партнер або за його дорученням державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору для виконання завдань, визначених частиною третьою цієї статті, може залучати радника, у тому числі міжнародну фінансову організацію.

Залучення радника є обов'язковим, якщо очікувана вартість проекту ППП, розрахована відповідно до цього Закону, перевищує еквівалент 10 мільйонів євро.

2. Залучення радника здійснюється на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Конкурсний відбір радника здійснюється з дотриманням принципів конкурентності, рівноправності, загальної доступності, відкритості, прозорості та незалежності.

Якщо функцію радника виконує міжнародна фінансова організація, договір з нею укладається шляхом проведення переговорів без застосування процедур, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі".

Уповноважена організація може бути залучена для виконання функцій радника за умови наявності відповідного фінансування, договір з нею укладається шляхом проведення переговорів без застосування процедур, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі".

Критерії відбору радника, що встановлюються Кабінетом Міністрів України, мають передбачати, зокрема:

1) наявність документально підтвердженого досвіду радника у виконанні аналогічних за предметом договорів;

2) наявність та відповідний рівень професійної і технічної кваліфікації працівників радника;

3) запропоновані радником підходи до підготовки проекту ППП та стратегії роботи з особами, зацікавленими в участі у конкурсі;

4) запропоновані радником строки підготовки проекту ППП;

5) розмір винагороди радника.

3. До основних завдань радника можуть належати:

1) збір інформації та аналіз економічних, технічних і фінансових показників об'єкта ППП;

2) підготовка проекту ППП, включаючи концептуальну записку щодо здійснення ППП та/або техніко-економічне обґрунтування здійснення ППП;

3) підготовка фінансової моделі проекту ППП;

4) систематизація документів та підготовка пропозицій до проекту договору ППП та проекту конкурсної документації;

5) проведення або забезпечення проведення аналізу, зокрема юридичного, фінансового, податкового, операційного/технічного;

6) надання послуг з фінансового аудиту, незалежної оцінки об'єкта ППП, екологічного аудиту або організація надання відповідних послуг третіми особами;

7) визначення інвестиційної привабливості об'єкта ППП та можливих шляхів її підвищення;

8) здійснення заходів з пошуку потенційних інвесторів;

9) консультаційний супровід проведення аналізу ефективності здійснення ППП, аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП;

10) підготовка проекту конкурсної документації, переклад необхідних документів у процесі підготовки та проведення конкурсу;

11) виконання інших завдань, пов'язаних з підготовкою проекту ППП, організацією та проведенням конкурсу.

4. Оплата послуг радника може здійснюватися за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів, коштів державного, комунального підприємства, установи, організації, господарського товариства публічного сектору, коштів приватних партнерів, донорів, міжнародних фінансових організацій або з інших джерел, не заборонених законодавством.

Договір про надання послуг радника може бути двостороннім або багатостороннім та може містити зобов'язання щодо наявності представництва в Україні або залучення інших радників-резидентів (для нерезидентів).

Під час укладення багатостороннього договору стороною договору, крім публічного партнера, може бути юридична особа, що оплачує послуги радника. У такому разі замовником у розумінні Закону України "Про публічні закупівлі" виступатиме юридична особа, що оплачує послуги радника.

Залучення радника за рахунок коштів донорів здійснюється за правилами і процедурами, визначеними такими донорами.

Оплата послуг радника може здійснюватися шляхом сплати раднику частини винагороди у фіксованому розмірі, передбаченому договором про надання послуг радника, за результатами надання радником окремих видів послуг, визначених договором про надання послуг радника, та змінної частини винагороди, що залежить від досягнення певних результатів надання послуг, що визначаються таким договором.

Змінна частина винагороди передбачається договором про надання послуг радника виключно у випадку, якщо до завдань радника включено здійснення заходів з пошуку осіб, зацікавлених в участі у конкурсі. Сплата раднику змінної частини винагороди здійснюється приватним партнером у порядку та строк, передбачені договором про надання послуг радника, але не пізніше 180 календарних днів з дня укладення договору ППП.

Визначення фіксованого розміру винагороди та змінної частини винагороди, що підлягає сплаті раднику, здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

5. Для виконання завдань, визначених частиною третьою цієї статті, публічний партнер або за його дорученням державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору можуть залучати міжнародні фінансові організації, донорів.

Публічний партнер, державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору може укласти з міжнародною фінансовою організацією, донором цивільно-правовий договір, яким регулюються питання взаємодії сторін у процесі підготовки проекту ППП та проведення конкурсу.

Положення такого договору, зокрема, можуть містити:

- 1) технічне завдання щодо змісту техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП;
- 2) зобов'язання публічного партнера щодо проведення конкурсу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів (у тому числі стандартів та правил міжнародної фінансової організації, донора) у разі прийняття рішення про здійснення ППП у порядку, передбаченому цим Законом;
- 3) право донора (донорів) укласти з публічним партнером, приватним партнером та/або іншими особами договори для виконання договору ППП у разі прийняття рішення про здійснення ППП у порядку, передбаченому цим Законом;
- 4) зобов'язання щодо повної або часткової компенсації витрат міжнародної фінансової організації, донора (донорів), пов'язаних із залученням радника, за рахунок приватного партнера та/або коштів державного, місцевого бюджетів, коштів державного, комунального підприємства, установи, організації, господарського товариства публічного сектору у випадках та порядку, встановлених таким договором;
- 5) зобов'язання щодо компенсації витрат міжнародної фінансової організації, донора (донорів) у разі відмови публічного партнера від проведення конкурсу;
- 6) зобов'язання міжнародної фінансової організації, донора (донорів) щодо відбору радника.

Укладення договору, передбаченого цієї частиною, з міжнародною фінансовою організацією, донором (донорами) здійснюється шляхом проведення переговорів без застосування процедур, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі».

6. Радник має право брати участь у засіданнях конкурсної комісії та надавати пояснення і коментарі з питань, що належать до його компетенції. Радник не є членом конкурсної комісії та не має права голосу при прийнятті рішень.

7. Особи, залучені як радники, не можуть залучатися як незалежні експерти до роботи конкурсної комісії у рамках того самого проекту ППП.

Особи, залучені до роботи конкурсної комісії як незалежні експерти, не можуть залучатися як радники у рамках того самого проекту ППП.

8. Радником не може бути особа, визначена пунктами 4-9 частини другої статті 19 цього Закону.

Радник, залучений для підготовки проекту ППП, не може бути приватним партнером.

## Розділ V. ДОГОВІР ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

### Стаття 32. Укладення договору публічно-приватного партнерства

1. Договір ППП укладається в письмовій формі між публічним партнером та приватним партнером на умовах, встановлених конкурсною документацією.

Договір ППП не може бути укладений до закінчення строку на оскарження результатів оцінювання конкурсних пропозицій.

2. Договір ППП вважається укладеним з дня досягнення домовленості щодо всіх істотних умов і підписання сторонами тексту договору. Виникнення, зміна або припинення прав та обов'язків за договором ППП можуть бути зумовлені дією відкладальної або скасувальної обставини.

3. Публічний партнер протягом трьох робочих днів після укладення договору ППП надсилає завірену ним копію такого договору (з усіма додатками до нього) до уповноваженого органу та оприлюднює його неконфіденційну частину на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель.

4. Для виконання договору ППП можуть укладатися й інші цивільно-правові договори, у тому числі договір про фінансування, прямий договір, договір про надання гранту для проекту ППП.

### Стаття 33. Сторони договору публічно-приватного партнерства

1. Сторонами договору ППП є публічний партнер (публічні партнери - у разі спільної участі у проекті ППП відповідно до цього Закону) та приватний партнер.

Сторони договору ППП є рівними у своїх правах.

2. Центральний орган виконавчої влади, державне, комунальне підприємство, установа, організація можуть укладати договір ППП на стороні публічного партнера для здійснення окремих прав або виконання окремих зобов'язань за договором ППП. У такому разі юридична особа, що уклала договір ППП на стороні публічного партнера, є стороною договору ППП.

Публічний партнер несе субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями юридичної особи, яка уклала договір ППП на стороні публічного партнера, згідно з договором ППП.

3. Суб'єкти господарювання державного сектору економіки, що є публічним партнером або укладають договір ППП на стороні публічного партнера, у разі незатвердження (непогодження) їхніх річних фінансових планів у встановленому порядку можуть здійснювати витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням їхніх зобов'язань за договором ППП, у тому числі витрати на капітальні інвестиції.

4. У разі реорганізації публічного партнера або юридичної особи, що уклала договір ППП на стороні публічного партнера, до нової юридичної особи, створеної в результаті реорганізації, переходять усі права та зобов'язання публічного партнера або юридичної особи, що уклала договір ППП на стороні публічного партнера, необхідні для виконання договору ППП.

Заміна реорганізованого публічного партнера його правонаступником не є істотною зміною договору ППП та здійснюється шляхом підписання додаткової угоди між приватним партнером та новим публічним партнером.

Одночасно здійснюється заміна реорганізованого публічного партнера його правонаступником в інших договорах, укладених для виконання договору ППП, у тому числі у прямому договорі. До таких договорів вносяться необхідні зміни шляхом підписання додаткових угод.

У разі реорганізації приватного партнера перехід його прав та обов'язків до іншої юридичної особи здійснюється за умови відповідності юридичної особи, створеної в результаті реорганізації, вимогам до претендента та/або учасника конкурсу, що містяться у конкурсній документації.

#### Стаття 34. Умови договору публічно-приватного партнерства

##### 1. Істотними умовами договору ППП є:

1) предмет договору, зокрема вид та опис зобов'язань, що становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг, крім проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням;

2) об'єкт ППП (у тому числі склад майна та/або технічні і фінансові умови створення та/або будівництва і технічного обслуговування об'єкта ППП, крім проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням);

3) правовий режим об'єкта ППП, у тому числі права сторін договору ППП щодо об'єкта ППП;

4) порядок, строки та умови передачі приватному партнеру об'єкта ППП або окремих його частин (якщо договором ППП передбачено поетапну передачу майна у складі об'єкта ППП);

5) показники ефективності (результативності);

6) розподіл ризиків ППП між публічним та приватним партнером з урахуванням положень концептуальної записки щодо здійснення ППП або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП та висновку за результатами аналізу ефективності здійснення ППП;

7) перелік земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП (із зазначенням площі та кадастрового номера (за наявності), а в разі відсутності сформованих земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП, – графічні матеріали, на яких зазначається бажане місце розташування земельних ділянок), та порядок забезпечення приватного партнера такими земельними ділянками або правом на забудову;

8) правовий режим земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП, у тому числі права сторін договору ППП щодо таких земельних ділянок;

9) порядок та умови набрання чинності договором чи окремими його положеннями;

10) строк ППП;

11) дата, місце підписання договору ППП;

12) порядок внесення змін до договору ППП;

13) порядок та строки повернення об'єкта ППП або окремих його частин (якщо договором ППП передбачено поетапне повернення майна у складі об'єкта ППП);

14) порядок та строки повернення земельних ділянок, наданих приватному партнеру у користування (оренду) для реалізації проекту ППП;

15) умови зміни вартості проекту ППП, у тому числі у зв'язку із зміною індексу споживчих цін, зміною курсу іноземних валют тощо;

16) форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки здійснення ППП відповідно до статті 43 цього Закону;

17) порядок надання гранту/грантів, у тому числі шляхом укладення окремого договору (договорів) для виконання договору ППП (у разі надання);

18) порядок списання майна, що належить до складу об'єкта ППП;

19) порядок, розмір та умови внесення платежів сторонами договору (у тому числі порядок визначення грошового еквівалента платежів в іноземній валюті);

20) підстави, порядок і наслідки припинення (розірвання) договору, зокрема положення про платежі, пов'язані з розірванням договору;

21) відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання зобов'язань за договором ППП;

22) гарантійні строки якості закінчених робіт (експлуатації закінченого будівництвом об'єкта) та порядок усунення виявлених недоліків (дефектів) протягом строку, встановленого договором ППП, – для проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням;

23) вимоги до обслуговування автомобільної дороги, її ділянки (ділянок) – для проектів ППП, об'єктом яких є автомобільна дорога;

24) порядок здійснення публічним партнером контролю та моніторингу за виконанням договору ППП;

25) порядок та умови відшкодування витрат публічного партнера на підготовку концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (у тому числі із залученням радників), на підготовку проекту конкурсної документації (у тому числі із залученням радників) та на розроблення (виготовлення) земельпорядної документації для проекту ППП (за наявності відповідних витрат публічного партнера і якщо вимога щодо їх відшкодування встановлена конкурсною документацією);

26) порядок вирішення спорів між сторонами договору.

2. Договір ППП може включати також інші умови щодо:

1) заміни приватного партнера;

2) надання пільг для користувачів (споживачів);

3) порядку, строків та умов надання забезпечення виконання договору ППП;

4) порядку та умов надання в оренду приватним партнером частини майна, що належить до складу об'єкта ППП;

5) зобов'язання приватного партнера щодо врахування прав та інтересів соціально вразливих груп населення, дотримання принципів гендерної рівності, недискримінації, виконання плану управління соціальною відповідальністю та інклюзивністю протягом усього строку ППП та після його закінчення;

6) залучення інновацій та впровадження енергозберігаючих технологій під час виконання договору;

7) використання прав інтелектуальної власності;

8) здійснення фінансування приватним партнером будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (автомобільні дороги, лінії зв'язку, засоби тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерні комунікації тощо) та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту, які не є об'єктами ППП, але необхідні для реалізації проекту ППП, та повернення інвестицій, внесених в об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури;

9) страхування об'єкта ППП;

10) забезпечення здійснення приватним партнером оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, визначених Законом України "Про оцінку впливу на довкілля";

11) порядку та умов тимчасового зупинення перебігу строку ППП;

12) отримання, використання, зміни документів дозвільного характеру, необхідних для виконання договору ППП;

13) порядку та умов залучення приватним партнером третіх осіб для виконання договору ППП;

14) встановлення і зміни цін (тарифів) на товари (роботи, послуги), що створюються (виконуються, надаються) приватним партнером третім особам;

15) гарантійних строків якості закінчених робіт (експлуатації закінченого будівництвом об'єкта) та порядку усунення виявлених недоліків (дефектів) протягом строку, встановленого договором ППП;

16) порядку та умов зміни структури власності приватного партнера;

17) порядку визначення фізичних осіб – вигодонабувачів – для проектів ППП з будівництва житла та проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням;

18) інші умови, важливі для реалізації проекту ППП.

Стаття 35. Дія договору публічно-приватного партнерства

1. Строк дії договору ППП, у тому числі умови щодо початку та закінчення такого строку, визначається договором ППП. Строк дії договору ППП у будь-якому разі охоплює строк ППП.

2. Договір ППП діє до спливу строку ППП, якщо він не припинений достроково згідно з положеннями договору ППП.

Окремі положення договору ППП можуть діяти після спливу строку ППП відповідно до умов, визначених договором ППП.

Стаття 36. Внесення змін до договору публічно-приватного партнерства

1. Зміни до укладеного договору ППП можуть бути внесені за взаємною згодою сторін, без проведення нового конкурсу у таких випадках:

1) якщо можливість та умови внесення таких змін, їх обсяг та характер (незалежно від їхнього впливу на вартість проекту ППП) були прямо передбачені конкурсною документацією та укладеним договором ППП і такі зміни не впливають на природу договору ППП.

При цьому договір ППП повинен містити чіткі, точні та недвозначні положення про процедуру внесення змін до договору ППП, які можуть включати положення про перегляд цін, тарифів, розміру підтримки здійснення ППП або інших умов договору ППП. У таких положеннях має бути визначено підстави для внесення змін до договору ППП, а також обсяг та характер таких змін;

2) у разі виникнення необхідності виконання (надання, постачання) приватним партнером додаткового обсягу робіт та/або виробництва товарів, та/або надання суспільно значущих послуг, що початково не були включені до предмета договору ППП, за умови що:

конкурс не може бути проведений у зв'язку з неможливістю заміни існуючого приватного партнера з економічних або технічних причин, зокрема у зв'язку з вимогою щодо взаємозамінності або сумісності існуючого обладнання та/або послуг з необхідним новим обладнанням та/або послугами для реалізації проекту ППП; та

проведення конкурсу для заміни існуючого приватного партнера призведе до значного дублювання витрат публічного партнера.

При цьому зміни до договору ППП не можуть призводити до підвищення вартості проекту ППП більш як на 50 відсотків. У разі внесення кількох послідовних змін до договору ППП зазначене обмеження поширюється на вартість кожної зміни до договору ППП. Такі послідовні зміни не повинні бути спрямовані на уникнення застосування вимог цього Закону.

У разі внесення змін до договору ППП на підставі пункту 2 цієї частини публічний партнер готує обґрунтування змін до договору, що включає відповідні розрахунки. Таке обґрунтування публікується на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель;

3) якщо необхідність внесення змін зумовлена обставинами, які добросовісний публічний партнер не міг передбачити, такі зміни не змінюють природу договору ППП та не призводять до збільшення вартості проекту ППП більш як на 50 відсотків.

У разі внесення кількох послідовних змін зазначене обмеження поширюється на вартість кожної зміни до договору ППП. Такі послідовні зміни не повинні бути спрямовані на уникнення застосування вимог цього Закону;

4) якщо відбувається заміна приватного партнера у будь-якому з таких випадків:

якщо можливість та умови заміни приватного партнера прямо передбачені договором ППП з дотриманням вимог пункту 1 цієї частини, у тому числі в разі істотного порушення приватним партнером умов договору ППП або істотного порушення приватним партнером своїх зобов'язань фінансового характеру, передбачених договором про фінансування;

у разі повного або часткового правонаступництва в результаті корпоративної реструктуризації, реорганізації приватного партнера (злиття, приєднання, поділ, перетворення, придбання іншим суб'єктом господарювання), за умови що новий (замінений) приватний партнер відповідає критеріям кваліфікаційного відбору та підтверджує відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі, визначених конкурсною документацією, з урахуванням інших положень цього Закону, і така заміна не призводить до зміни інших істотних умов договору ППП та не має на меті уникнення застосування вимог цього Закону;

у разі якщо публічний партнер бере на себе виконання зобов'язань приватного партнера, в тому числі перед його підрядниками, у випадках, передбачених цим Законом;

5) якщо зміни до договору ППП (незалежно від впливу на вартість проекту ППП) не є істотними відповідно до частини другої цієї статті.

2. Зміна договору ППП є істотною для цілей пункту 5 частини першої цієї статті, якщо в результаті її внесення договір ППП значно відрізнятиметься від чинного договору ППП. Зміна договору ППП вважатиметься істотною у будь-якому разі, якщо виконується хоча б одна з таких умов:

1) змінюються умови, наявність яких під час проведення конкурсу дала б змогу залучити інших або додаткових претендентів та/або учасників конкурсу, ніж були відібрані, або змінюються умови, на підставі яких пропозиція переможця конкурсу була визнана найбільш економічно вигідною;

2) змінюється співвідношення економічних інтересів сторін та/або розподіл ризиків між сторонами договору ППП на користь приватного партнера у спосіб, не передбачений договором ППП на дату його укладення;

3) зміна значно розширює предмет договору ППП;

4) заміна приватного партнера здійснюється в інших випадках, ніж передбачено пунктом 4 частини першої цієї статті.

3. Зміни до укладеного договору ППП вносяться за взаємною згодою сторін, без проведення нового конкурсу та без необхідності дотримання умов, передбачених пунктами 1- 4 частини першої цієї статті, якщо:

1) такі зміни зумовлюють збільшення вартості проекту ППП не більш як на 10 відсотків; та

2) такі зміни не змінюють природу договору ППП; та

3) вартість таких змін не перевищує суму, еквівалентну:

5 538 000 євро (без податку на додану вартість), – для проектів ППП, предметом яких є виконання робіт;

140 000 євро (без податку на додану вартість), – для проектів ППП, предметом яких є надання послуг чи постачання товарів.

Курс євро визначається згідно з офіційним курсом, встановленим Національним банком України станом на дату внесення змін до договору ППП. У разі внесення кількох послідовних змін їхня вартість оцінюється з урахуванням чистої кумулятивної вартості таких змін.

Якщо предмет договору ППП включає кілька складових (у тому числі роботи, послуги, товари), для цілей застосування цієї частини предметом договору ППП вважається основний предмет договору ППП, вартість якого є найвищою.

4. Під час розрахунку впливу на вартість проекту ППП внесених до договору ППП змін, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої, частиною третьою цієї статті, базою для здійснення розрахунків є вартість проекту ППП, що визначена з урахуванням положень договору ППП про умови зміни вартості проекту ППП, у тому числі у зв'язку із зміною індексу споживчих цін, зміною курсу іноземних валют тощо.

5. Після внесення змін до договору ППП публічний партнер оприлюднює повідомлення про внесення змін та зміни до договору ППП на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель.

Повідомлення про внесення змін до договору ППП повинно містити таку інформацію:

1) найменування, місцезнаходження, контактні дані (номер телефону, адреса електронної пошти, офіційний веб-сайт) та ідентифікаційний код публічного партнера в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, його категорія;

2) назва предмета договору ППП із зазначенням коду (кодів) за Єдиним закупівельним словником та місцезнаходження об'єкта ППП;

3) дата укладення та номер договору ППП;

4) найменування, місцезнаходження, контактні дані та ідентифікаційний код приватного партнера в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України;

5) опис змін, внесених до договору ППП, із зазначенням підстав відповідно до цієї статті. Повідомлення про внесення змін до договору ППП може містити й іншу інформацію;

6) дата внесення змін до договору ППП;

7) дата оприлюднення повідомлення про внесення змін до договору ППП;

8) назва та адреса органу, відповідального за перегляд та оскарження. Інформація щодо кінцевого терміну процедур перегляду або назва, адреса, номер телефону, номер факсу та адреса електронної пошти органу, який може надати таку інформацію;

9) інформація щодо того, чи пов'язаний проект ППП з проектом та/або програмою, що фінансується за рахунок коштів Європейського Союзу.

Повідомлення про внесення змін до договору ППП може містити й іншу інформацію.

6. Внесення до договору ППП будь-яких інших змін, ніж передбачені цією статтею, не допускається та вимагає проведення нового конкурсу.

### Стаття 37. Відповідальність сторін договору публічно-приватного партнерства

1. Сторони договору ППП несуть відповідальність, встановлену законом і таким договором, за невиконання чи неналежне виконання своїх зобов'язань (у тому числі виконання вимог, гарантій та інших обов'язків), визначених договором ППП. Договір ППП може передбачати застосування штрафних санкцій, не заборонених законодавством України.

2. Приватний партнер має право залучати третіх осіб (підрядників, постачальників та інших) до виконання договору ППП. У такому разі приватний партнер несе повну відповідальність за дії залучених ним третіх осіб.

Приватний партнер під час залучення підрядників до виконання робіт та/або надання послуг повинен перевіряти їх на наявність підстав, передбачених пунктами 5-9, 16, 18, 19, 20, 21 частини другої статті 19 цього Закону.

Публічний партнер має право звернутися до приватного партнера щодо надання інформації стосовно залучених ним підрядників до виконання робіт та/або надання послуг у рамках договору ППП для здійснення їх перевірки на предмет відсутності підстав, передбачених пунктами 5-9, 16, 18, 19, 20, 21 частини другої статті 19 цього Закону.

У разі якщо публічному партнеру під час перевірки стало достовірно відомо про наявність будь-якої з підстав, передбачених пунктами 5-9, 16, 18, 19, 20, 21 частини другої статті 19 цього Закону, він має право звернутися до приватного партнера з документально обґрунтованою письмовою вимогою замінити підрядника на такого, щодо якого відсутні підстави, передбачені пунктами 5-9, 16, 18, 19, 20, 21 частини другої статті 19 цього Закону.

#### Стаття 38. Припинення договору публічно-приватного партнерства

1. Договір ППП припиняється у зв'язку із закінченням строку його дії. Дострокове припинення договору ППП здійснюється шляхом його розірвання у випадках і на умовах, передбачених цим Законом та/або договором ППП.

2. Договір ППП може бути розірваний за згодою сторін. Порядок та умови розірвання договору ППП за згодою сторін можуть встановлюватися договором ППП.

3. Договір ППП може бути розірваний в односторонньому порядку на вимогу однієї із сторін договору в порядку і на умовах, встановлених таким договором, на підставі рішення суду або арбітражу (або у випадках, передбачених договором ППП, – на підставі повідомлення однієї із сторін про розірвання договору):

1) у разі істотного порушення другою стороною договору зобов'язань за договором ППП;

2) у разі істотної зміни обставин, якими керувався публічний партнер під час оголошення та проведення конкурсу, або обставин, якими керувалася сторона приватного партнера - переможця конкурсу під час подання конкурсної пропозиції;

3) в інших випадках, передбачених договором ППП.

4. Публічний партнер має право розірвати договір ППП з міркувань публічних інтересів у порядку і на умовах, встановлених таким договором. У такому разі застосовуються встановлені договором ППП наслідки розірвання договору, аналогічні наслідкам розірвання договору ППП у зв'язку з істотним порушенням публічним партнером своїх зобов'язань за таким договором.

5. Публічний партнер оприлюднює повідомлення про припинення або розірвання договору ППП на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель протягом п'яти календарних днів з дня припинення або розірвання договору ППП.

6. Публічний партнер має право розірвати договір ППП у разі, якщо йому стало відомо, що на момент визначення переможця конкурсу щодо приватного партнера були наявні підстави, визначені частиною другою статті 19 цього Закону.

#### Стаття 39. Заміна приватного партнера

1. У разі залучення приватним партнером фінансування проекту ППП на підставі договору про фінансування договором ППП може бути передбачено право заміни приватного партнера на іншого приватного партнера:

1) за ініціативою публічного партнера – у разі істотного порушення приватним партнером умов договору ППП;

2) за зверненням кредитора – у порядку звернення стягнення на майнові права приватного партнера, що впливають з договору ППП, які передавалися в заставу з метою забезпечення

виконання договору про фінансування, у разі істотного порушення приватним партнером своїх зобов'язань фінансового характеру, передбачених таким договором.

У випадках, передбачених пунктами 1 і 2 цієї частини, порядок та умови заміни приватного партнера визначаються прямим договором.

2. Прямий договір укладається між публічним партнером, приватним партнером та кредитором (кредиторами) не пізніше 180 робочих днів з дня укладення договору ППП, якщо інше не передбачено таким договором. Заміна приватного партнера здійснюється відповідно до умов прямого договору в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

3. Новий приватний партнер повинен відповідати критеріям кваліфікаційного відбору, встановленим конкурсною документацією, на підставі яких було визначено попереднього приватного партнера, якщо інше не передбачено положеннями прямого договору, а також підтвердити відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі (крім підстави, передбаченої пунктом 3 частини другої статті 19 цього Закону).

4. Заміна приватного партнера повинна передбачати визначення публічним партнером переліку прав та обов'язків попереднього приватного партнера, пов'язаних з виконанням договору ППП, правонаступником щодо яких стає новий приватний партнер, з наданням документів, що підтверджують виникнення відповідних прав та обов'язків, потенційному новому приватному партнеру на його вимогу.

Заміна приватного партнера може передбачати внесення змін до договору ППП відповідно до вимог статті 36 цього Закону.

5. У разі заміни приватного партнера здійснюється заміна сторони в договорі ППП шляхом підписання додаткової угоди між публічним партнером та новим приватним партнером. Права та обов'язки попереднього приватного партнера припиняються з дня укладення додаткової угоди. Одночасно за домовленістю між публічним партнером, кредитором (кредиторами) та новим приватним партнером може бути здійснена заміна відповідної сторони у договорі про фінансування та прямому договорі з внесенням змін до таких договорів шляхом підписання додаткових угод.

6. У разі прийняття рішення про заміну приватного партнера публічний партнер або кредитор, або уповноважена ними особа, якщо це передбачено прямим договором, тимчасово, до визначення нового приватного партнера, виконує зобов'язання приватного партнера за договором ППП.

7. Право заміни приватного партнера може надаватися донору (донорам) на умовах та у спосіб, що визначені цією статтею для кредиторів, якщо таке право передбачено договором ППП та договором (договорами) про надання гранту (грантів) для проекту ППП, укладеного (укладених) для виконання договору ППП.

Стаття 40. Припинення діяльності балансоутримувача, все майно якого передано за договором публічно-приватного партнерства. Правонаступництво приватного партнера

1. Балансоутримувач може бути припинений шляхом реорганізації або ліквідації у разі передачі всього його майна приватному партнеру за договором ППП.

2. У разі припинення балансоутримувача відповідно до частини першої цієї статті у приватного партнера не виникає повного правонаступництва щодо прав та обов'язків балансоутримувача.

3. У виняткових випадках, за рішенням публічного партнера, конкурсна документація може передбачати повне або часткове правонаступництво приватного партнера щодо прав та обов'язків балансоутримувача. Обсяг правонаступництва, а також умови та порядок передачі приватному партнеру прав та обов'язків балансоутримувача визначаються конкурсною документацією та договором ППП.

4. Під правами та обов'язками балансоутримувача розуміються права та зобов'язання такого балансоутримувача за договорами, судовими процесами, у тому числі в порядку міжнародного комерційного арбітражу, відкритими виконавчими провадженнями, ліцензіями, іншими документами дозвільного характеру, а також за дебіторською та кредиторською заборгованістю балансоутримувача.

5. Приватний партнер має право провадити діяльність за договором ППП на підставі та у межах строку дії документів дозвільного характеру, виданих балансоутримувачу, щодо всіх або деяких (у разі передачі приватному партнеру частини майна, за допомогою якого провадився відповідний вид діяльності) видів діяльності за договором ППП до отримання ним документів дозвільного характеру для провадження відповідної діяльності за договором ППП, але в будь-якому разі не більше 180 календарних днів з дати початку строку ППП.

6. Інші необоротні матеріальні активи, оборотні матеріальні активи балансоутримувача можуть бути викуплені приватним партнером на умовах, встановлених договором ППП.

7. Передача об'єкта ППП приватному партнеру є підставою для припинення права господарського відання та/або оперативного управління балансоутримувача на об'єкт ППП.

8. У разі припинення балансоутримувача публічний партнер зобов'язаний передбачити у конкурсній документації умову щодо максимального працевлаштування приватним партнером працівників – громадян України, звільнених у зв'язку з припиненням балансоутримувача.

## Розділ VI. ЗАСТОСОВНЕ ПРАВО І ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

### Стаття 41. Застосовне право

1. Договір ППП регулюється правом України.

2. Сторони є вільними у виборі застосовного права для регулювання їхніх правовідносин, що виникають на підставі цивільно-правових договорів, які укладаються на виконання договору ППП, зокрема договору про фінансування, прямого договору, договору про надання гранту для проекту ППП, якщо інше не передбачено законодавством України.

### Стаття 42. Вирішення спорів

1. Будь-які спори, що виникають у зв'язку з виконанням зобов'язань за договором ППП, прямим договором чи будь-яким іншим договором, пов'язаним з виконанням договору ППП, вирішуються шляхом проведення переговорів протягом строку, передбаченого відповідним договором чи двосторонньою або багатосторонньою інвестиційною угодою, ратифікованою Україною.

2. У конкурсній документації та договорі ППП визначаються механізм вирішення спорів, пов'язаних з виконанням договору ППП, який може передбачати, зокрема, але не виключно, медіацію, експертну оцінку, національний чи міжнародний комерційний або інвестиційний арбітраж, у тому числі з місцезнаходженням за кордоном (якщо приватним партнером або

засновником приватного партнера є підприємство з іноземними інвестиціями у розумінні Закону України "Про режим іноземного інвестування"), та процедурні правила вирішення спорів.

3. На вимогу приватного партнера чи кредитора публічний партнер за погодженням з Кабінетом Міністрів України (для проектів ППП щодо об'єктів державної власності або майна господарських товариств публічного сектору) має право відмовитися від суверенного імунітету у спорах, що можуть виникати у зв'язку з виконанням зобов'язань за договором ППП чи прямим договором. Така відмова поширюється на всі судові рішення, рішення міжнародного комерційного арбітражу, рішення у провадженнях щодо попереднього забезпечення позову, а також на виконання рішень судових і арбітражних органів.

## Розділ VII. ПІДТРИМКА ТА ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

### Стаття 43. Підтримка здійснення публічно-приватного партнерства

1. Підтримка здійснення ППП надається у вигляді державної підтримки з державного бюджету чи місцевих бюджетів або у вигляді підтримки з інших джерел, не заборонених законодавством, зокрема:

- 1) шляхом надання державних гарантій та місцевих гарантій;
- 2) шляхом співфінансування витрат, пов'язаних з будівництвом (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) та/або створенням об'єкта ППП, та/або з виплатою приватному партнеру платежів, передбачених договором ППП, зокрема плати за експлуатаційну готовність, що здійснюються за рахунок коштів державного бюджету, державних підприємств;
- 3) шляхом співфінансування витрат, пов'язаних з будівництвом (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) та/або створенням об'єкта ППП, та/або з виплатою приватному партнеру платежів, передбачених договором ППП, зокрема плати за експлуатаційну готовність, що здійснюються за рахунок коштів місцевого бюджету, комунальних підприємств;
- 4) шляхом співфінансування витрат, пов'язаних з будівництвом (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) та/або створенням об'єкта ППП, та/або з виплатою приватному партнеру платежів, передбачених договором ППП, зокрема плати за експлуатаційну готовність, що здійснюються за рахунок коштів господарських товариств публічного сектору;
- 5) шляхом придбання, повної або часткової оплати публічним партнером або особою, що виступає на стороні публічного партнера (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) приватним партнером за договором ППП;
- 6) шляхом взяття публічним партнером або особою, що виступає на стороні публічного партнера (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), зобов'язання про здійснення платежів на користь приватного партнера, розрахованих з метою компенсації різниці між мінімально гарантованим рівнем та фактичним рівнем попиту на товари (роботи, послуги), виробництво (виконання, надання)

яких передбачається забезпечити в результаті реалізації проекту ППП відповідно до положень договору ППП (гарантія попиту);

7) шляхом постачання приватному партнеру публічним партнером або особою, що виступає на стороні публічного партнера (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), сировини (у тому числі відходів) та/або товарів (робіт, послуг), необхідних для реалізації проекту ППП;

8) шляхом будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) публічним партнером або особою, що виступає на стороні публічного партнера (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (автомобільних доріг, ліній зв'язку, засобів тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо) та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту, що не належать до складу об'єкта ППП, але необхідні для виконання договору ППП;

9) шляхом надання приватному партнеру гранту для проекту ППП, кошти якого перераховуються до державного чи місцевого бюджету або на банківський рахунок господарського товариства публічного сектору для подальшої виплати приватному партнеру;

10) шляхом сприяння публічного партнера у залученні (інвестуванні, фінансуванні) коштів від фізичних та юридичних осіб на умовах та в порядку, встановлених договором ППП, для реалізації проекту ППП з будівництва житла або проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням;

11) в інших формах, передбачених законом.

Співфінансування витрат, передбачених пунктами 2-4 цієї частини, здійснюється на безоплатній, безпроцентній і безповоротній основі.

Розрахунок платежів на користь приватного партнера, передбачених пунктом 6 цієї частини, здійснюється згідно з методологією, визначеною договором ППП.

2. Рішення про надання підтримки здійснення ППП приймається:

1) Кабінетом Міністрів України за поданням публічного партнера - щодо підтримки, передбаченої пунктами 5, 6, 8 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів державного бюджету;

2) публічним партнером - щодо підтримки, передбаченої пунктами 7, 9, 10 частини першої цієї статті;

3) органом місцевого самоврядування - щодо підтримки, передбаченої пунктами 3, 5, 6, 8 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів місцевого бюджету;

4) публічним партнером - щодо підтримки, передбаченої пунктами 2, 3, 5, 6, 8, 10 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів державних, комунальних підприємств, що належать до сфери управління публічного партнера;

5) органом господарського товариства публічного сектору відповідно до законодавства та/або установчих документів такого господарського товариства - щодо підтримки,

передбаченої пунктами 4, 5, 6, 8, 10 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів господарського товариства публічного сектору.

Рішення щодо державної підтримки, передбаченої частиною першою цієї статті, що надається за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, приймається відповідно до Бюджетного кодексу України.

Якщо підтримка здійснення ППП надається у формі гранту для проектів ППП відповідно до пункту 9 частини першої цієї статті, рішення про надання такої підтримки приймається з урахуванням умов надання гранту.

У разі якщо внаслідок внесення зміни до договору ППП збільшується розмір державної підтримки здійснення ППП за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, рішення про надання додаткової підтримки здійснення ППП приймається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Якщо кошти гранту для проекту ППП перераховуються безпосередньо на банківський рахунок приватного партнера, таке надання гранту не потребує прийняття рішення про надання підтримки здійснення ППП відповідно до цього Закону.

Необхідний розмір грантів для проектів ППП (у разі їх залучення) враховується в аналізі концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або аналізі ефективності здійснення ППП та повинен бути визначений у конкурсній документації до її затвердження.

Порядок залучення, використання та здійснення моніторингу надання грантів для проектів ППП визначається Кабінетом Міністрів України.

4. Форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки здійснення ППП відображаються в конкурсній документації та договорі ППП.

Рішення про надання підтримки здійснення ППП приймається відповідно до частини другої цієї статті до затвердження конкурсної документації на підставі рішення про здійснення ППП або до внесення змін до договору ППП, якщо такі зміни зумовлюють збільшення розміру державної підтримки здійснення ППП з державного або місцевих бюджетів.

#### Стаття 44. Гарантії прав приватних партнерів

1. Держава гарантує додержання встановлених законодавством України умов для провадження приватними партнерами діяльності, пов'язаної з виконанням договору ППП, а також прав і законних інтересів приватних партнерів.

Приватним партнерам забезпечується рівноправний режим здійснення господарської діяльності, що виключає застосування заходів дискримінаційного характеру.

Під час воєнного стану, введеного в Україні або в окремих її місцевостях, обмеження платежів на користь приватного партнера, що здійснюються як державна підтримка здійснення ППП, забороняється.

2. Державні органи та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи не мають права втручатися в діяльність приватних партнерів, пов'язану із здійсненням ППП, крім випадків, встановлених законом.

3. До договору ППП застосовується гарантія стабільності законодавства.

Гарантія стабільності законодавства полягає у застосуванні до договору ППП протягом строку його дії законодавства України, чинного на дату укладення договору ППП, а саме цього Закону та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів, а також податкового законодавства у частині регулювання (встановлення) об'єкта оподаткування, бази оподаткування, ставки податків та податкових пільг.

Гарантія стабільності законодавства не застосовується до:

- 1) законодавства, що пом'якшує відповідальність приватного партнера;
- 2) законодавства, що зменшує об'єкт оподаткування, базу оподаткування, ставки податків або встановлює нові податкові пільги (розширює встановлені пільги), скасовує податки;
- 3) змін до законодавства, що не погіршують становище приватного партнера.

Законодавство, зазначене у пунктах 1-3 цієї частини, застосовується до договору ППП протягом строку дії такого договору з дня набрання чинності таким законодавством.

Договір ППП може встановлювати порядок, умови та розмір компенсації втрат та збитків приватного партнера, понесених внаслідок внесення до законодавства змін, що зумовили істотний негативний вплив на виконання приватним партнером договору ППП.

4. У разі прийняття державним органом або органом місцевого самоврядування рішення, що порушує права приватного партнера, збитки, завдані йому внаслідок прийняття такого рішення, підлягають відшкодуванню в повному обсязі.

Приватні партнери мають право на відшкодування збитків, завданих їм внаслідок дій, бездіяльності або неналежного виконання державними органами або органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами своїх обов'язків, передбачених законодавством України, у порядку, встановленому законодавством України.

5. У разі розірвання договору ППП публічний партнер відшкодовує приватному партнеру внесені ним економічно обгрунтовані інвестиції в частині, що не була відшкодована протягом дії такого договору, та/або вартість об'єкта ППП, а також, залежно від підстав розірвання договору, всі збитки, завдані достроковим припиненням договору ППП. Методика розрахунку суми відшкодування, умови та порядок його здійснення визначаються договором ППП.

6. Гарантії прав приватних партнерів, встановлені цією статтею, застосовуються до договорів ППП.

7. На приватного партнера не поширюється дія нормативно-правових актів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, якщо такі акти обмежують права приватного партнера, визначені договором ППП (крім приписів органів державного контролю та нагляду, що видаються відповідно до законодавства України з метою створення умов для безпечного ведення робіт, охорони довкілля, збереження здоров'я населення).

#### Стаття 45. Банківські рахунки

1. Для цілей здійснення ППП приватний партнер має право відкривати в банках України у встановленому законодавством України порядку банківські рахунки в національній та/або іноземній валюті, що мають використовуватися виключно для обслуговування діяльності, пов'язаної з договором ППП.

2. Стягнення коштів у безспірному порядку з банківських рахунків, відкритих приватним партнером за договором ППП на території України для цілей виконання такого договору, забороняється.

#### Стаття 46. Гарантії прав кредиторів

1. Договір ППП, договір про фінансування, прямий договір повинні передбачати гарантії прав кредиторів.

2. Прямий договір може передбачати права кредитора у разі заміни приватного партнера, зокрема погодження такої заміни, якщо вона ініціюється публічним партнером, та навпаки, право кредитора на вступ у права та обов'язки приватного партнера та інші положення. Прямий договір повинен передбачати умови здійснення відшкодування кредитору у разі дострокового припинення договору ППП.

3. Умовами договору ППП та прямого договору передбачається обов'язок публічного партнера щодо заміни у визначених таким договором випадках приватного партнера за договором ППП та відшкодування кредитору збитків, завданих розірванням договору ППП. Розмір такого відшкодування, порядок та строки його виплати визначаються відповідно до прямого договору.

4. Встановлення будь-яких обмежень, що створюють перешкоди для реалізації кредиторами своїх прав, пов'язаних з реалізацією проекту ППП, забороняється.

### Розділ VIII. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ОКРЕМИХ СФЕРАХ

Стаття 47. Об'єкт публічно-приватного партнерства у проекті публічно-приватного партнерства щодо автомобільних доріг

1. У разі реалізації проекту ППП для здійснення діяльності, передбаченої цим Законом, щодо автомобільних доріг об'єктом ППП є автомобільні дороги загального користування (далі - автомобільні дороги), ділянки таких доріг або елементи (складові) інженерного облаштування, які можуть бути виділені (сформовані) в окремий об'єкт ППП без порушення цілісності та функціонування автомобільної дороги.

2. Проект ППП може передбачати право приватного партнера на будівництво та подальшу експлуатацію автомобільної дороги в порядку та на умовах, визначених договором ППП та законом.

Під будівництвом автомобільної дороги розуміється комплекс дорожньо-будівельних та проектних робіт, пов'язаних із новим будівництвом та/або реконструкцією, та/або капітальним ремонтом автомобільної дороги, її ділянки (ділянок), та/або створенням елементів (складових) інженерного облаштування автомобільної дороги.

3. Проект ППП щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги (за умови що проїзд такою дорогою є платним) може бути реалізований лише за умови наявності альтернативного безоплатного проїзду (автомобільної дороги) протягом усього строку експлуатації платної автомобільної дороги відповідно до Закону України "Про автомобільні дороги".

4. Проект ППП, об'єктом якого є елементи (складові) інженерного облаштування автомобільної дороги, може передбачати створення (нове будівництво та/або придбання),

реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення, управління та/або експлуатацію, та/або технічне обслуговування об'єкта ППП.

Реалізація проектів ППП, що передбачають використання земельних ділянок для нового будівництва або реконструкції об'єкта ППП – інженерного облаштування автомобільної дороги, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених статтею 49 цього Закону.

Стаття 48. Особливості підготовки проекту публічно-приватного партнерства, об'єктом якого є автомобільна дорога

1. Для проектів ППП, об'єктом яких є автомобільна дорога, проводиться аналіз ефективності здійснення ППП та приймається рішення про здійснення ППП чи про недоцільність його здійснення відповідно до положень розділу III цього Закону.

2. У рішенні про доцільність здійснення ППП щодо проекту ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога, обов'язково зазначаються:

- 1) публічний партнер;
- 2) органи виконавчої влади, відповідальні за організацію роботи щодо відчуження, вилучення, викупу земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП;
- 3) загальна характеристика, технічні параметри автомобільної дороги;
- 4) орієнтовна вартість будівництва автомобільної дороги, базові фінансові показники проекту ППП;
- 5) орієнтовні межі та площі, кадастрові номери (за наявності) земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП, а в разі відсутності сформованих земельних ділянок – графічні матеріали, на яких зазначається бажане місце розташування земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП;
- 6) джерела фінансування здійснення заходів з відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності;
- 7) строк ППП;
- 8) очікувана інтенсивність руху автомобільною дорогою;
- 9) граничний розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою (у разі встановлення);
- 10) маршрут альтернативного безоплатного проїзду (у разі встановлення плати за проїзд автомобільною дорогою);
- 11) форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки здійснення ППП відповідно до статті 43 цього Закону;
- 12) необхідні заходи з підготовки до проведення конкурсу;
- 13) інші умови проекту ППП, які повинні бути зазначені в рішенні про здійснення ППП згідно з висновком за результатами аналізу ефективності здійснення ППП.

3. Характеристики, визначені пунктами 3, 4, 5 частини другої цієї статті, можуть бути уточнені або змінені у конкурсній документації та/або в договорі ППП у порядку та на умовах, визначених договором ППП.

4. Приватний партнер може забезпечувати фінансування здійснення заходів з відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності для реалізації проекту ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога, на умовах, визначених конкурсною документацією та договором ППП.

5. Якщо у рішенні про здійснення ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога, зазначено про наявність ділянок вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, що суміщаються з відповідною автомобільною дорогою у проекті ППП, публічний партнер може звернутися до Кабінету Міністрів України з пропозицією про безоплатну передачу проїзної частини доріг, штучних споруд (мостів і шляхопроводів), технічних засобів організації дорожнього руху та зовнішнього освітлення, розташованих на таких ділянках, з комунальної у державну власність. Передача таких об'єктів з комунальної у державну власність здійснюється з дотриманням вимог Закону України "Про автомобільні дороги".

Стаття 49. Особливості реалізації проекту публічно-приватного партнерства, об'єктом якого є автомобільна дорога

1. Державне підприємство, установа або організація, що є землекористувачем та відповідно замовником будівництва автомобільної дороги, зобов'язане укласти з приватним партнером договір про делегування функцій замовника будівництва відповідно до умов договору ППП. Договір про делегування функцій замовника будівництва визначає права, обов'язки та відповідальність приватного партнера у зв'язку із здійсненням ним функцій замовника будівництва від імені та в інтересах відповідного землекористувача або від власного імені відповідно до цього Закону та законодавства, що регулює містобудівну діяльність, а також порядок компенсації землекористувачу земельного податку.

Під договором про делегування функцій замовника будівництва розуміється договір, відповідно до умов якого замовник передає приватному партнеру, зокрема, права на здійснення проектування та будівництва, включаючи, але не обмежуючись, право на отримання документів дозвільного характеру для виконання будівельних робіт від імені та в інтересах замовника, право на укладення від власного імені договорів генерального підряду на будівництво, на розроблення проектно-кошторисної документації. Для цілей цього Закону термін "замовник" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про регулювання містобудівної діяльності". Якщо протягом одного року (якщо інший строк не визначений договором ППП) з дня укладення договору ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога, з приватним партнером не укладено договір про делегування функцій замовника будівництва, що призведе до неможливості виконання приватним партнером зобов'язань за договором ППП, приватний партнер має право на розірвання договору ППП в односторонньому порядку.

2. Після прийняття рішення про здійснення ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога, щодо земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП, встановлюються відповідні обтяження речових прав на земельну ділянку у визначеному законодавством порядку (встановлення заборони на користування та/або розпорядження, у тому числі на відчуження земельної ділянки). Якщо земельні ділянки, необхідні для реалізації проекту ППП, не сформовані, публічний партнер забезпечує формування таких земельних ділянок.

3. Перелік земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту ППП (із зазначенням площі та кадастрового номера (за наявності) земельних ділянок, а в разі відсутності сформованих земельних ділянок – графічні матеріали (орієнтовні межі та площі, сусідні

земельні ділянки), на яких зазначається бажане місце розташування земельних ділянок), є істотною умовою договору ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога.

Якщо у процесі виконання договору ППП виникла обґрунтована необхідність перегляду переліку земельних ділянок, передбаченого цією частиною, сторони договору ППП можуть уточнити такий перелік у порядку та на умовах, визначених конкурсною документацією та договором ППП.

4. У разі необхідності розроблення та затвердження або внесення змін до містобудівної документації для цілей реалізації проекту ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога, публічний партнер забезпечує розроблення та затвердження або внесення змін до відповідної містобудівної документації.

5. Майно, створене приватним партнером на виконання умов договору ППП або отримане приватним партнером відповідно до умов договору ППП, яке розташовано у межах смуги відведення автомобільної дороги, є об'єктом права державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору, крім об'єктів дорожнього сервісу, які можуть бути власністю приватного партнера відповідно до умов договору ППП.

Майно, створене приватним партнером на виконання умов договору ППП, яке розташовано за межами смуги відведення автомобільної дороги, є об'єктом права власності приватного партнера, якщо інше не визначено договором ППП.

6. Прийняття в експлуатацію автомобільної дороги є підставою для її включення у встановленому порядку до переліку автомобільних доріг загального користування.

#### Стаття 50. Плата за проїзд автомобільною дорогою

1. У проекті ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога, може встановлюватися плата за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах ППП у рамках реалізації такого проекту.

Розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах ППП (у разі її встановлення у відповідному проекті ППП), визначається у висновку за результатами аналізу ефективності здійснення ППП та не може перевищувати максимальний розмір плати, що встановлюється Кабінетом Міністрів України з урахуванням виду транспортного засобу та рівня інфляції.

Розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах ППП (у разі її встановлення у відповідному проекті ППП), визначений у висновку за результатами аналізу ефективності здійснення ППП, може бути зменшений у рамках конкурсу пропозицій відповідно до умов конкурсної документації, якщо він є одним із фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій.

Розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах ППП (у разі її встановлення у відповідному проекті ППП), визначений відповідно до абзаців другого і третього цієї частини, зазначається у договорі ППП у розрахунку за 1 кілометр з урахуванням тарифної сітки плати за разовий проїзд автомобільною дорогою, визначеної у договорі ППП.

2. Порядок безоплатного проїзду автомобільними дорогами, побудованими на умовах ППП, та розмір відшкодування приватному партнеру (у разі стихійного лиха, катастрофи, епідемії,

епізоотії, проїзду транспортних засобів, що використовуються органами державної влади, підрозділами Міністерства оборони України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, проїзду швидкої медичної допомоги, а також в умовах воєнного стану) визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 51. Платежі за договором публічно-приватного партнерства, об'єктом якого є автомобільна дорога або елементи (складові) інженерного облаштування автомобільної дороги

1. Договір ППП, об'єктом якого є автомобільна дорога або елементи (складові) інженерного облаштування автомобільної дороги, повинен передбачати здійснення на користь приватного партнера платежів, визначених як підтримка здійснення ППП відповідно до частини першої статті 43 цього Закону, у порядку і на умовах, передбачених договором ППП.

2. Плата за експлуатаційну готовність автомобільної дороги або елементів (складових) інженерного облаштування автомобільної дороги (у разі її встановлення у відповідному проекті ППП) сплачується приватному партнеру відповідно до умов договору ППП після прийняття об'єкта ППП в експлуатацію та залежить від досягнення приватним партнером показників ефективності (результативності), зокрема якості, надійності, доступності автомобільної дороги або елементів (складових) інженерного облаштування автомобільної дороги.

У разі недосягнення приватним партнером показників ефективності (результативності) розмір плати за експлуатаційну готовність (у разі її встановлення у відповідному проекті ППП) може бути зменшений на суму штрафних санкцій, передбачених договором ППП.

Стаття 52. Особливості підготовки та реалізації проектів публічно-приватного партнерства з будівництва житла, проектів публічно-приватного партнерства з будівництва житла з допороговим значенням

1. Об'єктом ППП у проектах ППП з будівництва житла, проектах ППП з будівництва житла з допороговим значенням є:

1) подільні та неподільні об'єкти нерухомості (майбутні об'єкти нерухомості), у тому числі ті, які будуть збудовані в майбутньому, новозбудовані об'єкти нерухомості (зокрема будівля, споруда, квартира, інше житлове та/або нежитлове приміщення, допоміжне майно (гаражний бокс, машиномісце, інші нежитлові приміщення/площі тощо);

2) об'єкти незавершеного будівництва, що перебувають у державній, комунальній власності, у власності Автономної Республіки Крим або власності господарського товариства публічного сектору.

Проект ППП з будівництва житла може включати проектні роботи. Проект ППП з будівництва житла, проект ППП з будівництва житла з допороговим значенням за рішенням публічного партнера може передбачати або не передбачати здійснення технічного обслуговування об'єкта ППП.

2. Публічним партнером щодо об'єктів ППП у проектах ППП з будівництва житла, проектах ППП з будівництва житла з допороговим значенням, будівництво якого здійснюється, є:

1) на землях державної власності (крім випадків, передбачених пунктами 4, 5 цієї частини) – орган виконавчої влади, що згідно із статтею 122 Земельного кодексу України

уповноважений на передачу відповідних земельних ділянок із земель державної власності у власність або у користування;

2) на землях комунальної власності – орган місцевого самоврядування, що згідно із статтею 122 Земельного кодексу України уповноважений на передачу відповідних земельних ділянок із земель комунальної власності у власність або у користування;

3) на землях спільної власності територіальних громад – Верховна Рада Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, що згідно із статтею 122 Земельного кодексу України уповноважені на передачу відповідних земельних ділянок із земель спільної власності територіальних громад у власність або у користування;

4) на землях, власником або користувачем яких є господарське товариство публічного сектору, – відповідне господарське товариство публічного сектору, що є власником або користувачем земельної ділянки;

5) на земельних ділянках, користувачем яких є державне або комунальне підприємство, установа, організація, – орган державної влади, до сфери управління якого належить відповідне державне підприємство, або орган, до сфери управління якого належить відповідне комунальне підприємство.

3. Приватний партнер у проектах ППП з будівництва житла визначається в порядку, передбаченому розділом IV цього Закону.

4. У разі якщо проект ППП з будівництва житла включає проектні роботи, приватний партнер забезпечує розроблення проектної документації на будівництво об'єкта ППП відповідно до договору ППП.

У разі забезпечення розроблення проектної документації або іншої необхідної документації публічним партнером фінансування таких робіт здійснюється за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів, коштів державного, комунального підприємства, установи, організації, господарського товариства публічного сектору, міжнародних фінансових організацій, донорів та з інших джерел, не заборонених законодавством.

Приватний партнер може відшкодувати обґрунтовані, справедливі і належним чином документально підтверджені витрати публічного партнера на розроблення проектної документації або іншої необхідної документації відповідно до умов конкурсної документації та договору ППП.

5. При реалізації проекту ППП з будівництва житла земельна ділянка може передаватися приватному партнеру у користування (на праві оренди, суперфіцію). Оформлення прав на земельну ділянку, на якій розміщено житловий будинок, здійснюється відповідно до Земельного кодексу України та інших актів законодавства.

У випадках, передбачених договором ППП, забудова земельної ділянки може здійснюватися приватним партнером шляхом делегування функцій замовника будівництва, без передачі земельної ділянки приватному партнеру у користування.

6. У разі необхідності розроблення та затвердження або внесення змін до містобудівної документації, яка одночасно є документацією із землеустрою (комплексні плани просторового розвитку територій територіальних громад, генеральні плани населених пунктів, детальні плани територій), для цілей реалізації проекту ППП з будівництва житла, проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням публічний партнер до оголошення конкурсу

забезпечує розроблення та затвердження або внесення змін до відповідної містобудівної документації, яка одночасно є документацією із землеустрою, у передбаченому законодавством порядку.

Публічний партнер до оголошення конкурсу вживає заходів щодо забезпечення видачі містобудівних умов, обмежень та технічних умов для проектування об'єктів нерухомості у рамках реалізації проекту ППП з будівництва житла, проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням.

7. Для реалізації проектів ППП з будівництва житла, проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням публічний партнер зобов'язаний забезпечити вжиття заходів, спрямованих на формування земельної ділянки, приведення у відповідність цільового призначення земельної ділянки та виду функціонального призначення території, визначеного відповідною містобудівною документацією, намірам забудови.

8. Уповноважений орган затверджує методичні рекомендації з підготовки концептуальної записки щодо здійснення ППП та техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП для проектів ППП з будівництва житла, а також примірну конкурсну документацію (включаючи склад майна та/або технічні і фінансові умови будівництва об'єкта). Примірна конкурсна документація має рекомендаційний характер.

При розробленні конкурсної документації з урахуванням умов примірної конкурсної документації повинні бути враховані результати дослідження заінтересованості ринку, якщо вони проводилися конкурсною комісією, а також результати розгляду звернень (питань) осіб, зацікавлених у участі у конкурсі.

9. У конкурсній документації можуть визначатися мінімальна площа (у метрах квадратних) житлової забудови, власником якої стане публічний партнер та/або фізичні особи – вигодонабувачі за результатами реалізації проекту ППП з будівництва житла, проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням, та/або максимальна вартість 1 метра квадратного житлової забудови, яка буде передана у власність публічному партнеру та/або фізичним особам – вигодонабувачам, та/або розмір дисконту на 1 метр квадратний житлової забудови, що буде наданий публічному партнеру та/або фізичним особам – вигодонабувачам.

Мінімальна площа житлової забудови, власником якої стане публічний партнер та/або фізичні особи - вигодонабувачі, та розмір дисконту розраховуються з урахуванням ринкової вартості 1 метра квадратного (площі) житлової забудови в населеному пункті, в якому планується реалізувати проект ППП з будівництва житла, проект ППП з будівництва житла з допороговим значенням, а також з урахуванням ринкової вартості права на забудову земельної ділянки, що надаватиметься приватному партнеру для реалізації проекту ППП з будівництва житла, проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням.

Розрахунок мінімальної кількості метрів квадратних (площі) житлової забудови, власником якої стане публічний партнер та/або фізичні особи - вигодонабувачі, розрахунок мінімального розміру дисконту та розрахунок ринкової вартості права на забудову земельної ділянки здійснюються відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

10. У конкурсній документації визначаються вихідні дані об'єкта ППП: поверховість, щільність забудови, характеристика соціальної інфраструктури (наявність шкіл, дитячих садків тощо), вимоги до паркінгів (за потреби), укриттів (бомбосховищ) тощо.

У конкурсній документації визначаються форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки здійснення ППП відповідно до статті 43 цього Закону.

Розрахунок розміру державної підтримки здійснення ППП, у тому числі плати за експлуатаційну готовність, здійснюється відповідно до методики аналізу ефективності здійснення ППП, що затверджується уповноваженим органом.

11. Право власності на нерухоме майно, новозбудоване в рамках реалізації проектів ППП з будівництва житла, проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням, може бути об'єктом державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим, власністю господарського товариства публічного сектору, об'єктом приватної власності приватного партнера та/або фізичних осіб - вигодонабувачів, визначених публічним партнером у порядку та на умовах, встановлених договором ППП.

Будівництво приватним партнером об'єкта ППП під час реалізації проектів ППП з будівництва житла, проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням є підставою для здійснення реєстрації спеціального майнового права на подільний та неподільний об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості за приватним партнером та/або публічним партнером, та/або фізичними особами – вигодонабувачами, визначеними публічним партнером у порядку та на умовах, встановлених договором ППП.

Приватний партнер має право відчужувати майнові права (спеціальні майнові права) та/або майбутні об'єкти нерухомості в обсязі, розмірі та на умовах, визначених договором ППП.

Питання виникнення та реалізації прав публічного партнера, приватного партнера, приватних власників площ в об'єкті ППП, які не є учасниками договору ППП, щодо об'єкта ППП, у тому числі спільного майна, визначаються з дотриманням вимог Закону України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку".

12. Подільний та неподільні об'єкти незавершеного будівництва та/або майбутні об'єкти нерухомості, що споруджуються відповідно до умов договору ППП, укладеного в рамках реалізації проектів ППП з будівництва житла, проектів ППП з будівництва житла з допороговим значенням, можуть бути предметом правочинів, пов'язаних із зміною замовника будівництва та/або девелопера будівництва, правочинів щодо відчуження та/або обтяження речових прав, зокрема обтяження іпотекою на користь кредитора (кредиторів) за прямим договором, за умови що укладення таких правочинів передбачено умовами договору ППП та умовами прямого договору, укладеного в рамках реалізації проекту ППП з будівництва житла, проекту ППП з будівництва житла з допороговим значенням з метою виконання фінансових зобов'язань приватного партнера перед кредитором (кредиторами) шляхом заміни приватного партнера у проекті ППП з будівництва житла, проекті ППП з будівництва житла з допороговим значенням.

Стаття 53. Особливості проектів публічно-приватного партнерства на ринках, що перебувають у стані природної монополії

1. Договір ППП, який передбачає надання суспільно значущих послуг, що підлягають державному регулюванню у сферах природних монополій, крім істотних умов, передбачених цим Законом, повинен визначати правові наслідки встановлення органом державного регулювання економічно необґрунтованих цін (тарифів) на відповідні суспільно значущі послуги. Умови щодо визначення економічної обґрунтованості цін (тарифів) на суспільно значущі послуги встановлюються договором ППП.

Положення договору ППП щодо правових наслідків встановлення органом державного регулювання економічно необґрунтованих цін (тарифів) на суспільно значущі послуги можуть передбачати, зокрема:

1) зобов'язання публічного партнера компенсувати частину витрат приватного партнера на виконання зобов'язань, що становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг), враховуючи витрати у зв'язку із залученням боргового фінансування, премію за ризик та економічно обґрунтований рівень дохідності, які не можуть бути відшкодовані приватним партнером внаслідок встановлення економічно необґрунтованих цін (тарифів) на суспільно значущі послуги;

2) право приватного партнера зупинити виконання зобов'язань за договором ППП, що становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг), до затвердження органом державного регулювання цін (тарифів) на відповідні послуги на рівні, передбаченому договором ППП;

3) право приватного партнера у порядку і на умовах, передбачених договором ППП, ініціювати внесення змін до договору ППП щодо обсягів та строків виконання зобов'язань, що становлять основну економічну суть проекту ППП (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) і технічне обслуговування об'єкта ППП, з передачею або без передачі приватному партнеру права на управління та/або експлуатацію об'єкта ППП та/або права на надання суспільно значущих послуг), термінів прийняття об'єкта ППП в експлуатацію, а також щодо визначених договором ППП показників ефективності (результативності) суспільно значущих послуг.

2. Приватний партнер, який надає суспільно значущі послуги, що підлягають державному регулюванню у сферах природних монополій, зобов'язаний отримати всі необхідні документи дозвільного характеру для провадження такої діяльності протягом 180 календарних днів з дати початку строку ППП за договором ППП та забезпечити безперервне надання таких послуг.

## Розділ IX. КОНТРОЛЬ, МОНІТОРИНГ ТА ЗАВЕРШАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПРОЕКТІВ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

### Стаття 54. Контроль та моніторинг виконання договорів публічно-приватного партнерства

1. Контроль за виконанням договорів ППП, у тому числі щодо дотримання приватним партнером зобов'язань України у сферах екологічного, соціального та трудового права, які передбачені конвенціями, зазначеними в додатку 1 до цього Закону, здійснюють публічний партнер, інші державні органи та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи відповідно до повноважень та у порядку, встановленому законом та/або договором ППП.

Під час здійснення контролю за виконанням договорів ППП не допускається втручання в господарську діяльність приватного партнера або третіх сторін, залучених приватним партнером до виконання договору ППП, а також розголошення конфіденційної інформації, що стала відома у зв'язку із здійсненням контролю.

2. Приватні партнери надають публічним партнерам інформацію про виконання договору ППП у порядку, передбаченому таким договором.

3. Моніторинг виконання договорів ППП здійснює уповноважений орган на підставі отриманих від публічних партнерів щорічних звітів про виконання договору ППП, які подаються за формою та в порядку, затвердженими уповноваженим органом.

4. Уповноважений орган здійснює моніторинг, узагальнення та оприлюднення у встановленому порядку результатів здійснення ППП, у тому числі здійснення оцінювання та моніторингу загального рівня ризиків публічних партнерів за договорами ППП.

5. У разі виявлення за результатами моніторингу ознак порушення законодавства, у тому числі під час укладення договору ППП, уповноважений орган письмово повідомляє про таке порушення відповідні державні органи.

#### Стаття 55. Завершальне оцінювання здійснення публічно-приватного партнерства

1. Після завершення виконання договору ППП (у тому числі у разі його дострокового розірвання) проводиться завершальне оцінювання здійснення ППП.

Метою завершального оцінювання здійснення ППП є узагальнення результатів виконання договору ППП, виявлення проблем та аналіз ризиків, що виникли під час реалізації проекту ППП, а також підготовка пропозицій щодо внесення змін до законодавства (за потреби).

2. Завершальне оцінювання проводять:

1) щодо об'єктів державної власності, об'єктів, які належать господарським товариствам публічного сектору, – орган, уповноважений Кабінетом Міністрів України, який не залучався до підготовки та/або реалізації проекту ППП;

2) щодо об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим, – орган, уповноважений Радою міністрів Автономної Республіки Крим, який не залучався до підготовки та/або реалізації проекту ППП, а якщо такий орган не визначений – Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

3) щодо об'єктів комунальної власності – орган, уповноважений органом місцевого самоврядування відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", який не залучався до підготовки та/або реалізації проекту ППП.

3. Публічний партнер та приватний партнер надають органу, що проводить завершальне оцінювання здійснення ППП, інформацію, необхідну для його проведення (крім інформації про об'єкти критичної інфраструктури, розголошення якої може завдати шкоди життєво важливим національним інтересам та національній безпеці).

4. Орган, що проводив завершальне оцінювання здійснення ППП, надсилає до уповноваженого органу звіт за результатами такого оцінювання.

#### Стаття 56. Повноваження уповноваженого органу

1. До повноважень уповноваженого органу належать:

1) підготовка пропозицій щодо забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері ППП;

- 2) розроблення концепції та проектів державних цільових програм щодо сприяння розширенню ППП, вжиття заходів для їх виконання;
- 3) сприяння захисту законних прав та інтересів публічних і приватних партнерів (концесіодавців і концесіонерів) у процесі здійснення ППП (концесії);
- 4) встановлення порядку конкурсного відбору незалежних експертів;
- 5) розроблення та затвердження примірної форми конкурсної документації;
- 6) здійснення моніторингу, узагальнення та оприлюднення у встановленому порядку результатів здійснення ППП (концесії);
- 7) здійснення моніторингу дотримання вимог законодавства у сфері ППП, у тому числі під час проведення конкурсів;
- 8) проведення в межах своїх повноважень інформаційно-роз'яснювальної і консультаційної роботи;
- 9) участь в організації навчання і підвищення професійних компетентностей фахівців у сфері ППП;
- 10) ведення обліку договорів ППП (концесійних договорів);
- 11) розроблення та затвердження нормативно-методологічних документів з питань ППП, методичних рекомендацій щодо практичного застосування положень цього Закону;
- 12) здійснення інших повноважень, передбачених законом.

## Розділ Х. Перехідні положення

### 1. Установити, що:

1) щодо проектів державно-приватного партнерства (далі – ДПП), підготовку яких розпочато за ініціативи центральних, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування чи органів Автономної Республіки Крим, Національної академії наук України, галузевих академій наук, державних, комунальних підприємств, установ, організацій, господарських товариств, 100 відсотків акцій (часток) яких належить державі, територіальній громаді чи Автономній Республіці Крим до дати набрання чинності цим Законом, але рішення про здійснення ДПП не прийнято, така підготовка завершується і рішення про здійснення ДПП приймається відповідно до законодавства, що діяло на дату початку підготовки проекту ДПП. У такому разі оголошення конкурсу, визначення приватного партнера та укладення договору ППП здійснюються відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про публічно-приватне партнерство";

процедура визначення приватного партнера, передбачена цим Законом, не застосовується до проектів, щодо яких прийнято рішення про здійснення ДПП до набрання чинності цим Законом, за винятком частини другої статті 19 Закону України "Про публічно-приватне партнерство", яка застосовується під час проведення конкурсу. Проведення конкурсу та укладення договору ППП щодо таких проектів здійснюються відповідно до законодавства, що діяло на дату прийняття рішення про здійснення ДПП, з урахуванням особливостей, визначених цим абзацом;

завершення конкурсів, розпочатих до набрання чинності цим Законом, здійснюється з використанням процедури, за якою вони розпочаті. При цьому якщо станом на дату набрання

чинності цим Законом строк для подання конкурсних пропозицій ще не закінчився, до проектів договорів ДПП, підготовлених для проведення конкурсу, вносяться зміни з метою їх приведення у відповідність з вимогами цього Закону.

Для цілей цього підпункту початком підготовки проекту ДПП вважається будь-яка з таких дій:

оприлюднення на офіційному веб-сайті державного партнера інформації про підготовку концептуальної записки здійснення ДПП відповідно до абзацу третьої частини другої статті 10 Закону України "Про державно-приватне партнерство";

укладення договору з міжнародною фінансовою організацією, донором про підготовку проекту ДПП (у тому числі для розроблення концептуальної записки здійснення ДПП або проведення іншого аналізу, необхідного для підготовки концептуальної записки здійснення ДПП);

укладення договору з радниками про підготовку проекту ДПП (у тому числі для розроблення концептуальної записки здійснення ДПП або проведення іншого аналізу, необхідного для підготовки концептуальної записки здійснення ДПП);

2) щодо проектів державно-приватного партнерства (далі – ДПП), підготовку яких розпочато за ініціативи осіб, які відповідно до Закону України "Про державно-приватне партнерство" можуть бути приватними партнерами, до дати набрання чинності цим Законом, але рішення про здійснення ДПП не прийнято, така підготовка завершується і рішення про здійснення ДПП приймається відповідно до законодавства, що діяло на дату початку підготовки проекту ДПП. У такому разі оголошення конкурсу, визначення приватного партнера та укладення договору ДПП здійснюються відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про публічно-приватне партнерство", з урахуванням правил, визначених абзацами третім і п'ятим частини першої статті 14 Закону України "Про державно-приватне партнерство".

Для цілей цього підпункту початком підготовки проекту ДПП вважається підписання особою, яка відповідно до Закону України "Про державно-приватне партнерство" може бути приватним партнером та державним партнером до 1 липня 2025 року договору про нерозголошення конфіденційної інформації та/або меморандуму чи іншого документу про співпрацю для цілей підготовки пропозиції та подання до дати набрання чинності цим Законом особою, яка відповідно до Закону України "Про державно-приватне партнерство" може бути приватним партнером до органу, уповноваженого проводити аналіз ефективності здійснення державно-приватного партнерства, пропозиції про здійснення державно-приватного партнерства;

3) договори, укладені в рамках здійснення ДПП до набрання чинності цим Законом, є чинними до моменту закінчення строку їхньої дії відповідно до умов таких договорів;

4) під час дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, у разі знищення або істотного пошкодження внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України об'єкта ДПП, визначеного у концептуальній записці щодо здійснення ДПП або техніко-економічному обґрунтуванні здійснення ДПП, на основі яких розпочато аналіз концептуальної записки здійснення ДПП

або аналіз ефективності здійснення ППП, проведення такого аналізу може бути зупинено, а концептуальна записка щодо здійснення ППП або техніко-економічне обґрунтування здійснення ППП можуть бути переглянуті.

2. Протягом дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом семи років з дня його припинення або скасування до проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки, включених до Переліку державних проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки або Переліку місцевих проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки (далі – проекти ППП з відновлення інфраструктури та економіки), застосовується спрощений порядок підготовки.

До Переліку державних проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки (далі – Перелік державних проектів ППП з відновлення) включаються проекти ППП, зважаючи на необхідність будівництва нових об'єктів інфраструктури або відновлення існуючих об'єктів, з урахуванням офіційної інформації про зруйновану чи пошкоджену інфраструктуру внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, або у зв'язку з необхідністю задоволення потреб, зокрема у сферах охорони здоров'я, енергетики, соціальної та транспортної інфраструктури, що виникли внаслідок такої збройної агресії, або у зв'язку з необхідністю інтеграції секторів транспортної інфраструктури та енергетики економіки України до Європейського Союзу.

До Переліку місцевих проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки (далі – Перелік місцевих проектів ППП з відновлення) включаються проекти ППП, зважаючи на необхідність будівництва нових або відновлення існуючих об'єктів комунальної інфраструктури, з урахуванням офіційної інформації про зруйновану чи пошкоджену інфраструктуру внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, або у зв'язку з необхідністю задоволення потреб, зокрема у сферах охорони здоров'я, енергетики, соціальної та транспортної інфраструктури, що виникли внаслідок такої збройної агресії, або у зв'язку з необхідністю інтеграції секторів транспортної інфраструктури та енергетики економіки України до Європейського Союзу.

Порядок формування переліку проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки і порядок підготовки таких проектів затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. До набрання чинності частиною першою статті 29 цього Закону органом оскарження є суд, а спори, що виникають у зв'язку з проведенням конкурсу, вирішуються в судовому порядку.

Звернення до суду з позовами у справах, що виникають у зв'язку з проведенням конкурсу, здійснюється відповідно до закону в межах таких строків:

1) у справах щодо оскарження складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час торгів з обмеженою участю – протягом 30 календарних днів з дати доведення до відома учасників конкурсу остаточної редакції складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій;

2) у справах щодо оскарження складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час конкурентного діалогу – протягом 30 календарних днів з дати доведення

до відома претендентів, які брали участь у переговорах щодо характеристик проекту ППП, остаточної редакції складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій;

3) у спорах щодо оскарження оприлюдненої конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації – протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації для відповідної конкурентної процедури конкурсу;

4) у спорах щодо оскарження результатів кваліфікаційного відбору – протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення протоколу кваліфікаційного відбору або протягом 15 календарних днів з дати отримання претендентом результатів кваліфікаційного відбору;

5) у спорах щодо оскарження результатів оцінювання конкурсних пропозицій (крім відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором) – протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення протоколу про результати оцінювання конкурсних пропозицій (крім протоколу про результати оцінювання конкурсних пропозицій у відкритих торгах з подальшим кваліфікаційним відбором);

6) у спорах щодо оскарження результатів оцінювання конкурсних пропозицій у відкритих торгах з подальшим кваліфікаційним відбором – протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення протоколу про результати оцінювання конкурсних пропозицій у відкритих торгах з подальшим кваліфікаційним відбором;

7) у спорах щодо оскарження відмови публічного партнера в укладенні договору ППП за результатами переговорів щодо умов договору ППП з переможцем конкурсу – протягом 30 календарних днів з дати повідомлення про припинення переговорів з переможцем конкурсу.

Звернення до суду з позовами у спорах щодо оскарження законності укладення оприлюдненого договору ППП, законності оприлюднених змін до договору ППП здійснюється відповідно до закону протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення договору ППП, змін до договору ППП.

У разі звернення до суду з позовом щодо оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації у випадках та в порядку, визначених законом, конкурсна комісія або публічний партнер можуть прийняти рішення про продовження конкурсу або тимчасове зупинення конкурсу з обов'язковим оприлюдненням такого рішення відповідно до умов конкурсної документації.

Тимчасове зупинення конкурсу триває до спливу відповідного строку для звернення до суду з позовом щодо оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації, визначених законом, якщо конкурсна комісія або публічний партнер не оприлюднять своє рішення про продовження конкурсу відповідно до умов конкурсної документації.

Якщо звернення до суду з позовом щодо оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації не призводить до визнання конкурсу таким, що не відбувся, проведення конкурсу продовжується за рішенням конкурсної комісії або публічного партнера у межах строків, визначених відповідно цим Законом чи Законом України "Про концесію" для проведення конкурсу на відповідному етапі (у відповідній частині конкурсу).

Перебіг тимчасово зупинених строків для проведення конкурсу відповідно до цього пункту у жодному разі не відновлюється, якщо за результатами розгляду судом позову щодо

оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації конкурс визнано таким, що не відбувся.

У разі звернення до суду з позовом щодо оскарження результатів кваліфікаційного відбору конкурсна комісія або публічний партнер протягом одного робочого дня з дати, коли їм стало відомо про оскарження, приймають рішення про тимчасове зупинення конкурсу з обов'язковим оприлюдненням такого рішення відповідно до умов конкурсної документації.

4. До набрання чинності пунктом 25 частини першої статті 1 цього Закону термін “приватний партнер” вживається в такому значенні:

“приватний партнер - юридична особа-резидент, створена з урахуванням вимог цього Закону та конкурсної документації, яка є стороною договору ППП та спеціально створена виключно для реалізації проекту ППП”.

#### Розділ XI. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім:

2) частини першої статті 29 цього Закону та абзаців третього і четвертого підпункту 29.34 підпункту 29 пункту 3 цього розділу, які набирають чинності через 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

3) підпунктів 29.1, 29.8, 29.11, 29.12, 29.14, 29.17 - 29.19, 29.21, 29.22, 29.26, 29.27, 29.28, 29.31, 29.34, 29.39, 29.45, 29.48, 29.63 підпункту 29 пункту 3 цього розділу (в частині використання електронної торгової системи (ЕТС), які набирають чинності з дня початку функціонування ЕТС, але не пізніше 1 січня 2027 року;

1) частини другої статті 19, підпунктів 1 та 2 пункту 1 розділу X “Перехідні положення”, абзаців дев'ятого – тридцять четвертого підпункту 29.18, абзаців четвертого – десятого та сімдесят четвертого – вісімдесят третього підпункту 29.66 підпункту 29 пункту 3, пункту 4 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону;

4) пункту 25 частини першої статті 1, частини четвертої статті 25 цього Закону, абзацу тридцять п'ятого підпункту 29.1, абзаців шостого - двадцять другого підпункту 29.29 підпункту 29 пункту 3 цього розділу, які набирають чинності з дня набуття Україною членства в Європейському Союзі.

2. Визнати таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим Законом, Закон України "Про державно-приватне партнерство" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 40, ст. 524 із наступними змінами).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27) слова "державно-приватне партнерство", "державний партнер" у всіх відмінках замінити відповідно словами "публічно-приватне партнерство", "публічний партнер" у відповідному відмінку, а слова "Про державно-приватне партнерство" - словами "Про публічно-приватне партнерство";

2) у частині другій статті 16 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170) слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства", а слова "Законом України "Про державно-приватне партнерство" - словами "Законом України "Про публічно-приватне партнерство";

3) статтю 75 Повітряного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 48–49, ст. 536) викласти в такій редакції:

"Стаття 75. Особливості розпорядження майном аеропортів (аеродромів)

1. Аеродроми та аеродромні об'єкти (злітно-посадкові смуги, руліжні доріжки, перони, інші елементи аеродромів), що забезпечують безпеку польотів та перебувають у державній чи комунальній власності, не підлягають відчуженню, продажу, приватизації, обміну, передачі в заставу.

2. Майно, призначене для наземного обслуговування повітряних суден, пасажирів, екіпажів, обробки багажу, пошти, вантажу, об'єкти неавіаційних видів діяльності можуть бути об'єктами договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, договору оренди в установленому законодавством порядку, за умови що не змінюється цільове призначення такого майна (таких об'єктів).

3. Державний та/або комунальний аеродром та аеродромні об'єкти (злітно-посадкові смуги, руліжні доріжки, перони, інші елементи аеродромів), злітно-посадкові майданчики можуть передаватися приватному інвестору відповідно до договору публічно-приватного партнерства або концесійного договору, договору оренди, а також бути предметом інших договорів, що укладаються відповідно до законодавства України. Істотною умовою таких договорів є заборона зміни цільового призначення об'єктів аеродрому, злітно-посадкового майданчика, що забезпечують його основну виробничу діяльність";

4) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

4.1) у частині першій статті 19:

пункт 15 викласти в такій редакції:

"15) спорах щодо оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур з відбору приватного партнера, концесіонера";

доповнити пунктом 15<sup>1</sup> такого змісту:

"15<sup>1</sup>) спорах щодо оскарження законності укладення договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, законності змін, внесених до договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

4.2) абзац другий частини третьої статті 22 замінити п'ятьма новими абзацами такого змісту:

"Апеляційним адміністративним судам як судам першої інстанції підсудні адміністративні справи:

1) у спорах за позовами про примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені;

2) у спорах за участю суб'єктів владних повноважень щодо проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення публічно-приватного партнерства, проведення аналізу ефективності здійснення публічно-приватного партнерства;

3) у спорах щодо оскарження законності укладення договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, законності змін, внесених до договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору;

4) у спорах щодо оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур з відбору приватного партнера, концесіонера";

4.3) частину третю статті 46 викласти в такій редакції:

"3. Позивачем в адміністративній справі щодо оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур з відбору приватного партнера, концесіонера можуть бути лише претенденти та/або учасники відповідного конкурсу";

4.4) абзац третій частини другої статті 122 замінити трьома новими абзацами такого змісту:

"Для звернення до адміністративного суду з позовами у спорах за участю суб'єктів владних повноважень щодо проведення аналізу ефективності здійснення публічно-приватного партнерства встановлюється тримісячний строк з дня, коли особа дізналася або мала дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Для звернення до адміністративного суду з позовами у спорах щодо оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур з відбору приватного партнера, концесіонера встановлюється тримісячний строк з дня, коли особа дізналася або мала дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Для звернення до адміністративного суду з позовами у спорах щодо оскарження законності укладення договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, законності змін, внесених до договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору встановлюється 30-денний строк з дати оприлюднення договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, змін до договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору згідно з положеннями Закону України "Про публічно-приватне партнерство" та Закону України "Про концесію";

4.5) у тексті Кодексу слова "державно-приватне партнерство" у всіх відмінках замінити словами "публічно-приватне партнерство" у відповідному відмінку;

5) у пункті 17 частини першої статті 20 Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

36) у підпунктах 9, 21, 39 пункту 6 статті 17 "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб" від 9 січня 2025 року № 4196-IX слова "державно-приватне партнерство" у всіх відмінках замінити словами "публічно-приватне партнерство" у відповідному відмінку, а слова "Законом України "Про державно-приватне партнерство" - словами "Законом України "Про публічно-приватне партнерство";

6) у Законі України "Про інвестиційну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 47, ст. 646 із наступними змінами):

6.1) у частині п'ятій статті 2 слова "на умовах державно-приватного партнерства" замінити словами "на умовах публічно-приватного партнерства", а слова "Про державно-приватне партнерство" – словами "Про публічно-приватне партнерство";

6.2) у частині першій статті 15 слова "на умовах державно-приватного партнерства" замінити словами "на умовах публічно-приватного партнерства";

7) у Законі України "Про залізничний транспорт" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 40, ст. 183 із наступними змінами):

7.1) частину другу статті 5 викласти в такій редакції:

"АТ "Укрзалізниця" не може відчужувати, передавати в користування, оренду, лізинг, управління, заставу, вносити до статутного (складеного) капіталу юридичних осіб майно, що є державною власністю та передано АТ "Укрзалізниця" на праві узуфрукта державного майна чи на іншому речовому праві на чуже майно, передбаченому законом, а також вчиняти інші правочини, наслідком яких може бути відчуження такого майна. Майно, що є державною власністю та передано АТ "Укрзалізниця" на праві узуфрукта державного майна чи на іншому речовому праві на чуже майно, передбаченому законом, може бути об'єктом публічно-приватного партнерства, об'єктом концесії відповідно до закону та умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

7.2) частини п'яту – сьому статті 10 викласти в такій редакції:

"Будівництво і реконструкція магістральних залізничних ліній, об'єктів мобілізаційного призначення, придбання залізничного рухомого складу для перевезень пасажирів у поїздах далекого слідування та місцевого сполучення можуть здійснюватися у встановленому порядку за рахунок коштів Державного бюджету України в межах лімітів державних капітальних вкладень, коштів АТ "Укрзалізниця", залучених коштів, а також з інших не заборонених законодавством джерел (у тому числі на умовах, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором).

Будівництво і реконструкція (у тому числі електрифікація) залізничних ліній, вокзалів, пішохідних мостів і тунелів, пасажирських платформ та інших об'єктів залізничного транспорту, пов'язаних з обслуговуванням населення регіону, придбання електропоїздів та дизель-поїздів для приміського сполучення можуть здійснюватися за рахунок коштів АТ "Укрзалізниця" із залученням коштів місцевих бюджетів, а також з інших не заборонених законодавством джерел (у тому числі на умовах, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором).

Будівництво і реконструкція залізничних станцій та інших об'єктів залізничного транспорту, пов'язаних з будівництвом або реконструкцією промислових підприємств, можуть здійснюватися за рахунок коштів підприємств або коштів, передбачених у Державному бюджеті України на зазначені цілі, а також з інших не заборонених законодавством джерел (у тому числі на умовах, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором)";

7.3) частину четверту статті 21 викласти в такій редакції:

"Розвиток існуючих і будівництво нових станцій залізниць у зв'язку з будівництвом або реконструкцією під'їзних колій проводяться власниками цих колій за свій рахунок, а також

можуть проводитися на умовах, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором";

8) у Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

8.1) в абзаці першому пункту 30 частини першої статті 26, пункті 19 частини першої статті 43 і частині п'ятій статті 60 слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

8.2) пункт 12 частини першої статті 44 викласти в такій редакції:

"12) надання замовникам або приватним партнерам/концесіонерам відповідно до закону містобудівних умов і обмежень забудови земельних ділянок, розташованих на територіях територіальних громад, у яких не утворені уповноважені органи містобудування та архітектури";

9) у частині четвертій статті 3 Закону України "Про джерела фінансування дорожнього господарства України" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 14, ст. 60 із наступними змінами):

пункт 1 викласти в такій редакції:

"1) фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування державного значення, розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення, включаючи фінансове забезпечення для здійснення заходів з відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності, а також виконання робіт з розроблення (виготовлення) документації із землеустрою, розроблення та затвердження або внесення змін до містобудівної документації, а також виконання проектно-вишукувальних та науково-дослідних робіт, створення та функціонування інформаційно-аналітичної системи дорожнього господарства, у тому числі утримання відповідних бюджетних установ, що забезпечують її функціонування, забезпечення розвитку виробничих потужностей дорожніх організацій; утримання галузевих медичних закладів для реабілітації учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС; впровадження, утримання та розвиток системи справляння плати за використання автомобільних доріг загального користування транспортними засобами з максимальною дозволеною загальною масою 12 тонн і більше, виконання боргових зобов'язань, пов'язаних з впровадженням, утриманням та розвитком такої системи, виплату приватному партнеру/концесіонеру плати за експлуатаційну готовність, платежів, визначених як підтримка здійснення публічно-приватного партнерства/ концесії, пов'язаних з впровадженням, утриманням та розвитком такої системи; проведення конкурсів і підготовку договорів щодо виконання робіт з будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, інших кредиторів та інвесторів, співфінансування зазначених робіт згідно з відповідними договорами, здійснення контролю за їх виконанням і прийняття доріг в експлуатацію, управління дорожнім господарством, виплату приватному партнеру/ концесіонеру плати за експлуатаційну готовність автомобільної дороги загального користування державного значення та інших виплат у порядку та на умовах, передбачених договором публічно-приватного партнерства, у тому числі концесійним договором";

в абзаці першому пункту 2 слова "у рамках державно-приватного партнерства" замінити словами "у рамках публічно-приватного партнерства";

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм, виплату приватному партнеру плати за експлуатаційну готовність об'єктів, що забезпечують безпеку автомобільних доріг та/або безпеку дорожнього руху, інших платежів у порядку і на умовах, передбачених договором публічно-приватного партнерства";

14) у Законі України "Про оренду землі" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102 із наступними змінами):

14.1) у частині восьмій статті 7 слова "на умовах державно-приватного партнерства" замінити словами "на умовах публічно-приватного партнерства", а слова "Законом України "Про державно-приватне партнерство" – словами "Законом України "Про публічно-приватне партнерство";

14.2) в абзаці дев'ятому частини першої статті 31 слова "в рамках державно-приватного партнерства" замінити словами "в рамках публічно-приватного партнерства";

10) у Законі України "Про меліорацію земель" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 11, ст. 90 із наступними змінами):

10.1) статтю 10 доповнити новою частиною такого змісту:

"Передача інженерної інфраструктури загальнодержавних меліоративних систем та її окремих об'єктів у публічно-приватне партнерство, концесію здійснюється відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство", Закону України "Про концесію" та не зумовлює перехід права власності на такі об'єкти до приватного партнера, концесіонера";

10.2) у статті 11:

частину першу викласти в такій редакції:

"Об'єкти інженерної інфраструктури міжгосподарських меліоративних систем можуть перебувати у державній, комунальній власності, бути власністю Автономної Республіки Крим чи господарського товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать державі, територіальній громаді чи Автономній Республіці Крим або іншому господарському товариству, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать державі, або перебувати у приватній власності";

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"Об'єкти інженерної інфраструктури міжгосподарських меліоративних систем, що перебувають у державній, комунальній власності, у власності Автономної Республіки Крим чи господарського товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать державі, територіальній громаді чи Автономній Республіці Крим або іншому господарському товариству, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать державі, можуть бути передані в публічно-приватне партнерство, концесію у порядку, встановленому Законом України "Про публічно-приватне партнерство", Законом України "Про концесію".

У зв'язку з цим частини другу – четверту вважати відповідно частинами третьою – п'ятою;

частину третю доповнити новим абзацом такого змісту:

"щодо насосної станції не було розпочато підготовку концептуальної записки щодо здійснення публічно-приватного партнерства або підготовку техніко-економічного обґрунтування здійснення публічно-приватного партнерства або прийнято рішення про здійснення публічно-приватного партнерства, концесії відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство", Закону України "Про концесію";

10.3) частину першу статті 20 після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

"приватні партнери, концесіонери – щодо робіт із створення та/або будівництва (нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення), фінансування яких здійснюється відповідно до умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору".

У зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом п'ятим;

10.4) у статті 22:

частину першу доповнити словами "або договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором, що укладаються відповідно до вимог Закону України "Про публічно-приватне партнерство", Закону України "Про концесію";

частину п'яту доповнити словами "або приватним партнером, концесіонером відповідно до умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

10.5) частину п'яту статті 24 доповнити словами "а також може здійснюватися приватним партнером, концесіонером у разі передачі таких загальнодержавних і міжгосподарських меліоративних систем або окремих об'єктів інженерної інфраструктури таких систем у публічно-приватне партнерство, концесію на умовах, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором";

10.6) статтю 28 викласти в такій редакції:

"Стаття 28. Джерела фінансування витрат на меліорацію земель

Фінансування витрат на проектування, будівництво (реконструкцію) і експлуатацію меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури, на проведення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, інвентаризації меліорованих земель, інвентаризації та паспортизації меліоративних систем здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, крім фінансування витрат (повного або часткового) на створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт, технічне переоснащення), технічне обслуговування, експлуатацію меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури, переданих у публічно-приватне партнерство, концесію відповідно до закону та умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, з інших не заборонених законом джерел";

10.7) частину четверту статті 29 викласти в такій редакції:

"Дія цієї статті не поширюється на фінансування витрат (повного або часткового) на створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт, технічне переоснащення), технічне обслуговування, експлуатацію меліоративних систем, окремих об'єктів інженерної інфраструктури, переданих у публічно-приватне

партнерство, концесію відповідно до закону та умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

11) статтю 18 Закону України "Про охорону культурної спадщини" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 39, ст. 333 із наступними змінами) доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. Об'єкти культурної спадщини (у тому числі разом з рухомими предметами, пов'язаними з нерухомими об'єктами культурної спадщини) можуть бути об'єктами публічно-приватного партнерства, концесії у порядку та на умовах, передбачених Законом України "Про публічно-приватне партнерство", Законом України "Про концесію". Укладення договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору не зумовлює перехід права власності на об'єкт культурної спадщини до приватного партнера, концесіонера та не припиняє право державної, комунальної власності, право власності Автономної Республіки Крим або право власності господарського товариства публічного сектору на такий об'єкт.

У рамках реалізації договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, об'єктом якого є об'єкт культурної спадщини, на приватного партнера, концесіонера можуть покладатися зобов'язання щодо проведення робіт з консервації та/або реставрації, та/або реабілітації, та/або музеєфікації, та/або ревалоризації, та/або ремонту, та/або пристосування об'єкта культурної спадщини в порядку, передбаченому цим Законом";

12) абзац четвертий частини другої статті 16 Закону України "Про питну воду та питне водопостачання" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 16, ст. 112 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"державного акта на право постійного користування або документа, що посвідчує право власності на земельну ділянку чи право користування земельною ділянкою";

13) в абзаці вісімнадцятому частини другої статті 3 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 9, ст. 79 із наступними змінами) слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

15) у пункті 1 частини першої статті 77 Закону України "Про міжнародне приватне право" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 32, ст. 422 із наступними змінами) слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

16) у Законі України "Про автомобільні дороги" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 51, ст. 556 із наступними змінами):

16.1) у статті 1 визначення терміна "інженерне облаштування" викласти в такій редакції:

"інженерне облаштування – спеціальні споруди та засоби, призначені для забезпечення безпечних та зручних умов руху (освітлення, технологічного зв'язку, вимірювання вагових і габаритних параметрів транспортних засобів, примусового зниження швидкості руху, технічні засоби (прилади контролю) для фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі тощо)";

16.2) у статті 9:

частину першу викласти в такій редакції:

"Складовими автомобільної дороги загального користування у межах смуги відведення є: земляне полотно; проїзна частина; дорожнє покриття; смуга руху; споруди дорожнього водовідводу та водоочисні споруди; споруди шумозахисні; штучні споруди; засоби технологічного зв'язку; інженерне облаштування: спеціальні споруди та засоби, призначені для забезпечення безпечних та зручних умов руху (освітлення, стаціонарні комплекси вимірювання вагових і габаритних параметрів транспортних засобів, примусового зниження швидкості руху, технічні засоби (прилади контролю) для фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі); архітектурне облаштування: архітектурні споруди та декоративні насадження, призначені для забезпечення естетичного вигляду автомобільних доріг; технічні засоби організації дорожнього руху, автопавільйони, лінійні споруди і комплекси, що забезпечують функціонування і збереження доріг; елементи санітарного облаштування; зелені насадження; спеціально облаштовані місця для зупинки маршрутних транспортних засобів";

частину другу доповнити реченням такого змісту: "Об'єкти дорожнього сервісу не є складовими частинами автомобільної дороги загального користування у випадку будівництва чи розміщення об'єктів дорожнього сервісу у рамках реалізації проекту, що здійснюється на умовах публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії, об'єктом якого є автомобільна дорога";

16.3) статтю 15 викласти в такій редакції:

"Стаття 15. Автомобільні дороги загального користування як об'єкти публічно-приватного партнерства (в тому числі концесії)

Автомобільні дороги загального користування можуть бути об'єктом публічно-приватного партнерства, концесії. Відносини, пов'язані з такою діяльністю, регулюються Законом України "Про публічно-приватне партнерство", Законом України "Про концесію", Земельним кодексом України, іншими законодавчими актами та договором публічно-приватного партнерства або концесійним договором.

У договорах публічно-приватного партнерства, концесійних договорах визначаються умови реалізації проектів публічно-приватного партнерства, проектів концесії щодо автомобільних доріг загального користування відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство", Закону України "Про концесію";

16.4) частини першу і третю статті 27 викласти в такій редакції:

"Віднесення автомобільних доріг загального користування та окремих їх ділянок, у тому числі мостових переходів, до розряду платних здійснюється Кабінетом Міністрів України з урахуванням державної стратегії розвитку мережі автомобільних доріг України, крім випадків будівництва (нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту) і подальшої експлуатації автомобільної дороги загального користування на умовах публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії";

"Автомобільні дороги, окремі їх ділянки можуть бути віднесені до розряду платних лише за умови їх значного вдосконалення, а також у разі будівництва (нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту) і подальшої експлуатації автомобільної дороги загального користування на умовах публічно-приватного партнерства (у тому числі концесії) та забезпечення альтернативного безоплатного проїзду транспортних засобів";

16.5) частини четверту і шосту статті 29 викласти в такій редакції:

"Якщо інше не передбачено законом, порядок безоплатного проїзду платними автомобільними дорогами та розмір відшкодування балансоутримувачу, приватному партнеру, концесіонеру за договором публічно-приватного партнерства або концесійним договором (у разі стихійного лиха, катастрофи, епідемії, епізоотії, а також у випадках введення правового режиму воєнного стану, проїзду транспортних засобів, що використовуються органами державної влади, підрозділами Міністерства оборони України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, та автомобілів швидкої медичної допомоги) визначаються Кабінетом Міністрів України";

"Плата за проїзд спрямовується до Державного бюджету України, крім випадків будівництва (нового будівництва та/або реконструкції, та/або капітального ремонту) і подальшої експлуатації автомобільної дороги загального користування на умовах публічно-приватного партнерства (у тому числі концесії), якщо це передбачено умовами договору публічно-приватного партнерства або концесійного договору, має виключно цільовий характер і використовується в першу чергу на погашення залучених кредитних ресурсів та витрати, пов'язані з ремонтом та утриманням платної дороги, а також на фінансування будівництва, реконструкції, ремонту та утримання інших автомобільних доріг загального користування";

17) у Законі України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456 із наступними змінами):

17.1) абзац восьмий частини першої статті 3 викласти в такій редакції:

"державне майно, передане та/або створене (збудоване) на підставі договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

17.2) абзаци одинадцятий і дванадцятий частини першої статті 4 викласти в такій редакції:

"За рішенням Кабінету Міністрів України Національна академія наук України, національні галузеві академії наук, а у випадках, визначених законом, – також державне підприємство здійснюють управління об'єктами державної власності в частині виконання повноважень публічного партнера (концесієдавця) щодо існуючих об'єктів державної власності в межах публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії, відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство" та Закону України "Про концесію".

Господарські товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) яких належать державі або іншому господарському товариству, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать державі, здійснюють управління об'єктами державної власності в частині виконання повноважень публічного партнера (концесієдавця) у межах публічно-приватного партнерства, концесії відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство" та Закону України "Про концесію";

17.3) у частині другій статті 5:

пункт 17<sup>3</sup> викласти в такій редакції:

"17<sup>3</sup>) визначає істотні умови договору, який укладається з адміністратором електронної торгової системи та оператором електронного майданчика – юридичною особою, що має право використовувати електронний майданчик (крім договору, що укладається з адміністратором електронної торгової системи, адміністратором електронної торгової системи для проектів

концесії з будівництва житла з допороговим значенням та оператором електронного майданчика відповідно до Закону України "Про концесію");

підпункт "м" пункту 18 виключити;

17.4) у частині першій статті 6:

пункт 20<sup>1</sup> викласти в такій редакції:

"20<sup>1</sup>) відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство", Закону України "Про концесію" укладають договори публічно-приватного партнерства, концесійні договори та інші договори для здійснення публічно-приватного партнерства, концесії";

доповнити пунктом 20<sup>6</sup> такого змісту:

"20<sup>6</sup>) приймають рішення, необхідні для підготовки до реалізації та здійснення публічно-приватного партнерства (концесії), які є обов'язковими до виконання підприємствами, установами, організаціями, що перебувають у сфері їх управління";

17.5) абзац другий частини сьомої статті 11 доповнити словами "та на випадки створення юридичної особи для здійснення публічно-приватного партнерства, концесії відповідно до Закону України "Про концесію" або Закону України "Про публічно-приватне партнерство";

17.6) частину першу статті 12 викласти в такій редакції:

"1. Єдиний реєстр об'єктів державної власності (далі – Реєстр) є державною інформаційно-комунікаційною системою, що забезпечує збирання, облік, накопичення, оброблення, захист та надання інформації про нерухоме майно, у тому числі про нерухоме майно, передане в оренду (лізинг), передане або створене відповідно до договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору, передане у заставу, про нерухоме майно державних підприємств, установ та організацій, а також про корпоративні права держави та державне майно, що не увійшло до статутного капіталу господарських структур";

17.7) у тексті Закону слова "державно-приватного партнерства", "державного партнера" замінити відповідно словами "публічно-приватного партнерства", "публічного партнера";

18) у Законі України "Про регулювання містобудівної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами):

18.1) частину другу статті 10 доповнити новим абзацом такого змісту:

"Фінансування робіт з планування території для цілей реалізації проекту, що здійснюється на умовах публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії, об'єктом яких є автомобільна дорога загального користування, може також здійснюватися за рахунок джерел фінансування публічно-приватного партнерства, концесії відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство", Закону України "Про концесію";

18.2) частину другу статті 22<sup>3</sup> після слів "є замовники" доповнити словами і цифрами "приватний партнер/концесіонер у випадку, передбаченому частиною другою статті 29 цього Закону";

18.3) у статті 29:

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

"Містобудівні умови, обмеження та технічні умови для проектування об'єктів будівництва у проектах, що здійснюються на умовах публічно-приватного партнерства або концесії, можуть надаватися приватному партнеру, концесіонеру на підставі документа, що засвідчує право користування земельною ділянкою, виданого підприємству, установі, організації, що є балансоутримувачем майна, яке є об'єктом публічно-приватного партнерства, концесії, за умови що така земельна ділянка (її частина) відповідно до договору необхідна для здійснення публічно-приватного партнерства або концесії";

абзац перший частини третьої викласти в такій редакції:

"3. Містобудівні умови та обмеження надаються відповідними уповноваженими органами містобудування та архітектури на підставі містобудівної документації на місцевому рівні на безоплатній основі за заявою замовника або особи, якій делеговані функції замовника відповідно до законодавства (із зазначенням кадастрового номера земельної ділянки), до якої додаються";

18.4) в абзаці другому частини першої статті 31 слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

18.5) абзаци третій і четвертий частини третьої статті 33 викласти в такій редакції:

"Функції замовника будівництва в рамках здійснення публічно-приватного партнерства, у тому числі реалізації проектів, що здійснюються на умовах концесії, може виконувати приватний партнер або концесіонер відповідно до умов договору публічно-приватного партнерства або концесійного договору та договору про делегування функцій замовника будівництва.

Особи, визначені цією частиною, можуть виконувати функції замовника, за умови дотримання вимог, визначених пунктом 4 частини першої статті 1 цього Закону, з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про публічно-приватне партнерство" та Законом України "Про концесію";

19) у статті 10 Закону України "Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 49, ст. 553; 2018 р., № 6-7, ст. 38):

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Товариство не може відчужувати, передавати в користування, оренду, лізинг, управління, заставу, безоплатне користування, вносити до статутного (складеного) капіталу суб'єктів господарювання майно, зазначене в частині першій цієї статті, та вчиняти щодо нього інші правочини, наслідком яких може бути відчуження такого майна.

Таке майно не підлягає приватизації, продажу під час провадження у справі про банкрутство, на нього не може бути звернено стягнення за рішенням суду, накладено арешт.

Майно, зазначене в частині першій цієї статті, може бути об'єктом публічно-приватного партнерства, об'єктом концесії відповідно до закону та умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

в абзаці першому частини четвертої слова "оренду, концесію майна" замінити словами «оренду майна»;

20) в абзаці першому частини другої статті 23 Закону України "Про морські порти України" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 7, ст. 65; 2019 р., № 48, ст. 325) слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

21) абзац другий пункту 2 частини другої статті 3 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 34, ст.1173) викласти в такій редакції:

"інвестуванням в об'єкти інфраструктури із застосуванням процедур публічних закупівель, публічно-приватного партнерства, концесії";

22) в абзаці другому частини п'ятої статті 15 Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158; 2019 р., № 47, ст. 310, № 48, ст. 325; 2025 р., №№ 11-14, ст. 35) слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

23) у Законі України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9 із наступними змінами):

23.1) у пункті 3 частини першої статті 2:

в абзаці сьомому слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

в абзаці восьмому слова "державний партнер" замінити словами "публічний партнер", а слова "державно-приватного партнерства" – словами "публічно-приватного партнерства";

23.2) пункт 4 частини першої статті 4 після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"обтяження спеціального майнового права на неподільний об'єкт незавершеного будівництва/ майбутній об'єкт нерухомості, спеціальне майнове право на який зареєстровано за особою, яка сплатила частково ціну такого об'єкта, визначені частиною дванадцятою статті 52 Закону України "Про публічно-приватне партнерство" та частиною сімнадцятою статті 55<sup>1</sup> Закону України "Про концесію".

У зв'язку з цим абзаци десятий – дванадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим – тринадцятим;

23.3) статтю 29<sup>1</sup> викласти в такій редакції:

"Стаття 29<sup>1</sup>. Особливості державної реєстрації речових прав на об'єкти публічно-приватного партнерства, у тому числі об'єкти концесії, та земельні ділянки, необхідні для здійснення публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії

1. Орган, що прийняв рішення про здійснення публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії, зобов'язаний протягом 15 календарних днів з дня прийняття відповідного рішення забезпечити державну реєстрацію щодо земельних ділянок, необхідних для цілей здійснення публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії, заборони на користування та/або розпорядження, у тому числі шляхом її відчуження.

Після погодження у встановленому порядку документації із землеустрою та внесення інформації про земельну ділянку до Державного земельного кадастру публічний партнер, концесіодавець або за його дорученням державне чи комунальне підприємство, установа,

організація, що належить до сфери його управління, реєструє право власності на таку земельну ділянку за органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування, який відповідно до статті 122 Земельного кодексу України наділений повноваженнями щодо передачі відповідної земельної ділянки у користування.

2. Передача приватному партнеру (концесіонеру) об'єкта публічно-приватного партнерства (об'єкта концесії) або будівництво приватним партнером (концесіонером) об'єкта публічно-приватного партнерства (об'єкта концесії) є підставою для здійснення реєстрації за приватним партнером (концесіонером) речових прав володіння, користування на об'єкт публічно-приватного партнерства (об'єкт концесії) в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

У разі реалізації проектів публічно-приватного партнерства, концесії, передбачених статтею 53 Закону України "Про публічно-приватне партнерство" та розділом IX<sup>1</sup> Закону України "Про концесію", державна реєстрація спеціального майнового права на об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості, обтяжень такого права проводиться у порядку, визначеному цим Законом, з дотриманням вимог Закону України "Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому" та з урахуванням умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

24) у Законі України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38-39, ст.380 із наступними змінами):

24.1) абзац тридцять четвертий частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

"публічно-приватне партнерство";

24.2) статтю 81 викласти в такій редакції:

"Стаття 81. Співпраця з приватним інвестором з метою розвитку освіти і науки

1. Правові засади залучення приватного інвестора у сфері освіти і науки визначені Конституцією України, Цивільним кодексом України, цим Законом, іншими законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо залучення приватного інвестора відповідає ознакам публічно-приватного партнерства, такі проекти реалізуються відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство".

2. Співпраця з приватним інвестором з метою розвитку освіти і науки здійснюється на основі договорів між органами державної влади та представниками приватного інвестора, які укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Співпраця з приватним інвестором з метою розвитку освіти і науки може передбачати:

спільне фінансування закладів освіти, а також юридичних і фізичних осіб, які провадять освітню діяльність;

утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) на базі існуючих закладів освіти;

розроблення і розвиток сучасних технологій освіти, навчання;

професійно-практичну підготовку;

запровадження спільних програм фінансування підготовки фахівців тощо;

здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників системи освіти та здобувачів освіти.

4. Фінансування розвитку освіти і науки може здійснюватися за рахунок:

фінансових ресурсів приватного інвестора;

фінансових ресурсів, запозичених в установленому порядку;

коштів державного та місцевих бюджетів;

інших джерел, не заборонених законодавством.

5. Реалізація проектів із залученням приватного інвестора щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

6. Передача приватним інвесторам в оренду, в оперативне управління тощо рухомого та/або нерухомого державного та/або комунального майна, у тому числі земельних ділянок, забороняється.

Передача приватним інвесторам державного та/або комунального майна для цілей реалізації проектів, що здійснюється на умовах публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії, здійснюється відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство" та Закону України "Про концесію".

Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, у тому числі земельні ділянки, передані приватному інвестору в управління, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти";

25) у частині другій статті 3 Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 5, ст. 31 із наступними змінами) слова "державно-приватному партнерстві" замінити словами "публічно-приватному партнерстві", а слова "Законом України "Про державно-приватне партнерство" - словами "Законом України "Про публічно-приватне партнерство";

26) пункт 1 частини другої статті 2 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 16, ст. 138) викласти в такій редакції:

"1) документи державного планування, що стосуються національної оборони або дій у разі надзвичайних ситуацій, а також документи державного планування, що стосуються проектів публічно-приватного партнерства (у тому числі проектів концесії) з відновлення інфраструктури та економіки";

27) у Законі України "Про фахову передвищу освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119):

27.1) у пункті 4 частини третьої статті 5 слова "сприяння державно-приватному партнерству" замінити словами "сприяння публічно-приватному партнерству";

27.2) розділ XIII викласти в такій редакції:

### "Розділ XIII

#### СПІВПРАЦЯ З ПРИВАТНИМ ІНВЕСТОРОМ З МЕТОЮ РОЗВИТКУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Стаття 80. Основні засади співпраці з приватним інвестором з метою розвитку фахової передвищої освіти

1. У сфері фахової передвищої освіти може здійснюватися співпраця з приватним інвестором, у тому числі із залученням приватних інвестицій. Правовими засадами залучення приватного інвестора у сфері освіти є Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, цей Закон, інші законодавчі акти, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Співпраця з приватним інвестором з метою розвитку фахової передвищої освіти може передбачати:

1) створення та/або спільне фінансування закладів фахової передвищої освіти, а також юридичних і фізичних осіб, які провадять освітню діяльність;

2) утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

3) утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств на базі існуючих закладів;

4) розроблення і розвиток сучасних технологій освіти, навчання;

5) професійно-практичну підготовку;

6) запровадження спільних програм фінансування підготовки фахівців у сфері фахової передвищої освіти тощо;

7) здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників сфери фахової передвищої освіти та її здобувачів;

8) інші заходи, визначені законодавством та установчими документами закладу фахової передвищої освіти.

3. Фінансування підтримки фахової передвищої освіти може здійснюватися за рахунок:

1) фінансових ресурсів приватного інвестора та інвестиційних програм;

2) фінансових ресурсів, запозичених в установленому порядку;

3) коштів державного та місцевих бюджетів;

4) інших джерел, не заборонених законодавством.

4. Залучення інвестицій приватного інвестора в об'єкти державної та комунальної власності здійснюється без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

5. Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, у тому числі земельні ділянки, надані приватному інвестору у тимчасове користування, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.

Стаття 81. Особливості співпраці з приватним інвестором з метою розвитку фахової передвищої освіти

1. Співпраця з приватним інвестором з метою розвитку фахової передвищої освіти може, зокрема, передбачати:

1) впровадження інноваційних освітніх технологій, нового змісту освіти та інноваційного середовища;

2) спільне з приватним інвестором оцінювання випускників закладів фахової передвищої освіти, підготовка та навчання яких здійснювалися на партнерських засадах закладом фахової передвищої освіти та приватним інвестором;

3) визнання неформальної та інформальної освіти, часткових та повних професійних кваліфікацій;

4) фінансування підготовки осіб для потреб ринку праці за освітніми програмами, узгодженими спільно з приватним інвестором;

5) спільну підготовку та навчання здобувачів фахової передвищої освіти;

6) фінансування освітніх потреб з боку приватного інвестора, а також організаційну, матеріальну та кадрову підтримку;

7) впровадження дуальної форми здобуття освіти;

8) можливість вибору для здобувача освіти індивідуальної освітньої траєкторії.

Стаття 82. Договірний характер співпраці з приватним інвестором

1. Співпраця з приватним інвестором з метою розвитку фахової передвищої освіти здійснюється на основі договорів між органами державної влади та представниками приватного інвестора, що укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Договори про залучення приватного інвестора у сфері фахової передвищої освіти для закладів фахової передвищої освіти можуть передбачати:

1) впровадження інноваційних методів освіти;

2) встановлення критеріїв відповідності освіти динамічним вимогам ринку праці;

3) додаткове фінансування, оновлення матеріально-технічної бази за рахунок приватного інвестора;

4) забезпечення сучасного змісту освіти;

5) запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

б) підвищення рівня кваліфікації викладачів, майстрів виробничого навчання за рахунок роботодавців.

3. Договори про залучення приватного інвестора у сфері фахової передвищої освіти для приватного інвестора можуть передбачати:

1) можливість впливу на зміст освіти;

2) вплив на формування освітньо-професійних програм та якість підготовки за обраними спеціальностями;

3) задоволення власних потреб у кваліфікованих кадрах за рахунок замовлення та спільної підготовки здобувачів освіти на партнерських засадах, у тому числі за дуальною формою здобуття освіти.

4. Договори про залучення приватного інвестора у сфері фахової передвищої освіти можуть також містити інші умови щодо підготовки здобувачів освіти, якщо такі умови не суперечать цивільному законодавству";

28) в абзаці першому пункту 13 частини п'ятої статті 3 Закону України "Про публічні закупівлі" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 45, ст. 289; 2021 р., № 32, ст.262) слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

30) у Законі України "Про оренду державного та комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25 із наступними змінами):

30.1) абзац четвертий преамбули викласти в такій редакції:

"Дія цього Закону не поширюється на відносини публічно-приватного партнерства та концесії державного і комунального майна";

30.2) у статті 2:

в абзаці одинадцятому частини шостої слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства", а слова "Законом України "Про державно-приватне партнерство" – словами "Законом України "Про публічно-приватне партнерство";

частину восьму доповнити словами "а також на відносини користування приватним партнером, концесіонером майном, що належить до складу об'єкта публічно-приватного партнерства, об'єкта концесії, на відносини щодо передачі приватним партнером, концесіонером в оренду частини майна, що належить до складу об'єкта публічно-приватного партнерства, об'єкта концесії, протягом строку дії договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

30.3) пункт 9 частини першої статті 7 викласти в такій редакції:

"9) неможливість передачі відповідного майна в оренду у зв'язку з прийняттям щодо об'єкта державним партнером/концесієдавцем рішення про доцільність підготовки техніко-економічного обґрунтування здійснення публічно-приватного партнерства або про здійснення публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії. Зазначена підстава для відмови не застосовується, якщо минуло більше одного року з дня прийняття рішення про доцільність підготовки техніко-економічного обґрунтування здійснення публічно-приватного партнерства, у тому числі концесії";

30.4) абзац третій частини першої статті 24 викласти в такій редакції:

"укладення концесійного договору з орендарем державного майна відповідно до закону";

30.5) у статті 25:

частину першу доповнити реченням такого змісту: "Припинення договору оренди у зв'язку з укладенням концесійного договору шляхом проведення прямих переговорів з орендарем державного майна відповідно до закону не тягне за собою обов'язок повернення орендодавцю об'єкта оренди";

частину третю після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

"У разі припинення договору оренди у зв'язку з укладенням концесійного договору шляхом проведення прямих переговорів з орендарем державного майна відповідно до законодавства вартість невід'ємних поліпшень орендованого майна, здійснених орендарем за згодою орендодавця, компенсації не підлягає, крім випадків дострокового припинення концесійного договору у зв'язку з порушенням концесієдавцем зобов'язань за таким договором".

У зв'язку з цим абзаци третій і четвертий вважати відповідно абзацами четвертим і п'ятим;

32) у частині десятій статті 101 Закону України "Про електронні комунікації" від 16 грудня 2020 року № 1089-IX слова "механізмів державно-приватного партнерства відповідно до Закону України "Про державно-приватне партнерство" замінити словами "механізмів публічно-приватного партнерства відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство";

33) у частині четвертій статті 2, частині другій статті 5 Закону України "Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні" від 17 грудня 2020 року № 1116-IX слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства", а слова "Про державно-приватне партнерство" – словами "Про публічно-приватне партнерство";

31) у Законі України "Про повну загальну середню освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 31, ст. 226 із наступними змінами):

31.1) в абзаці п'ятому частини другої статті 31, абзаці першому частини другої статті 61 слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

31.2) у статті 62:

у назві слова "Державно-приватне партнерство" замінити словами "Публічно-приватне партнерство";

у частині першій слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства", а слова "Закон України "Про державно-приватне партнерство" – словами "Закон України "Про публічно-приватне партнерство";

31.3) у підпункті 8 пункту 3 розділу X "Прикінцеві та перехідні положення" слова "державно-приватного партнерства" замінити словами "публічно-приватного партнерства";

34) у Законі України "Про управління відходами" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 17, ст. 75):

34.1) частину другу статті 11 доповнити двома реченнями такого змісту: "Перехід права власності на відходи до приватного партнера (концесіонера) здійснюється на умовах договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору. Якщо інше не передбачено договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором, приватний партнер, концесіонер є власником відходів, переданих територіальною громадою для перевезення до об'єкта оброблення побутових відходів, який спроектований, побудований, реконструйований та обслуговується таким приватним партнером, концесіонером";

34.2) частину шосту статті 30 викласти в такій редакції:

"6. Фінансування (повне або часткове), створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єктів оброблення побутових відходів, а також фінансування (повне або часткове) збирання та перевезення побутових відходів може здійснюватися приватним партнером, концесіонером, залученим органом місцевого самоврядування відповідно до законів України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію";

34.3) частину четверту статті 33 доповнити словами і цифрами "(крім залучення приватного партнера, концесіонера у випадках, передбачених частиною шостою статті 30 цього Закону, відповідно до законів України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію")";

35) у Законі України "Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., №№ 23-24, ст. 90 із наступними змінами):

35.1) частину другу статті 2 доповнити пунктом 4 такого змісту:

"4) правочинів, обтяжень та обмежень, визначених частиною дванадцятю статті 52 Закону України "Про публічно-приватне партнерство" та частиною сімнадцятю статті 55<sup>1</sup> Закону України "Про концесію";

35.2) абзац другий частини другої статті 4 викласти в такій редакції:

"Власник спеціального майнового права, а в разі реалізації проектів публічно-приватного партнерства, передбачених статтею 52 Закону України "Про публічно-приватне партнерство", проектів концесії, передбачених розділом IX<sup>1</sup> Закону України "Про концесію", – публічний партнер/концесієдавець у порядку та на умовах, визначених договором публічно-приватного партнерства/концесійним договором, має право звертатися до суду щодо захисту свого права, у тому числі з вимогою щодо";

35.3) частину другу статті 6 викласти в такій редакції:

"2. Вимоги частини першої цієї статті не поширюються на випадки фінансування об'єктів, що споруджуються виключно за рахунок власних, кредитних або позикових коштів замовника будівництва та/або девелопера будівництва. Вимоги частини першої цієї статті не поширюються на випадки реалізації проектів публічно-приватного партнерства, передбачених статтею 53 Закону України "Про публічно-приватне партнерство", проектів концесії, передбачених розділом IX<sup>1</sup> Закону України "Про концесію", в яких замовник будівництва та/або девелопер будівництва фінансує будівництво об'єкта нерухомого майна, у тому числі з подальшим набуттям юридичними та фізичними особами права власності на відповідні об'єкти нерухомого майна, шляхом поєднання таких способів фінансування:

1) фінансування за рахунок власних та/або кредитних, та/або позикових коштів замовника будівництва та/або девелопера будівництва, але виключно за умови укладення прямого договору;

2) пряме чи опосередковане залучення (інвестування, фінансування) коштів юридичних та фізичних осіб, у тому числі у спосіб, визначений частиною першою цієї статті, грантів у порядку та на умовах, передбачених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором";

35.4) частину другу статті 11 викласти в такій редакції:

"2. Неподільний об'єкт незавершеного будівництва/ майбутній об'єкт нерухомості може бути предметом договору про відчуження, передачу у довірчу власність як способу забезпечення виконання зобов'язань або обтяження речових прав, за умови дотримання вимог, визначених статтями 2 і 10 цього Закону.

Неподільний об'єкт незавершеного будівництва/ майбутній об'єкт нерухомості, що споруджується шляхом реалізації проєктів публічно-приватного партнерства, передбачених статтею 53 Закону України "Про публічно-приватне партнерство", проєктів концесії, передбачених розділом IX<sup>1</sup> Закону України "Про концесію", та кошти на фінансування якого залучаються відповідно до вимог частини другої статті 6 цього Закону, може бути предметом договору про відчуження, передачу у довірчу власність як способу забезпечення виконання зобов'язань або обтяження речових прав. Укладення, припинення, внесення змін до договору про відчуження, передачу у довірчу власність, а також реалізація прав та обов'язків сторін здійснюються з урахуванням умов, порядку та вимог, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором та законами України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію";

35.5) статтю 13 доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Укладення, припинення, внесення змін до договору купівлі-продажу неподільного об'єкта незавершеного будівництва/ майбутнього об'єкта нерухомості (перший продаж), що є об'єктом публічно-приватного партнерства, об'єктом концесії, а також реалізація прав та обов'язків покупця і продавця здійснюються з урахуванням порядку, умов та вимог, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором та законами України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію";

35.6) частину першу статті 14 доповнити пунктом 3 такого змісту:

"3) за згодою замовника будівництва та/або девелопера будівництва, та/або публічного партнера/ концесієдавця та за умови дотримання порядку, умов та вимог, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором, – у разі реалізації проєкту публічно-приватного партнерства, передбаченого статтею 53 Закону України "Про публічно-приватне партнерство", проєкту концесії, передбаченого розділом IX<sup>1</sup> Закону України "Про концесію";

35.7) статтю 15 доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Покупець за договором купівлі-продажу неподільного об'єкта незавершеного будівництва/ майбутнього об'єкта нерухомості, що споруджується шляхом реалізації проєкту публічно-приватного партнерства, передбаченого статтею 53 Закону України "Про публічно-приватне партнерство", проєкту концесії, передбаченого розділом IX<sup>1</sup> Закону України "Про

концесію", та який сплатив частково ціну такого неподільного об'єкта незавершеного будівництва/ майбутнього об'єкта нерухомості, має право відступити свої права за таким договором іншій особі (іншим особам), якщо таке відступлення передбачено умовами договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору. У такому разі відступлення прав за договором купівлі-продажу неподільного об'єкта незавершеного будівництва/ майбутнього об'єкта нерухомості здійснюється з урахуванням порядку, умов та вимог, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором та законами України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію";

29) у Законі України "Про концесію" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 48, ст. 325 із наступними змінами):

29.1) статтю 1 викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) адміністратор електронної торгової системи – юридична особа, у статутному капіталі якої 100 відсотків акцій (часток) належать державі, відповідальна за забезпечення функціонування електронної торгової системи і створення особистого кабінету концесієдавця, визначена Кабінетом Міністрів України за поданням уповноваженого органу;

2) адміністратор електронної торгової системи для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням – суб'єкт господарювання державного сектору економіки, відповідальний за забезпечення функціонування електронної торгової системи для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням і створення особистого кабінету концесієдавця, визначений Кабінетом Міністрів України за поданням уповноваженого органу;

3) балансоутримувач – державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору, на балансі або у власності якого перебуває майно, що є об'єктом концесії;

4) господарське товариство публічного сектору – юридична особа або об'єднання таких осіб, які відповідають зазначеним нижче характеристикам:

а) створені та/або здійснюють діяльність з метою надання суспільно значущих послуг за умови, що такі потреби не мають виключно промислового або комерційного характеру; та

б) є розпорядниками бюджетних коштів; або

одержувачами бюджетних коштів; або

фінансуються іншими господарськими товариствами публічного сектору більше ніж на 50 відсотків; або

є особами, на управління якими здійснюють вплив інші господарські товариства публічного сектору; або

є особами, у вищому органі управління яких держава, територіальна громада або інші господарські товариства публічного сектору володіють більшістю голосів; або

є особами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, територіальній громаді або іншому господарському товариству публічного сектору; або

є особами, одноосібний виконавчий орган або більшість членів колегіального виконавчого органу якого призначає держава, територіальна громада або інші господарські товариства публічного сектору;

5) грант для проекту концесії – грошові кошти (фінансові ресурси), виплата (допомога) у національній чи іноземній валюті, надані донорами для фінансування проекту концесії на безоплатній, безпроцентній і безповоротній основі;

6) дисконт – різниця між ринковою вартістю та фактичною вартістю продажу 1 метра квадратного житлової забудови, що буде наданий фізичним особам – вигодонабувачам відповідно до умов концесійного договору у проектах концесії з будівництва житла або проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням;

7) договір про фінансування – договір між концесіонером та кредитором (кредиторами) або їхніми представниками, укладений з метою фінансування проекту концесії;

8) донор – спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй, інституції Європейського Союзу або створені та/або уповноважені ними установи/організації, міжнародна організація, міжнародна фінансова організація, іноземна держава (уряд іноземної держави та/або органи чи організації, уповноважені урядом іноземної держави), іноземний муніципальний орган або донорська установа (юридична особа – резидент/нерезидент, яка не має на меті отримання прибутку, метою діяльності якої є підтримка проектів, зокрема у сферах, визначених статтею 4 Закону України "Про публічно-приватне партнерство"), що надає гранти для проектів, що здійснюються на умовах концесії, відповідно до міжнародних договорів України, договорів про співпрацю та інших договорів;

9) допоміжне майно – нерухоме та/або рухоме майно у складі об'єкта концесії, яке виконує допоміжні функції у рамках реалізації проекту концесії, зокрема не використовується концесіонером для надання суспільно значущих послуг, але може використовуватися для надання додаткових послуг за концесійним договором на оплатній основі та здійснення іншої господарської діяльності, не забороненої законодавством, відповідно до умов концесійного договору;

10) ексклюзивне право — право, надане у межах повноважень органом державної влади або органом місцевого самоврядування на підставі будь-якого нормативно-правового акта, що обмежує провадження діяльності у сферах, визначених цим Законом, одним потенційним концесіонером, що істотно впливає на здатність інших потенційних концесіонерів провадити діяльність у зазначених сферах;

11) електронна торгова система (далі - ЕТС) – дворівнева інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує можливість проведення конкурсу і включає центральну базу даних та електронні майданчики, які взаємодіють із центральною базою даних через інтерфейс програмування додатків такої центральної бази даних;

12) електронний аукціон – повторюваний процес покращення показників, на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції, що проводиться в один або кілька раундів в інтерактивному режимі реального часу відповідно до умов конкурсної документації та в результаті якого найвищу оцінку отримує фінансово-комерційна частина конкурсної пропозиції учасника конкурсу, який запропонував найкращі показники, з урахуванням або без урахування оцінки технічної частини конкурсної пропозиції;

13) електронний аукціон для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням – аукціон, що проводиться у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням відповідно до положень статті 56<sup>1</sup> цього Закону;

14) електронні засоби - електронне обладнання, необхідне для обробки та зберігання даних, які передаються та/або приймаються за допомогою засобів радіозв'язку, з використанням провідних, оптичних чи інших електромагнітних засобів;

15) електронний майданчик – апаратно-програмний комплекс, що функціонує в мережі Інтернет, підключений до центральної бази даних та забезпечує можливість користування сервісами ЕТС з автоматичним обміном інформацією;

16) заявка на участь у конкурсі – документ, сформований відповідно до цього Закону за принципом єдиного європейського закупівельного документа (European single procurement document – ESPD), форму і зміст якого затверджує уповноважений орган з урахуванням форми, затвердженої Імплементативним регламентом Європейської Комісії (ЄС) 2016/7 від 5 січня 2016 року, який заповнює особа, зацікавлена в участі у конкурсі, для кваліфікаційного відбору;

17) кандидат - фізична або юридична особа (резидент або нерезидент) або об'єднання юридичних осіб (резидентів та/або нерезидентів), які звернулися із запитом щодо участі чи були запрошені до участі в конкурентній процедурі з відбору концесіонера;

18) кваліфікаційний відбір – процедура перевірки відповідності критеріям кваліфікаційного відбору, перевірки відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі та перевірки відповідності іншим вимогам конкурсу, передбаченим цим Законом і конкурсною документацією, яку проводить конкурсна комісія відповідно до порядку та умов, встановлених цим Законом і конкурсною документацією;

19) конкурс – конкурентна процедура відбору концесіонера: відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог;

20) конкурсна комісія – конкурсна комісія, сформована концесіодавцем відповідно до цього Закону з метою організації та проведення конкурсу для конкретного проекту концесії;

21) концесіодавець – суб'єкт, який є концесіодавцем відповідно до частини другої статті 5 цього Закону;

22) концесійний договір – договір між концесіонером та концесіодавцем, що визначає порядок та умови реалізації проекту концесії та передбачає взяття та виконання концесіонером перед концесіодавцем обов'язку щодо фінансування (повного або часткового) робіт із створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічного обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та надання суспільно значущих послуг, у порядку та на умовах, визначених таким договором, а також передбачає передачу концесіонеру переважної частини операційного ризику у спосіб, за яким джерелом переважної частини доходів концесіонера є платежі від користувачів (споживачів);

23) концесійний платіж – періодичний платіж, який здійснює концесіонер відповідно до умов концесійного договору;

24) концесіонер - юридична особа-резидент України або держави – члена Європейського Союзу, створена учасником конкурентної процедури з відбору концесіонера, якого було визначено переможцем конкурсу, відповідно до вимог конкурсної документації та цього Закону, яка є стороною концесійного договору та спеціально створена виключно для реалізації концесійного проекту (крім випадку, передбаченого пунктом 8<sup>3</sup> розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" цього Закону);

25) концесія – форма здійснення публічно-приватного партнерства, що передбачає взяття та виконання концесіонером перед концесієдавцем обов'язку щодо фінансування (повного або часткового) робіт із створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) та/або технічного обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг, у порядку та на умовах, визначених концесійним договором, а також передбачає передачу концесіонеру переважної частини операційного ризику;

26) користувачі (споживачі) – юридичні та/або фізичні особи, які користуються об'єктом концесії або отримують суспільно значущі послуги, що надаються відповідно до концесійного договору;

27) кредитор – будь-яка фінансова установа, міжнародна фінансова організація, що надала чи має намір надати боргове фінансування або надала гарантію концесіонеру для виконання ним зобов'язань за концесійним договором;

28) критерії кваліфікаційного відбору – критерії, які визначені у конкурсній документації відповідно до частини першої статті 17 цього Закону та яким повинні відповідати претенденти та учасники конкурсу;

29) міжнародна фінансова організація – Світовий банк, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Північний інвестиційний банк та інші міжнародні фінансові організації, членом яких є Україна;

30) найбільш економічно вигідна конкурсна пропозиція – конкурсна пропозиція, визнана найкращою за результатами оцінювання конкурсних пропозицій відповідно до цього Закону;

31) незалежний експерт – особа, яка відповідає встановленим законодавством вимогам, має спеціальні знання в певній галузі та може надавати консультації, висновки з питань, що потребують таких спеціальних знань, під час проведення конкурсу;

32) об'єкт концесії – будь-який з об'єктів, визначених частиною першою статті 42 цього Закону;

33) оператор електронного майданчика – юридична особа, що має право використовувати електронний майданчик та діє відповідно до договору, укладеного з адміністратором ЕТС, адміністратором ЕТС для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням;

34) операційний ризик – ризик попиту та/або ризик пропозиції, переважна частина якого передається концесіонеру за концесійним договором;

35) особистий кабінет концесієдавця – складова частина ЕТС, яка дає змогу концесієдавцю та конкурсній комісії провадити діяльність у такій системі;

36) очікувана вартість проекту концесії – вартість проекту концесії, що складається з суми всіх очікуваних платежів на користь концесіонера (без податку на додану вартість) та розраховується концесієдавцем з урахуванням вартості робіт, послуг, які є предметом концесійного договору, і товарів, пов'язаних з такими роботами, послугами.

Очікувана вартість проекту концесії є дійсною на момент оголошення про проведення конкурсу та застосовується для визначення того, чи є проект допороговим.

37) переможець конкурсу – учасник конкурсу, конкурсна пропозиція якого відповідає всім критеріям та умовам, що визначені в конкурсній документації, і визнана найбільш економічно вигідною, якому конкурсна комісія повідомила про намір укласти концесійний договір;

38) підстави для відмови в участі у конкурсі – обмеження, визначені частиною другою статті 17 цього Закону, які застосовуються до претендентів та учасників конкурсу під час проведення конкурсу;

39) плата за експлуатаційну готовність – передбачені концесійним договором платежі на користь концесіонера, які встановлюються у разі неможливості отримати відшкодування інвестицій за рахунок користувачів (споживачів) послуг та сплачуються після прийняття об'єкта концесії або його частини в експлуатацію, розмір яких залежить від досягнення концесіонером показників ефективності (результативності), визначених концесійним договором;

40) показники ефективності (результативності) – кількісні та якісні показники щодо надійності і доступності об'єкта концесії та/або надання суспільно значущих послуг (якщо надання суспільно значущих послуг передбачено концесійним договором), які мають бути досягнуті в результаті реалізації проекту концесії з урахуванням його мети та завдань;

41) потенційний концесіонер - фізична або юридична особа (резидент та/або нерезидент) чи об'єднання таких осіб (резидентів та/або нерезидентів), які мають намір виконати роботи та/або надати послуги або яких було запрошено виконати роботи та/або надати послуги в рамках реалізації концесійного проекту;

42) претендент – фізична або юридична особа (резидент та/або нерезидент) чи об'єднання юридичних осіб (резидентів та/або нерезидентів), які у порядку, визначеному конкурсною документацією, подали заявку на участь у конкурсі, а в разі проведення відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором – подали заявку на участь у конкурсі та конкурсну пропозицію;

43) проект концесії – сукупність послідовних заходів, що здійснюються протягом строку, визначеного законодавством, спрямованих на підготовку та реалізацію проекту, пов'язаного із залученням приватного фінансування (повного або часткового) робіт із створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічного обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг, у порядку та на умовах, визначених концесійним договором, а також передбачають передачу концесіонеру переважної частини операційного ризику у спосіб, за яким джерелом переважної частини доходів концесіонера є платежі від користувачів (споживачів);

44) проект концесії з будівництва житла – сукупність послідовних заходів, спрямованих на підготовку та реалізацію проекту, пов'язаного із залученням концесіонером фінансування

(повного або часткового) робіт для нового будівництва об'єктів житлової нерухомості, а також, якщо це передбачено конкурсною документацією, об'єктів соціальної інфраструктури (для забезпечення суспільно значущими послугами фізичних осіб – вигодонабувачів та інших власників об'єктів житлової нерухомості) та/або допоміжного майна, та/або реконструкції об'єктів житлової нерухомості відповідно до умов концесійного договору;

45) проект концесії з будівництва житла з допороговим значенням – проект концесії з будівництва житла, очікувана вартість якого менша за суму, еквівалентну 5 538 000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення ППП;

46) проект концесії з допороговим значенням – проект концесії, вартість якого менша за суму, еквівалентну 5 538 000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення ППП;

47) прямий договір – договір між концесієдавцем, концесіонером та кредитором (кредиторами), що визначає порядок та умови заміни концесіонера, виконання фінансових зобов'язань концесіонера перед кредитором (кредиторами) та інші положення, спрямовані на запобігання розірванню концесійного договору;

48) радник – фізична та/або юридична особа, у тому числі міжнародна фінансова організація, яка за договором бере на себе зобов'язання щодо надання у процесі підготовки проекту концесії послуг, передбачених статтею 33 цього Закону;

49) роботи – загальний результат будівельних та/або інженерно-монтажних робіт, що в сукупності є достатнім для виконання економічної або технічної функції;

50) спеціальне право — право, надане у межах повноважень органом державної влади або органом місцевого самоврядування на підставі будь-якого нормативно-правового акта, що обмежує провадження діяльності у сферах, визначених цим Законом, двома чи кількома потенційними концесіонерами, що істотно впливає на здатність інших потенційних концесіонерів провадити діяльність у зазначених сферах;

51) строк концесії – період, протягом якого згідно з умовами концесійного договору концесіонер виконує свої зобов'язання, що становлять основну економічну суть проекту концесії - створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг;

52) суспільно значущі послуги – послуги, спрямовані на забезпечення суспільних інтересів та потреб, що надаються необмеженому колу користувачів (споживачів) та/або надання яких зазвичай забезпечують органи державної влади, органи місцевого самоврядування або державні, комунальні підприємства, установи, організації, господарські товариства публічного сектору;

53) технічне обслуговування – заходи, спрямовані на забезпечення належного рівня експлуатації об'єкта концесії відповідно до умов концесійного договору;

54) уповноважена організація – державна організація, утворена уповноваженим органом та уповноважена Кабінетом Міністрів України на взаємодію з органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування щодо здійснення заходів, спрямованих на підготовку та реалізацію проектів концесії, у тому числі на співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями;

55) уповноважений орган – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічно-приватного партнерства;

56) управління та/або експлуатація – заходи, безпосередньо спрямовані на забезпечення використання об'єкта концесії та/або надання суспільно значущих послуг відповідно до умов концесійного договору;

57) учасник конкурентної процедури з відбору концесіонера - потенційний концесіонер, який подав заявку та/або конкурсну пропозицію;

58) учасник конкурсу – претендент, який за результатами кваліфікаційного відбору в установленому конкурсною документацією порядку допущений до участі в конкурсі пропозицій, а в разі проведення відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором – претендент, конкурсну пропозицію якого оцінює конкурсна комісія у порядку, визначеному конкурсною документацією;

59) фізична особа – вигодонабувач – фізична особа, яка належить до певної категорії осіб, яких визначено концесіодавцем такими, що мають право на набуття майнових прав та/або права власності на об'єкт житлової нерухомості та набуває зазначені права на умовах і в порядку, визначених концесійним договором, укладеним для реалізації проекту концесії з будівництва житла або проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням;

60) центральна база даних – сукупність технічних та програмних засобів у складі інтерфейсів програмування додатків, модулів конкурсу, допоміжних програмних сервісів та баз даних, що забезпечують можливість проведення конкурсу в електронній формі.

Не вважаються спеціальними або ексклюзивними правами права, що були надані за результатами конкурентної процедури, яка була належним чином оприлюднена, та надання яких здійснювалося на основі об'єктивних критеріїв.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

1) терміни "публічно-приватне партнерство (далі - ППП)", "приватний партнер", "проект публічно-приватного партнерства (далі - проект ППП)" – у значеннях, наведених у Законі України "Про публічно-приватне партнерство";

2) термін "контроль" – у значенні, наведеному в Законі України "Про захист економічної конкуренції";

3) термін "кінцевий бенефіціарний власник" – у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

4) терміни "потенційний конфлікт інтересів", "реальний конфлікт інтересів" – у значеннях, наведених у Законі України "Про запобігання корупції";

5) термін "пов'язані особи" - у значенні, наведеному в Податковому кодексі України;

6) термін "виконання робіт" – у значенні, наведеному у Законі України "Про публічні закупівлі";

7) терміни "інновація", "інноваційний проєкт" - у значеннях, наведених у Законі України "Про інноваційну діяльність";

29.2) статтю 2 викласти в такій редакції:

"Стаття 2. Концесійне законодавство

1. Відносини, що виникають у зв'язку з реалізацією концесій, регулюються Конституцією України, Цивільним кодексом України, Земельним кодексом України, цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на виконання цього Закону, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Відносини, що виникають у зв'язку з реалізацією концесій, регулюються виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.

Зміни до цього Закону можуть вноситися виключно законом про внесення змін до цього Закону. Якщо для реалізації положень поданого проєкту закону про внесення змін до цього Закону необхідні законодавчі зміни до інших законодавчих актів, такі зміни викладаються в розділі "Прикінцеві та перехідні положення" проєкту закону про внесення змін до цього Закону.

3. Положення Закону України "Про публічно-приватне партнерство" застосовуються до регулювання концесій лише у випадках, прямо передбачених цим Законом або Законом України "Про публічно-приватне партнерство".

4. На відносини, що виникають у зв'язку з вибором концесіонера, виконанням концесійного договору та наданням підтримки проєктів концесії, не поширюється дія законодавства про публічні закупівлі.

5. Концесія не може застосовуватися для реалізації проєктів у сферах, у яких законом встановлено обмеження чи заборону щодо здійснення концесії та/або щодо передачі певного об'єкта концесіонеру.

6. Дія цього Закону не поширюється на проєкти, які:

1) не передбачають внесення концесіонером інвестицій в об'єкт концесії, а саме забезпечення концесіонером фінансування (повного або часткового) робіт із створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічного обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг;

2) передбачають отримання концесіонером повного відшкодування здійснених ним інвестицій за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджету, та/або грантів для проєктів концесії;

3) не передбачають передачу концесіонеру частини ризиків, пов'язаних з концесією, а також не передбачають передачу концесіонеру переважної частини операційного ризику. Вважається, що концесіонер бере на себе операційний ризик, якщо за звичайних умов

діяльності йому не гарантується відшкодування внесених інвестицій або витрат, понесених під час виконання робіт та/або надання послуг, які є предметом концесійного договору. Частина ризику, що передається концесіонеру, повинна включати реальний вплив ризику мінливості ринку таким чином, щоб будь-який потенційний оцінений збиток, понесений концесіонером, не був просто номінальним або незначним;

4) передбачають строк концесії, тривалість якого не відповідає тривалості строку концесії, визначеній частиною першою статті 3 цього Закону.

7. Положення розділу IV Закону України "Про публічно-приватне партнерство" (крім положень частини п'ятої статті 22 Закону України "Про публічно-приватне партнерство", замість яких застосовуються положення частини п'ятої статті 23 цього Закону) застосовуються до вибору концесіонера у проектах, передбачених цим Законом (проекти концесії, проекти концесії з допороговим значенням, проекти концесії з будівництва житла, проекти концесії з будівництва житла з допороговим значенням), якщо розмір підтримки концесії у відповідному проекті, передбаченому цим Законом, становить або перевищує суму, еквівалентну 5 538 000 євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається для аналізу концептуальна записка щодо здійснення PPP.

8. До концесій застосовуються принципи здійснення PPP, передбачені частиною другою статті 3 Закону України "Про публічно-приватне партнерство".

9. Концесійний договір є змішаним договором, якщо він поєднує елементи різних договорів, укладення яких регулюється цим Законом та одночасно іншими законодавчими актами, або якщо він включає елементи виконання робіт та надання послуг.

У разі якщо концесійний договір є змішаним договором, що включає елементи виконання робіт та надання послуг, концесіодавець визначає основний предмет концесійного договору, оціночна вартість елемента якого є вищою.

10. У разі якщо концесійний договір є змішаним договором, який поєднує елементи різних договорів, укладення яких регулюється цим Законом та одночасно іншими законодавчими актами, і ці елементи можуть бути відокремленими, концесіодавець укладає кілька договорів, до яких застосовується законодавство, що регулює укладення відповідних елементів договору.

У разі якщо концесіодавець вирішує укласти єдиний договір, такий договір укладається відповідно до цього Закону, крім випадків, якщо договір містить елементи, які регулюються Законом України "Про публічно-приватне партнерство". У такому разі змішаний договір укладається відповідно до Закону України "Про публічно-приватне партнерство".

11. У разі якщо концесійний договір є змішаним договором, який поєднує елементи різних договорів, укладення яких регулюється цим Законом та одночасно іншими законодавчими актами, і ці елементи не можуть бути відокремлені з об'єктивних причин, змішаний договір укладається відповідно до законодавства, що регулює основний предмет концесійного договору.

У разі якщо елементи, що не можуть бути відокремлені, включають в себе елементи закупівлі товару (товарів) та надання послуги (послуг), концесіодавець визначає основний предмет такого елемента, оціночна вартість якого є вищою.

12. Відносини, що виникають у процесі інвестування пошуку, розвідки та видобування корисних копалин у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, регулюються Законом України “Про угоди про розподіл продукції”;

29.3) статтю 3 викласти в такій редакції:

"Стаття 3. Строк концесії

1. Строк концесії має бути обмеженим і визначається окремо для кожного проекту концесії на етапі підготовки техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП або концептуальної записки щодо здійснення ППП (для проектів концесії з допороговим значенням).

У разі якщо максимальний строк концесії перевищує п'ять років, він визначається з урахуванням:

1) строку, необхідного для створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічного обслуговування об'єкта концесії для досягнення цілей та завдань проекту концесії; та

2) строку, необхідного для управління та/або експлуатації об'єкта концесії та надання суспільно значущих послуг для досягнення цілей та завдань проекту концесії, якщо це передбачено концесійним договором; та

3) строку, необхідного для ефективної передачі концесіонеру операційного ризику, ризику технічного обслуговування об'єкта концесії протягом його життєвого циклу; та

4) строку, обґрунтовано необхідного концесіонеру для відшкодування інвестицій, внесених в об'єкт концесії (враховуючи витрати, здійснені у зв'язку із залученням боргового фінансування), пов'язаних з технічним обслуговуванням, управлінням та/або експлуатацією об'єкта концесії, надання суспільно значущих послуг та з урахуванням очікуваного рівня внутрішньої норми прибутку грошового потоку власного капіталу.

Для цілей пункту 4 цієї частини до інвестицій, внесених в об'єкт концесії, відносяться початкові інвестиції, внесені в об'єкт концесії, та інвестиції, внесені протягом строку концесії.

Для цілей розрахунку строку концесії обов'язково береться до уваги максимально можливий строк договору про фінансування, який можуть запропонувати кредитори з урахуванням можливого рефінансування, що збільшує максимально можливий строк договору про фінансування на 25 відсотків.

2. Початок та закінчення строку концесії визначаються у концесійному договорі з урахуванням положень цього Закону. Початок строку концесії може залежати від виконання порядку та умов набрання чинності концесійним договором чи окремими його положеннями, встановленими таким договором. Закінчення строку концесії може залежати від виконання порядку та умов повернення об'єкта концесії чи його частини або виконання інших умов, пов'язаних із таким поверненням, встановлених концесійним договором.

3. Концесійний договір може передбачати порядок та умови тимчасового зупинення перебігу строку концесії у зв'язку з:

1) настанням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили);

2) настанням відкладальних або скасувальних обставин;

3) прийняттям (вчиненням) суб'єктом владних повноважень рішень, дій чи бездіяльності, що істотно впливають на здійснення прав та виконання обов'язків сторонами концесійного договору.

Перебіг строку концесії за концесійним договором може бути тимчасово зупинений сукупно не більш як на п'ять років";

29.4) статтю 4 викласти в такій редакції:

"Стаття 4. Очікувана вартість проекту концесії

1. Метод, який використовувався концесіонером для розрахунку очікуваної вартості проекту концесії, має бути зазначений у конкурсній документації.

Під час розрахунку очікуваної вартості концесії концесіодавець може враховувати, зокрема:

1) вартість будь-якої форми вибору (опціону), а також будь-якого продовження строку концесії;

2) дохід від сплати платежів на користь концесіонера, у тому числі зборів та штрафів, за винятком тих, що стягуються від імені концесіодавця;

3) підтримка концесії в будь-якій формі, яка буде надаватися концесіонеру, у тому числі компенсація за надання суспільно значущих послуг;

4) вартість товарів, сировини, робіт, послуг, необхідних для реалізації проекту концесії, які надаватимуться концесіодавцем концесіонеру;

5) вартість грантів або будь-яких інших надходжень, отриманих від третіх осіб за використання об'єкта концесії;

6) дохід від продажу та утилізації майна, що є частиною об'єкта концесії та підлягає списанню;

7) інші виплати концесіонеру.

Розрахунок очікуваної вартості проекту концесії здійснюється для визначення того, чи є проект допороговим, і не повинен здійснюватися з метою виключення його із сфери дії цього Закону.

Проект концесії не може бути поділений на частини з метою виключення його із сфери дії цього Закону.

У разі поділу проекту концесії на частини його очікувана вартість складається з суми очікуваної вартості всіх її частин.

Незалежно від сумарної вартості частин проекту концесії визначення концесіонера здійснюється відповідно до розділу III цього Закону, крім проектів концесії будівництва житла з допороговим значенням, у яких визначення концесіонера здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з урахуванням вимог, передбачених розділом IX<sup>1</sup> цього Закону.

Порядок визначення очікуваної вартості проекту концесії встановлюється уповноваженим органом";

29.5) назву розділу II викласти в такій редакції:

## "Розділ II

### ПІДГОТОВКА ПРОЕКТІВ КОНЦЕСІЇ. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ КОНЦЕСІЇ";

29.6) статтю 5 викласти в такій редакції:

"Стаття 5. Підготовка проекту концесії

1. Підготовка проекту концесії здійснюється виключно за ініціативою концесієдавця.

Підготовка проекту концесії не повинна бути спрямована на уникнення застосування норм цього Закону або мати на меті неналежне надання переваг потенційним концесіонерам.

2. Концесієдавцем є:

1) щодо об'єктів державної власності – держава в особі відповідних державних органів, які згідно із Законом України "Про управління об'єктами державної власності" здійснюють управління об'єктами державної власності, а якщо такий орган не визначено – Кабінет Міністрів України або уповноважений ним орган, або за рішенням Кабінету Міністрів України – Національна академія наук України, національні галузеві академії наук, господарське товариство публічного сектору, а також у випадках, визначених законом, – державне підприємство;

2) щодо об'єктів, що належать Автономній Республіці Крим, – Автономна Республіка Крим в особі Ради міністрів Автономної Республіки Крим на підставі рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

3) щодо об'єктів комунальної власності – територіальна громада села, селища, міста в особі сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі її створення) ради або її виконавчого органу (на підставі рішення представницького органу місцевого самоврядування), а також районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст (у межах повноважень, визначених Конституцією України, Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", іншими законами України, та повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами на підставі рішення представницького органу місцевого самоврядування);

4) щодо майна господарських товариств публічного сектору включно з об'єктами державної власності, щодо яких такі господарські товариства є балансоутримувачем, або без таких об'єктів – господарське товариство, яке є власником такого майна на підставі рішення органу господарського товариства, уповноваженого на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину;

5) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної або комунальної власності або об'єктами власності Автономної Республіки Крим, щодо яких такі господарські товариства не є балансоутримувачем, – господарське товариство, що є власником такого майна, на підставі рішення, прийнятого органом господарського товариства, уповноваженим на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, спільно з відповідним органом, визначеним пунктами 1-3 цієї частини;

6) щодо створюваних об'єктів концесії:

відповідний орган виконавчої влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, визначений відповідно до цієї частини, який відповідно до положень Земельного кодексу України має повноваження щодо передачі відповідної земельної ділянки у користування для реалізації проекту концесії та/або набуватиме право власності на об'єкт концесії;

Міністерство оборони України або орган державної влади, що здійснює керівництво військовим формуванням, до сфери управління якого належить військова частина, установа, військовий навчальний заклад, підприємство чи організація, що використовують відповідні землі оборони на праві постійного користування, – щодо об'єктів концесії, будівництво яких здійснюється на землях державної власності, що належать до земель оборони та надані для реалізації проекту концесії;

господарське товариство публічного сектору – щодо об'єктів концесії, будівництво яких здійснюється на землях, власником або користувачем яких є таке господарське товариство та які надані для реалізації проекту концесії, та/або яке набуватиме право власності на об'єкт концесії;

орган державної влади, до сфери управління якого входить державне підприємство, якому на праві постійного користування належить земельна ділянка, що буде надана для реалізації проекту концесії, або орган місцевого самоврядування, до сфери управління якого входить відповідне комунальне підприємство, якому на праві постійного користування належить земельна ділянка, що буде надана для реалізації проекту концесії;

7) щодо інших створюваних об'єктів концесії – відповідний орган, господарське товариство публічного сектору, визначені відповідно до цієї частини, які набуватимуть право власності на об'єкт концесії та/або у випадках, визначених концесійним договором, здійснюватимуть платежі на користь концесіонера.

3. Якщо проект концесії передбачає передачу в концесію існуючого майна та створення (будівництво) нових об'єктів, концесіодавець визначається за правилами визначення концесіодавця щодо існуючих об'єктів. У проектах концесії з будівництва житла, з будівництва житла з допороговим значенням концесіодавець визначається відповідно до розділу IX<sup>1</sup> цього Закону.

4. Концесіодавець затверджує перелік проектів концесії та оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті. Концесіодавець зобов'язаний оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті інформацію про всі проекти, щодо яких він готує концептуальні записки щодо здійснення ППП.

5. Підготовка проекту ППП у формі концесії, у тому числі проекту концесії з допороговим значенням, та проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП, аналізу ефективності здійснення ППП щодо відповідного проекту ППП у формі концесії здійснюються в порядку, передбаченому розділом III Закону України "Про публічно-приватне партнерство", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

6. Оцінка впливу на довкілля для провадження планованої діяльності, передбаченої проектом концесії або проектом концесії з допороговим значенням, здійснюється концесіонером після підписання концесійного договору відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля";

29.7) статтю 6 викласти в такій редакції:

## "Стаття 6. Прийняття рішення про здійснення концесії

1. Рішення про здійснення концесії чи про недоцільність здійснення концесії приймають:

1) щодо об'єктів державної власності – центральний або місцевий орган виконавчої влади, що відповідно до закону здійснює функції з управління відповідними об'єктами державної власності, а якщо такий орган не визначено – Кабінет Міністрів України;

2) щодо об'єктів власності Автономної Республіки Крим – орган, уповноважений Радою міністрів Автономної Республіки Крим, а якщо такий орган не визначено – Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

3) щодо об'єктів комунальної власності – територіальна громада села, селища, міста в особі сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі її створення) ради або її виконавчого органу (на підставі рішення представницького органу місцевого самоврядування), а також районна та обласна ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст (у межах повноважень, визначених Конституцією України, Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" та іншими законами України, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами);

4) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної власності, щодо яких такі господарські товариства є балансоутримувачем, або без таких об'єктів – орган господарського товариства публічного сектору, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину;

5) щодо майна господарських товариств публічного сектору разом з об'єктами державної, комунальної власності, об'єктами власності Автономної Республіки Крим, щодо яких такі господарські товариства не є балансоутримувачем, – орган господарського товариства, уповноважений на прийняття рішення про вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, спільно з органом, уповноваженим приймати рішення про здійснення концесії чи про недоцільність здійснення концесії щодо відповідних об'єктів державної, комунальної власності, об'єктів власності Автономної Республіки Крим згідно з цією статтею;

6) щодо створюваних об'єктів – орган, визначений відповідно до пунктів 6 і 7 частини другої статті 5 цього Закону.

2. Рішення про здійснення концесії чи про недоцільність здійснення концесії приймається протягом 90 календарних днів з дня подання техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (сільською, селищною, міською радою, районною у місті (у разі її створення) радою, районною чи обласною радою – не пізніше як на найближчій сесії після спливу 90-денного строку) у передбаченому цим Законом порядку, а для проектів концесії з допороговим значенням – протягом 45 календарних днів з дня подання концептуальної записки щодо здійснення ППП (сільською, селищною, міською радою, районною у місті (у разі її створення) радою, районною чи обласною радою – не пізніше як на найближчій сесії після спливу 45-денного строку).

Орган, що прийняв рішення про здійснення концесії чи про недоцільність здійснення концесії, зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня прийняття відповідного рішення повідомити про нього у письмовій формі уповноважений орган.

3. Рішення про здійснення концесії може передбачати необхідні заходи з підготовки до проведення конкурсу та укладення концесійного договору, у тому числі:

1) підготовку об'єкта концесії до передачі концесіонеру за концесійним договором, зокрема оформлення права державної або комунальної власності на майно, що є об'єктом концесії, формування та/або державну реєстрацію речових прав на земельні ділянки, необхідні для здійснення концесії, проведення інвентаризації та незалежної оцінки майна, що є об'єктом концесії (у разі необхідності);

2) організацію інформаційного супроводження проекту концесії, зокрема для вивчення зацікавленості серед потенційних інвесторів;

3) залучення радників, незалежних експертів (у разі необхідності);

4) забезпечення взаємодії концесієдавців (якщо в проекті концесії беруть участь кілька концесієдавців);

5) уповноваження сільського, селищного, міського голови, голови районної, обласної ради або виконавчого органу сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради на підписання концесійного договору.

Якщо рішення про здійснення концесії приймає орган, який не буде концесієдавцем, у такому рішенні визначається концесієдавець.

Заходи, передбачені цією частиною, виконуються протягом строку, що не перевищує 90 календарних днів з дати прийняття рішення про здійснення концесії, якщо інший строк не визначений у такому рішенні.

4. З дня прийняття рішення про здійснення концесії балансоутримувач, його уповноважені органи управління без згоди концесієдавця не мають права приймати рішення про:

1) припинення зобов'язань третьої сторони, пов'язаних з об'єктом концесії, перед балансоутримувачем шляхом зарахування зустрічних вимог;

2) здійснення операцій (дій), внаслідок яких може відбутися відчуження об'єкта концесії, зменшення його вартості (крім амортизаційних відрахувань) або зменшення його розміру, поділ/об'єднання, передача в оренду (суборенду) або на правах емфітевзису, суперфіцію, сервітуту земельної ділянки державної чи комунальної власності, що перебуває в постійному користуванні/ власності/ оренді балансоутримувача та є необхідною для реалізації проекту концесії;

3) міну (обмін), іпотеку або заставу майна, що є об'єктом концесії;

4) списання основних засобів, що є об'єктом концесії;

5) безоплатну передачу та реалізацію майна, що є об'єктом концесії, для погашення заборгованості;

6) передачі майна, що є об'єктом концесії, в оренду або передачу третім особам в будь-який інший спосіб на платній чи безоплатній основі третім особам права користування та/або володіння таким майном, у тому числі шляхом укладення будь-яких змішаних, непоіменованих та інших договорів, що передбачають передачу таких прав, або продовження строку дії таких договорів;

7) внесення такого майна до статутного капіталу інших суб'єктів господарювання;

8) передачу такого майна в управління/спільну діяльність;

9) вчинення дій, що можуть призвести до обтяження прав на земельну ділянку державної чи комунальної власності та/або обмеження у її використанні, що перебуває в постійному користуванні/ власності/ оренді балансоутримувача та є необхідною для реалізації проекту концесії;

10) припинення балансоутримувача шляхом реорганізації.

Якщо дії, передбачені цією частиною, вчиняються без попереднього погодження концесієдавцем, такий правочин є недійсним.

Обмеження, передбачені цією частиною, діють протягом двох років з дня прийняття рішення про здійснення концесії, зазначений строк може бути продовжений за рішенням концесієдавця.

Відповідальність за збереження цілісності об'єкта концесії та за шкоду, завдану такому об'єкту, несе керівник балансоутримувача.

5. За потреби концесієдавець може звернутися до Кабінету Міністрів України для прийняття рішення про координацію дій центральних та/або місцевих органів виконавчої влади, які не є стороною концесійного договору, але від діяльності яких залежить ефективність підготовки та реалізація проекту концесії.

6. Якщо рішення про здійснення концесії передбачає участь у проекті концесії кількох концесієдавців, такі концесієдавці зобов'язані врегулювати свою спільну участь у проекті концесії окремим договором. Такий договір укладається до оголошення конкурсу і повинен містити щонайменше положення про права та обов'язки сторін та про підготовку до конкурсу і виконання концесійного договору.

Копія договору про спільну участь концесієдавців у проекті концесії додається до концесійного договору";

29.8) статтю 7 викласти в такій редакції:

"Стаття 7. Засади визначення концесіонера

1. Визначення концесіонера для укладення концесійного договору здійснюється на конкурсних засадах шляхом застосування однієї з таких конкурентних процедур:

- 1) торги з обмеженою участю;
- 2) відкриті торги;
- 3) конкурентний діалог.

Визначення концесіонера для реалізації проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з урахуванням вимог, передбачених розділом IX<sup>1</sup> цього Закону.

Особливості визначення концесіонера для проектів концесії у сфері безпеки та оборони встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Визначення концесіонера здійснюється виключно через ЕТС з моменту початку її функціонування. ЕТС, серед іншого, забезпечує можливість створення, розміщення, оприлюднення та обміну інформацією і документами в електронній формі. У випадках,

визначених цим Законом, з моменту початку функціонування ЕТС оцінювання конкурсних пропозицій може здійснюватися з використанням електронного аукціону.

3. Адміністратор ЕТС, адміністратор ЕТС для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням не може бути власником, засновником або пов'язаною особою з оператором електронного майданчика. Поєднання функцій адміністратора ЕТС або адміністратора ЕТС для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням та оператора електронного майданчика забороняється.

4. Центральна база даних як складова ЕТС забезпечує рівний доступ до інформації в електронній формі, розміщеній в ЕТС, особам, зацікавленим в участі у конкурсі, претендентам, учасникам конкурсу. Поточна використовувана версія програмного коду всіх складових центральної бази даних є відкритою та загальнодоступною.

5. Особа, зацікавлена в участі у конкурсі, сплачує оператору електронного майданчика грошову винагороду за доступ до ЕТС під час подання заявки на участь у конкурсі та конкурсної пропозиції (у торгах з обмеженою участю та конкурентному діалозі) або подання заявки на участь у конкурсі та конкурсної пропозиції (у відкритих торгах) відповідно до укладеного між ними договору, крім проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням. Розмір такої винагороди за кожне подання заявки на участь у конкурсі, конкурсної пропозиції або подання заявки на участь у конкурсі та конкурсної пропозиції не може перевищувати 10 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня року, в якому опубліковано оголошення про проведення конкурсу. При цьому у разі зміни заявки на участь у конкурсі або конкурсної пропозиції грошова винагорода оператора електронного майданчика за доступ до ЕТС повторно не стягується.

6. Порядок функціонування та використання ЕТС для проведення конкурсів, розмір, порядок, строки сплати та повернення винагороди оператора електронного майданчика встановлюються Кабінетом Міністрів України з дотриманням вимог цього Закону.

7. Під час проведення конкурсу інформація, поширення якої може становити загрозу фізичній або економічній безпеці концесіодавця/ балансоутримувача, претендента, учасника конкурсу, або інформація, доступ до якої обмежений за рішенням балансоутримувача, претендента, учасника конкурсу, може бути визначена як конфіденційна.

Доступ до інформації, визначеної як конфіденційна, може надаватися лише для учасників, що пройшли кваліфікаційний відбір на першому етапі.

Конкурсна комісія може встановлювати для потенційних концесіонерів, претендентів, учасників конкурсу вимоги, спрямовані на захист конфіденційної інформації, яку вона надає в ході проведення конкурсу.

Доступ до інформації, визначеної учасником як конфіденційна, надається лише конкурсній комісії концесіодавця. Органи контролю та правоохоронні органи можуть отримати доступ до конфіденційної інформації від концесіодавця в порядку, визначеному законодавством.

Не може бути визначена конфіденційною інформація про укладені концесійні договори, розмір підтримки концесії, строк дії концесійного договору, кваліфікаційні вимоги до претендента/учасника конкурсу, порядок укладення концесійного договору, документи, що підтверджують відповідність претендента/учасника конкурсу кваліфікаційним вимогам, документи, що підтверджують відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі, інші критерії оцінювання, а також інформація для претендентів та учасників конкурсу, яка

оприлюднюється відповідно до частини третьої статті 27 цього Закону, та інформація, яка надається претенденту/учаснику конкурсу відповідно до частин другої та третьої статті 28 цього Закону.

Конкурсна комісія не повинна розголошувати інформацію, передану їй претендентом, учасником конкурсу, яку він визначив як конфіденційну, включаючи, але не обмежуючись, технічну або комерційну таємницю та конфіденційні аспекти заявки та/або конкурсної пропозиції.

Положення цієї частини не перешкоджають оприлюдненню неконфіденційної частини укладених договорів, включаючи будь-які подальші зміни.

8. Конкурсна комісія забезпечує вільний, недискримінаційний доступ усіх претендентів, учасників до інформації про конкурс, передбаченої цим Законом";

29.9) статтю 8 викласти в такій редакції:

"Стаття 8. Постійно діюча конкурсна комісія та конкурсна комісія для проекту концесії

1. Для забезпечення інституційної спроможності щодо організації та проведення конкурсів концесіодавець своїм рішенням утворює постійно діючу конкурсну комісію.

До складу постійно діючої конкурсної комісії входять:

щодо об'єктів державної власності – представники концесіодавця, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, уповноваженого органу, уповноваженої організації та інші представники за рішенням концесіодавця;

щодо об'єктів, що належать Автономній Республіці Крим, – представники концесіодавця та інші представники за рішенням концесіодавця;

щодо об'єктів комунальної власності – представники виконавчих органів відповідних місцевих рад, інші представники за рішенням концесіодавця;

щодо об'єктів, що належать господарським товариствам публічного сектору, – представники відповідного господарського товариства публічного сектору.

2. У разі необхідності концесіодавець може утворити конкурсну комісію для організації та проведення конкурсу за конкретним проектом концесії. Склад конкурсної комісії для організації та проведення конкурсу за конкретним проектом концесії затверджується рішенням концесіодавця (концесіодавців) про здійснення концесії. Якщо у рішенні концесіодавця про здійснення концесії для конкретного проекту концесії склад конкурсної комісії не затверджено, конкурсною комісією для такого проекту концесії буде постійно діюча конкурсна комісія такого концесіодавця.

Конкурсна комісія діє на підставі положення про конкурсну комісію, що затверджується концесіодавцем для постійно діючої конкурсної комісії, якщо інше не визначено концесіодавцем.

Якщо у проекті концесії беруть участь кілька концесіодавців, вони обов'язково затверджують склад спільної конкурсної комісії та положення про конкурсну комісію рішенням про здійснення концесії для конкретного проекту концесії.

Склад конкурсної комісії формується із складу постійно діючої комісії (комісій) відповідного концесієдавця (концесієдавців). До складу конкурсної комісії можуть також входити представники інших державних органів та органів місцевого самоврядування, представники балансоутримувача та інші особи за рішенням концесієдавця (концесієдавців), які не входять до складу постійно діючої комісії.

3. У разі отримання запиту про визначення представника до складу конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, уповноважений орган, уповноважена організація, інші державні органи та органи місцевого самоврядування зобов'язані надати концесієдавцю (концесієдавцям) кандидатури відповідних представників протягом 10 робочих днів після отримання такого запиту.

4. Конкурсна комісія, постійно діюча конкурсна комісія утворюється у складі не менше семи та не більше 21 особи.

Якщо у проекті концесії беруть участь кілька концесієдавців, конкурсна комісія, постійно діюча конкурсна комісія може утворюватися у складі не більше 27 осіб.

Кількість членів конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії має бути непарною.

5. Конкурсна комісія, постійно діюча конкурсна комісія працює у формі засідань. Засідання конкурсної комісії є повноважним за умови присутності на такому засіданні більшості від загального складу комісії.

Рішення конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії приймаються простою більшістю голосів членів відповідної конкурсної комісії, присутніх на засіданні. Кожен член конкурсної комісії має один голос. Рішення конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії оформлюється протоколом, який підписують головуючий на засіданні комісії і секретар конкурсної комісії.

6. Головою та секретарем конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії є представник концесієдавця, який формує конкурсну комісію.

Голова та секретар конкурсної комісії щодо об'єктів комунальної власності визначаються з числа членів комісії.

Голова та секретар спільної конкурсної комісії визначаються з числа представників концесієдавців, які формують таку конкурсну комісію.

7. Члени конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії повинні мати не менше одного року досвіду у сфері ППП або публічних закупівель, або оренди, або приватизації державного чи комунального майна, або управління державним чи комунальним майном, або у сфері, в якій реалізується проект концесії, або володіти спеціальними знаннями та кваліфікацією у сфері, пов'язаній з реалізацією проекту концесії.

8. Члени конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії повинні бути незалежними та неупередженими у прийнятті рішень у межах своїх повноважень і не повинні мати потенційного або реального конфлікту інтересів з претендентами чи учасниками конкурсу.

Члени конкурсної комісії зобов'язані повідомляти конкурсну комісію та концесієдавця про відомі їм факти, що можуть свідчити про наявність потенційного або реального конфлікту інтересів в інших членів конкурсної комісії. За наявності потенційного або реального

конфлікту інтересів член конкурсної комісії зобов'язаний заявити самовідвід або йому повинні заявити відвід інші члени конкурсної комісії. Концесіодавець виключає зі складу конкурсної комісії членів конкурсної комісії, постійно діючої конкурсної комісії, у яких наявний потенційний або реальний конфлікт інтересів.

9. До завдань конкурсної комісії належать:

1) визначення строків проведення конкурсу, у тому числі термінів проведення кваліфікаційного відбору та конкурсу пропозицій;

2) оголошення конкурсу;

3) розроблення та затвердження конкурсної документації;

4) забезпечення осіб, зацікавлених в участі у конкурсі, претендентів і учасників конкурсу необхідною інформацією та документами для підготовки та подання заявки на участь у конкурсі, конкурсної пропозиції, надання роз'яснень щодо конкурсної документації;

5) затвердження протоколу кваліфікаційного відбору з висновком (висновками) про допущення або недопущення претендентів до участі у конкурсі пропозицій, висновків щодо відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі;

6) затвердження протоколу розгляду конкурсних пропозицій;

7) розгляд та перевірка заявок на участь у конкурсі;

8) розгляд та оцінювання конкурсних пропозицій;

9) повідомлення переможця конкурсу про результати конкурсу;

10) інші завдання, пов'язані з організацією та проведенням конкурсу";

29.10) статтю 9 викласти в такій редакції:

"Стаття 9. Незалежні експерти

1. Концесіодавець може залучати до роботи конкурсної комісії незалежних експертів на договірній основі. Незалежні експерти не є членами конкурсної комісії та не мають права голосу на її засіданнях.

Концесіодавець здійснює відбір незалежних експертів на конкурсних засадах відповідно до порядку, встановленого уповноваженим органом.

Оплата послуг незалежних експертів здійснюється за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, донорів та з інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Незалежними експертами не можуть бути:

1) громадяни Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом;

2) засновники, учасники юридичних осіб, які подали заявку на участь у конкурсі або залучені як радники, або особи, пов'язані з ними відносинами контролю, а також особи, які перебувають у трудових чи інших договірних відносинах з такими юридичними особами.

3. Незалежні експерти не повинні мати потенційного або реального конфлікту інтересів з претендентами та учасниками конкурсу.

Члени конкурсної комісії, незалежні експерти зобов'язані повідомляти конкурсну комісію та концесіодавця про відомі їм факти, що можуть свідчити про наявність потенційного або реального конфлікту інтересів в інших незалежних експертів. За наявності потенційного або реального конфлікту інтересів незалежний експерт зобов'язаний заявити самовідвід або йому повинні заявити відвід члени конкурсної комісії. Концесіодавець усуває від виконання обов'язків незалежного експерта, у якого наявний потенційний або реальний конфлікт інтересів";

29.11) статтю 10 викласти в такій редакції:

"Стаття 10. Інформація щодо конкурсу

1. Після прийняття рішення про здійснення концесії до оголошення конкурсу конкурсна комісія:

1) оприлюднює інформацію про проект концесії, зокрема із зазначенням:

назви, опису проекту концесії;

контактних даних концесіодавця, його уповноважених осіб;

контактних даних конкурсної комісії;

мови (мов), якою (якими) може здійснюватися комунікація з особами, зацікавленими в участі у конкурсі;

маркетингових матеріалів;

іншої інформації про проект концесії за рішенням конкурсної комісії;

2) оприлюднює копію рішення про здійснення концесії;

3) оприлюднювати проект конкурсної документації або її частини для отримання запитань, пропозицій та коментарів від осіб, зацікавлених в участі у конкурсі (без їх ідентифікації) та публікує відповіді у спосіб, що забезпечує вільний доступ до них усіх осіб, зацікавлених в участі у конкурсі.

2. Конкурсна комісія, а у випадках, передбачених цим Законом, – концесіодавець, оприлюднює документи та інформацію про конкурс за формами, затвердженими уповноваженим органом, зокрема:

1) оголошення про проведення конкурсу, інші складові конкурсної документації (залежно від виду конкурентної процедури):

оголошення про проведення торгів з обмеженою участю, інші складові конкурсної документації щодо проведення кваліфікаційного відбору у торгах з обмеженою участю – не пізніше ніж через 10 робочих днів після затвердження відповідної частини конкурсної документації для проведення кваліфікаційного відбору у торгах з обмеженою участю;

складові конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій у торгах з обмеженою участю – протягом одного робочого дня з дня визначення переможця конкурсу;

оголошення про проведення відкритих торгів, інші складові конкурсної документації щодо проведення відкритих торгів – не пізніше ніж через 10 робочих днів після затвердження конкурсної документації для проведення відкритих торгів;

оголошення про проведення конкурентного діалогу, інші складові конкурсної документації щодо проведення кваліфікаційного відбору у конкурентному діалозі – не пізніше ніж через 10 робочих днів після затвердження відповідної частини конкурсної документації для проведення кваліфікаційного відбору у конкурентному діалозі;

складові конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій у конкурентному діалозі – протягом одного робочого дня з дня визначення переможця конкурсу;

2) зміни до конкурсної документації та роз'яснення до неї (за наявності) – протягом одного робочого дня з дня прийняття рішення про затвердження змін до конкурсної документації або рішення про надання роз'яснень до конкурсної документації;

3) протокол кваліфікаційного відбору – протягом одного робочого дня з дати визначення переможця конкурсу;

4) протокол про результати оцінювання конкурсних пропозицій (крім відкритих торгів з подальшим кваліфікаційним відбором) – протягом одного робочого дня з дати визначення переможця конкурсу;

5) протокол про результати оцінювання конкурсних пропозицій у відкритих торгах з подальшим кваліфікаційним відбором – протягом одного робочого дня з дати затвердження такого протоколу;

6) повідомлення про намір укласти концесійний договір – протягом одного робочого дня з дня визначення переможця конкурсу;

7) повідомлення про відхилення конкурсної пропозиції учасника конкурсу – протягом одного робочого дня з дня прийняття рішення про відхилення конкурсної пропозиції;

8) концесійний договір та всі додатки до нього – протягом трьох робочих днів з дня його укладення, крім інформації щодо об'єктів критичної інфраструктури, розголошення якої може завдати шкоди життєво важливим національним інтересам та національній безпеці, та інформації, яка була визначена концесіонером як конфіденційна, включаючи, але не обмежуючись, технічну або комерційну таємницю;

9) повідомлення про внесення змін до концесійного договору та зміни до концесійного договору – протягом трьох робочих днів з дня внесення змін до концесійного договору, крім інформації щодо об'єктів критичної інфраструктури, розголошення якої може завдати шкоди життєво важливим національним інтересам та національній безпеці, та інформації, яка була визначена концесіонером як конфіденційна, включаючи, але не обмежуючись, технічну або комерційну таємницю;

10) повідомлення про припинення або розірвання концесійного договору – протягом п'яти календарних днів з дня припинення або розірвання концесійного договору.

3. Конкурсна комісія безоплатно оприлюднює документи та інформацію, визначені частиною другою цієї статті, в ЕТС (з моменту початку її функціонування), а також може додатково оприлюднювати частину таких документів та інформації на офіційному веб-сайті концесіодавця та в інших джерелах, передбачених конкурсною документацією.

Конкурсна комісія обов'язково оприлюднює оголошення про проведення конкурсу англійською мовою у випадку, якщо вартість проекту концесії перевищує вартість проекту концесії з допороговим значенням. Конкурсна комісія може також оприлюднювати інші документи та інформацію, визначені частиною другою цієї статті, англійською мовою у випадках, передбачених конкурсною документацією.

4. Якщо для реалізації проекту концесії у випадках, передбачених законодавством України, потрібна згода органу Антимонопольного комітету України, конкурсна комісія обов'язково розміщує документи та інформацію, необхідні для отримання такої згоди, в ЕТС (з моменту початку її функціонування) та в інших джерелах, передбачених конкурсною документацією";

29.12) статтю 11 викласти в такій редакції:

"Стаття 11. Склад конкурсної документації та зміни до неї

1. Конкурсна документація - це будь-які документи, затверджені конкурсною комісією, які визначають правила та процедури проведення концесійного конкурсу та включають:

- 1) оголошення про проведення конкурсу;
- 2) інструкцію для претендентів;
- 3) інструкцію для учасників конкурсу;
- 4) проект концесійного договору;
- 5) інші документи.

2. Конкурсна комісія має право з власної ініціативи або за результатами розгляду звернень осіб, зацікавлених в участі у конкурсі, претендентів та учасників конкурсу внести зміни до конкурсної документації протягом строку для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій.

У такому разі строк для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій продовжується автоматично таким чином, щоб з моменту розміщення змін до конкурсної документації до закінчення строку для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій залишалось не менше 30 календарних днів. Після затвердження змін до конкурсної документації конкурсна комісія розміщує:

- 1) зміни до конкурсної документації у вигляді нової редакції конкурсної документації додатково до початкової редакції конкурсної документації;
- 2) перелік та узагальнений опис змін до конкурсної документації в окремому документі (в тому числі у вигляді порівняльної таблиці з відображенням внесених змін).

Конкурсна комісія розміщує у хронологічному порядку зміни до конкурсної документації та кінцеву дату строку для подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій, визначену відповідно до кожної із змін, внесених до конкурсної документації.

3. Претенденти та учасники конкурсу не пізніше ніж за 14 календарних днів до закінчення строку подання конкурсної пропозиції мають право звернутися до конкурсної комісії за роз'ясненням щодо конкурсної документації під час проведення конкурсу на етапі подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій. Конкурсна комісія повинна надати відповідь на такі звернення протягом восьми календарних днів з дня їх отримання.

В ЕТС (з моменту початку функціонування) відображаються усі звернення за роз'ясненням щодо конкурсної документації та відповіді конкурсної комісії на такі звернення без ідентифікації ініціатора звернення не пізніше ніж за шість календарних днів до закінчення строку подання конкурсної пропозиції.

4. Конкурсна документація повинна містити технічні критерії, які включають опис всіх характеристик, необхідних для виконання робіт та/або надання послуг, пов'язаних з предметом концесійного договору.

Технічні критерії можуть містити посилання на конкретні процеси виробництва, виконання робіт та/або надання послуг, за умови що вони пов'язані з предметом концесійного договору та пропорційні до його очікуваної вартості та мети.

Технічні критерії предмета концесійного договору можуть, зокрема, включати:

- 1) рівень якості послуг;
- 2) показники екологічної та кліматичної ефективності;
- 3) вимоги до дизайну (у тому числі забезпечення доступності для осіб з інвалідністю);
- 4) критерії оцінки відповідності;
- 5) експлуатаційні характеристики;
- 6) вимоги до безпеки;
- 7) розміри об'єкта концесії;
- 8) термінологію, методи випробувань і тестування;
- 9) вимоги до маркування, етикетування.

Технічні критерії не повинні містити посилання на конкретні марку, виробника, процес, що характеризує продукт або послугу певного суб'єкта господарювання, торговельні марки, патенти, типи продукції та/або конкретний спосіб виробництва з метою надання переваги або усунення потенційних концесіонерів та/або певної продукції. Таке посилання дозволяється у виняткових випадках, коли неможливо описати предмет концесійного договору без такого посилання. У такому разі таке посилання повинно бути обґрунтованим та містити формулювання "або еквівалент".

Конкурсна комісія не має права відхиляти конкурсну пропозицію учасника конкурентної процедури з відбору концесіонера з підстав невідповідності запропонованих робіт та/або послуг технічним критеріям, визначеним конкурсною документацією, якщо учасник довів будь-якими належними засобами, що запропоновані ним рішення забезпечують досягнення технічних критеріїв у рівнозначний (еквівалентний) спосіб";

29.13) статтю 12 викласти в такій редакції:

"Стаття 12. Оголошення про проведення конкурсу

1. Конкурсна комісія оприлюднює оголошення про проведення конкурсу після затвердження конкурсної документації або її частини (залежно від виду конкурентної процедури).

2. Оголошення про проведення торгів з обмеженою участю повинно містити таку інформацію:

1) найменування, у тому числі скорочене (за наявності), ідентифікаційний код концесієдавця в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, його категорія та основний вид діяльності;

2) контактні дані концесієдавця: місцезнаходження, номер телефону, адреса електронної пошти та офіційний веб-сайт концесієдавця, контакти відповідальної особи концесієдавця;

3) назва предмета концесійного договору із зазначенням коду(кодів) згідно з Єдиним закупівельним словником та назв відповідних класифікаторів предмета концесійного договору;

4) місцезнаходження об'єкта концесії;

5) короткий опис зобов'язань, які становлять основну економічну суть проекту концесії (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг);

6) очікувана вартість проекту концесії та строк концесії (у разі доцільності);

7) розмір, вид та умови надання забезпечення конкурсних пропозицій;

8) вимоги та строки створення юридичної особи для укладення концесійного договору;

9) форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки концесії (у разі її надання) відповідно до статті 47 цього Закону;

10) випадки проведення електронного аукціону для визначення найбільш економічно вигідної конкурсної пропозиції відповідно до цього Закону;

11) особливі умови виконання концесії (за необхідності);

12) назва та адреса органу, відповідального за процедуру оскарження, та точна інформація про термін подання скарги;

13) строк та адреса подання заявок на участь у конкурсі;

14) дата і час розкриття заявок на участь у конкурсі;

15) дата розміщення частини конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій;

16) строк та адреса для подання конкурсних пропозицій;

17) дата і час розкриття конкурсних пропозицій (їхніх відповідних частин).

3. Оголошення про проведення торгів з обмеженою участю, крім інформації, передбаченої частиною другою цієї статті, може містити й іншу інформацію, зокрема, але не виключно:

1) розмір мінімального кроку покращення показників під час електронного аукціону (у разі його проведення), на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції;

2) про зобов'язання концесіонера щодо працевлаштування певної кількості працівників балансоутримувача або інші соціальні зобов'язання концесіонера за проектом концесії (якщо такі вимоги встановлено конкурсною документацією);

3) про витрати концесієдавця на підготовку концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (у тому числі із залученням радників), на підготовку проекту конкурсної документації (у тому числі із залученням радників) та на розроблення (виготовлення) землепорядної документації для проекту концесії, про умови відшкодування таких витрат (якщо вимогу про відшкодування відповідних витрат концесієдавця встановлено конкурсною документацією);

4) про сервітути відповідно до частини восьмої статті 44 цього Закону (у разі встановлення);

5) про мову (мови) підготовки заявки на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій;

6) про максимальну кількість учасників конкурсу (якщо такі вимоги встановлені конкурсною документацією);

7) інформацію про необхідність укладення договору про конфіденційність (за потреби).

4. Оголошення про проведення відкритих торгів, крім інформації, передбаченої пунктами 1-12 частини другої цієї статті, повинно також містити таку інформацію:

1) строк та адреса подання заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій;

2) порядок та критерії кваліфікаційного відбору (попередній або наступний кваліфікаційний відбір);

3) дата і час розкриття заявок на участь у конкурсі (для відкритих торгів з попереднім кваліфікаційним відбором);

4) дата і час розкриття конкурсних пропозицій (для відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором).

Оголошення про проведення відкритих торгів може також містити й іншу інформацію, зокрема, але не виключно, передбачену частиною третьою цієї статті.

5. Оголошення про проведення конкурентного діалогу, крім інформації, передбаченої пунктами 1-15 частини другої цієї статті, повинно також містити таку інформацію:

1) строк для подання пропозицій щодо характеристик проекту концесії;

2) дата і час розміщення частини конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій.

В оголошенні про проведення конкурентного діалогу може зазначатися й інша інформація.

6. Під час оприлюднення оголошення про проведення конкурсу конкурсна комісія може надіслати запрошення до участі в конкурсі, що містить інформацію, наведену в оголошенні про проведення конкурсу, особам, зацікавленим в участі у конкурсі, які можуть відповідати вимогам, встановленим у конкурсній документації";

29.14) статтю 13 викласти в такій редакції:

"Стаття 13. Інструкція для претендентів та інструкція для учасників конкурсу

1. Інструкція для претендентів є частиною конкурсної документації у всіх конкурентних процедурах з визначення концесіонера.

Інструкція для претендентів повинна містити такі відомості:

- 1) один або кілька критеріїв кваліфікаційного відбору та спосіб їх підтвердження;
- 2) спосіб підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсї;
- 3) вимоги до змісту та оформлення заявки на участь у конкурсї (у тому числі вимоги до інформації та документів, що повинні міститися у заявці, порядок підписання і засвідчення документів);
- 4) порядок та строк подання заявок на участь у конкурсї;
- 5) порядок отримання доступу до конфіденційної інформації балансоутримувача/концесієдавця, отримання додаткової інформації та звернення за роз'ясненням під час подання заявок на участь у конкурсї;
- 6) порядок внесення змін до заявки на участь у конкурсї, порядок відкликання заявки;
- 7) порядок уточнення інформації та документів у складі заявки на участь у конкурсї на запит конкурсної комісії;
- 8) методика проведення кваліфікаційного відбору, зокрема встановлення мінімально допустимих значень за кожним критерієм кваліфікаційного відбору (у разі визначення таких значень конкурсною документацією), встановлення питомої ваги кожного критерію кваліфікаційного відбору, методика оцінювання значень, що перевищують мінімально допустимий рівень (у разі його визначення конкурсною документацією), для обрання у кваліфікаційному відборі учасників конкурсу;
- 9) порядок розгляду заявок на участь у конкурсї та затвердження конкурсною комісією протоколу з висновком (висновками) про допущення або недопущення претендентів до участі в конкурсї пропозицій;
- 10) порядок повідомлення претендентів про результати розгляду заявок на участь у конкурсї, порядок та строк надання запрошення до участі у конкурсї пропозицій;
- 11) порядок подання та перевірки підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб – у разі якщо конкурсною документацією передбачено право учасників тимчасового об'єднання юридичних осіб змінювати склад такого тимчасового об'єднання;
- 12) інші відомості за рішенням конкурсної комісії.

2. Інструкція для учасників конкурсу є частиною конкурсної документації у всіх конкурентних процедурах з визначення концесіонера.

Інструкція для учасників конкурсу повинна містити такі відомості:

- 1) вимоги до змісту та оформлення конкурсної пропозиції (у тому числі вимоги до інформації і документів у технічній та фінансово-комерційній частинах конкурсної пропозиції), порядок підписання і засвідчення документів;
- 2) порядок та строк подання конкурсної пропозиції;

3) порядок отримання доступу до конфіденційної інформації балансоутримувача/концесієдавця, порядок отримання додаткової інформації, необхідної для подання конкурсної пропозиції;

4) порядок внесення змін до конкурсної пропозиції та порядок її відкликання;

5) порядок уточнення інформації та документів у складі конкурсної пропозиції (крім фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції) на запити конкурсної комісії;

6) строк, протягом якого конкурсні пропозиції вважаються чинними;

7) порядок, критерії та методика оцінювання конкурсної пропозиції, питома вага кожного з критеріїв оцінювання конкурсної пропозиції, зазначених в інструкції для учасників конкурсу, в порядку зменшення важливості;

8) показники, на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції, що будуть предметом електронного аукціону (у разі його проведення);

9) будь-які обмеження щодо значень показників, які можуть бути запропоновані учасниками конкурсу під час електронного аукціону (у разі його проведення);

10) перелік інформації, доступної учасникам конкурсу під час електронного аукціону (у разі його проведення), а у визначених випадках – час, з якого вона буде доступна;

11) порядок проведення електронного аукціону (у разі його проведення);

12) розмір мінімального кроку покращення показників під час електронного аукціону (у разі його проведення) на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції;

13) модуль ЕТС, що використовуватиметься для проведення електронного аукціону (у разі його проведення), технічні вимоги для підключення до такого модуля;

14) необхідність отримання згоди органу Антимонопольного комітету України для реалізації проекту концесії у випадках, передбачених законодавством;

15) розмір, форма, строк дії забезпечення конкурсної пропозиції та перелік випадків, у яких забезпечення конкурсної пропозиції не повертається учаснику конкурсу;

16) умови відшкодування витрат концесієдавця на підготовку концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (у тому числі із залученням радників), на підготовку проекту конкурсної документації (у тому числі із залученням радників), на розроблення (виготовлення) землепорядної документації для проекту концесії (за наявності відповідних витрат концесієдавця);

17) зобов'язання учасника конкурсу створити спеціальну юридичну особу для цілей реалізації проекту концесії, яка буде діяти як концесіонер, та вимоги до створення такої юридичної особи;

18) інші відомості за рішенням конкурсної комісії.

3. Концесієдавець може вимагати від учасника конкурсу надання інформації про намір залучити підрядників до виконання робіт та/або надання послуг у рамках концесійного договору";

29.15) статтю 14 викласти в такій редакції:

#### "Стаття 14. Торги з обмеженою участю

1. Конкурентна процедура у виді торгів з обмеженою участю передбачає обов'язкове дотримання таких умов:

1) конкурсна комісія одночасно з оголошенням про проведення торгів з обмеженою участю оприлюднює лише ті складові конкурсної документації, які призначені для кваліфікаційного відбору (зокрема інструкцію для претендентів);

2) після оголошення про проведення торгів з обмеженою участю особи, зацікавлені в участі у конкурсі, подають лише заявку на участь у конкурсі;

3) конкурсні пропозиції мають право подавати лише претенденти, які були допущені до участі у конкурсі пропозицій за результатами кваліфікаційного відбору;

4) конкурсна комісія затверджує та розміщує складові конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій (зокрема інструкцію для учасників конкурсу, проект концесійного договору) після завершення кваліфікаційного відбору.

2. Строк для подання заявок на участь у конкурсі у торгах з обмеженою участю не може становити менше 35 календарних днів з дня оприлюднення оголошення про проведення торгів з обмеженою участю.

У разі якщо відповідно до положень конкурсної документації заявки на участь у торгах з обмеженою участю можуть бути подані лише після відвідування об'єкта або після ознайомлення з документами, визначеними в конкурсній документації, строк подання таких заявок не може становити менше 45 календарних днів з дня оприлюднення оголошення про проведення торгів з обмеженою участю.

Строк для подання конкурсних пропозицій у торгах з обмеженою участю не може становити менше 45 календарних днів з дати запрошення для участі в конкурсі пропозицій.

У разі якщо конкурентна процедура у виді торгів з обмеженою участю відбувається у декілька етапів, строк подання заявок не може становити менше ніж 22 календарних днів з дня оприлюднення оголошення про проведення торгів з обмеженою участю.

3. Після затвердження протоколу кваліфікаційного відбору у торгах з обмеженою участю та після завершення строку для оскарження, визначеного цим Законом, конкурсна комісія надає претендентам, допущеним до участі в конкурсі пропозицій, доступ до проектів тих складових конкурсної документації, які призначені для проведення конкурсу пропозицій (зокрема проект інструкції для учасників конкурсу, проект концесійного договору), а також надає можливість надсилати коментарі та пропозиції до проектів відповідних документів у складі конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій, якщо інше не визначено конкурсною документацією. Не допускається надання коментарів і пропозицій до проектів відповідних документів у складі конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій щодо критеріїв та методики оцінювання конкурсних пропозицій.

Конкурсна комісія затверджує остаточну редакцію складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій (зокрема інструкцію для учасників конкурсу, проект концесійного договору) протягом 45 календарних днів з дати затвердження протоколу кваліфікаційного відбору у торгах з обмеженою участю. Конкурсна комісія доводить до відома учасників конкурсу остаточну редакцію складових конкурсної документації для проведення

конкурсу пропозицій одночасно з надсиланням запрошень для участі у торгах з обмеженою участю.

4. В інструкції для претендентів для торгів з обмеженою участю може визначатися максимальна кількість претендентів, яких може бути запрошено до участі в конкурсі пропозицій за результатами кваліфікаційного відбору, яка не може становити менше п'яти претендентів. У такому разі повинні бути дотримані всі такі умови:

1) оголошення про проведення торгів з обмеженою участю та інструкція для претендентів визначають об'єктивні, прозорі та недискримінаційні критерії та правила відбору претендентів для участі в конкурсі пропозицій, мінімальну та максимальну кількість претендентів, яких може бути запрошено до участі в конкурсі пропозицій за результатами кваліфікаційного відбору;

2) конкурсна комісія вживає заходів для запрошення до подання заявок на участь у конкурсі осіб, зацікавлених в участі у конкурсі, які можуть відповідати критеріям кваліфікаційного відбору, у кількості, визначеній інструкцією для претендентів (у будь-якому разі – не менше п'яти претендентів).

Якщо кількість претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі та відповідають критеріям кваліфікаційного відбору, становить менше кількості, визначеної інструкцією для претендентів, конкурсна комісія може прийняти рішення про скасування конкурсу або про продовження проведення конкурсу серед претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі та відповідають критеріям кваліфікаційного відбору";

29.16) статтю 15 викласти в такій редакції:

"Стаття 15. Відкриті торги

1. Конкурентна процедура у виді відкритих торгів передбачає обов'язкове дотримання таких умов:

1) конкурсна комісія одночасно з оголошенням про проведення відкритих торгів оприлюднює всю конкурсну документацію (у тому числі інструкцію для претендентів, інструкцію для учасників конкурсу, проект концесійного договору);

2) особи, зацікавлені в участі у конкурсі, подають заявку на участь у конкурсі разом з конкурсною пропозицією.

Строк для подання заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій у відкритих торгах не може становити менше 35 календарних днів з дня оприлюднення оголошення про проведення відкритих торгів.

У разі якщо відповідно до положень конкурсної документації заявки на участь у конкурсі або конкурсні пропозиції у відкритих торгах можуть бути подані лише після відвідування об'єкта або після ознайомлення з документами, визначеними в конкурсній документації, строк подання таких заявок та конкурсних пропозицій не може становити менше 45 календарних днів з дня оприлюднення оголошення про проведення відкритих торгів.

2. У відкритих торгах може застосовуватися попередній або наступний кваліфікаційний відбір.

Попередній кваліфікаційний відбір застосовується у всіх відкритих торгах, крім випадків, передбачених частиною третьою цієї статті. У попередньому кваліфікаційному відборі

конкурсна комісія після спливу строку для подання заявок на участь у конкурсній та конкурсних пропозиціях:

1) розглядає заявки на участь у конкурсній;

2) здійснює оцінювання конкурсних пропозицій претендентів, які за результатами розгляду заявки на участь у конкурсній допущені до участі у конкурсній пропозиції.

3. Наступний кваліфікаційний відбір може застосовуватися у відкритих торгах лише за проектами концесії з допороговим значенням і лише у випадках, якщо про це прямо зазначено в оголошенні про проведення відкритих торгів. У наступному кваліфікаційному відборі конкурсна комісія після спливу строку для подання заявок на участь у конкурсній та конкурсних пропозиціях:

1) здійснює оцінювання конкурсних пропозицій претендентів, які подали заявки на участь у конкурсній та конкурсній пропозиції;

2) здійснює подальший розгляд заявки на участь у конкурсній учасника конкурсу з найбільш економічно вигідною конкурсною пропозицією";

29.17) статтю 16 викласти в такій редакції:

"Стаття 16. Конкурентний діалог

1. Конкурентний діалог може бути застосований у випадку, якщо концесіодавець не може чітко визначити технічні, якісні характеристики проекту концесії, розподіл ризиків між сторонами, найкращий спосіб задоволення потреби у наданні суспільно значущих послуг та/або якщо невідомо, які технічні, фінансові та юридичні рішення (далі – характеристики проекту концесії) можуть запропонувати особи, зацікавлені в участі у конкурсній, і для прийняття оптимального рішення необхідно провести переговори з учасниками конкурсу (у разі реалізації інноваційних проектів, великих комплексних інфраструктурних проектів тощо).

2. Конкурентний діалог складається з таких етапів:

1) кваліфікаційний відбір;

2) подання претендентами пропозицій щодо характеристик проекту концесії;

3) проведення конкурсною комісією переговорів щодо характеристик проекту концесії з кожним претендентом;

4) розроблення конкурсною комісією або внесення змін до інструкції для учасників конкурсу та проекту концесійного договору;

5) запрошення претендентів до участі у конкурсній пропозиції;

6) оцінювання конкурсних пропозицій і визначення найбільш економічно вигідної конкурсної пропозиції;

7) переговори з переможцем конкурсу та укладення концесійного договору.

3. Кваліфікаційний відбір для участі в конкурентному діалозі здійснюється відповідно до інструкції для претендентів. Строк для подання заявок на участь у конкурентному діалозі не може становити менше 30 календарних днів з дня публікації оголошення про проведення конкурентного діалогу.

У разі якщо відповідно до положень конкурсної документації заявки на участь у конкурентному діалозі можуть бути подані лише після відвідування об'єкта або після ознайомлення з документами, визначеними в конкурсній документації, строк подання таких заявок не може становити менше 40 календарних днів з дня оприлюднення оголошення про проведення конкурентного діалогу.

У разі якщо процедура конкурентного діалогу відбувається у декілька етапів, строк подання заявок не може становити менше 22 календарних днів з дня оприлюднення оголошення про проведення конкурентного діалогу.

4. В інструкції для претендентів для конкурентного діалогу може визначатися максимальна кількість претендентів, яких може бути запрошено до переговорів щодо характеристик проекту концесії за результатами кваліфікаційного відбору, яка не може становити менше трьох претендентів. У такому разі повинні бути дотримані всі такі умови:

1) оголошення про проведення конкурентного діалогу та інструкція для претендентів визначають об'єктивні та недискримінаційні критерії та правила відбору претендентів для участі у переговорах щодо характеристик проекту концесії, мінімальну та максимальну кількість претендентів, яких може бути запрошено до переговорів щодо технічних та якісних характеристик проекту концесії;

2) конкурсна комісія вживає заходів для запрошення до подання заявок на участь у конкурентному діалозі осіб, зацікавлених в участі у конкурсі, які можуть відповідати критеріям кваліфікаційного відбору, у кількості, визначеній інструкцією для претендентів (у будь-якому разі – не менше трьох претендентів).

Якщо кількість претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі та відповідають критеріям кваліфікаційного відбору, становить менше кількості, визначеної інструкцією для претендентів, конкурсна комісія може прийняти рішення про скасування конкурсу або про продовження проведення конкурсу серед претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі та відповідають критеріям кваліфікаційного відбору.

5. Після спливу строку для оскарження результатів кваліфікаційного відбору, визначеного цим Законом, усі претенденти, які пройшли кваліфікаційний відбір у конкурентному діалозі, запрошуються до переговорів щодо визначення характеристик проекту концесії та повинні подати свої пропозиції щодо характеристик проекту концесії протягом строку, визначеного інструкцією для претендентів.

6. Конкурсна комісія проводить переговори щодо запропонованих характеристик проекту концесії окремо з кожним претендентом, який пройшов кваліфікаційний відбір та подав пропозицію щодо характеристик проекту концесії, а також може проводити спільні зустрічі з усіма такими претендентами.

Під час переговорів можуть обговорюватися всі аспекти проекту концесії з метою визначення його оптимальних характеристик. Конкурсна комісія під час переговорів з претендентами щодо запропонованих характеристик проекту концесії не має права застосовувати дискримінаційний підхід до різних претендентів та розкривати іншим претендентам запропоновані рішення або іншу конфіденційну інформацію, отриману від претендента, який бере участь у переговорах, без його згоди.

До проведення переговорів щодо запропонованих характеристик проекту концесії можуть залучатися радники.

Перебіг усіх переговорів з претендентами щодо запропонованих характеристик проекту концесії фіксується у протоколі.

7. Граничний строк для проведення переговорів щодо характеристик проекту концесії визначається в інструкції для претендентів та оголошенні про проведення конкурентного діалогу.

8. Під час переговорів з претендентами щодо запропонованих характеристик проекту концесії не підлягають обговоренню критерії та методика оцінювання конкурсних пропозицій.

Конкурсна комісія за результатами переговорів не може змінювати предмет концесійного договору, мінімальні вимоги до об'єкта концесії, критерії та методику оцінювання конкурсної пропозиції.

9. Після завершення переговорів з претендентами щодо характеристик проекту концесії конкурсна комісія протягом 35 робочих днів, якщо інший строк не встановлено конкурсною документацією:

1) розробляє та затверджує складові конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій (у тому числі інструкцію для учасників конкурсу, проект договору концесії) або вносить до них зміни в частині характеристик проекту концесії та доводить до відома всіх претендентів, які брали участь у переговорах щодо характеристик проекту концесії, остаточну редакцію складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій;

2) повідомляє всіх претендентів, які брали участь у переговорах щодо характеристик проекту концесії, про закінчення таких переговорів.

10. Претендент протягом п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення про закінчення переговорів щодо характеристик проекту концесії отримує від конкурсної комісії або через ЕТС (з моменту початку її функціонування) запрошення на участь у конкурсі пропозицій.

11. Строк подання конкурсних пропозицій у конкурентному діалозі визначається інструкцією для учасників конкурсу та не може становити менше 45 календарних днів з дня отримання запрошення на участь у конкурсі пропозицій. Запрошення на участь у конкурсі пропозицій надсилається одночасно всім учасникам конкурсу";

29.18) статтю 17 викласти в такій редакції:

"Стаття 17. Критерії кваліфікаційного відбору та підстави для відмови в участі у конкурсі

1. Конкурсна комісія встановлює один або кілька з таких критеріїв кваліфікаційного відбору, які повинні відповідати принципам прозорості, об'єктивності та недискримінації:

1) наявність обладнання та матеріально-технічної бази для виконання проектних, будівельних робіт і технічного обслуговування об'єкта концесії, а також для управління та/або експлуатації об'єкта концесії та/або надання суспільно значущих послуг;

2) наявність та відповідний рівень професійної і технічної кваліфікації працівників;

3) наявність документально підтвердженого досвіду реалізації подібних за предметом договорів (незалежно від виду договору), робіт щодо створення та/або будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічного обслуговування, управління та/або експлуатації об'єкта концесії, та/або надання суспільно значущих послуг у сфері, в якій передбачається реалізація проекту концесії;

4) наявність ресурсів для забезпечення фінансування проекту концесії та/або досвіду гарантованого залучення фінансування для реалізації подібних проектів.

Всі критерії кваліфікаційного відбору повинні бути пов'язані з предметом концесійного договору, пропорційними до його очікуваній вартості та мети і спрямовані на запобігання спотворенню конкуренції.

2. Не допускаються до участі в конкурсі пропозицій претенденти, а у процедурі відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором не можуть бути визнані переможцем конкурсу, учасники конкурсу в разі, якщо:

1) є юридичною особою, визнаною у встановленому законом порядку банкрутом та щодо якої відкрита ліквідаційна процедура;

2) є юридичною особою, яка перебуває у стадії ліквідації або реорганізації;

3) є пов'язаними особами (у разі подання окремих заявок на участь у конкурсі такими претендентами);

4) є юридичною особою, яка не надала інформації у повному обсязі про осіб, які здійснюють безпосередній або опосередкований контроль над ними, включаючи кінцевих бенефіціарних власників;

5) є юридичною особою, кінцевим бенефіціарним власником або учасником (акціонером), якому належать 10 відсотків і більше акцій (часток), якої є Російська Федерація, Республіка Білорусь, Ісламська Республіка Іран, Корейська Народно-Демократична Республіка, а також інші держави, визнані Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, резидент Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом. Це положення не застосовується до міжнародних фінансових організацій, юридичних осіб, акції яких допущені до торгів на іноземних фондових біржах згідно з переліком іноземних фондових бірж, затвердженим Кабінетом Міністрів України (крім юридичних осіб, які є резидентами Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом);

6) є юридичною особою, зареєстрованою в державі (на території), віднесеній Кабінетом Міністрів України до офшорних зон, або юридичною особою, у статутному капіталі якої більше 50 відсотків акцій (часток) прямо чи опосередковано належать юридичним особам, зареєстрованим у таких державах (на територіях);

7) є юридичною особою, зареєстрованою згідно із законодавством держав, включених Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) до списку держав, що не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, або юридичною особою, 10 відсотків і більше статутного капіталу якої прямо чи опосередковано належать таким особам;

8) є юридичною особою, яка прямо чи опосередковано перебуває під контролем осіб, кінцевим бенефіціарним власником яких є особи, визначені пунктами 5, 7 і 9 цієї частини, або є пов'язаною особою таких осіб;

9) є юридичною особою, створеною та зареєстрованою відповідно до законодавства Російської Федерації, Республіки Білорусь, Ісламської Республіки Іран, Корейської Народно-Демократичної Республіки, а також інших держав, визнаних Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом;

10) є державним господарським об'єднанням, державною холдинговою компанією, іншою державною господарською організацією, державним підприємством, установою, організацією або господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі Україна або іншому господарському товариству, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі Україна;

11) є комунальним унітарним підприємством або господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді України;

12) є радником, залученим для підготовки проекту концесії;

13) наявні докази, на підставі яких можна зробити висновок, що претендент або учасник конкурсу уклав з іншими претендентами або учасниками конкурсу угоду в письмовій чи усній формі, спрямовану на спотворення конкуренції;

14) наявні докази того, що претендент чи його уповноважені представники пропонують, дають або погоджуються дати прямо чи опосередковано будь-якій службовій (посадовій) особі концесіодавця, адміністратора ЕТС, адміністратора ЕТС для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням, оператора електронного майданчика, іншого державного органу винагороду в будь-якій формі (пропозиція щодо найму на роботу, цінна річ, послуга або будь-яка інша винагорода) з метою впливу на прийняття рішення щодо визначення концесіонера або розгляду документів, поданих претендентом, учасником конкурсу, або застосування концесіодавцем певної конкурентної процедури;

15) є особою, відомості про яку внесені до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

16) є юридичною особою, службова (посадова) особа якої, уповноважена представляти її інтереси, кінцевий бенефіціарний власник, член органу управління якої були притягнуті згідно із законом до відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з використанням дитячої праці чи будь-якими формами торгівлі людьми, фінансуванням тероризму, вчиненням терористичного акту, участю у злочинній організації та за умови, що таку особу не звільнено від такої відповідальності на дату подання заявки на участь у конкурсі, а у процедурі відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором – заявки на участь у конкурсі та конкурсної пропозиції;

17) є особою, яка протягом останніх трьох років була притягнута на підставі рішення суду, яке набрало законної сили, до відповідальності за порушення, передбачене пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів, відомості щодо якого містяться в Державному реєстрі суб'єктів господарювання, притягнутих до відповідальності за вчинення порушення, передбаченого пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів;

18) є юридичною особою, службова (посадова) особа якої, уповноважена представляти її інтереси, була притягнута на підставі обвинувального вироку, який набрав законної сили, до відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з шахрайством, корупцією, легалізацією (відмиванням) майна, одержаного злочинним шляхом, судимість з якої не знято або не погашено у встановленому законом порядку;

19) є особою, щодо якої у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань відсутня інформація, передбачена пунктом 9 частини другої статті 9 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (крім нерезидентів);

20) є особою, яка прямо чи опосередковано перебуває під контролем осіб, кінцевим бенефіціарним власником яких є особа, яка підпадає під критерії визначення олігарха відповідно до Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)", або особою, стосовно якої застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до законодавства України, законодавства Сполучених Штатів Америки, права Європейського Союзу або норм міжнародного права, або пов'язаною з ними особою;

21) є особою, яка надала недостовірну інформацію або приховала таку інформацію щодо себе або щодо осіб, пов'язаних з нею відносинами контролю, необхідну для перевірки відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі та перевірки відповідності іншим вимогам конкурсу, передбаченим цим Законом і конкурсною документацією, яку проводить конкурсна комісія відповідно до порядку та умов, встановлених цим Законом і конкурсною документацією, або не може надати необхідні документи, які підтверджують таку інформацію;

22) наявні докази вини претендента та/або учасника конкурсу у серйозному професійному проступку, який ставить під сумнів його доброчесність;

23) є особою, яка має заборгованість із сплати податків, соціальних внесків і зборів (обов'язкових платежів), крім випадку, якщо така особа здійснила заходи щодо розстрочення і відстрочення такої заборгованості у порядку та на умовах, визначених законодавством держави реєстрації такої особи;

24) наявні докази порушення претендентом та/або учасником конкурсу протягом останніх п'яти років відповідних зобов'язань у сферах екологічного, соціального та трудового права, встановлених законодавством, колективними договорами або положеннями міжнародного екологічного, соціального та трудового права, які передбачені конвенціями, зазначеними в додатку 1 до цього Закону.

Законодавством України можуть встановлюватися й інші обмеження щодо участі в конкурсі окремих категорій юридичних осіб (резидентів та нерезидентів). Зокрема, може здійснюватися моніторинг наявних або потенційних загроз національній безпеці України, якщо це передбачено конкурсною документацією, за результатами проведення якого конкурсна комісія може залишити без розгляду заявку на участь у конкурсі, конкурсну пропозицію учасника у разі виявлення наявних або потенційних загроз національній безпеці України.

3. Якщо претендент або учасник конкурсу чи підприємство, пов'язане з претендентом або учасником конкурсу відносинами контролю, надавали консультації концесіодавцю або в

інший спосіб брали участь у підготовці конкурсу, проекту концесії, конкурсна комісія повинна вжити належних заходів для запобігання спотворенню конкуренції через участь такого претендента або учасника конкурсу.

Такі заходи повинні включати надання іншим претендентам і учасникам конкурсу відповідної інформації, обмін якою здійснювався у контексті або в результаті залучення претендента або учасника конкурсу до підготовки конкурсу, встановлення достатнього строку для подання заявок на участь у конкурсі, конкурсних пропозицій. Відповідний претендент або учасник конкурсу може бути не допущений до участі в конкурсі виключно у разі відсутності жодних інших засобів для забезпечення виконання концесієдавцем обов'язку з дотримання принципу рівності.

Перед будь-яким недопущенням таких претендентів чи учасників конкурсу їм надається можливість довести, що їхня участь у підготовці конкурсу не призведе до спотворення конкуренції.

4. Конкурсна комісія може прийняти рішення про недопущення до участі в конкурсі пропозицій претендентів, а у процедурі відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором – про невизнання його переможцем конкурсу, якщо конкурсна комісія має докази, що такий претендент або учасник конкурсу не виконав свої зобов'язання за раніше укладеними договорами у рамках здійснення ППП, що призвело до дострокового розірвання цього договору та застосування санкцій у вигляді штрафів та/або відшкодування збитків, – протягом трьох років з дати дострокового розірвання такого договору, укладеного в рамках здійснення ППП.

Учасник конкурентної процедури з відбору концесіонера, який перебуває в обставинах, зазначених у абзаці першому цієї частини, має право надати підтвердження вжиття заходів для доведення своєї надійності. Для цього учасник конкурентної процедури з відбору концесіонера повинен довести, що сплатив або зобов'язався сплатити відповідні зобов'язання та відшкодування завданих збитків.

Якщо конкурсна комісія вважає таке підтвердження достатнім, вона не може прийняти рішення про недопущення з підстав, зазначених в абзаці першому цієї частини, до участі в конкурсі пропозицій претендентів, а у процедурі відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором – про невизнання переможцем конкурсу з підстав, зазначених в абзаці першому цієї частини.

5. Під час проведення конкурсу особа, зацікавлена в участі у конкурсі, для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору та підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі подає заявку на участь у конкурсі разом з підтвердними документами, перелік та вимоги до яких визначаються інструкцією для претендентів.

6. Претендент має право підтвердити відповідність критеріям кваліфікаційного відбору, покладаючись на осіб, пов'язаних з претендентом відносинами контролю (у тому числі на осіб, пов'язаних відносинами контролю з учасником тимчасового об'єднання юридичних осіб, якщо претендент є таким тимчасовим об'єднанням), та/або на інших осіб, які надали йому зобов'язання надати всі необхідні ресурси для виконання концесійного договору, якщо це передбачено умовами інструкції для претендентів. У такому разі претендент відповідно до вимог, передбачених інструкцією для претендентів, повинен подати у складі заявки на участь у конкурсі:

1) документи та інформацію для підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі і щодо себе, і щодо осіб, на досвід яких покладається претендент; та

2) документи та інформацію для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору осіб, на досвід яких покладається претендент; та

3) документ, що підтверджує згоду осіб, на досвід яких покладається претендент, на залучення їхніх спроможностей (у тому числі фахівців) до реалізації проекту концесії";

29.19) статтю 18 викласти в такій редакції:

"Стаття 18. Проведення кваліфікаційного відбору

1. Конкурсна комісія проводить кваліфікаційний відбір у торгах з обмеженою участю, відкритих торгах з попереднім кваліфікаційним відбором, конкурентному діалозі шляхом розгляду всіх заявок на участь у конкурсі, поданих претендентами, після спливу строку для подання заявок на участь у конкурсі або строку для подання заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій, визначеного конкурсною документацією.

2. Конкурсна комісія проводить кваліфікаційний відбір у строк, що не перевищує 20 робочих днів з дати спливу строку для подання заявок на участь у конкурсі або строку для подання заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій. За рішенням конкурсної комісії цей строк може бути продовжений, але не більш як на 20 робочих днів, з обґрунтуванням такого продовження.

3. Конкурсна комісія розкриває всі заявки на участь у конкурсі одночасно у термін, визначений конкурсною документацією.

Після розкриття заявок на участь у конкурсі конкурсна комісія розглядає їх на відповідність критеріям кваліфікаційного відбору, на відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі та на відповідність іншим вимогам конкурсу, передбаченим цим Законом і конкурсною документацією.

4. Претенденти мають право вносити зміни до заявки на участь у конкурсі протягом строку подання заявок на участь у конкурсі або строку для подання заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій та протягом строку проведення кваліфікаційного відбору відповідно до порядку та умов, встановлених інструкцією для претендентів.

5. Під час проведення кваліфікаційного відбору конкурсна комісія може запитувати додаткову інформацію та документи щодо заявки на участь у конкурсі, а претендент повинен надавати додаткову інформацію та документи і може вносити зміни до своєї заявки на участь у конкурсі у відповідь на такі запити відповідно до порядку та вимог, встановлених інструкцією для претендентів.

Запити конкурсної комісії про надання додаткової інформації та документів щодо заявки на участь у конкурсі повинні бути об'єктивними та недискримінаційними, у тому числі не повинні передбачати чи мати наслідком надання будь-яких переваг окремим претендентам або впливати на результати кваліфікаційного відбору.

6. Під час проведення кваліфікаційного відбору конкурсна комісія має право звертатися із запитом про підтвердження або уточнення інформації щодо заявки на участь у конкурсі до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб

відповідно до їхньої компетенції, які зобов'язані надати відповідь на такий запит протягом 15 календарних днів з дати отримання запиту.

7. У разі підтвердження факту надання в заявці на участь у конкурсі недостовірних відомостей, що є істотними для визначення результатів кваліфікаційного відбору, конкурсна комісія може відхилити таку заявку на участь у конкурсі відповідно до порядку та умов, визначених інструкцією для претендентів.

Не може вважатися наданням недостовірних відомостей, що є істотними для визначення результатів конкурсу, допущення помилок в оформленні заявки на участь у конкурсі та документів у її складі, які не впливають на зміст такої заявки на участь у конкурсі, зокрема технічних помилок та описок.

8. За результатами розгляду заявок на участь у конкурсі конкурсна комісія складає протокол кваліфікаційного відбору, яким затверджує висновки про допущення або недопущення претендентів до участі у конкурсі пропозицій. За результатами кваліфікаційного відбору претенденти допускаються до участі у конкурсі пропозицій з визначенням або без визначення рейтингу кваліфікованих претендентів.

9. Конкурсна комісія на будь-якому етапі конкурсу може скасувати висновок про допущення претендента/учасника конкурсу до участі у конкурсі пропозицій у зв'язку з отриманням інформації, що підтверджує його невідповідність критеріям кваліфікаційного відбору або наявність підстав для відмови в участі у конкурсі.

10. Конкурсна комісія не оприлюднює протокол кваліфікаційного відбору до дати визначення переможця конкурсу. Кожний претендент отримує інформацію виключно щодо власних результатів кваліфікаційного відбору (у тому числі протокол (витяг з протоколу) кваліфікаційного відбору із зазначенням підстав допущення або недопущення до участі у конкурсі пропозицій), які відображаються в ЕТС (з моменту початку її функціонування) не пізніше наступного робочого дня після затвердження висновку про допущення або недопущення до участі у конкурсі пропозицій.

Претендент, якого не допущено до участі в конкурсі пропозицій, може оскаржити таке рішення в порядку, визначеному цим Законом";

29.20) статтю 19 викласти в такій редакції:

"Стаття 19. Проведення кваліфікаційного відбору у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором

1. Конкурсна комісія проводить кваліфікаційний відбір у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором шляхом розгляду заявки на участь у конкурсі, поданої учасником конкурсу з найбільш економічно вигідною конкурсною пропозицією. Конкурсна комісія здійснює такий розгляд протягом строку, що не перевищує 20 робочих днів після публікації протоколу розгляду конкурсних пропозицій у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором.

2. Якщо учасник конкурсу з найбільш економічно вигідною конкурсною пропозицією не відповідає критеріям кваліфікаційного відбору або щодо нього наявні підстави для відмови в участі у конкурсі, конкурсна комісія відхиляє заявку на участь у конкурсі та конкурсну пропозицію такого учасника із зазначенням підстав для відхилення.

3. У випадку, передбаченому частиною другою цієї статті, конкурсна комісія у порядку та строки, визначені конкурсною документацією, по чергово проводить кваліфікаційний відбір серед інших учасників конкурсу, щоразу починаючи з розгляду заявки на участь у конкурсі учасника конкурсу з найкращою конкурсною пропозицією за результатами конкурсу пропозицій.

4. Конкурсна комісія не оприлюднює протокол кваліфікаційного відбору у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором до дати визначення переможця конкурсу.

До проведення кваліфікаційного відбору у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором можуть застосовуватися за аналогією положення частин четвертої – сьомої статті 18 цього Закону. При цьому конкурсна комісія може запитувати додаткову інформацію та документи для підтвердження або уточнення інформації щодо заявки на участь у конкурсі лише у того учасника конкурсу, щодо якого вона проводить кваліфікаційний відбір відповідно до положень частин першої – третьої цієї статті”;

29.21) статтю 20 викласти в такій редакції:

"Стаття 20. Особливості врахування результатів кваліфікаційного відбору в інших конкурсах

1. Висновки про підтвердження відповідності окремим критеріям кваліфікаційного відбору та про відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі стосовно претендента, допущеного до участі в конкурсі, у рамках одного конкурсу враховуються конкурсною комісією (за наявності відповідного положення в інструкції для претендентів) під час кваліфікаційного відбору такого претендента у новому конкурсі, за одночасного виконання таких умов:

1) для підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі:

концесієдавцем (концесієдавцями) у новому конкурсі є той самий концесієдавець (концесієдавці), який приймав (які приймали) рішення про доцільність здійснення концесії для проведення попереднього конкурсу, в рамках якого було затверджено висновок відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі стосовно відповідного претендента;

не відбулося змін, у зв'язку з якими треба вносити зміни до документів, які подавав претендент для підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі під час попереднього конкурсу;

новий конкурс проводиться не більше ніж через два роки після проведення кваліфікаційного відбору у попередньому конкурсі, в рамках якого було затверджено висновок про відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі щодо відповідного претендента;

2) для підтвердження відповідності окремим критеріям кваліфікаційного відбору:

виконання всіх умов, передбачених пунктом 1 цієї частини;

відповідні критерії кваліфікаційного відбору у новому конкурсі є повністю тотожними критеріям кваліфікаційного відбору, відповідність яким підтвердив претендент у попередньому конкурсі;

не відбулося змін, у зв'язку з якими треба вносити зміни до документів, які подавав претендент для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору під час попереднього конкурсу.

2. У випадках, передбачених частиною першою цієї статті, претендент має право не подавати повторно документи для підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі або підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору, щодо яких він вже проходив кваліфікаційний відбір.

Незважаючи на положення абзацу першого цієї частини:

1) подання у повному обсязі документів для підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі та документів для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору у будь-якому разі вимагається від учасників конкурсу, які проходять кваліфікаційний відбір у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором відповідно до статті 19 цього Закону;

2) конкурсна комісія має право запитувати у претендента будь-які підтвердні документи та інформацію для проведення кваліфікаційного відбору відповідно до умов конкурсної документації, зокрема у разі наявності обґрунтованих сумнівів щодо актуальності, точності та правдивості відомостей, наведених претендентом у поданих документах.

3. Претенденти подають документи для підтвердження відповідності тим критеріям кваліфікаційного відбору, щодо яких не проводилася їх перевірка з подальшим допуском до участі в конкурсі під час попереднього конкурсу, а також документи для підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі та документи для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору – у випадках, якщо до таких документів вносилися зміни.

4. Конкурсна комісія не вимагає документального підтвердження публічної інформації, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із Законом України "Про доступ до публічної інформації" та/або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним, або публічної інформації, що є доступною в ЕТС (з моменту початку її функціонування);

29.22) статтю 21 викласти в такій редакції:

"Стаття 21. Засади проведення конкурсу пропозицій

1. Конкурсна пропозиція складається з двох частин – технічної та фінансово-комерційної. Порядок подання конкурсних пропозицій та вимоги до інформації і документів, що мають міститися в технічній та фінансово-комерційній частинах конкурсної пропозиції, визначаються інструкцією для учасників конкурсу.

2. Якщо критерієм оцінювання конкурсних пропозицій є надійність запропонованого механізму фінансування та/або інші якісні фінансово-комерційні критерії, які не можуть бути оцінені автоматично ЕТС, конкурсна документація повинна містити вимогу про подання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій у вигляді двох пакетів документів, на підставі яких здійснюється окремо оцінювання за якісними фінансово-комерційними критеріями та кількісними фінансово-комерційними критеріями.

3. У будь-який час до закінчення строку подання конкурсних пропозицій дозволяється зміна або відкликання конкурсної пропозиції відповідно до порядку та вимог, встановлених інструкцією для учасників конкурсу.

Внесення будь-яких змін до фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій після спливу строку подання конкурсних пропозицій забороняється.

4. Конкурсна комісія може запитувати додаткову інформацію та документи щодо технічної частини конкурсної пропозиції, а учасник конкурсу повинен надавати додаткову інформацію та документи і може вносити зміни та доповнення до технічної частини своєї конкурсної пропозиції у відповідь на такі запити відповідно до порядку та вимог, встановлених інструкцією для учасників конкурсу, але в будь-якому разі – до початку оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції.

Запити конкурсної комісії про надання додаткової інформації та документів щодо технічної частини конкурсної пропозиції повинні бути об'єктивними та недискримінаційними, у тому числі не повинні передбачати або мати наслідком надання будь-яких переваг окремим учасникам конкурсу або впливати на результати оцінювання конкурсних пропозицій.

5. Під час проведення конкурсу пропозицій конкурсна комісія має право звертатися із запитом про підтвердження або уточнення інформації щодо конкурсної пропозиції до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб відповідно до їхньої компетенції, які зобов'язані надати відповідь на такий запит протягом 15 календарних днів з дати отримання запиту.

6. У разі підтвердження факту надання у конкурсній пропозиції недостовірних відомостей, що є істотними для визначення результатів конкурсу, конкурсна комісія може відхилити таку конкурсну пропозицію відповідно до порядку та умов, визначених інструкцією для учасників конкурсу.

Не може вважатися наданням недостовірних відомостей, що є істотними для визначення результатів конкурсу, допущення помилок в оформленні конкурсної пропозиції та документів у її складі, які не впливають на зміст такої конкурсної пропозиції, зокрема технічних помилок та описок.

7. Якщо конкурсну пропозицію подав лише один учасник конкурсу, концесійний договір за результатами такого конкурсу може бути укладений за умови, що єдиний учасник конкурсу відповідає всім критеріям кваліфікаційного відбору та підтвердив відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі відповідно до умов конкурсної документації.

8. Концесіодавець повинен вживати належних заходів для ефективного запобігання, виявлення та усунення будь-яких конфліктів інтересів, що виникають або можуть виникнути під час проведення концесійного конкурсу, з метою уникнення будь-якого спотворення конкуренції та забезпечення рівного ставлення до всіх потенційних концесіонерів.

Для цілей цього Закону конфліктом інтересів вважається наявність приватного інтересу у працівника концесіодавця чи будь-якої особи або органу, які діють від імені концесіодавця і беруть участь у проведенні концесійного конкурсу або можуть вплинути на результати концесійного конкурсу, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття ними рішень або на вчинення чи невчинення дій під час проведення концесійного конкурсу, та/або наявність суперечності між приватним інтересом працівника концесіодавця чи будь-якої особи або органу, які діють від імені концесіодавця і беруть участь у проведенні концесійного конкурсу, та їхніми службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень або на вчинення чи невчинення дій під час проведення концесійного конкурсу";

29.23) статтю 22 викласти в такій редакції:

"Стаття 22. Забезпечення конкурсної пропозиції

1. Від учасників конкурсу обов'язково вимагається забезпечення конкурсної пропозиції, яке подається одночасно з поданням конкурсної пропозиції. Забезпечення конкурсної пропозиції не є частиною конкурсної пропозиції.

Вимоги до форми та змісту забезпечення конкурсної пропозиції визначаються інструкцією для учасників конкурсу.

Інструкцією для учасників конкурсу може встановлюватися право конкурсної комісії надавати дозвіл учасникам конкурсу на внесення змін до забезпечення конкурсної пропозиції (усунення недоліків) з власної ініціативи або на вимогу конкурсної комісії протягом 15 робочих днів після спливу строку для подання конкурсних пропозицій. У такому разі відкриття конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу, які беруть участь у конкурсній пропозиції, здійснюється виключно після закінчення строку для внесення змін до забезпечення конкурсної пропозиції (усунення недоліків).

2. Розмір забезпечення конкурсної пропозиції не може перевищувати 1 відсоток вартості проекту концесії.

3. Забезпечення конкурсної пропозиції не повертається учаснику конкурсу у разі:

1) відкликання конкурсної пропозиції учасником конкурсу після спливу строку для її подання, але до закінчення строку, протягом якого конкурсні пропозиції вважаються чинними;

2) внесення учасником конкурсу за власною ініціативою змін до технічної частини конкурсної пропозиції, крім випадків, якщо такі зміни вносяться на запит конкурсної комісії щодо надання додаткової інформації та документів відповідно до частини четвертої статті 21 цього Закону;

3) встановлення факту, що учасник конкурсу, визначений переможцем конкурсу, під час конкурсу свідомо надав конкурсній комісії неправдиву інформацію або інформацію, що вводить в оману;

4) припинення концесієдавцем переговорів щодо укладення концесійного договору з переможцем конкурсу внаслідок недосягнення згоди щодо інших умов концесійного договору, ніж передбачені абзацом другим частини першої статті 30 цього Закону;

5) припинення концесієдавцем переговорів щодо укладення концесійного договору з переможцем конкурсу внаслідок недосягнення згоди щодо укладення концесійного договору через наполягання переможцем на зміні умов концесійного договору, які не можуть бути змінені під час переговорів відповідно до абзацу другого частини першої статті 30 цього Закону;

6) якщо учасник конкурсу, який став переможцем конкурсу, не забезпечив укладення концесією концесійного договору, крім випадків форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), дія яких підтверджена відповідно до законодавства України;

7) якщо у випадках, визначених конкурсною документацією, переможець конкурсу не продовжив строк дії забезпечення конкурсної пропозиції;

8) якщо переможець конкурсу не надав забезпечення виконання концесійного договору, за умови що надання такого забезпечення є обов'язковим відповідно до положень концесійного договору;

9) якщо з вини концесіонера не були виконані попередні умови для набрання чинності концесійним договором, виконання яких покладено на концесіонера.

4. Кошти, що надійшли у результаті реалізації забезпечення конкурсної пропозиції, у випадках, якщо вони не повертаються учаснику конкурсу, підлягають перерахуванню до державного бюджету або до відповідного місцевого бюджету";

29.24) статтю 23 викласти в такій редакції:

"Стаття 23. Засади оцінювання конкурсних пропозицій

1. Оцінювання конкурсних пропозицій проводиться у два етапи відповідно до критеріїв та методики оцінювання конкурсних пропозицій, питомої ваги кожного з критеріїв та інших вимог, визначених інструкцією для учасників конкурсу.

На першому етапі здійснюється оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу.

На другому етапі здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій, які успішно пройшли оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій.

2. Строк проведення оцінювання конкурсних пропозицій (у тому числі визначення переможця конкурсу) встановлюється інструкцією для учасників конкурсу, але не може перевищувати 45 календарних днів з дати спливу строку для подання конкурсних пропозицій.

3. Критерії оцінювання конкурсних пропозицій визначаються конкурсною комісією та поділяються на технічні та фінансово-комерційні.

Критерії оцінювання мають бути пов'язані з предметом концесійного договору, пропорційні до його вартості і мети проекту та не повинні надавати конкурсній комісії необмеженої свободи вибору.

До критеріїв оцінювання можуть, зокрема, належати екологічні, соціальні та інші критерії, пов'язані з інноваційною діяльністю.

У разі надходження конкурсної пропозиції, яка містить інноваційне рішення з винятками рівнем функціональних характеристик, що не могло бути передбачене конкурсною комісією, конкурсна комісія, у виняткових випадках може внести зміни до конкурсної документації в частині питомої ваги критеріїв оцінювання з метою врахування цього інноваційного рішення.

У такому разі конкурсна комісія інформує всіх учасників конкурсу про зміну питомої ваги критеріїв оцінювання, надсилає учасникам конкурсу нове запрошення до участі у конкурсі з дотриманням строків, визначених статтями 14-16 цього Закону, та оприлюднює нову інструкцію для учасників конкурсу.

Зміни, внесені відповідно до цього пункту, не повинні призводити до дискримінації.

4. Технічні критерії оцінювання конкурсних пропозицій можуть передбачати один або кілька таких критеріїв:

- 1) технічна обґрунтованість запропонованого проектного рішення;
- 2) операційна ефективність запропонованого проектного рішення;
- 3) відповідність технічної частини конкурсної пропозиції екологічним стандартам;

4) якість послуг та заходи щодо підвищення рівня якості послуг;

5) інші критерії, за якими оцінюється технічна ефективність проекту концесії, за рішенням конкурсної комісії.

Технічні критерії оцінювання конкурсних пропозицій повинні відповідати принципам прозорості, об'єктивності, недискримінації та обов'язково мають бути пов'язані з предметом концесійного договору.

5. Фінансово-комерційні критерії оцінювання конкурсних пропозицій можуть передбачати один або кілька таких критеріїв:

1) надійність запропонованого механізму фінансування;

2) чиста поточна вартість (net present value – NPV) платежів, що будуть здійснюватися концесієдавцем концесіонеру, в тому числі у вигляді плати за експлуатаційну готовність, платежів у рамках співфінансування, грантів для проектів концесії;

3) чиста поточна вартість (NPV) одноразового фіксованого платежу (за наявності);

4) чиста поточна вартість (NPV) концесійного платежу (за наявності);

5) вартість проектування, будівництва, створення об'єкта концесії;

6) ціна на товари (роботи, послуги), що виробляються (виконуються, надаються) концесіонером за концесійним договором;

7) обсяг товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) концесіонером за концесійним договором та підлягають гарантованому викупу концесієдавцем або особою, що виступає на стороні концесієдавця (за наявності);

8) мінімально гарантований концесієдавцем рівень попиту на товари (роботи, послуги), виробництво (виконання, надання) яких передбачається забезпечити в результаті реалізації проекту концесії (за наявності);

9) інші критерії, за якими оцінюється фінансово-комерційна ефективність проекту концесії, за рішенням конкурсної комісії.

Фінансово-комерційні критерії оцінювання конкурсних пропозицій повинні відповідати принципам прозорості, об'єктивності, недискримінації та бути пов'язані з предметом концесійного договору.

6. У разі застосування кількох фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій їхня питома вага встановлюється інструкцією для учасників конкурсу.

У разі визначення критерію оцінювання, що пов'язаний з показником чистої поточної вартості (NPV), в інструкції для учасників конкурсу визначаються чіткі вимоги до розрахунку ставки дисконтування – показника середньозваженої вартості капіталу (weighted average cost of capital – WACC).

У разі застосування якісних та кількісних фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій оцінювання за такими критеріями здійснюється окремо і послідовно відповідно до правил, визначених частиною третьою статті 25 цього Закону.

7. Результати оцінювання конкурсних пропозицій не підлягають розголошенню до дня визначення переможця конкурсу, крім випадків, передбачених законом";

29.25) назву "Розділ IV КОНЦЕСІЙНИЙ ДОГОВІР" виключити;

29.26) статтю 24 викласти в такій редакції:

"Стаття 24. Оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій

1. Конкурсна комісія оцінює технічну частину конкурсних пропозицій із застосуванням одного або кількох критеріїв, визначених в інструкції для учасників конкурсу відповідно до цього Закону.

Оцінка технічної частини конкурсної пропозиції може мати вагу у сумарній оцінці конкурсної пропозиції з урахуванням підходу, застосованого до оцінювання відповідно до частини четвертої цієї статті.

Питома вага оцінки технічної частини конкурсної пропозиції встановлюється інструкцією для учасників конкурсу.

2. Технічна частина конкурсної пропозиції оцінюється за одним із таких підходів, який визначається в інструкції для учасників конкурсу:

1) прохідний принцип оцінювання (критерій "виконується/не виконується"), результати якого не впливають на загальний бал оцінки конкурсної пропозиції;

2) порівняльне оцінювання на основі кількісних критеріїв, що визначаються конкурсною комісією в інструкції для учасників конкурсу, показники (ставки) яких надані учасником конкурсу у конкурсній пропозиції;

3) порівняльне оцінювання, що здійснюється членами конкурсної комісії шляхом оцінювання кожного критерію для кожного учасника конкурсу.

3. Для успішного проходження оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції за прохідним принципом оцінювання усі технічні критерії мають бути оцінені як такі, що виконуються. Оцінка "не виконується" будь-якого з технічних критеріїв є підставою для визнання технічної частини конкурсної пропозиції учасника конкурсу такою, що не пройшла оцінювання.

Якщо оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції здійснюється за прохідним принципом оцінювання, до оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій допускаються конкурсні пропозиції лише тих учасників конкурсу, що пройшли оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції.

4. Під час порівняльного оцінювання критерії оцінюються на основі числового показника (ставки), наданого учасником конкурсу у конкурсній пропозиції, шляхом порівняння з показниками (ставками) інших учасників конкурсу.

Під час порівняльного оцінювання на основі числового показника (ставки) та порівняльного оцінювання членами конкурсної комісії оцінювання конкурсної пропозиції проводиться шляхом присвоєння оцінок у вигляді балів за кожним критерієм оцінювання конкурсної пропозиції з урахуванням питомої ваги кожного з критеріїв у загальній оцінці конкурсної пропозиції, визначеної у конкурсній документації.

Конкурсна пропозиція оцінюється за кожним критерієм шляхом присвоєння найкращій конкурсній пропозиції за таким критерієм найвищої оцінки (кількості балів) та присвоєння іншим конкурсним пропозиціям пропорційної оцінки щодо найкращої конкурсної пропозиції.

Конкурсні пропозиції, технічні частини яких за результатами порівняльного оцінювання отримали нижчу оцінку, ніж мінімально допустима оцінка, встановлена в методиці оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій, визначеній інструкцією для учасників конкурсу, не допускаються до оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій.

Методичні рекомендації щодо порядку здійснення порівняльного оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій затверджуються уповноваженим органом.

У разі виставлення аномально високої або аномально низької оцінки технічній частині конкурсної пропозиції (відповідно до методичних рекомендацій щодо порядку порівняльного оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій, затверджених уповноваженим органом) член конкурсної комісії зобов'язаний надати додаткове обґрунтування такої оцінки, яке відображається в ЕТС (з моменту початку її функціонування).

5. З моменту початку функціонування ЕТС кожний член конкурсної комісії здійснює дії під своїм логіном/паролем відповідно до методичних рекомендацій щодо окремих питань діяльності конкурсної комісії з проведення заходів з підготовки та проведення конкурсу, затверджених уповноваженим органом.

6. Не може бути підставою для недопущення до оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції допущення неістотних помилок в оформленні конкурсної пропозиції або документів у її складі, які не впливають на зміст такої конкурсної пропозиції або документів у її складі, зокрема технічних помилок та описок.

7. Результати оцінювання технічної частини конкурсної пропозиції відображаються в ЕТС (з моменту початку її функціонування) та є доступними лише для учасника конкурсу, який подав таку конкурсну пропозицію";

29.27) статтю 25 викласти в такій редакції:

"Стаття 25. Оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій

1. Конкурсна комісія оцінює фінансово-комерційну частину конкурсної пропозиції із застосуванням одного або кількох критеріїв, визначених в інструкції для учасників конкурсу відповідно до цього Закону. Оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій здійснюється в ЕТС (з моменту початку її функціонування) відповідно до методики оцінювання, визначеної в інструкції для учасників конкурсу.

2. Конкурсна комісія отримує доступ до фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій після оцінювання технічної частини всіх конкурсних пропозицій, поданих учасниками конкурсу для участі в конкурсі пропозицій, відповідно до положень цього Закону.

3. У разі визначення в конкурсній документації якісних фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій спочатку розкриваються документи, подані учасниками конкурсу у складі фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції для оцінювання за якісними фінансово-комерційними критеріями, таким чином, щоб конкурсна комісія під час оцінювання за якісними фінансово-комерційними критеріями не мала доступу до документів, на підставі яких здійснюється оцінювання за кількісними фінансово-комерційними критеріями.

Документи, на підставі яких здійснюється оцінювання за кількісними фінансово-комерційними критеріями, розкриваються автоматично в ЕТС (з моменту початку її

функціонування) виключно після оцінювання конкурсних пропозицій за якісними фінансово-комерційними критеріями";

29.28) статтю 26 викласти в такій редакції:

"Стаття 26. Електронний аукціон

1. У випадках, визначених цим Законом, найбільш економічно вигідна конкурсна пропозиція може визначатися на електронному аукціоні шляхом внесення учасниками конкурсу показників, на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції, до ЕТС (з моменту початку її функціонування).

В електронному аукціоні не допускається оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій за якісними фінансово-комерційними критеріями.

Електронний аукціон не може проводитися у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором.

2. Електронний аукціон проводиться у випадках, передбачених конкурсною документацією, зокрема:

1) якщо різниця між оцінкою двох етапів оцінювання конкурсної пропозиції учасника конкурсу, яка отримала найвищу оцінку, та оцінкою хоча б однієї з конкурсних пропозицій інших учасників конкурсу становить 10 відсотків або менше;

2) за рішенням конкурсної комісії в інших випадках, визначених у конкурсній документації.

Дата та час проведення електронного аукціону визначаються конкурсною комісією відповідно до вимог інструкції для учасників конкурсу, але не більш як через 14 календарних днів з дати оприлюднення результатів оцінювання конкурсних пропозицій.

3. Конкурсна комісія відповідно до порядку та умов конкурсної документації запрошує до участі в електронному аукціоні учасників конкурсу за результатами оцінювання їхніх конкурсних пропозицій (далі у цій статті – учасники електронного аукціону).

Запрошення до участі в електронному аукціоні надсилається одночасно кожному учаснику електронного аукціону разом з описом результатів оцінювання конкурсної пропозиції такого учасника конкурсу.

Запрошення до участі в електронному аукціоні повинно містити математичну формулу, яка буде використовуватися в електронному аукціоні для визначення автоматичної зміни рейтингу учасника електронного аукціону залежно від поданих нових показників, на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції.

Запрошення до участі в електронному аукціоні надсилаються учасникам електронного аукціону не пізніше як за два робочі дні до дати проведення електронного аукціону.

4. Електронний аукціон проводиться у формі раундів, кількість яких не обмежується. У першому раунді учасники електронного аукціону можуть покращити показники, на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції, порівняно з показниками, зазначеними в конкурсній пропозиції, що отримала найвищу оцінку за результатами оцінювання конкурсних пропозицій, але не менше ніж на мінімальний крок електронного аукціону, визначений конкурсною документацією, або відмовитися від подання покращених показників.

Під час кожного наступного раунду кожний з учасників електронного аукціону може покращити показники, на основі яких здійснюється оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції, порівняно з показниками, поданими учасником електронного аукціону, визначеним лідером попереднього раунду електронного аукціону, але не менш як на мінімальний крок електронного аукціону, визначений конкурсною документацією, або відмовитися від подання покращених показників.

5. Учасники електронного аукціону подають свої покращені показники одночасно. Тривалість кожного раунду визначається конкурсною документацією з урахуванням технічних можливостей ЕТС та кількості фінансово-комерційних критеріїв, визначених для оцінювання конкурсних пропозицій, і має бути достатньою для подання учасниками електронного аукціону своїх покращених показників.

Після закінчення кожного раунду електронного аукціону ЕТС автоматично формує анонімний рейтинг із зазначенням порядкового номера кожного учасника електронного аукціону, присвоєного ЕТС автоматично до початку першого раунду. Електронний аукціон триває доти, доки в черговому раунді пропозицію не зробить лише один учасник електронного аукціону";

29.29) статтю 27 викласти в такій редакції:

"Стаття 27. Результати конкурсу

1. Результати оцінювання конкурсних пропозицій визначаються сукупно за результатами оцінювання технічної частини конкурсних пропозицій (якщо результати такого оцінювання впливають на загальний бал оцінки конкурсної пропозиції відповідно до конкурсної документації) та за результатами оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсної пропозиції, а в разі проведення електронного аукціону – також за результатами його проведення.

2. Найбільш економічно вигідною конкурсною пропозицією за результатами оцінювання визнається конкурсна пропозиція, яка отримала найвищу оцінку, визначену шляхом оцінок за технічну та фінансово-комерційну частини конкурсної пропозиції з урахуванням результату електронного аукціону (у разі його проведення).

3. Конкурсна комісія відображає результати оцінювання конкурсних пропозицій у своєму протоколі, який оприлюднюється у строк, визначений пунктом 4 частини другої статті 10 цього Закону. Протокол про результати оцінювання конкурсних пропозицій повинен містити найменування переможця конкурсу та результати оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій усіх учасників конкурсу та з урахуванням результату електронного аукціону (у разі його проведення).

4. Конкурсна комісія оприлюднює в Офіційному віснику Європейського Союзу повідомлення про концесію у строк не пізніше ніж через 45 календарних днів після укладення договору ППП, яке повинно містити таку інформацію:

1) найменування, у тому числі скорочене (за наявності), місцезнаходження та ідентифікаційний код концесіодавця в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України;

2) контактні дані концесіодавця: номер телефону, адреса електронної пошти, офіційний веб-сайт, контакти відповідальної особи концесіодавця;

- 3) категорія концесієдавця та його основний вид діяльності;
  - 4) назва предмета концесійного договору із зазначенням коду (кодів) за Єдиним закупівельним словником та місцезнаходження об'єкта концесії;
  - 5) вартість концесії, короткий опис зобов'язань, які становлять основну економічну суть проекту концесії (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг, основні умови здійснення концесії);
  - 6) тип конкурентної процедури, який використовується для визначення концесіонера;
  - 7) результати оцінювання фінансово-комерційної частини конкурсних пропозицій усіх учасників конкурсу з урахуванням результату електронного аукціону (у разі його проведення) та критерії, які були використані при визначенні переможця конкурсу;
  - 8) дата прийняття рішення конкурсною комісією;
  - 9) кількість учасників, які подали конкурсну пропозицію;
  - 10) найменування, у тому числі скорочене (за наявності), місцезнаходження та інші дані про реєстрацію переможця конкурсу;
  - 11) метод, що використовувався для розрахунку очікуваної вартості проекту концесії, якщо така інформація не зазначена в інших документах;
  - 12) інформація щодо того, чи пов'язаний проект концесії з проектом та/або програмою, що фінансується за рахунок коштів Європейського Союзу;
  - 13) назва та адреса органу, відповідального за перегляд та оскарження. Інформація щодо кінцевого терміну процедур перегляду або назва, адреса, номер телефону, номер факсу та адреса електронної пошти органу, який може надати таку інформацію;
  - 14) дата оприлюднення оголошення про проведення конкурсу;
  - 15) дата оприлюднення повідомлення про укладення договору;
  - 16) іншу інформацію, вимоги щодо наявності якої передбачені законодавством, та інформацію, яку конкурсна комісія вважає за необхідне зазначити";
- 29.30) статтю 28 викласти в такій редакції:

"Стаття 28. Відхилення конкурсної пропозиції

1. Конкурсна комісія відхиляє конкурсну пропозицію учасника/переможця конкурсу із зазначенням обґрунтування, якщо:

1) учасник конкурсу/переможець конкурсу:

не відповідає критеріям кваліфікаційного відбору та/або щодо нього існує будь-яка підстава для відмови в участі у конкурсі;

надав у конкурсній пропозиції недостовірні відомості, що є істотними для визначення результатів конкурсу, що виявлено під час розгляду та оцінювання конкурсної пропозиції;

не надав забезпечення конкурсної пропозиції та/або забезпечення конкурсної пропозиції не відповідає вимогам до такого забезпечення, визначеним у конкурсній документації, якщо виявлені конкурсною комісією недоліки не були усунені протягом строку, встановленого в інструкції для учасників конкурсу;

визначив конфіденційною інформацію, що не може бути визначена як конфіденційна відповідно до цього Закону;

не надав на запит конкурсної комісії додаткову інформацію та документи щодо технічної частини конкурсної пропозиції;

2) конкурсна пропозиція учасника конкурсу:

не відповідає вимогам, визначеним інструкцією для учасників конкурсу;

викладена іншою мовою (мовами), ніж мова (мови), що вимагається (вимагаються) конкурсною документацією;

є такою, строк дії якої закінчився;

3) переможець конкурсу після проведення переговорів щодо укладення концесійного договору не забезпечив підписання концесійного договору концесіонером у строк, визначений цим Законом.

2. Конкурсна комісія оприлюднює повідомлення про відхилення конкурсної пропозиції, у тому числі підстави для відхилення (з посиланням на відповідні положення цього Закону та умови конкурсної документації, яким така конкурсна пропозиція та/або учасник конкурсу не відповідають, із зазначенням, у чому полягає невідповідність), у строк, визначений пунктом 7 частини другої статті 10 цього Закону, та надсилає таке повідомлення учаснику/переможцю конкурсу, конкурсна пропозиція якого відхилена, у порядку, визначеному інструкцією для учасників конкурсу.

3. Якщо учасник/переможець конкурсу, конкурсна пропозиція якого відхилена, вважає недостатнім обґрунтування, зазначене в повідомленні про відхилення конкурсної пропозиції та протоколі про результати оцінювання конкурсних пропозицій, він може звернутися до конкурсної комісії з вимогою про надання додаткової інформації про причини невідповідності його конкурсної пропозиції умовам конкурсної документації, а конкурсна комісія зобов'язана надати відповідь на таке звернення протягом п'яти робочих днів з дня його надходження та повідомити учасника/переможця конкурсу про особливості та переваги обраної конкурсної пропозиції";

29.31) статтю 29 викласти в такій редакції:

"Стаття 29. Скасування конкурсу або визнання його таким, що не відбувся

1. Конкурс скасовується у разі:

1) якщо не подано жодної конкурсної пропозиції;

2) якщо у торгах з обмеженою участю кваліфікаційний відбір пройшло менше претендентів, ніж визначено інструкцією для претендентів (якщо інструкція для претендентів містить обмеження щодо максимальної кількості претендентів, які можуть бути допущені до участі в конкурсі пропозицій, та конкурсна комісія не прийняла рішення про продовження проведення

конкурсу серед претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі, відповідають критеріям кваліфікаційного відбору та щодо яких відсутні підстави для відмови в участі у конкурсі);

3) якщо у конкурентному діалозі кваліфікаційний відбір пройшло менше претендентів, ніж визначено інструкцією для претендентів (якщо інструкція для претендентів містить обмеження щодо максимальної кількості претендентів, які можуть бути допущені до участі у конкурсі пропозицій, та конкурсна комісія не прийняла рішення про продовження проведення конкурсу серед претендентів, які подали заявку на участь у конкурсі та відповідають критеріям кваліфікаційного відбору та щодо яких відсутні підстави для відмови в участі у конкурсі);

4) якщо не подано жодної заявки на участь у конкурсі;

5) відхилення всіх конкурсних пропозицій згідно з цим Законом.

Можливість скасування конкурсу з підстав, визначених цією частиною, має бути чітко визначена в конкурсній документації.

2. Конкурсна комісія має право визнати конкурс таким, що не відбувся, у разі:

1) відсутності подальшої потреби в реалізації проекту концесії;

2) якщо проведення конкурсу стало неможливим внаслідок дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили);

3) скорочення видатків на реалізацію проекту концесії;

4) визнання результатів конкурсу загалом чи його окремого етапу недійсним у судовому порядку;

5) повторного недосягнення згоди щодо умов концесійного договору протягом строку, встановленого абзацом другим частини другої статті 30 цього Закону.

3. У разі скасування конкурсу або визнання конкурсу таким, що не відбувся, конкурсна комісія протягом одного робочого дня з дня прийняття відповідного рішення оприлюднює таке рішення із зазначенням підстави його прийняття. З моменту початку функціонування ЕТС інформація про скасування конкурсу оприлюднюється автоматично.

4. Концесіодавець та конкурсна комісія не несуть жодної матеріальної відповідальності за шкоду, завдану претендентам та/або учасникам конкурсу, та/або переможцям конкурсу у зв'язку із скасуванням конкурсу або визнанням його таким, що не відбувся";

29.32) назву "Розділ V ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОБ'ЄКТІВ КОНЦЕСІЇ" виключити;

29.33) статтю 30 викласти в такій редакції:

"Стаття 30. Завершення конкурсу та проведення переговорів щодо укладення концесійного договору

1. Конкурсна комісія надсилає переможцю конкурсу запрошення до укладення концесійного договору у порядку та строк, визначені конкурсною документацією. Концесіонер, який укладає концесійний договір, може бути однією особою з переможцем конкурсу (якщо переможець конкурсу відповідає вимогам до концесіонера для реалізації проекту концесії) або може бути створений переможцем конкурсу відповідно до вимог конкурсної документації.

Під час укладення концесійного договору забороняється змінювати істотні умови договору, у тому числі положення про розподіл ризиків концесії між сторонами та положення, що відображають зміст конкурсної пропозиції переможця конкурсу.

Укладення концесійного договору за результатами переговорів відповідно до цієї статті не допускається до впливу строків оскарження конкурентних процедур відбору концесіонера, встановлених законом.

Дія положень цієї частини поширюється на запрошення до укладення концесійного договору другого за результатом учасника конкурсу у випадку, передбаченому частиною другою цієї статті.

2. Якщо протягом 60 календарних днів з дня отримання переможцем конкурсу запрошення до укладення концесійного договору такий договір не укладено, концесіодавець повідомляє переможця конкурсу про припинення переговорів та запрошує до укладення концесійного договору другого за результатом учасника конкурсу. За рішенням концесіодавця такий строк може бути продовжений у разі реалізації інноваційних проектів, великих комплексних інфраструктурних проектів за письмовою згодою сторін переговорів, але загальний строк переговорів не може перевищувати 90 календарних днів.

Переговори з другим за результатом учасником конкурсу щодо умов концесійного договору тривають не більше 60 календарних днів з дати повідомлення про припинення переговорів з переможцем конкурсу. За рішенням концесіодавця такий строк може бути продовжений у разі реалізації інноваційних проектів, великих комплексних інфраструктурних проектів за письмовою згодою сторін переговорів, але загальний строк переговорів не може перевищувати 90 календарних днів.

3. Якщо за результатами переговорів щодо умов концесійного договору з другим за результатом учасником конкурсу такий договір не укладено, конкурс визнається таким, що не відбувся.

У такому разі концесіодавець може прийняти рішення про проведення повторного конкурсу у порядку, встановленому цим Законом.

Рішення про проведення повторного конкурсу приймається не пізніше 60 календарних днів з дати визнання конкурсу таким, що не відбувся. У разі прийняття такого рішення проект концесії повертається до етапу прийняття рішення про здійснення концесії.

Повторний конкурс проводиться у порядку, визначеному цим Законом.

4. Строки для проведення переговорів щодо умов концесійного договору, визначені частиною другою цієї статті, можуть бути тимчасово зупинені за письмовою вимогою однієї із сторін переговорів, що направляється другій стороні переговорів, у разі оскарження конкурентних процедур відбору концесіонера у випадках та в порядку, встановлених законом. Тимчасове зупинення строків для проведення переговорів щодо умов концесійного договору триває до спливу відповідного строку для звернення до органу оскарження, визначеного законом, якщо сторона переговорів, на вимогу якої відбулося таке тимчасове зупинення строків, не повідомить письмово другу сторону про відновлення переговорів.

Якщо оскарження не призводить до визнання конкурсу таким, що не відбувся, або до припинення переговорів щодо умов концесійного договору, перебіг тимчасово зупинених строків для проведення переговорів щодо умов концесійного договору поновлюється за

письмовою вимогою однієї із сторін переговорів, що направляється другій стороні переговорів, у межах строків, визначених частиною другою цієї статті.

Перебіг тимчасово зупинених строків для проведення переговорів щодо умов концесійного договору у будь-якому разі не поновлюється, якщо за результатами оскарження конкурсу визнано таким, що не відбувся.

5. Концесіодавець не може поновлювати переговори з учасником конкурсу, переговори з яким були припинені";

29.34) статтю 31 викласти в такій редакції:

"Стаття 31. Оскарження

1. Оскарження конкурентних процедур відбору концесіонера здійснюється в порядку, визначеному Законом України "Про публічні закупівлі", з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Антимонопольний комітет України як орган оскарження з метою неупередженого та ефективного захисту прав і законних інтересів осіб, пов'язаних з проведенням конкурентних процедур відбору концесіонера, утворює Комісію з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур відбору концесіонера та здійснює інші повноваження, визначені цим Законом та Законом України "Про Антимонопольний комітет України". Рішення Комісії з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері проведення конкурентних процедур відбору концесіонера ухвалюються від імені Антимонопольного комітету України.

2. Суб'єктом оскарження у спорах, пов'язаних з проведенням конкурентних процедур відбору концесіонера, можуть бути виключно особи, зацікавлені у участі в конкурсі, претенденти та/або учасники конкурсу.

Суб'єктом оскарження у спорах щодо складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час торгів з обмеженою участю можуть бути виключно учасники конкурсу.

Суб'єктом оскарження у спорах щодо складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час конкурентного діалогу можуть бути виключно претенденти, які брали участь у переговорах щодо характеристик проекту концесії.

Суб'єктом оскарження у спорах щодо оскарження результатів кваліфікаційного відбору можуть бути виключно претенденти.

3. Особи, зацікавлені в участі у конкурсі, претенденти та учасники конкурсу мають право звернутися до конкурсної комісії з вимогою про усунення порушень під час проведення конкурсу на етапі подання заявок на участь у конкурсі та/або конкурсних пропозицій. Конкурсна комісія надає відповідь на такі звернення протягом семи робочих днів з дня їх отримання. ЕТС (з моменту початку її функціонування) відображає усі звернення про усунення порушень під час проведення конкурсу та відповіді конкурсної комісії на такі звернення без ідентифікації ініціатора звернення";

29.35) статтю 32 викласти в такій редакції:

"Стаття 32. Особливості участі в конкурсі тимчасових об'єднань юридичних осіб

1. Тимчасові об'єднання юридичних осіб (резидентів та/або нерезидентів) можуть брати участь у конкурсі на підставі договору про партнерство (співпрацю) або іншого договору, укладеного між ними.

2. Для підтвердження відповідності критеріям кваліфікаційного відбору та підстав для відмови в участі у конкурсі тимчасове об'єднання юридичних осіб подає інформацію та документи у складі заявки на участь у конкурсі щодо тимчасового об'єднання юридичних осіб загалом і щодо кожного його учасника зокрема.

Конкурсна документація може встановлювати вимоги до головного учасника у складі тимчасового об'єднання юридичних осіб, у тому числі:

1) вимоги щодо підтвердження відповідності окремим критеріям кваліфікаційного відбору головного учасника та осіб, пов'язаних з ним відносинами контролю (а не іншими учасниками тимчасового об'єднання юридичних осіб або особами, пов'язаними з такими іншими учасниками відносинами контролю);

2) вимоги щодо частки (відсотка) прав голосу або акцій (часток) головного учасника у статутному капіталі концесіонера - у разі визначення такого тимчасового об'єднання юридичних осіб переможцем конкурсу.

3. Конкурсна документація може передбачати умови та порядок реалізації учасниками тимчасового об'єднання юридичних осіб права на зміну складу такого тимчасового об'єднання. Склад тимчасового об'єднання юридичних осіб може бути змінений не пізніше як за 20 календарних днів до закінчення строку для подання конкурсних пропозицій. Можливість зміни складу тимчасового об'єднання юридичних осіб може бути передбачена лише для торгів з обмеженою участю або для конкурентного діалогу.

Конкурсна документація може містити обмеження щодо зміни складу тимчасового об'єднання юридичних осіб після закінчення строку для подання заявок на участь у конкурсі, зокрема щодо зміни головного учасника та інших учасників, інформація про яких надавалася для підтвердження відповідності такого тимчасового об'єднання всім або окремим критеріям кваліфікаційного відбору.

Не допускається зміна складу тимчасового об'єднання юридичних осіб у випадках, якщо кваліфікаційний відбір такого тимчасового об'єднання здійснювався відповідно до інструкції для претендентів, яка містить обмеження щодо максимальної кількості претендентів для участі у конкурсі пропозицій.

4. У разі зміни складу тимчасового об'єднання юридичних осіб таке тимчасове об'єднання може бути допущено до участі у конкурсі пропозицій лише після проведення перевірки підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб на предмет відповідності критеріям кваліфікаційного відбору та підтвердження відсутності підстав для відмови в участі у конкурсі, що визначені конкурсною документацією, при цьому:

1) перевірка підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб проводиться протягом 10 робочих днів з дати їх отримання;

2) конкурсна комісія має право розпочати оцінювання конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу лише після завершення перевірки підтвердних документів нового (зміненого) складу тимчасового об'єднання юридичних осіб.

5. Якщо тимчасове об'єднання юридичних осіб визначено переможцем конкурсу, всі учасники такого тимчасового об'єднання зобов'язані створити концесіонера для цілей реалізації проекту концесії.

6. Конкурсною документацією можуть передбачатися обмеження щодо участі (прямої чи опосередкованої) учасників тимчасового об'єднання юридичних осіб в інших тимчасових об'єднаннях, які беруть участь в тому самому конкурсі";

29.36) статтю 33 викласти в такій редакції:

"Стаття 33. Залучення радника

1. Концесіодавець або за його дорученням державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору для виконання завдань, визначених частиною третьою цієї статті, може залучати радника, у тому числі міжнародну фінансову організацію.

Залучення радника є обов'язковим, якщо очікувана вартість проекту концесії, розрахована відповідно до вимог цього Закону, перевищує еквівалент 10 мільйонів євро.

2. Залучення радника здійснюється на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Конкурсний відбір радника здійснюється з дотриманням принципів конкурентності, рівноправності, загальної доступності, відкритості, прозорості та незалежності.

Якщо функцію радника виконує міжнародна фінансова організація, договір з нею укладається шляхом проведення переговорів, без застосування процедур, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі".

Уповноважена організація може бути залучена для виконання функцій радника за умови наявності відповідного фінансування, договір з нею укладається шляхом проведення переговорів, без застосування процедур, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі".

Критерії відбору радника, що встановлюються Кабінетом Міністрів України, мають передбачати, зокрема:

1) наявність документально підтвердженого досвіду радника у виконанні аналогічних за предметом договорів;

2) наявність та відповідний рівень професійної і технічної кваліфікації працівників радника;

3) запропоновані радником підходи до підготовки проекту концесії та стратегії роботи з особами, зацікавленими в участі у конкурсі;

4) запропоновані радником строки підготовки проекту концесії;

5) розмір винагороди радника.

3. До основних завдань радника можуть належати:

1) збирання інформації та здійснення аналізу економічних, технічних і фінансових показників об'єкта концесії;

2) підготовка проекту концесії, включаючи концептуальну записку щодо здійснення ППП та/або техніко-економічне обґрунтування здійснення ППП;

- 3) підготовка фінансової моделі проекту концесії;
- 4) систематизація документів та підготовка пропозицій до проекту концесійного договору та проекту конкурсної документації;
- 5) проведення або забезпечення проведення, зокрема, юридичного, фінансового, податкового, операційного/технічного аналізу;
- 6) надання послуг з фінансового аудиту, незалежної оцінки об'єкта концесії, екологічного аудиту або організація надання відповідних послуг третіми особами;
- 7) визначення інвестиційної привабливості об'єкта концесії та можливих шляхів її підвищення;
- 8) здійснення заходів з пошуку потенційних інвесторів;
- 9) консультативний супровід проведення аналізу ефективності здійснення ППП, аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП;
- 10) підготовка проекту конкурсної документації, переклад необхідних документів у процесі підготовки та проведення конкурсу;
- 11) виконання інших завдань, пов'язаних з підготовкою проекту концесії, організацією та проведенням конкурсу.

4. Оплата послуг радника може здійснюватися за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів, коштів державного, комунального підприємства, установи, організації, господарського товариства публічного сектору, коштів міжнародних фінансових організацій, донорів, концесіонерів або з інших джерел, не заборонених законодавством.

Договір про надання послуг радника може бути двостороннім або багатостороннім та може містити зобов'язання щодо наявності представництва в Україні або залучення інших радників-резидентів (для нерезидентів).

Під час укладення багатостороннього договору, крім концесіодавця, стороною договору може бути юридична особа, що оплачує послуги радника. У такому разі замовником у розумінні Закону України "Про публічні закупівлі" виступатиме юридична особа, що оплачує послуги радника.

Залучення радника за рахунок коштів донорів здійснюється за правилами і процедурами, визначеними такими донорами.

Оплата послуг радника може здійснюватися шляхом сплати раднику фіксованої частини винагороди, передбаченої договором про надання послуг радника, за результатами надання окремих видів послуг, визначених таким договором, та змінної частини винагороди, що залежить від досягнення певних результатів надання послуг, визначених таким договором.

Змінна частина винагороди передбачається договором про надання послуг радника виключно у випадку, якщо до завдань радника включено здійснення заходів з пошуку осіб, зацікавлених в участі у конкурсі. Виплата раднику змінної частини винагороди здійснюється концесіонером у порядку та строк, передбачені договором про надання послуг радника, але не пізніше 180 календарних днів з дня укладення концесійного договору.

Визначення розмірів фіксованої та змінної частин винагороди, що підлягають виплаті раднику, здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

5. Для виконання завдань, визначених частиною третьою цієї статті, концесіодавець або за його дорученням державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору можуть залучати міжнародні фінансові організації, донорів.

Концесіодавець, державне, комунальне підприємство, установа, організація, господарське товариство публічного сектору може укласти з міжнародною фінансовою організацією, донором цивільно-правовий договір, яким регулюються питання взаємодії сторін у процесі підготовки проекту концесії та проведення конкурсу.

Положення такого договору, зокрема, можуть містити:

- 1) технічне завдання щодо змісту техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП;
- 2) зобов'язання концесіодавця щодо проведення конкурсу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів (у тому числі стандартів та правил міжнародної фінансової організації) у разі прийняття рішення про здійснення концесії у порядку, передбаченому цим Законом;
- 3) право донора (донорів) укласти з концесіодавцем, концесіонером та/або іншими особами договори для виконання концесійного договору у разі прийняття рішення про здійснення концесії у порядку, передбаченому цим Законом;
- 4) зобов'язання щодо повної або часткової компенсації витрат міжнародної фінансової організації, донора (донорів), пов'язаних із залученням радника, за рахунок концесіонера та/або коштів державного, місцевого бюджетів, коштів державного, комунального підприємства, установи, організації, господарського товариства публічного сектору у випадках та порядку, встановлених таким договором;
- 5) зобов'язання щодо компенсації витрат міжнародної фінансової організації, донора (донорів) у разі відмови концесіодавця від проведення конкурсу;
- 6) зобов'язання міжнародної фінансової організації, донора (донорів) щодо відбору радника.

Укладення договору, передбаченого цією частиною, з міжнародною фінансовою організацією, донором (донорами) здійснюється шляхом проведення переговорів, без застосування процедур, передбачених Законом України "Про публічні закупівлі".

6. Радник має право брати участь у засіданнях конкурсної комісії та надавати пояснення і коментарі з питань, що належать до його компетенції. Радник не є членом конкурсної комісії та не має права голосу при прийнятті рішень.

7. Особи, залучені як радники, не можуть залучатися як незалежні експерти у рамках того самого проекту концесії. Особи, залучені до роботи конкурсної комісії як незалежні експерти, не можуть залучатися як радники у рамках одного проекту концесії.

8. Радником не може бути особа, визначена пунктами 4-9 частини другої статті 17 цього Закону. Радник, залучений до підготовки проекту концесії, не може бути концесіонером";

29.37) після статті 33 доповнити назвою розділу такого змісту:

"Розділ IV  
КОНЦЕСІЙНИЙ ДОГОВІР";

29.38) назву "Розділ VI ФІНАНСОВІ УМОВИ КОНЦЕСІЇ" виключити;

29.39) статтю 34 викласти в такій редакції:

"Стаття 34. Укладення концесійного договору

1. Концесійний договір укладається в письмовій формі між концесієдавцем та концесіонером, крім випадків, передбачених цим Законом.

Концесійний договір, об'єктом якого є існуючий об'єкт права державної власності, власності Автономної Республіки Крим, комунальної власності, власності господарського товариства публічного сектору, щодо якого укладено договір (договори) оренди, не укладається до припинення дії такого договору (таких договорів) оренди, крім випадків, передбачених цим Законом.

Концесійний договір не може бути укладений до закінчення строку на оскарження результатів оцінювання конкурсних пропозицій.

2. Концесійний договір вважається укладеним з дня досягнення домовленості щодо всіх його істотних умов і підписання сторонами тексту договору. Виникнення, зміна або припинення прав та обов'язків за концесійним договором можуть бути зумовлені дією відкладальної або скасувальної обставини.

3. Концесієдавець протягом трьох робочих днів після укладення концесійного договору надсилає завірену ним копію такого договору з усіма додатками до нього до уповноваженого органу та публікує його неконфіденційну частину в ЕТС (з моменту початку її функціонування).

4. Для виконання концесійного договору можуть укладатися й інші цивільно-правові договори, у тому числі договір про фінансування, прямий договір, договір про надання гранту для проектів концесії";

29.40) статтю 35 викласти в такій редакції:

"Стаття 35. Сторони концесійного договору

1. Сторонами концесійного договору є концесієдавець (концесієдавці – у разі спільної участі у проекті концесії відповідно до закону) та концесіонер.

Сторони концесійного договору є рівними у своїх правах.

2. Центральний орган виконавчої влади, державне, комунальне підприємство, установа, організація можуть укладати концесійний договір на стороні концесієдавця для здійснення окремих прав або виконання окремих зобов'язань за концесійним договором. У такому разі юридична особа, яка уклала концесійний договір на стороні концесієдавця, є стороною концесійного договору.

Концесієдавець несе субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями юридичної особи, яка уклала концесійний договір на стороні концесієдавця, згідно з концесійним договором.

3. Суб'єкт господарювання державного сектору економіки, що є концесієдавцем або укладає концесійний договір на стороні концесієдавця, у разі незатвердження (непогодження) його річного фінансового плану у встановленому порядку може здійснювати витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням його зобов'язань за концесійним договором, у тому числі витрати на капітальні інвестиції.

4. У разі реорганізації концесієдавця або юридичної особи, що уклала концесійний договір на стороні концесієдавця, до нової юридичної особи, створеної в результаті реорганізації, переходять усі права та зобов'язання концесієдавця, необхідні для виконання концесійного договору.

Заміна реорганізованого концесієдавця його правонаступником не є зміною істотних умов концесійного договору та здійснюється шляхом підписання додаткової угоди між концесіонером та новим концесієдавцем.

Одночасно здійснюється заміна реорганізованого концесієдавця його правонаступником в інших договорах, укладених для виконання концесійного договору, у тому числі у прямому договорі. До таких договорів вносяться необхідні зміни шляхом підписання додаткових угод.

У разі реорганізації концесіонера перехід його прав та обов'язків до іншої юридичної особи здійснюється за умови відповідності юридичної особи, створеної в результаті реорганізації, вимогам до претендента та/або учасника конкурсу, що містяться в конкурсній документації";

29.41) назву "Розділ VII ГАРАНТІЇ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ КОНЦЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ" виключити;

29.42) статтю 36 викласти в такій редакції:

"Стаття 36. Умови концесійного договору

1. Істотними умовами концесійного договору є:

1) предмет договору, зокрема вид та опис зобов'язань, що становлять основну економічну суть проекту концесії (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта та на надання суспільно значущих послуг, крім проектів концесії з будівництва житла та проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням);

2) об'єкт концесії (у тому числі склад майна та/або технічні і фінансові умови створення та/або будівництва і технічного обслуговування об'єкта концесії, крім проектів концесії з будівництва житла та проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням);

3) правовий режим об'єкта концесії, у тому числі права сторін концесійного договору щодо об'єкта концесії;

4) порядок, строки та умови передачі концесіонеру об'єкта концесії або окремих його частин (якщо договором концесії передбачено поетапну передачу майна у складі об'єкта концесії);

5) показники ефективності (результативності);

6) розподіл ризиків концесії між концесієдавцем та концесіонером з урахуванням положень концептуальної записки щодо здійснення ППП або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП та висновку за результатами аналізу ефективності здійснення ППП;

7) перелік земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії (із зазначенням площі та кадастрового номера (за наявності), а в разі відсутності сформованих земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії, – графічні матеріали, на яких зазначається бажане місце розташування земельних ділянок), та порядок забезпечення концесіонера такими земельними ділянками або правом на забудову;

- 8) правовий режим земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії, у тому числі права сторін концесійного договору щодо таких земельних ділянок;
- 9) порядок та умови набрання чинності договором чи окремими його положеннями;
- 10) строк концесії;
- 11) дата, місце підписання концесійного договору;
- 12) порядок внесення змін до концесійного договору;
- 13) порядок та строки повернення об'єкта концесії або окремих його частин (якщо концесійним договором передбачено поетапне повернення майна у складі об'єкта концесії);
- 14) порядок та строки повернення земельних ділянок, наданих концесіонеру у користування (оренду) для реалізації проекту концесії;
- 15) умови зміни вартості проекту концесії, в тому числі у зв'язку із зміною індексу споживчих цін, зміною курсу іноземних валют тощо;
- 16) форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки концесії (у разі її надання) відповідно до статті 47 цього Закону;
- 17) порядок надання гранту/грантів, у тому числі шляхом укладення окремого договору (договорів) для виконання концесійного договору (у разі надання);
- 18) порядок списання майна, що належить до складу об'єкта концесії;
- 19) порядок, розмір та умови внесення платежів сторонами концесійного договору, у тому числі концесійних платежів (у разі наявності), а також порядок визначення грошового еквівалента таких платежів в іноземній валюті;
- 20) підстави, порядок і наслідки припинення (розірвання) концесійного договору, зокрема положення про платежі, пов'язані з розірванням концесійного договору;
- 21) відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання зобов'язань за концесійним договором;
- 22) гарантійні строки якості закінчених робіт (експлуатації закінченого будівництвом об'єкта) та порядок усунення виявлених недоліків (дефектів) протягом строку, встановленого концесійним договором, – для проектів концесії з будівництва житла та проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням;
- 23) вимоги до обслуговування автомобільної дороги, її ділянки (ділянок) – для проектів концесії щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг;
- 24) порядок здійснення концесіодавцем моніторингу та контролю за виконанням концесійного договору;
- 25) порядок та умови відшкодування витрат концесіодавця на підготовку концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (у тому числі із залученням радників), на підготовку проекту конкурсної документації (у тому числі із залученням радників) та на розроблення (виготовлення) землепорядної документації для проекту концесії (за наявності відповідних витрат концесіодавця і якщо вимога щодо їх відшкодування встановлена конкурсною документацією);

- 26) порядок вирішення спорів між сторонами концесійного договору.
2. Концесійний договір може включати також інші умови щодо:
- 1) заміни концесіонера;
  - 2) надання пільг для користувачів (споживачів);
  - 3) порядку, строків та умов надання забезпечення виконання концесійного договору;
  - 4) порядку та умов надання в оренду концесіонером частини майна, що належить до складу об'єкта концесії;
  - 5) зобов'язання концесіонера щодо врахування прав та інтересів соціально вразливих груп населення, дотримання принципів гендерної рівності, недискримінації, виконання плану управління соціальною відповідальністю та інклюзивністю протягом всього строку проекту концесії та після його закінчення;
  - 6) забезпечення концесіодавцем списання та/або проведення робіт з демонтажу майна, яке не є об'єктом концесії, необхідних для реалізації проекту концесії;
  - 7) залучення інновацій та впровадження енергозберігаючих технологій під час виконання концесійного договору;
  - 8) використання прав інтелектуальної власності;
  - 9) здійснення фінансування концесіонером будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (автомобільних доріг, ліній зв'язку, засобів тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо) та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту, які не є об'єктами концесії, але необхідні для реалізації проекту концесії, та повернення інвестицій, внесених в об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури;
  - 10) страхування об'єкта концесії;
  - 11) забезпечення здійснення концесіонером оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, визначених Законом України "Про оцінку впливу на довкілля";
  - 12) порядку та умов тимчасового зупинення перебігу строку концесії;
  - 13) отримання, використання, зміни документів дозвільного характеру, необхідних для виконання концесійного договору;
  - 14) порядку та умов залучення концесіонером третіх осіб для виконання концесійного договору;
  - 15) встановлення і зміни цін (тарифів) на товари (роботи, послуги), що створюються (виконуються, надаються) концесіонером третім особам;
  - 16) гарантійних строків якості закінчених робіт (експлуатації закінченого будівництвом об'єкта) та порядку усунення виявлених недоліків (дефектів) протягом строку, встановленого концесійним договором;
  - 17) порядку та умов зміни структури власності концесіонера;

18) порядку визначення фізичних осіб – вигодонабувачів – для проектів концесії з будівництва житла та проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням;

19) інші умови, важливі для реалізації проекту концесії";

29.43) статтю 37 викласти в такій редакції:

"Стаття 37. Дія концесійного договору

1. Строк дії концесійного договору, у тому числі умови щодо початку та закінчення такого строку, визначається концесійним договором. Строк дії концесійного договору в будь-якому разі охоплює строк концесії.

2. Концесійний договір діє до спливу строку концесії, якщо він не припинений достроково згідно з його положеннями. Окремі положення концесійного договору можуть діяти після спливу строку концесії відповідно до умов, визначених концесійним договором";

29.44) назву "Розділ VIII ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕСІЇ НА РИНКАХ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У СТАНІ ПРИРОДНОЇ МОНОПОЛІЇ" виключити;

29.45) статтю 38 викласти в такій редакції:

"Стаття 38. Внесення змін до концесійного договору

1. Зміни до укладеного концесійного договору можуть бути внесені за взаємною згодою сторін такого договору без проведення нового конкурсу у таких випадках:

1) якщо можливість та умови внесення таких змін, їх обсяг та характер (незалежно від їхнього впливу на вартість проекту концесії) були прямо передбачені конкурсною документацією та укладеним концесійним договором і такі зміни не впливають на природу концесійного договору.

При цьому концесійний договір повинен містити чіткі, точні та недвозначні положення про процедуру внесення змін до концесійного договору, які можуть включати положення про перегляд цін, тарифів, розміру підтримки концесії (у разі її надання) або інших умов концесійного договору. У таких положеннях має бути визначено підстави для внесення змін до концесійного договору, а також обсяг та характер таких змін;

2) у разі виникнення необхідності виконання (надання, постачання) концесіонером додаткового обсягу робіт та/або виробництва товарів, та/або надання суспільно значущих послуг, що початково не були включені до предмета концесійного договору, за умови що:

конкурс не може бути проведений у зв'язку з неможливістю заміни існуючого концесіонера з економічних або технічних причин, зокрема у зв'язку з вимогою щодо взаємозамінності або сумісності існуючого обладнання та/або послуг з необхідним новим обладнанням та/або послугами для реалізації проекту концесії; та

проведення конкурсу для заміни існуючого концесіонера призведе до значного дублювання витрат концесієдавця.

При цьому зміни до концесійного договору не можуть призводити до підвищення вартості проекту концесії більше як на 50 відсотків. У разі внесення кількох послідовних змін до концесійного договору таке обмеження поширюється на вартість кожної зміни до концесійного договору. Такі послідовні зміни не повинні бути спрямовані на уникнення застосування цього Закону.

У разі внесення до концесійного договору змін на підставі пункту 2 цієї частини концесіодавець готує обґрунтування змін до договору, що включає відповідні розрахунки. Таке обґрунтування публікується на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель;

3) якщо необхідність внесення змін зумовлена обставинами, які добросовісний концесіодавець не міг передбачити, такі зміни не змінюють природу концесійного договору та не призводять до збільшення вартості проекту концесії більш як на 50 відсотків. У разі внесення кількох послідовних змін до концесійного договору таке обмеження поширюється на вартість кожної зміни до концесійного договору. Такі послідовні зміни не повинні бути спрямовані на уникнення застосування вимог цього Закону;

4) якщо відбувається заміна концесіонера у будь-якому з таких випадків:

якщо можливість та умови такої заміни концесіонера прямо передбачені концесійним договором з дотриманням вимог пункту 1 цієї частини, в тому числі у разі істотного порушення концесіонером умов концесійного договору або істотного порушення концесіонером своїх зобов'язань фінансового характеру, передбачених договором про фінансування;

у разі повного або часткового правонаступництва в результаті корпоративної реструктуризації, реорганізації концесіонера (злиття, приєднання, поділ, перетворення, придбання іншим суб'єктом господарювання), за умови що новий (замінений) концесіонер відповідає критеріям кваліфікаційного відбору та підтверджує відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі, визначених конкурсною документацією, з урахуванням інших положень цього Закону, і така заміна не призводить до зміни інших істотних умов концесійного договору та не має на меті уникнення застосування вимог цього Закону;

у разі якщо концесіодавець бере на себе виконання зобов'язань концесіонера, в тому числі перед його підрядниками, у випадках, передбачених цим Законом;

5) якщо зміни до концесійного договору (незалежно від впливу на вартість проекту концесії) не є істотними відповідно до частини другої цієї статті.

2. Зміна концесійного договору є істотною для цілей пункту 5 частини першої цієї статті, якщо в результаті її внесення концесійний договір значно відрізнятиметься від чинного концесійного договору. У будь-якому разі зміна концесійного договору вважатиметься істотною, якщо виконується хоча б одна з таких умов:

1) змінюються умови, наявність яких під час проведення конкурсу дала б змогу залучити інших або додаткових претендентів та/або учасників конкурсу, ніж були відібрані, або змінюються умови, на підставі яких пропозиція переможця конкурсу була визнана найбільш економічно вигідною;

2) змінюється співвідношення економічних інтересів сторін та/або розподіл ризиків між сторонами концесійного договору на користь концесіонера у спосіб, не передбачений концесійним договором на дату його укладення;

3) зміна значно розширює предмет концесійного договору;

4) заміна концесіонера здійснюється в інших випадках, ніж передбачено пунктом 4 частини першої цієї статті.

3. Зміни до укладеного концесійного договору вносяться за взаємною згодою сторін такого договору, без проведення нового конкурсу та без необхідності дотримання умов, передбачених пунктами 1 - 4 частини першої цієї статті, якщо:

1) такі зміни зумовлюють збільшення вартості проекту концесії не більш як на 10 відсотків; та

2) такі зміни не змінюють природу концесійного договору; та

3) вартість таких змін не перевищує суму, еквівалентну:

5 538 000 євро (без податку на додану вартість) – для проектів концесії, предметом яких є виконання робіт;

140 000 євро (без податку на додану вартість) – для проектів концесії, предметом яких є надання послуг чи постачання товарів.

Курс євро визначається згідно з офіційним курсом, встановленим Національним банком України станом на дату внесення змін до концесійного договору. У разі внесення кількох послідовних змін їхня вартість оцінюється з урахуванням чистої кумулятивної вартості таких змін.

Якщо предмет концесійного договору включає кілька складових (у тому числі роботи, послуги, товари), для цілей застосування цієї частини предметом концесійного договору вважається основний предмет концесійного договору, вартість якого є найвищою.

4. Під час розрахунку впливу на вартість проекту концесії змін до концесійного договору, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої, частиною третьою цієї статті, базою для здійснення розрахунків є вартість проекту концесії, визначена з урахуванням положень концесійного договору про умови зміни вартості проекту концесії, в тому числі у зв'язку із зміною індексу споживчих цін, курсу іноземних валют тощо.

5. Після внесення змін до концесійного договору концесіодавець публікує повідомлення про внесення змін та зміни до концесійного договору в ЕТС (з моменту початку її функціонування).

Повідомлення про внесення змін до концесійного договору повинно містити таку інформацію:

1) найменування, місцезнаходження, контактні дані (номер телефону, адреса електронної пошти та офіційний веб-сайт) та ідентифікаційний код концесіодавця в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, його категорія;

2) назва предмета концесійного договору із зазначенням коду (кодів) за Єдиним закупівельним словником та місцезнаходження об'єкта концесії;

3) унікальний номер оголошення про проведення конкурсу, присвоєний ЕТС (з моменту початку її функціонування);

4) дата укладення та номер концесійного договору;

5) найменування, місцезнаходження, контактні дані та ідентифікаційний код концесіонера в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України;

6) опис змін (вартість концесії, характер і обсяг робіт (послуг) тощо), внесених до концесійного договору, із зазначенням підстав відповідно до цієї статті;

7) дата внесення змін до концесійного договору;

8) дата оприлюднення повідомлення про внесення змін до концесійного договору;

9) назва та адреса органу, відповідального за перегляд та оскарження. Інформація щодо кінцевого терміну процедур перегляду або назва, адреса, номер телефону, номер факсу та адреса електронної пошти органу, який може надати таку інформацію;

10) інформація щодо того, чи пов'язаний проект концесії з проектом та/або програмою, що фінансується за рахунок коштів Європейського Союзу.

Повідомлення про внесення змін до концесійного договору може містити й іншу інформацію.

6. Внесення до концесійного договору будь-яких інших змін, ніж передбачені цією статтею, не допускається та вимагає проведення нового концесійного конкурсу";

29.46) назву "Розділ IX ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕСІЇ ЩОДО БУДІВНИЦТВА ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ" виключити;

29.47) статтю 39 викласти в такій редакції:

"Стаття 39. Відповідальність сторін концесійного договору

1. Сторони концесійного договору несуть відповідальність, встановлену законом і таким договором, за невиконання чи неналежне виконання своїх зобов'язань (включаючи виконання вимог, гарантій та інших обов'язків), визначених концесійним договором. Концесійний договір може передбачати застосування штрафних санкцій, не заборонених законодавством України.

2. Концесіонер має право залучати третіх осіб (підрядників, постачальників та інших) до виконання концесійного договору. У такому разі концесіонер несе повну відповідальність за дії залучених ним третіх осіб.

Концесіонер під час залучення підрядників до виконання робіт та/або надання послуг повинен перевіряти їх на наявність підстав, передбачених підпунктами 5-9, 16, 17, 19, 21 частини другої статті 17 цього Закону.

Концесіодавець має право звернутися до концесіонера щодо надання інформації стосовно залучених ним підрядників до виконання робіт та/або надання послуг у рамках концесійного договору для здійснення їх перевірки на предмет відсутності підстав, передбачених пунктами 5-9, 16, 17, 19, 21 частини другої статті 17 цього Закону.

У разі якщо концесіодавцю під час перевірки стало достовірно відомо про наявність будь-якої з підстав, передбачених пунктами 5-9, 16, 17, 19, 21 частини другої статті 17 цього Закону, він має право звернутися до концесіонера з документально обґрунтованою письмовою вимогою про заміну підрядника на такого, щодо якого відсутні підстави, передбачені пунктами 5-9, 16, 17, 19, 21 частини другої статті 17 цього Закону";

29.48) статтю 40 викласти в такій редакції:

"Стаття 40. Припинення концесійного договору

1. Концесійний договір припиняється у зв'язку із закінченням строку його дії. Дострокове припинення концесійного договору здійснюється шляхом його розірвання у випадках і на умовах, передбачених цим Законом та/або концесійним договором.

2. Концесійний договір може бути розірваний за згодою сторін. Порядок та умови розірвання концесійного договору за згодою сторін можуть встановлюватися концесійним договором.

3. Концесійний договір може бути розірваний в односторонньому порядку на вимогу однієї із сторін договору у порядку і на умовах, встановлених таким договором, на підставі рішення суду або арбітражу (або у випадках, передбачених концесійним договором, – на підставі повідомлення однієї із сторін про розірвання договору):

1) у разі істотного порушення другою стороною договору зобов'язань за концесійним договором;

2) у разі істотної зміни обставин, а саме обставин, якими керувався концесіодавець під час оголошення та проведення конкурсу, або обставин, якими керувалася сторона концесіонера - переможця конкурсу під час подання конкурсної пропозиції;

3) в інших випадках, передбачених концесійним договором.

4. Концесіодавець має право розірвати концесійний договір з міркувань публічних інтересів у порядку і на умовах, встановлених таким договором. У такому разі застосовуються встановлені концесійним договором наслідки розірвання договору, аналогічні наслідкам розірвання концесійного договору у зв'язку з істотним порушенням концесіодавцем своїх зобов'язань за таким договором.

5. Концесіодавець публікує повідомлення про припинення або розірвання концесійного договору в ЕТС (з моменту початку її функціонування) протягом строку, визначеного пунктом 10 частини другої статті 10 цього Закону.

6. Концесіодавець має право розірвати концесійний договір якщо йому стало відомо, що на момент визначення переможця конкурсу щодо концесіонера були наявні підстави, визначені частиною другою статті 17 цього Закону";

29.49) статтю 41 викласти в такій редакції:

"Стаття 41. Заміна концесіонера

1. У разі залучення концесіонером фінансування проекту концесії на підставі договору про фінансування концесійним договором може бути передбачено право заміни концесіонера:

1) за ініціативою концесіодавця – у разі істотного порушення концесіонером умов концесійного договору;

2) за зверненням кредитора – у порядку звернення стягнення на майнові права концесіонера, що впливають із концесійного договору, які передавалися в заставу з метою забезпечення виконання договору про фінансування, у разі істотного порушення концесіонером своїх зобов'язань фінансового характеру, передбачених таким договором.

У випадках, передбачених пунктами 1 і 2 цієї частини, порядок та умови заміни концесіонера визначаються прямим договором.

2. Прямий договір укладається між концесієдавцем, концесіонером та кредитором (кредиторами) не пізніше 180 робочих днів з дня укладення концесійного договору, якщо інше не передбачено таким договором. Заміна концесіонера здійснюється відповідно до умов прямого договору в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

3. Новий концесіонер повинен відповідати критеріям кваліфікаційного відбору, встановленим конкурсною документацією, на підставі яких було визначено попереднього концесіонера, якщо інше не передбачено положеннями прямого договору, а також підтвердити відсутність підстав для відмови в участі у конкурсі (крім підстав, передбачених пунктами 3, 13, 14 частини другої статті 17 цього Закону).

4. Заміна концесіонера повинна передбачати визначення концесієдавцем переліку прав та обов'язків попереднього концесіонера, пов'язаних з виконанням концесійного договору, правонаступником щодо яких стає новий концесіонер, з наданням документів, що підтверджують виникнення відповідних прав та обов'язків, потенційному новому концесіонеру на його вимогу.

Заміна концесіонера може передбачати внесення змін до концесійного договору відповідно до вимог статті 38 цього Закону.

5. У разі заміни концесіонера здійснюється заміна сторони в концесійному договорі шляхом підписання додаткової угоди між концесієдавцем та новим концесіонером. Права та обов'язки попереднього концесіонера припиняються з дня укладення додаткової угоди. Одночасно за домовленістю між концесієдавцем, кредитором (кредиторами) та новим концесіонером може бути здійснена заміна відповідної сторони у договорі про фінансування та прямому договорі із внесенням змін до таких договорів шляхом підписання додаткових угод.

6. У разі прийняття рішення про заміну концесіонера концесієдавець або кредитор, або уповноважена ними особа, якщо це передбачено прямим договором, тимчасово, до визначення нового концесіонера, виконує зобов'язання концесіонера за концесійним договором.

7. Право заміни концесіонера може надаватися донору (донорам) на умовах та у спосіб, що визначені цією статтею для кредиторів, якщо таке право передбачено концесійним договором та договором (договорами) про надання гранту (грантів) для проектів концесії, укладеним (укладеними) для виконання концесійного договору";

29.50) після статті 41 доповнити назвою розділу такого змісту:

#### "Розділ V

### ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОБ'ЄКТІВ КОНЦЕСІЇ ТА ПОВ'ЯЗАНІ З НИМ УМОВИ ПРОЕКТУ КОНЦЕСІЇ";

29.51) статтю 42 викласти в такій редакції:

"Стаття 42. Об'єкти концесії та їхній правовий режим

1. Об'єктами концесії є існуючі та/або створювані об'єкти.

До існуючих об'єктів концесії належать:

існуюче майно державної, комунальної власності чи майно яке належить Автономній Республіці Крим, що використовується для надання суспільно значущих послуг, у тому числі

відтворювані об'єкти (шляхом реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення), рухоме та нерухоме майно;

існуюче майно господарських товариств публічного сектору, що використовується для надання суспільно значущих послуг, у тому числі відтворювані об'єкти (шляхом реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення), рухоме та нерухоме майно.

До створюваних об'єктів концесії належать:

майно, новозбудоване концесіонером відповідно до умов концесійного договору, у тому числі нерухоме майно, об'єкти незавершеного будівництва;

рухоме майно, придбане або створене концесіонером відповідно до умов концесійного договору.

До існуючих та створюваних об'єктів концесії можуть також належати, зокрема, програмне забезпечення, інформаційні системи, програмні продукти, устаткування (обладнання) та комплектуючі вироби до нього, транспортні засоби, що будуть використовуватися для надання суспільно значущих послуг згідно з концесійним договором.

Об'єкт концесії може складатися з майна, що перебуває на балансі кількох державних, комунальних підприємств, установ, організацій, майна господарських товариств публічного сектору.

2. Існуючі об'єкти концесії підлягають передачі концесіонеру у порядку та у строк, визначені концесійним договором, але в будь-якому разі не раніше дати початку строку концесії.

Передача концесіонеру існуючого об'єкта концесії, у тому числі його подальша реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення концесіонером, не зумовлює перехід права власності на такий об'єкт до концесіонера та не припиняє права державної, комунальної власності, права власності Автономної Республіки Крим або права власності господарського товариства публічного сектору на такий об'єкт.

3. Нерухоме майно, новозбудоване концесіонером на підставі та відповідно до умов концесійного договору, є об'єктом державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору, якщо інше не визначено цим Законом.

Будь-яке нерухоме майно, що було збудоване, реконструйоване, реставроване, капітально відремонтоване, технічно переоснащене за рахунок гранту для проекту концесії або в порядку надання підтримки концесії відповідно до частини першої статті 47 цього Закону, є об'єктом державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору, крім проектів концесії з будівництва житла та проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням.

4. Концесіонер має право передавати в оренду частину майна, що належить до складу об'єкта концесії, якщо це передбачено концесійним договором. У такому разі концесійний договір має містити вичерпний перелік майна, яке може передаватися в оренду, умови передачі його в оренду та порядок його списання.

На об'єкт концесії (його частину, складові частини подільного об'єкта концесії) протягом строку дії концесійного договору не поширюється дія законодавства України про оренду державного та комунального майна і законодавства України, що регулює порядок списання такого майна. Умови передачі зазначених об'єктів в оренду та порядок їх списання регулюються концесійним договором.

5. Концесіонер за погодженням із концесієдавцем може передати всі або частину своїх майнових прав, що випливають з концесійного договору, третій особі на строк, що не перевищує строк дії концесійного договору, якщо інше не встановлено самим договором.

Майнові права, що випливають з концесійного договору, за погодженням із концесієдавцем можуть бути предметом застави, якщо інше не встановлено таким договором. Передача в заставу майнових прав, що випливають з концесійного договору, можлива виключно за умови передачі в заставу всього комплексу прав концесіонера, що випливають з концесійного договору. Звернення стягнення на предмет застави у такому разі здійснюється виключно шляхом заміни концесіонера відповідно до положень прямого договору.

Для цілей цього Закону місцезнаходженням майнових прав, що випливають з концесійного договору, є держава Україна.

Право вимоги за концесійним договором за погодженням з концесієдавцем може бути предметом застави, якщо інше не визначено таким договором.

6. Концесіонер є власником рухомого майна, придбаного ним за рахунок власних коштів та запозичень для виконання концесійного договору, якщо інше не встановлено концесійним договором або цим Законом.

У випадках, якщо єдиним об'єктом концесії або частиною об'єкта концесії є устаткування (обладнання) та комплектуючі вироби до нього, транспортні засоби, що будуть придбані концесіонером на виконання концесійного договору для надання суспільно значущих послуг, таке устаткування (обладнання) та комплектуючі вироби до нього та/або транспортні засоби є об'єктами державної, комунальної власності, об'єктами власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору.

Рухоме майно, придбане концесіонером за рахунок гранту для проекту концесії або співфінансування, наданого відповідно до частини першої статті 47 цього Закону, є об'єктом державної, комунальної власності, об'єктом власності Автономної Республіки Крим або власністю господарського товариства публічного сектору.

7. Концесіонер може набувати за концесійним договором щодо об'єкта концесії право володіння, право користування та обмежене право розпорядження (право списання та право передачі в оренду об'єкта концесії чи його частини за концесійним договором у випадках, передбачених цим Законом) щодо об'єкта концесії.

Передача концесіонеру об'єкта концесії або будівництво концесіонером об'єкта концесії є підставою для здійснення реєстрації за концесіонером речових прав володіння, користування, а у випадках, передбачених цим Законом, – права передачі в оренду об'єкта концесії чи його частини в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. У разі будівництва концесіонером об'єкта концесії до реєстрації речових прав концесіонера на такий об'єкт здійснюється реєстрація права власності держави, територіальної громади, Автономної Республіки Крим або господарського товариства публічного сектору, крім проектів концесії з

будівництва житла та проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням та крім випадків, передбачених частиною дев'ятою цієї статті.

8. Об'єкт концесії відображається на балансі концесіонера.

9. Концесійний договір може передбачати виокремлення у складі об'єкта концесії допоміжного майна, яке може бути об'єктом приватної власності концесіонера за концесійним договором, за умови що:

1) таке майно є створеним (у тому числі новозбудованим) концесіонером відповідно до умов концесійного договору за рахунок власних або залучених коштів, без використання коштів співфінансування, наданого відповідно до частини першої статті 47 цього Закону;

2) набуття концесіонером права приватної власності на таке майно не порушуватиме цілісність об'єкта концесії та забезпечення використання такого об'єкта для надання суспільно значущих послуг;

3) концесійний договір чітко встановлюватиме характеристики такого майна та умови його використання для цілей реалізації проекту концесії.

Концесійний договір може містити й інші положення щодо допоміжного майна у складі об'єкта концесії, зокрема умови повернення такого майна або його частини концесіодавцю.

Реєстрація права приватної власності концесіонера на новозбудоване допоміжне нерухоме майно у складі об'єкта концесії не потребує попередньої реєстрації права власності держави, територіальної громади, Автономної Республіки Крим або господарського товариства публічного сектору на таке майно.

10. Об'єктами концесії не можуть бути об'єкти, щодо яких прийнято рішення про приватизацію.

11. Об'єкти концесії не можуть бути приватизовані чи відчужені у будь-який інший спосіб (крім списання та передачі в оренду об'єкта концесії чи його частини за концесійним договором у випадках, передбачених цим Законом) протягом усього строку підготовки проекту концесії та строку дії концесійного договору.

12. Об'єкти концесії підлягають поверненню концесіодавцю у порядку та у строк, визначені концесійним договором, з урахуванням положень порядку повернення об'єкта концесії, затвердженого Кабінетом Міністрів України, але в будь-якому разі не пізніше останнього дня строку концесії, крім об'єктів концесії у проектах концесії з будівництва житла та у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням.

13. Концесійний договір може передбачати можливість повернення об'єкта концесії у формі передачі концесіодавцю 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі та/або прав голосу у юридичній особі, яка є концесіонером";

29.52) статтю 43 викласти в такій редакції:

"Стаття 43. Містобудівна документація

1. У разі необхідності розроблення детального плану території для цілей реалізації проекту концесії концесіодавець зобов'язаний забезпечити розроблення та затвердження відповідного детального плану території.

Фінансування робіт з розроблення детального плану території може здійснюватися за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, коштів державних, комунальних підприємств, установ, організацій, господарських товариств публічного сектору, а також з інших джерел, не заборонених законодавством.

Витрати на розроблення детального плану території можуть відшкодовуватися концесіонером відповідно до умов концесійного договору";

29.53) назву "Розділ X ЗАСТОСОВНЕ ПРАВО І ВИРІШЕННЯ СПОРІВ" виключити;

29.54) статтю 44 викласти в такій редакції:

"Стаття 44. Надання земельних ділянок, необхідних для реалізації проектів концесії

1. Земельна ділянка, необхідна для реалізації проекту концесії, у тому числі та, на якій розташовано об'єкт концесії, та/або яка є необхідною для створення (будівництва) об'єкта концесії, та/або право на забудову відповідних земельних ділянок надається концесіонеру в користування (у тому числі в оренду) на строк дії концесійного договору у порядку, визначеному Земельним кодексом України (крім концесії на будівництво та подальшу експлуатацію автомобільних доріг), а передача права на забудову здійснюється з урахуванням положень Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" та цього Закону.

В окремих випадках, зокрема у разі будівництва лінійних об'єктів та інженерно-транспортної інфраструктури, земельна ділянка може не передаватися у користування концесіонеру, а її забудова здійснюється концесіонером на підставі договору про делегування функцій замовника.

2. Концесіодавець або за його дорученням державне, комунальне підприємство, установа, організація, що належить до сфери його управління, може вжити заходів для формування земельної ділянки державної або комунальної власності, або власності господарського товариства публічного сектору, необхідної для реалізації проекту концесії.

3. Фінансування робіт з розроблення (виготовлення) містобудівної документації, яка одночасно є документацією із землеустрою та вимагається відповідно до законодавства для надання земельної ділянки концесіонеру у користування (оренду) для реалізації проекту концесії, може здійснюватися за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, коштів державних, комунальних підприємств, установ, організацій, господарських товариств публічного сектору або з інших джерел, не заборонених законодавством.

У випадках, передбачених цим Законом, концесіонер може відшкодовувати обґрунтовані, справедливі і належним чином документально підтверджені витрати концесіодавця на розроблення містобудівної документації відповідно до умов конкурсної документації та концесійного договору.

4. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, які відповідно до Земельного кодексу України наділені повноваженнями щодо передачі земельних ділянок у користування, зобов'язані передати концесіонеру в користування (оренду) земельні ділянки, визначені концесійним договором.

5. Право балансоутримувача на користування земельною ділянкою, необхідною для реалізації проекту концесії, припиняється відповідно до умов концесійного договору з моменту передачі об'єкта концесії, розташованого на такій земельній ділянці, концесіонеру (крім випадків забудови земельної ділянки концесіонером на підставі договору про

делегування функцій замовника). Така земельна ділянка підлягає передачі концесіонеру в користування (оренду) у порядку, визначеному Земельним кодексом України.

6. Земельна ділянка, необхідна для реалізації проекту концесії та сформована концесієдавцем або за його дорученням державним, комунальним підприємством, установою, організацією, що належить до сфери його управління, не може бути поділена, приватизована, передана в користування третій особі або відчужена до моменту її передачі у користування (оренду) концесіонеру.

7. Якщо протягом одного року з дати укладення концесійного договору, за умови що інший строк не визначено таким договором, концесіонер не набуває право користування (оренди) земельної ділянки, необхідної для реалізації проекту концесії, або з концесіонером не укладено договір про делегування функцій замовника будівництва (у випадках, передбачених цим Законом), що призведе до неможливості виконання концесіонером зобов'язань за концесійним договором, концесіонер та/або концесієдавець має право на одностороннє розірвання концесійного договору на умовах і в порядку, встановлених таким договором.

8. Якщо у концесійному договорі передбачено передачу в управління та/або експлуатацію ліній електропередачі, електронних комунікаційних мереж, трубопроводів, інших лінійних комунікацій, щодо прокладення та експлуатації яких встановлено сервітут, концесіонер може здійснювати такий сервітут від імені концесієдавця. Інформація про наявність сервітуту зазначається в конкурсній документації та концесійному договорі.

9. Концесійний договір може передбачати положення щодо часткового повернення земельних ділянок, переданих концесіонеру, у користування (оренду) державному, комунальному підприємству, установі, організації, господарському товариству публічного сектору, визначеним концесієдавцем, відповідно до Земельного кодексу України.

10. У разі припинення (розірвання) концесійного договору концесіонер автоматично втрачає право на користування (оренду) земельною ділянкою, наданою йому концесієдавцем для здійснення концесії.

Після припинення (розірвання) концесійного договору земельна ділянка, передана в користування (оренду) концесіонеру, передається в користування державному, комунальному підприємству, установі, організації, господарському товариству публічного сектору, визначеним концесієдавцем, відповідно до Земельного кодексу України.

У разі припинення (розірвання) концесійного договору концесіонер може зберігати свої права на земельні ділянки, на яких розташоване допоміжне нерухоме майно, що є об'єктом приватної власності концесіонера, на умовах, визначених концесійним договором";

29.55) статтю 45 викласти в такій редакції:

"Стаття 45. Припинення діяльності балансоутримувача, все майно якого надано в концесію. правонаступництво концесіонера

1. Балансоутримувач може бути припинений шляхом реорганізації або ліквідації у разі передачі всього його майна концесіонеру за концесійним договором.

2. У разі припинення балансоутримувача відповідно до частини першої цієї статті у концесіонера не виникає повного правонаступництва щодо прав та обов'язків балансоутримувача.

3. У виняткових випадках, за рішенням концесієдавця, конкурсна документація може передбачати повне або часткове правонаступництво концесіонера щодо прав та обов'язків балансоутримувача. Обсяг правонаступництва, а також умови та порядок передачі концесіонеру прав та обов'язків балансоутримувача визначаються конкурсною документацією та концесійним договором.

4. Під правами та обов'язками балансоутримувача розуміються права та зобов'язання такого балансоутримувача за договорами, судовими процесами, у тому числі в порядку міжнародного комерційного арбітражу, відкритими виконавчими провадженнями, ліцензіями, іншими документами дозвільного характеру, а також за дебіторською та кредиторською заборгованістю балансоутримувача.

5. Концесіонер має право провадити діяльність за концесійним договором на підставі та у межах строку дії документів дозвільного характеру, виданих балансоутримувачу, щодо всіх або деяких (у разі передачі концесіонеру частини майна, за допомогою якого провадився відповідний вид діяльності) видів діяльності за концесійним договором до отримання концесіонером документів дозвільного характеру для провадження відповідної діяльності за концесійним договором, але в будь-якому разі не більше 180 календарних днів з дати початку строку концесії.

6. Інші необоротні матеріальні активи, оборотні матеріальні активи балансоутримувача можуть бути викуплені концесіонером на умовах, встановлених концесійним договором.

7. Передача об'єкта концесії концесіонеру є підставою для припинення права господарського відання та/або оперативного управління балансоутримувача на об'єкт концесії.

8. У разі припинення балансоутримувача концесієдавець зобов'язаний передбачити у конкурсній документації умову щодо максимального працевлаштування концесіонером працівників - громадян України, звільнених у зв'язку з припиненням балансоутримувача";

29.56) після статті 45 доповнити назвою розділу такого змісту:

## "Розділ VI

### ФІНАНСОВІ УМОВИ КОНЦЕСІЇ";

29.57) назву "РОЗДІЛ XI КОНТРОЛЬ, МОНІТОРИНГ ТА ЗАВЕРШАЛЬНА ОЦІНКА КОНЦЕСІЙ" виключити;

29.58) статтю 46 викласти в такій редакції:

"Стаття 46. Види платежів за концесійними договорами

1. Концесійний договір має передбачати отримання концесіонером плати за суспільно значущі послуги, що надаються ним з використанням об'єкта концесії, від користувачів (споживачів) таких послуг.

2. Концесійним договором можуть визначатися платежі концесіонера на користь концесієдавця та/або платежі концесієдавця чи інших центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, державних або комунальних підприємств, установ, організацій, господарських товариств публічного сектору на стороні концесієдавця на користь концесіонера. Умови та порядок здійснення таких платежів визначаються концесійним договором відповідно до закону.

3. Платежі концесіонера на користь концесієдавця можуть включати концесійні платежі та/або одноразову фіксовану плату, визначену концесійним договором з урахуванням положень цієї статті.

Концесійні платежі на користь концесієдавця можливі у випадку, якщо платежі, отримані концесіонером за рахунок користувачів (споживачів) послуг, перевищують витрати, здійснені концесіонером для реалізації проекту концесії, з урахуванням очікуваної дохідності концесіонера, визначеної у концептуальній записці щодо здійснення ППП або техніко-економічному обґрунтуванні здійснення ППП.

У разі тимчасового зупинення перебігу строку концесії концесійний платіж не нараховується та не сплачується концесіонером на користь концесієдавця протягом строку такого зупинення.

4. Умови здійснення концесійних платежів концесіонером, а також порядок їх розрахунку визначаються концесійним договором та можуть обраховуватися:

- 1) як частка (у відсотках) отриманого концесіонером чистого доходу від провадження концесійної діяльності;
- 2) як частка (у відсотках) вартості наданого об'єкта концесії, визначеної за результатами його ринкової оцінки;
- 3) як фіксований платіж, що може залежати від обсягу товарів, робіт чи послуг, які надаються концесіонером;
- 4) в іншій формі, що відповідає законодавству України.

Концесійний платіж може визначатися шляхом поєднання різних підходів до його розрахунку. Методика розрахунку концесійних платежів, а також порядок та підстави надання пільг із сплати концесійних платежів у разі ускладнення реалізації проекту концесії, у тому числі в умовах воєнного стану, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

У разі створення (нового будівництва) концесіонером об'єкта концесії концесійний платіж (за наявності) встановлюється з дати одержання концесіонером доходу від експлуатації об'єкта концесії, визначеного умовами концесійного договору.

5. Концесійні платежі сплачуються відповідно до державного, місцевого бюджетів та/або на користь господарського товариства публічного сектору в порядку, визначеному конкурсною документацією та концесійним договором.

За рішенням концесієдавця частина концесійного платежу може сплачуватися на користь балансоутримувача відповідно до умов концесійного договору та бюджетного законодавства України.

Частина концесійного платежу може сплачуватися на користь юридичної особи, яка уклала договір на стороні концесієдавця відповідно до частини другої статті 35 цього Закону і не належить до сфери управління концесієдавця, відповідно до умов конкурсної документації та концесійного договору.

У разі спільної участі у проекті концесії кількох концесієдавців концесійним договором повинні визначатися умови розподілу концесійних платежів між такими концесієдавцями згідно з вимогами бюджетного законодавства України. Такі умови мають бути також

визначені у договорі про спільну участь концесієдавців у проекті концесії, передбаченому частиною шостою статті 6 цього Закону.

6. Одноразова фіксована плата може бути передбачена в оголошенні про проведення конкурсу. Одноразова фіксована плата передбачається з метою повного або часткового виконання зобов'язань балансоутримувача, що існують на момент затвердження конкурсної документації, та/або для отримання додаткових надходжень до державного, місцевого бюджетів та/або на рахунок господарського товариства публічного сектору, та/або для покриття витрат на підготовку проекту концесії (залучення радників, розроблення землепорядної документації, розроблення детального плану території тощо) відповідно до підтвердних документів.

Мінімальний розмір одноразової фіксованої плати встановлюється конкурсною документацією.

Порядок сплати, розмір та цільове спрямування одноразової фіксованої плати визначаються концесійним договором.

7. Платежі концесієдавця на користь концесіонера можуть здійснюватися у формі, визначеній відповідно до частини першої статті 47 цього Закону.

8. Платежі концесіонера на користь концесієдавця та платежі концесієдавця на користь концесіонера вносяться грошовими коштами у безготівковій формі у порядку та строки, визначені концесійним договором. У концесійному договорі сторони можуть визначити грошовий еквівалент платежів концесіонера та/або концесієдавця в іноземній валюті з урахуванням того, що валютою зобов'язання є грошова одиниця України – гривня";

29.59) статтю 47 викласти в такій редакції:

"Стаття 47. Підтримка концесії

1. Підтримка концесії може надаватися концесіонеру у вигляді державної підтримки з державного чи місцевого бюджету або у вигляді підтримки з інших джерел, не заборонених законодавством, зокрема:

1) шляхом надання державних гарантій та місцевих гарантій;

2) шляхом співфінансування витрат, пов'язаних з будівництвом (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) та/або створенням об'єкта концесії, та/або виплатою концесіонеру платежів, передбачених концесійним договором, зокрема плати за експлуатаційну готовність, що здійснюються за рахунок коштів державного бюджету, державних підприємств;

3) шляхом співфінансування витрат, пов'язаних з будівництвом (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) та/або створенням об'єкта концесії, та/або виплатою концесіонеру платежів, передбачених концесійним договором, зокрема плати за експлуатаційну готовність, що здійснюються за рахунок коштів місцевого бюджету, комунальних підприємств;

4) шляхом співфінансування витрат, пов'язаних з будівництвом (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) та/або створенням об'єкта концесії, та/або виплатою концесіонеру платежів, передбачених концесійним

договором, зокрема плати за експлуатаційну готовність, що здійснюються за рахунок коштів господарських товариств публічного сектору;

5) шляхом придбання, повної або часткової оплати концесієдавцем або особою, що виступає на стороні концесієдавця (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), певного обсягу товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) концесіонером за концесійним договором;

6) шляхом взяття концесієдавцем або особою, що виступає на стороні концесієдавця (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), зобов'язання про здійснення платежів на користь концесіонера, розрахованих з метою компенсації різниці між мінімально гарантованим рівнем та фактичним рівнем попиту на товари (роботи, послуги), виробництво (виконання і надання) яких передбачається забезпечити в результаті реалізації проекту концесії відповідно до положень концесійного договору (гарантія попиту);

7) шляхом постачання концесіонеру концесієдавцем або особою, що виступає на стороні концесієдавця (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), сировини (у тому числі відходів) та/або товарів (робіт, послуг), необхідних для реалізації проекту концесії;

8) шляхом будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) концесієдавцем або особою, що виступає на стороні концесієдавця (у тому числі центральним органом виконавчої влади, суб'єктом господарювання державного сектору економіки), об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (залізничних шляхів, автомобільних доріг, ліній зв'язку, засобів тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо) та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту, що не належать до складу об'єкта концесії, але необхідні для виконання концесійного договору;

9) шляхом надання концесіонеру гранту для проекту концесії, кошти якого перераховуються до державного чи місцевого бюджету або на банківський рахунок господарського товариства публічного сектору для подальшої виплати концесіонеру;

10) шляхом сприяння концесієдавця у залученні (інвестуванні, фінансуванні) коштів від фізичних та юридичних осіб на умовах та в порядку, встановлених концесійним договором, для реалізації проекту концесії з будівництва житла або проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням;

11) в інших формах, передбачених законом.

Співфінансування витрат, передбачених пунктами 2-4 цієї частини, здійснюється на безоплатній, безпроцентній і безповоротній основі.

Розрахунок платежів на користь концесіонера, передбачених пунктом 6 цієї частини, здійснюється згідно з методологією, визначеною концесійним договором.

2. Рішення про надання підтримки концесії приймається:

1) Кабінетом Міністрів України за поданням концесієдавця – щодо підтримки, передбаченої пунктами 5, 6, 8 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів державного бюджету;

2) концесієдавцем – щодо підтримки, передбаченої пунктами 7, 9, 10 частини першої цієї статті;

3) органом місцевого самоврядування – щодо підтримки, передбаченої пунктами 3, 5, 6, 8 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів місцевого бюджету;

4) концесієдавцем – щодо підтримки, передбаченої пунктами 2, 3, 5, 6, 8, 10 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів державних, комунальних підприємств, що належать до сфери управління концесієдавця;

5) органом господарського товариства публічного сектору відповідно до законодавства та/або установчих документів такого господарського товариства – щодо підтримки, передбаченої пунктами 4, 5, 6, 8, 10 частини першої цієї статті, якщо така підтримка надається за рахунок коштів господарського товариства публічного сектору.

Рішення щодо державної підтримки, передбаченої частиною першою цієї статті, що надається за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету, приймається відповідно до Бюджетного кодексу України.

Якщо підтримка здійснення концесії надається у формі грантів для проектів концесії відповідно до пункту 9 частини першої цієї статті, рішення про надання такої підтримки приймається з урахуванням умов надання гранту для проекту концесії.

У разі якщо внаслідок внесення зміни до концесійного договору збільшується розмір державної підтримки концесії за рахунок коштів з державного чи місцевого бюджету, рішення про надання додаткової підтримки концесії приймається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Якщо кошти гранту для проекту концесії перераховуються безпосередньо на банківський рахунок концесіонера, таке надання гранту не потребує прийняття рішення про надання підтримки концесії відповідно до цього Закону.

Необхідний розмір грантів для проекту концесії (у разі їх залучення) враховується в аналізі концептуальної записки щодо здійснення ППП та/або аналізі ефективності здійснення ППП та має бути визначений у конкурсній документації до її затвердження.

Порядок залучення, використання та здійснення моніторингу надання грантів для проектів концесії визначається Кабінетом Міністрів України.

4. Підтримка концесії не повинна покривати переважну частину операційного ризику.

5. Форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки концесії відображаються в конкурсній документації та концесійному договорі.

Рішення про надання підтримки концесії приймається відповідно до частини другої цієї статті до затвердження конкурсної документації на підставі рішення про здійснення концесії або до внесення змін до концесійного договору, якщо такі зміни призводять до збільшення розміру державної підтримки концесії за рахунок коштів з державного або місцевих бюджетів";

29.60) після статті 47 доповнити розділом VII такого змісту:

## "Розділ VII

## ГАРАНТІЇ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ КОНЦЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

### Стаття 48. Гарантії прав концесіонерів

1. Держава гарантує додержання встановлених законодавством України умов для провадження концесіонерами діяльності, пов'язаної з виконанням концесійних договорів, а також прав і законних інтересів концесіонерів.

Концесіонерам забезпечується рівноправний режим здійснення господарської діяльності, що виключає застосування заходів дискримінаційного характеру.

Під час воєнного стану, введеного в Україні або окремих її місцевостях, обмеження платежів на користь концесіонера, що здійснюються як державна підтримка концесії, забороняється.

2. Державні органи та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи не мають права втручатися в діяльність концесіонерів, пов'язану із здійсненням концесії, крім випадків, встановлених законом.

3. До концесійного договору застосовується гарантія стабільності законодавства.

Гарантія стабільності законодавства полягає у застосуванні до концесійного договору протягом строку його дії законодавства України, чинного на дату укладення концесійного договору, а саме цього Закону та прийнятих на його виконання підзаконних нормативно-правових актів, а також податкового законодавства у частині регулювання (встановлення) об'єкта оподаткування, бази оподаткування, ставок податків та податкових пільг.

Гарантія стабільності законодавства не застосовується до:

- 1) законодавства, що пом'якшує відповідальність концесіонера;
- 2) законодавства, що зменшує об'єкт оподаткування, базу оподаткування, ставки податків або встановлює нові податкові пільги (чи розширює їх), скасовує податки;
- 3) змін до законодавства, що не погіршують становище концесіонера.

Законодавство, зазначене у пунктах 1-3 цієї частини, застосовується до концесійного договору протягом строку дії концесійного договору з дня набрання чинності таким законодавством.

Концесійний договір може встановлювати порядок, умови та розмір компенсації втрат та збитків концесіонера, понесених внаслідок внесення до законодавства змін, що зумовили істотний негативний вплив на виконання концесіонером концесійного договору.

4. У разі прийняття державним органом або органом місцевого самоврядування рішення, що порушує права концесіонера, збитки, завдані йому внаслідок прийняття такого рішення, підлягають відшкодуванню в повному обсязі.

Концесіонери мають право на відшкодування збитків, завданих їм внаслідок дій, бездіяльності або неналежного виконання державними органами або органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами своїх обов'язків, передбачених законодавством України, у порядку, встановленому законодавством України.

5. У разі розірвання концесійного договору концесіодавець відшкодовує концесіонеру внесені ним економічно обґрунтовані інвестиції в частині, що не була відшкодована протягом

дії такого договору, та/або вартість об'єкта концесії, а також, залежно від підстав розірвання концесійного договору, всі збитки, завдані достроковим припиненням такого договору. Методика розрахунку суми відшкодування, умови та порядок його здійснення регулюються концесійним договором.

6. На концесіонера не поширюється дія нормативно-правових актів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, якщо такі акти обмежують права концесіонера, визначені концесійним договором (крім приписів органів державного контролю та нагляду, що видаються відповідно до законодавства України з метою створення умов для безпечного ведення робіт, охорони довкілля, збереження здоров'я населення).

7. Концесіонер може бути наділений спеціальними або ексклюзивними правами, пов'язаними з реалізацією проекту концесії. Такі права визначаються в концесійному договорі та не можуть суперечити вимогам цього Закону";

#### Стаття 49. Банківські рахунки

1. Для цілей здійснення концесії концесіонер має право відкривати в банках України у встановленому законодавством України порядку банківські рахунки в національній та/або іноземній валюті, що мають використовуватися виключно для обслуговування діяльності, пов'язаної з концесійним договором.

2. Стягнення коштів у безспірному порядку з банківських рахунків, відкритих концесіонером за концесійним договором на території України для цілей виконання такого договору, забороняється.

#### Стаття 50. Гарантії прав кредиторів

1. Концесійний договір та/або договір про фінансування, та/або прямий договір повинні передбачати гарантії прав кредиторів.

2. Прямий договір може передбачати права кредитора у разі заміни концесіонера, зокрема право погодження такої заміни, якщо вона ініціюється концесієдавцем, та навпаки, право кредитора на вступ у права та обов'язки концесіонера та інші положення. Прямий договір повинен передбачати умови здійснення відшкодування кредитору у разі дострокового припинення концесійного договору.

3. Умовами концесійного договору та прямого договору передбачається обов'язок концесієдавця щодо заміни концесіонера у визначених таким договором випадках та відшкодування кредитору збитків, завданих достроковим припиненням концесійного договору. Розмір такого відшкодування, порядок та строки його виплати визначаються відповідно до прямого договору.

4. Встановлення будь-яких обмежень, що створюють перешкоди для реалізації кредиторами своїх прав, пов'язаних з реалізацією проекту концесії, забороняється";

29.61) доповнити розділом VIII такого змісту:

#### "Розділ VIII

#### ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕСІЇ НА РИНКАХ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У СТАНІ ПРИРОДНОЇ МОНОПОЛІЇ

Стаття 51. Особливості проектів концесії на ринках, що перебувають у стані природної монополії

1. Концесійний договір, який передбачає надання суспільно значущих послуг, що підлягають державному регулюванню у сферах природних монополій, крім істотних умов, передбачених цим Законом, повинен визначати правові наслідки встановлення органом державного регулювання економічно необґрунтованих цін (тарифів) на відповідні суспільно значущі послуги. Умови щодо визначення економічної обґрунтованості цін (тарифів) на суспільно значущі послуги встановлюються концесійним договором.

Положення концесійного договору щодо правових наслідків встановлення органом державного регулювання економічно необґрунтованих цін (тарифів) на суспільно значущі послуги можуть передбачати, зокрема:

1) зобов'язання концесіодавця компенсувати частину витрат концесіонера на виконання зобов'язань, що становлять основну економічну суть проекту концесії (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацією об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг), враховуючи витрати у зв'язку із залученням боргового фінансування, та премію за ризик та економічно обґрунтований рівень дохідності, які не можуть бути відшкодовані концесіонером внаслідок встановлення економічно необґрунтованих цін (тарифів) на суспільно значущі послуги;

2) право концесіонера зупинити виконання зобов'язань за концесійним договором, що становлять основну економічну суть проекту концесії (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг), до затвердження органом державного регулювання цін (тарифів) на відповідні послуги на рівні, передбаченому концесійним договором;

3) право концесіонера у порядку і на умовах, передбачених концесійним договором, ініціювати внесення змін до концесійного договору щодо виконання зобов'язань, що становлять основну економічну суть проекту концесії (створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення), та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії та на надання суспільно значущих послуг), термінів прийняття об'єкта концесії в експлуатацію, а також щодо визначених концесійним договором показників ефективності (результативності) суспільно значущих послуг.

2. Концесіонер, який надає суспільно значущі послуги, що підлягають державному регулюванню у сферах природних монополій, зобов'язаний отримати всі необхідні документи дозвільного характеру для провадження такої діяльності протягом 180 календарних днів з дати початку строку концесії за концесійним договором та забезпечити безперервне надання таких послуг";

29.62) доповнити розділом IX такого змісту:

"Розділ IX

## ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕСІЇ ЩОДО БУДІВНИЦТВА ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

Стаття 52. Об'єкт концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільних доріг

1. У разі реалізації проекту концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільних доріг об'єктом концесії є автомобільні дороги загального користування, ділянки таких доріг або елементи (складові) інженерного облаштування, які можуть бути виділені (сформовані) в окремий об'єкт концесії без порушення цілісності та функціонування автомобільної дороги.

Проект концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги, проїзд якою є платним, може бути реалізований лише за умови наявності альтернативного безоплатного проїзду транспортних засобів (автомобільної дороги) протягом усього строку експлуатації платної автомобільної дороги відповідно до Закону України "Про автомобільні дороги".

2. Концесіонеру надається право на будівництво та подальшу експлуатацію автомобільної дороги на умовах та в порядку, визначених законом та концесійним договором.

Під будівництвом автомобільної дороги розуміється виконання комплексу дорожньо-будівельних та проектних робіт, пов'язаних із новим будівництвом та/або реконструкцією, та/або капітальним ремонтом автомобільної дороги чи її ділянки (ділянок), та/або створення елементів (складових) інженерного облаштування автомобільної дороги.

3. Проект концесії, об'єктом якого є елементи (складові) інженерного облаштування автомобільної дороги, може передбачати створення (нове будівництво, придбання, реконструкція, капітальний ремонт, технічне переоснащення та/або технічне обслуговування об'єкта концесії, з передачею концесіонеру як винагороди права на управління та/або експлуатацію об'єкта концесії.

Реалізація проектів концесії, що передбачають використання земельних ділянок для нового будівництва або реконструкції об'єкта концесії – інженерного облаштування автомобільної дороги, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених статтею 54 цього Закону.

Стаття 53. Особливості підготовки проекту концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги

1. Для проекту концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги проводиться аналіз ефективності здійснення ППП та приймається рішення про здійснення концесії чи про недоцільність здійснення концесії щодо відповідного проекту відповідно до положень розділу II цього Закону.

2. У рішенні про здійснення концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги обов'язково зазначаються:

1) концесіодавець;

2) органи виконавчої влади, відповідальні за організацію роботи щодо відчуження, вилучення, викупу земельних ділянок, необхідних для будівництва та експлуатації автомобільної дороги;

3) загальна характеристика та технічні параметри автомобільної дороги;

4) орієнтовна вартість будівництва автомобільної дороги та базові фінансові показники проекту концесії;

5) орієнтовні межі та площі, кадастрові номери (за наявності) земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії, а в разі відсутності сформованих земельних ділянок – графічні матеріали, на яких зазначається бажане місце розташування земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії;

6) джерела фінансування здійснення заходів з відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності;

7) строк концесії;

8) граничний розмір плати за експлуатаційну готовність (за наявності);

9) очікувана інтенсивність руху автомобільною дорогою;

10) граничний розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою;

11) маршрут альтернативного безоплатного проїзду;

12) форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки концесії відповідно до статті 47 цього Закону (за потреби);

13) необхідні заходи з підготовки до проведення конкурсу;

14) інші умови будівництва та експлуатації автомобільної дороги, які повинні бути зазначені в рішенні про здійснення концесії згідно з висновком за результатами аналізу ефективності здійснення PPP.

3. Характеристики, визначені пунктами 3, 4, 5 частини другої цієї статті, можуть бути уточнені або змінені у конкурсній документації та/або в концесійному договорі у порядку та на умовах, визначених концесійним договором.

4. Концесіонер може забезпечувати фінансування здійснення заходів з відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності для реалізації проекту концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги на умовах, визначених конкурсною документацією та концесійним договором.

5. Якщо у рішенні про здійснення концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги зазначено про наявність ділянок вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, що суміщаються з відповідною автомобільною дорогою у проекті концесії, концесіодавець може звернутися до Кабінету Міністрів України з пропозицією про безоплатну передачу проїзної частини доріг, штучних споруд (мостів і шляхопроводів), технічних засобів організації дорожнього руху та зовнішнього освітлення, розташованих на таких ділянках, з комунальної у державну власність. Передача таких об'єктів з комунальної у державну власність здійснюється з дотриманням вимог Закону України "Про автомобільні дороги".

Стаття 54. Особливості реалізації проекту концесії щодо будівництва та подальшої експлуатації автомобільної дороги

1. Державне підприємство, установа або організація, що є землекористувачем та відповідно замовником будівництва автомобільної дороги, зобов'язані укласти з концесіонером договір

про делегування функцій замовника будівництва відповідно до умов концесійного договору. Договір про делегування функцій замовника будівництва визначає права, обов'язки та відповідальність концесіонера у зв'язку із здійсненням ним функцій замовника будівництва від імені та в інтересах відповідного землекористувача відповідно до цього Закону та законодавства, що регулює містобудівну діяльність, а також порядок компенсації землекористувачу земельного податку.

Під договором про делегування функцій замовника будівництва розуміється договір, відповідно до умов якого замовник передає концесіонеру, зокрема, права на здійснення проектування та будівництва, включаючи, але не виключно, право на отримання документів дозвільного характеру для виконання будівельних робіт від імені та в інтересах замовника, право на укладення від власного імені договорів генерального підряду на будівництво, на розроблення проектно-кошторисної документації. У такому разі термін "замовник" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про регулювання містобудівної діяльності".

Якщо протягом одного року (якщо інший строк не визначений концесійним договором) з дня укладення концесійного договору, об'єктом якого є автомобільна дорога, з концесіонером не укладено договір про делегування функцій замовника будівництва, що призведе до неможливості виконання концесіонером зобов'язань за концесійним договором, концесіонер має право на розірвання концесійного договору в односторонньому порядку.

2. Після прийняття рішення про здійснення концесії, об'єктом якої є дорога, щодо земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії, встановлюються відповідні обтяження речових прав на земельну ділянку у визначеному законодавством порядку (встановлення заборони на користування та/або розпорядження, у тому числі на відчуження земельної ділянки). Якщо земельні ділянки, необхідні для реалізації проекту ППП, не сформовані, концесіодавець забезпечує формування таких земельних ділянок.

3. Перелік земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії (із зазначенням площі та кадастрового номера (за наявності) земельних ділянок, а в разі відсутності сформованих земельних ділянок, необхідних для реалізації проекту концесії, – графічні матеріали (орієнтовні межі та площі, сусідні земельні ділянки), на яких позначено бажане місце розташування земельних ділянок, є істотною умовою концесійного договору, об'єктом якого є автомобільна дорога.

Якщо у процесі виконання концесійного договору виникла обґрунтована необхідність перегляду переліку земельних ділянок, передбаченого цією частиною, сторони концесійного договору можуть уточнити такий перелік у порядку та на умовах, визначених конкурсною документацією та концесійним договором.

4. У разі необхідності розроблення та затвердження або внесення змін до містобудівної документації для цілей реалізації проекту концесії, об'єктом якого є автомобільна дорога, концесіодавець забезпечує розроблення та затвердження або внесення змін до відповідної містобудівної документації.

5. Майно, створене концесіонером на виконання умов концесійного договору або отримане концесіонером відповідно до умов концесійного договору, яке розташовано у межах смуги відведення автомобільної дороги, є об'єктом права державної, комунальної власності, власності господарського товариства публічного сектору, крім об'єктів дорожнього сервісу, які можуть бути власністю концесіонера відповідно до умов концесійного договору.

Майно, створене концесіонером на виконання умов концесійного договору, яке розташовано за межами смуги відведення автомобільної дороги, є об'єктом права власності концесіонера, якщо інше не визначено концесійним договором.

6. Прийняття в експлуатацію автомобільної дороги є підставою для її включення у встановленому порядку до переліку автомобільних доріг загального користування.

#### Стаття 55. Плата за проїзд автомобільною дорогою

1. Розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах концесії, визначається у висновку за результатами аналізу ефективності здійснення ППП та не може перевищувати максимальний розмір плати, що встановлюється Кабінетом Міністрів України з урахуванням виду транспортного засобу та рівня інфляції.

Розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах концесії, визначений у висновку за результатами аналізу ефективності здійснення ППП, може бути зменшений у рамках конкурсу пропозицій відповідно до умов конкурсної документації, якщо він є одним з фінансово-комерційних критеріїв оцінювання конкурсних пропозицій.

Розмір плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах концесії, визначений відповідно до абзаців першого і другого цієї частини, зазначається у концесійному договорі з урахуванням тарифної сітки плати за разовий проїзд автомобільною дорогою за кожний кілометр, визначеної у концесійному договорі.

2. Порядок безоплатного проїзду автомобільною дорогою, побудованою на умовах концесії, та розмір відшкодування концесіонеру (в разі стихійного лиха, катастрофи, епідемії, епізоотії, проїзду транспортних засобів, що використовуються органами державної влади, підрозділами Міністерства оборони України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, проїзду автомобілів екстренної (швидкої) медичної допомоги, а також в умовах воєнного чи надзвичайного стану) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

#### Стаття 56. Платежі у концесійному договорі

1. Плата за експлуатаційну готовність автомобільної дороги або елементів (складових) інженерного облаштування автомобільної дороги сплачується концесіонеру відповідно до умов концесійного договору після прийняття об'єкта концесії в експлуатацію та залежить від досягнення концесіонером показників ефективності (результативності), зокрема якості, надійності, доступності автомобільної дороги або елементів (складових) інженерного облаштування автомобільної дороги.

У разі недосягнення концесіонером показників ефективності (результативності) розмір плати за експлуатаційну готовність може бути зменшений на суму штрафних санкцій, передбачених концесійним договором.

2. Концесійні платежі вносяться концесіонером відповідно до умов концесійного договору, якщо фактична інтенсивність руху на автомобільній дорозі за результатами звітного року перевищує очікувану інтенсивність руху, що визначена концесійним договором. Концесійні платежі зараховуються до державного дорожнього фонду";

29.63) доповнити розділом IX<sup>1</sup> такого змісту:

**ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ КОНЦЕСІЇ З  
БУДІВНИЦТВА ЖИТЛА ТА ПРОЕКТУ КОНЦЕСІЇ З БУДІВНИЦТВА ЖИТЛА З  
ДОПОРОГОВИМ ЗНАЧЕННЯМ**

Стаття 56<sup>1</sup>. Особливості концесії у проектах концесії з будівництва житла та у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням

1. Об'єктом концесії у проектах концесії з будівництва житла та у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням є:

1) подільні та неподільні об'єкти нерухомості (майбутні об'єкти нерухомості), у тому числі ті, які будуть збудовані в майбутньому, новозбудовані об'єкти нерухомості (зокрема будівля, споруда, квартира, інше житлове та/або нежитлове приміщення, допоміжне майно (гаражний бокс, машиномісце, інші нежитлові приміщення/площі тощо);

2) об'єкти незавершеного будівництва, що перебувають у державній, комунальній власності, у власності господарських товариств публічного сектору.

Проект концесії з будівництва житла може включати проектні роботи. Проект концесії з будівництва житла, проект концесії з будівництва житла з допороговим значенням за рішенням концесіодавця може передбачати або не передбачати здійснення технічного обслуговування об'єкта концесії.

2. Концесіодавцем щодо об'єктів концесії у проектах концесії з будівництва житла, у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням, будівництво якого здійснюється, є:

1) на землях державної власності (крім випадків, передбачених пунктами 4, 5 цієї частини) – орган виконавчої влади, що згідно із статтею 122 Земельного кодексу України уповноважений на передачу відповідних земельних ділянок із земель державної власності у власність або у користування;

2) на землях комунальної власності – орган місцевого самоврядування, що згідно із статтею 122 Земельного кодексу України уповноважений на передачу відповідних земельних ділянок із земель комунальної власності у власність або у користування;

3) на землях спільної власності територіальних громад – Верховна Рада Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, що згідно із статтею 122 Земельного кодексу України уповноважені на передачу відповідних земельних ділянок із земель спільної власності територіальних громад у власність або у користування;

4) на земельних ділянках, власником або користувачем яких є господарське товариство публічного сектору, – відповідне господарське товариство публічного сектору;

5) на земельних ділянках, користувачем яких є державне або комунальне підприємство, установа, організація, – орган державної влади, до сфери управління якого належить відповідне державне підприємство, або орган, до сфери управління якого належить відповідне комунальне підприємство.

3. Концесіонер у проектах концесії з будівництва житла визначається в порядку, передбаченому розділом III цього Закону, крім проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням.

Концесіонер у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням визначається за результатами відкритих торгів (електронного аукціону для проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням), що проводяться в ЕТС без кваліфікаційного відбору претендентів. Порядок підготовки, організації та проведення таких відкритих торгів, порядок функціонування особистого кабінету концесіодавця, формування та зміст оголошення про проведення таких торгів, особливості їх скасування або визнання такими, що не відбулися, формування та зміст конкурсної документації, порядок та строки подання, оприлюднення та оцінювання конкурсних пропозицій, особливості визначення переможця конкурсу, порядок укладення та оприлюднення концесійного договору, порядок функціонування ЕТС, порядок авторизації електронних майданчиків, відключення авторизованих електронних майданчиків, порядок надання доступу оператору електронного майданчика до ЕТС, розмір, порядок та строки сплати плати за доступ оператора електронного майданчика до ЕТС, що сплачується на користь адміністратора ЕТС, розмір, порядок, строки сплати (вирахування) винагороди оператора електронного майданчика, розмір, порядок сплати, повернення реєстраційних внесків учасників та інші особливості проведення таких відкритих торгів визначаються Кабінетом Міністрів України.

На процедуру організації та проведення відкритих торгів у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням не поширюється дія положень частини п'ятої статті 7, статей 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, частини третьої статті 31, статті 34 цього Закону. Процедура організації та проведення відкритих торгів у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням визначається Кабінетом Міністрів України.

4. У разі якщо проект концесії з будівництва житла включає проектні роботи, концесіонер забезпечує розроблення проектної документації на будівництво об'єкта концесії відповідно до концесійного договору.

У разі забезпечення розроблення проектної документації або іншої необхідної документації концесіодавцем фінансування таких робіт здійснюється за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів, коштів державного, комунального підприємства, установи, організації, господарського товариства публічного сектору, міжнародних фінансових організацій, донорів та з інших джерел, не заборонених законодавством.

Концесіонер може відшкодувати обґрунтовані, справедливі і належним чином документально підтверджені витрати концесіодавця на розроблення проектної документації або іншої необхідної документації відповідно до умов конкурсної документації та концесійного договору.

5. При реалізації проекту концесії з будівництва житла земельна ділянка може передаватися концесіонеру в користування (на праві оренди, суперфіцію). Оформлення прав на земельну ділянку, на якій розміщено житловий будинок, здійснюється відповідно до Земельного кодексу України та інших актів законодавства.

У випадках, передбачених концесійним договором, забудова земельної ділянки може здійснюватися концесіонером шляхом делегування функцій замовника без передачі такої земельної ділянки концесіонеру у користування.

6. У разі необхідності розроблення та затвердження або внесення змін до містобудівної документації, яка одночасно є документацією із землеустрою (комплексні плани просторового розвитку територій територіальних громад, генеральні плани населених пунктів, детальні плани територій), для цілей реалізації проекту концесії з будівництва житла, проекту концесії

з будівництва житла з допороговим значенням концесіодавець до оголошення конкурсу забезпечує розроблення та затвердження або внесення змін до відповідної містобудівної документації, яка одночасно є документацією із землеустрою, у передбаченому законодавством порядку.

Концесіодавець до оголошення конкурсу вживає заходів щодо забезпечення видачі містобудівних умов, обмежень та технічних умов для проектування об'єктів нерухомості в рамках реалізації проекту концесії з будівництва житла, проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням.

7. Для реалізації проектів концесії з будівництва житла, проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням концесіодавець зобов'язаний забезпечити вжиття заходів, спрямованих на формування земельної ділянки, приведення у відповідність цільового призначення земельної ділянки та виду функціонального призначення території, визначеного відповідною містобудівною документацією, намірам забудови.

8. Уповноважений орган затверджує методичні рекомендації з підготовки концептуальної записки щодо здійснення ППП та техніко-економічного обґрунтування здійснення ППП (для проектів концесії з будівництва житла), а також примірну конкурсну документацію (включаючи склад майна та/або технічні і фінансові умови будівництва об'єкта). Примірна конкурсна документація має рекомендаційний характер. При розробленні конкурсної документації з урахуванням умов примірної конкурсної документації повинні бути враховані результати дослідження заінтересованості ринку, якщо воно проводилося конкурсною комісією, а також результати розгляду звернень (питань) осіб, зацікавлених в участі у конкурсі.

9. У конкурсній документації можуть визначатися мінімальна площа (у метрах квадратних) житлової забудови, власником якої стануть концесіодавець та/або фізичні особи – вигодонабувачі за результатами реалізації проекту концесії з будівництва житла, проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням, та/або максимальна вартість 1 метра квадратного житлової забудови, яка буде передана у власність концесіодавцю та/або фізичним особам – вигодонабувачам, та/або розмір дисконту на 1 метр квадратний житлової забудови, що буде наданий концесіодавцю та/або фізичним особам – вигодонабувачам, та/або ринкова вартість права на забудову земельної ділянки.

Мінімальна площа житлової забудови, власником якої стануть концесіодавець та/або фізичні особи – вигодонабувачі, та розмір дисконту розраховуються з урахуванням ринкової вартості 1 метра квадратного житлової забудови в населеному пункті, у якому планується реалізувати проект концесії з будівництва житла, проект концесії з будівництва житла з допороговим значенням, а також з урахуванням ринкової вартості права на забудову земельної ділянки, що надаватиметься концесіонеру для реалізації проекту концесії з будівництва житла, проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням.

Розрахунок площі (у метрах квадратних) житлової забудови, власником якої стане концесіодавець та/або фізичні особи – вигодонабувачі, розрахунок мінімального розміру дисконту та розрахунок ринкової вартості права на забудову земельної ділянки здійснюються відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

10. У конкурсній документації визначаються вихідні дані об'єкта концесії: поверховість, щільність забудови, характеристика соціальної інфраструктури (наявність шкіл, дитячих садків тощо), вимоги до паркінгів (за потреби), щодо наявності укриттів (бомбосховищ) тощо.

У конкурсній документації визначаються форми, максимальний обсяг та інші умови надання підтримки концесії відповідно до статті 47 цього Закону.

Розрахунок розміру державної підтримки концесії, у тому числі плати за експлуатаційну готовність, здійснюється відповідно до методики аналізу ефективності здійснення ППП, що затверджується уповноваженим органом.

11. Конкурсна пропозиція у проектах концесії з будівництва житла складається з фінансово-комерційної частини та проектних рішень (якщо предметом конкурсу є проектні роботи). Відкликання конкурсної пропозиції може здійснюватися учасником конкурсу лише до закінчення строку її подання.

12. У конкурсах щодо проектів концесії з будівництва житла, проектів концесії з будівництва житла з допороговим значенням встановлюється один чи кілька критеріїв кваліфікаційного відбору, передбачених частиною першою статті 17 цього Закону.

У разі відхилення конкурсної пропозиції, що за результатами оцінювання визначена найбільш економічно вигідною, конкурсна комісія розглядає лише наступну конкурсну пропозицію з переліку пропозицій, розташованих за результатами оцінювання після найкращої (наступного за результатом учасника конкурсу), у порядку та строки, визначені конкурсною документацією.

Якщо учасник конкурсу/переможець конкурсу, конкурсна пропозиція якого відхилена, вважає недостатнім обґрунтування, зазначене в повідомленні та протоколі розгляду конкурсних пропозицій, він може звернутися до конкурсної комісії з вимогою про надання додаткової інформації про причини невідповідності його пропозиції умовам конкурсної документації, а конкурсна комісія зобов'язана надати таку інформацію не пізніше як через п'ять робочих днів з дня надходження такого звернення. Подання такого звернення та надання відповіді на нього здійснюється не в ЕТС.

13. Якщо протягом 40 календарних днів з дня отримання запрошення до укладення концесійного договору учасник конкурсу, конкурсна пропозиція якого за результатами оцінювання визначена найбільш економічно вигідною, не забезпечив укладення концесійного договору, концесіодавець повідомляє такого учасника конкурсу про припинення переговорів та запрошує до укладення концесійного договору наступного за результатом учасника конкурсу. За рішенням концесіодавця такий строк може бути продовжений у разі реалізації інноваційних проектів, великих комплексних інфраструктурних проектів за письмовою згодою сторін, але загальний строк переговорів не може перевищувати 60 календарних днів.

Переговори щодо умов концесійного договору з наступним за результатом учасником конкурсу проводяться у ті самі строки.

У разі проведення повторного конкурсу рішення про проведення такого конкурсу приймається протягом 40 календарних днів з дати скасування конкурсу або визнання його таким, що не відбувся.

14. У проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням конкурс вважається таким, що не відбувся, у разі:

1) якщо не подано жодної конкурсної пропозиції;

2) відхилення конкурсної пропозиції, що за результатами оцінювання визначена найбільш економічно вигідною, та наступної конкурсної пропозиції в переліку пропозицій,

розташованих за результатами оцінювання після найкращої (наступного за результатом учасника конкурсу) згідно з цим Законом.

15. У разі укладення прямого договору між концесієдавцем, концесіонером та кредитором (кредиторами) такий договір укладається не пізніше 40 робочих днів з дня укладення концесійного договору, якщо інше не передбачено концесійним договором.

16. Право власності на нерухоме майно, що було збудоване під час реалізації проекту концесії з будівництва житла, проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням, може бути об'єктом державної чи комунальної власності або власністю господарського товариства публічного сектору, об'єктом приватної власності концесіонера та/або фізичних осіб – вигодонабувачів, визначених концесієдавцем на умовах та в порядку, встановлених концесійним договором, та/або інших осіб, на користь яких зареєстровано спеціальне майнове право на об'єкт концесії, відповідно до умов, визначених концесійним договором.

Будівництво концесіонером об'єкта концесії під час реалізації проекту концесії з будівництва житла, проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням є підставою для здійснення реєстрації спеціального майнового права на подільний та неподільний об'єкти незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості за концесіонером та/або концесієдавцем, та/або фізичними особами – вигодонабувачами, визначеними концесієдавцем на умовах та в порядку, встановлених концесійним договором.

Концесіонер має право відчужувати майнові права (спеціальні майнові права) та/або майбутні об'єкти нерухомості в обсязі, розмірі та на умовах, визначених концесійним договором.

Питання виникнення та реалізації прав концесієдавця, концесіонера, приватних власників площ в об'єкті концесії, які не є сторонами концесійного договору, щодо об'єкта концесії, у тому числі спільного майна, визначаються з дотриманням вимог Закону України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку".

17. Подільний та неподільний об'єкти незавершеного будівництва та/або майбутні об'єкти нерухомості, що споруджуються відповідно до умов концесійного договору, укладеного у проектах концесії з будівництва житла, у проектах концесії з будівництва житла з допороговим значенням, можуть бути предметом правочинів, пов'язаних із зміною замовника будівництва та/або девелопера будівництва, правочинів щодо відчуження та/або обтяження речових прав, зокрема обтяження іпотекою на користь кредитора (кредиторів) за прямим договором, за умови що укладення таких правочинів передбачено умовами концесійного договору та умовами прямого договору, укладеного в рамках реалізації проекту концесії з будівництва житла, проекту концесії з будівництва житла з допороговим значенням, з метою виконання фінансових зобов'язань концесіонера перед кредитором (кредиторами) шляхом заміни концесіонера у проекті концесії з будівництва житла, проекті концесії з будівництва житла з допороговим значенням";

29.64) доповнити розділом X такого змісту:

"Розділ X

## ЗАСТОСОВНЕ ПРАВО І ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

### Стаття 57. Застосовне право

1. Концесійний договір регулюється правом України.

2. Сторони є вільними у виборі застосовного права, що регулює їхні правовідносини, які виникають на підставі цивільно-правових договорів, що укладаються на виконання концесійного договору, зокрема договору про фінансування, прямого договору, договору про надання гранту для проекту концесії, якщо інше не передбачено законодавством України.

#### Стаття 58. Вирішення спорів

1. Будь-які спори, що виникають у зв'язку з виконанням зобов'язань, передбачених концесійним договором, прямим договором чи будь-яким іншим договором, пов'язаним з виконанням концесійного договору, вирішуються шляхом проведення переговорів у строки, визначені відповідним договором чи двосторонньою або багатосторонньою інвестиційною угодою, ратифікованою Верховною Радою України.

2. У конкурсній документації та концесійному договорі визначається механізм вирішення спорів, пов'язаних з виконанням концесійного договору, який може передбачати, зокрема, але не виключно, медіацію, експертну оцінку, національний або міжнародний комерційний чи інвестиційний арбітраж, у тому числі з місцезнаходженням за кордоном (якщо концесіонером або засновником концесіонера є підприємство з іноземними інвестиціями у розумінні Закону України "Про режим іноземного інвестування"), і процедурні правила вирішення спорів.

3. На вимогу концесіонера чи кредитора концесіодавець за погодженням з Кабінетом Міністрів України (для проектів щодо об'єктів державної власності або майна господарських товариств публічного сектору) має право відмовитися від суверенного імунітету у спорах, що можуть виникати у зв'язку з виконанням зобов'язань за концесійним договором чи прямим договором. Така відмова поширюється на всі судові рішення, рішення міжнародного комерційного арбітражу, рішення у провадженнях щодо попереднього забезпечення позову, а також на виконання рішень судових і арбітражних органів";

29.65) доповнити розділом XI такого змісту:

### "РОЗДІЛ XI

### КОНТРОЛЬ, МОНІТОРИНГ ТА ЗАВЕРШАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ КОНЦЕСІЙ

#### Стаття 59. Контроль та моніторинг виконання концесійних договорів

1. Контроль за виконанням концесійних договорів, у тому числі щодо дотримання концесіонером зобов'язань у сферах екологічного, соціального та трудового права, які передбачені конвенціями, зазначеними в додатку 1 до цього Закону, здійснюють концесіодавець, інші державні органи та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи відповідно до їхніх повноважень у порядку, встановленому законом та/або концесійним договором.

Під час здійснення контролю за виконанням концесійних договорів не допускається втручання в господарську діяльність концесіонера або третіх осіб, залучених концесіонером, а також розголошення конфіденційної інформації, що стала відома у зв'язку із здійсненням контролю.

2. Концесіонери надають концесіодавцям інформацію про виконання концесійного договору в порядку, передбаченому таким договором.

3. Моніторинг виконання концесійних договорів здійснює уповноважений орган на підставі отриманих від концесієдавців щорічних звітів про виконання концесійного договору, які подаються за формою та в порядку, затвердженими уповноваженим органом.

4. Уповноважений орган здійснює моніторинг, узагальнення та оприлюднення у встановленому порядку результатів здійснення концесії, у тому числі здійснення оцінювання та моніторингу загального рівня ризиків концесієдавців за концесійними договорами.

5. У разі виявлення за результатами моніторингу ознак порушення законодавства, зокрема під час укладення концесійного договору, уповноважений орган письмово повідомляє про такі порушення відповідні державні органи.

#### Стаття 60. Завершальне оцінювання здійснення концесії

1. Після завершення виконання концесійного договору (в тому числі у разі його дострокового припинення) проводиться завершальне оцінювання здійснення концесії.

Метою завершального оцінювання здійснення концесії є узагальнення результатів виконання концесійного договору, виявлення проблем та аналіз ризиків, що виникли під час реалізації проекту концесії, а також підготовка пропозицій щодо внесення змін до законодавства (за потреби).

2. Завершальне оцінювання проводять:

1) щодо об'єктів державної власності, об'єктів, які належать господарським товариствам публічного сектору, – орган, уповноважений Кабінетом Міністрів України, який не був залучений до підготовки та/або реалізації проекту концесії;

2) щодо об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим, – орган, уповноважений Радою міністрів Автономної Республіки Крим, а якщо такий орган не визначений – Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

3) щодо об'єктів комунальної власності – орган, уповноважений органом місцевого самоврядування відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", який не був залучений до підготовки та/або реалізації проекту концесії.

3. Концесієдавець та концесіонер надають органу, що проводить завершальне оцінювання здійснення концесії, інформацію, необхідну для його проведення (крім інформації щодо об'єктів критичної інфраструктури, розголошення якої може завдати шкоди життєво важливим національним інтересам та національній безпеці).

4. Орган, що проводить завершальне оцінювання здійснення концесії, надсилає до уповноваженого органу для аналізу звіт за результатами такого оцінювання";

29.66) у розділі XII "Прикінцеві та перехідні положення":

пункти 3 і 7 виключити;

доповнити пунктами 8<sup>1</sup> – 8<sup>9</sup> такого змісту:

"8<sup>1</sup>. До будь-яких умов концесійних договорів, чинних станом на 24 лютого 2022 року, об'єктом концесії за якими є майно, розташоване на території спеціалізованого морського порту Ольвія або морського порту Херсон, за згодою сторін можуть бути внесені зміни, які:

1) пов'язані з істотною зміною обставин, якими сторони керувалися у процесі укладення концесійних договорів;

2) передбачають тимчасове зупинення перебігу строку концесії у зв'язку з настанням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), починаючи з 24 лютого 2022 року, але не більш як до 24 лютого 2027 року, з тимчасовим поверненням всього або частини об'єкта концесії концесієдавцю та/або балансоутримувачу;

3) передбачають звільнення концесіонера від нарахування та обов'язку сплати концесійних платежів за період з 24 лютого 2022 року та протягом всього періоду тимчасового зупинення перебігу строку концесії, але в будь-якому разі не більш як до моменту повного відновлення торговельного судноплавства в порту (скасування заборони руху суден судноплавними каналами і внутрішніми підхідними каналами, відкриття порту (у разі його закриття) – у разі тимчасового зупинення перебігу строку концесії.

Положення підпункту 3 цього пункту застосовується також у разі дострокового припинення концесійного договору за згодою сторін, але не може бути застосовано у разі одностороннього дострокового припинення концесійного договору за ініціативою концесіонера.

Порядок та умови тимчасового зупинення і поновлення перебігу строку концесії, у тому числі повернення концесіонеру всього або частини об'єкта концесії, а також будь-які інші зміни до концесійного договору, передбачені підпунктами 1-3 цього пункту, оформлюються додатковою угодою до концесійного договору та підлягають погодженню Кабінетом Міністрів України і набувають чинності з моменту такого погодження.

Порядок та підстави надання пільг із сплати концесійних платежів за концесійними договорами, зазначеними у цьому пункті, з моменту повного відновлення торговельного судноплавства у відповідному морському порту та до дати припинення чи скасування воєнного стану визначаються Кабінетом Міністрів України.

8<sup>2</sup>. До набрання чинності пунктом 24 частини першої статті 1 цього Закону термін “концесіонер” вживається в такому значенні:

“концесіонер - юридична особа - резидент, створена учасником конкурентної процедури з відбору концесіонера, якого визначено переможцем конкурсу відповідно до вимог конкурсної документації та цього Закону, яка є стороною концесійного договору і спеціально створена виключно для реалізації концесійного проекту”.

8<sup>3</sup>. Протягом п'яти років з дня набрання чинності цим пунктом концесійний договір може бути укладений шляхом проведення прямих переговорів з орендарем державного майна, інвестором за інвестиційним договором, укладення якого погоджено Кабінетом Міністрів України, чи договором про спільну діяльність, на підставі яких здійснювалися користування та/або експлуатація об'єктів державної власності та/або будівництво нових об'єктів і приватне фінансування зазначених об'єктів (далі у цьому пункті – ініціатор), за умови що:

1) об'єктами таких договорів є рухомі або нерухомі об'єкти портової інфраструктури (у тому числі підйомно-транспортне та інше устаткування, що забезпечує навантаження/розвантаження та зберігання вантажів та/або обслуговування пасажирів);

2) договір оренди, інвестиційний договір, договір про спільну діяльність укладено до набрання чинності Законом України "Про концесію" від 3 жовтня 2019 року № 155-IX;

3) ініціатор має намір реалізувати проект концесії, що передбачає внесення інвестицій, при цьому до складу об'єкта концесії належить орендоване майно або майно, що є об'єктом інвестиційного договору, договору про спільну діяльність, а також нові об'єкти, що будуть створені та/або збудовані (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення) концесіонером у процесі виконання концесійного договору, та об'єкти портової інфраструктури, визначені частиною другою статті 23 Закону України "Про морські порти України".

Якщо до об'єктів портової інфраструктури, визначених частиною другою статті 23 Закону України "Про морські порти України", повністю або частково прилягає інше майно, яке передано іншим особам за договором оренди, інвестиційним договором, договором про спільну діяльність, ініціатор разом із концептуальною запискою щодо здійснення ППП шляхом проведення прямих переговорів у порядку, передбаченому цим пунктом, зобов'язаний подати письмову згоду таких інших осіб на включення таких об'єктів портової інфраструктури до складу об'єкта концесії;

4) ініціатор належним чином виконував свої обов'язки за договором оренди, інвестиційним договором, договором про спільну діяльність та не допускав істотного порушення своїх зобов'язань. На момент звернення ініціатора з концептуальною запискою щодо здійснення ППП орендодавець за договором оренди або орган управління майном, що є об'єктом договору оренди, інвестиційного договору, договору про спільну діяльність, не має претензій щодо істотного порушення ініціатором своїх зобов'язань за відповідним договором.

Відсутність претензій орендодавця за договором оренди або органу управління майном, що є об'єктом інвестиційного договору, договору про спільну діяльність, підтверджується актом перевірки виконання умов договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність, який підписується представником орендодавця за договором оренди або органу управління майном, що є об'єктом інвестиційного договору, договору про спільну діяльність. Порядок проведення такої перевірки щодо договорів оренди встановлюється Фондом державного майна України та включає проведення інвентаризації орендованого майна. Порядок проведення такої перевірки щодо інвестиційних договорів, договорів про спільну діяльність встановлюється органом управління майном, що є об'єктом інвестиційного договору, договору про спільну діяльність, та включає проведення інвентаризації відповідного майна;

5) строк концесійного договору не перевищує строк, який на день укладення концесійного договору залишився до терміну закінчення дії договору оренди нерухомого майна, та становить не більше 50 років. У разі якщо орендар уклав декілька договорів оренди майна і має намір реалізувати інвестиційний проект на умовах концесії з використанням майна, що є об'єктом оренди за декількома договорами оренди (у тому числі договорами оренди рухомого майна), береться до уваги термін закінчення дії того договору оренди нерухомого майна, який спливає останнім;

6) щодо ініціатора відсутні підстави для відмови в участі у конкурсі, передбачені пунктами 1, 2, 4-12, 15-24 частини другої статті 17 цього Закону, а також ініціатор відповідає іншим вимогам, встановленим цим Законом до ініціатора;

7) укладення та виконання концесійного договору не зумовлює зменшення обсягу інвестиційних зобов'язань, передбачених інвестиційним договором, договором про спільну

діяльність, договором оренди (за наявності в договорі оренди інвестиційних зобов'язань у відповідному обсязі);

8) реалізація проекту концесії не призведе до зменшення обсягу надходжень до державного бюджету (протягом усього строку реалізації проекту концесії) порівняно з надходженнями від договору оренди, інвестиційного договору, договору про спільну діяльність.

Ініціатор, який має намір реалізувати проект концесії з використанням орендованого майна, майна, що є об'єктом інвестиційного договору, договору про спільну діяльність, звертається до концесіодавця з проханням перевірити виконання умов договору (договорів) оренди, інвестиційного договору, договору про спільну діяльність у порядку, передбаченому цим Законом. Разом із таким зверненням ініціатор подає копію договору (договорів) оренди, інвестиційного договору, договору про спільну діяльність з усіма додатками та змінами.

Концесіодавець протягом п'яти робочих днів з дня отримання від ініціатора звернення з проханням перевірити виконання умов договору (договорів) оренди, виконання умов інвестиційного договору, договору про спільну діяльність звертається до орендодавця щодо необхідності проведення перевірки виконання умов договору (договорів) оренди та надання акта перевірки виконання умов договору оренди або приймає рішення про перевірку виконання умов інвестиційного договору, договору про спільну діяльність відповідно до встановленого порядку проведення такої перевірки щодо інвестиційних договорів, договорів про спільну діяльність.

Така перевірка проводиться протягом 60 календарних днів з дня отримання концесіодавцем звернення ініціатора.

За результатами перевірки виконання умов договору (договорів) оренди, інвестиційного договору, договору про спільну діяльність орендодавець/концесіодавець складає акт перевірки виконання умов відповідного договору. Орендодавець подає такий акт перевірки умов договору концесіодавцю. Ненадання орендодавцем/неоформлення концесіодавцем акта перевірки виконання умов договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність на день спливу зазначеного строку або відсутність в акті перевірки виконання умов договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність істотних порушень зобов'язань за відповідним договором, вчинених ініціатором, свідчить про відсутність претензій орендодавця/ концесіодавця в частині виконання умов договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність. До акта перевірки виконання умов договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність додаються результати інвентаризації, проведеної в рамках такої перевірки. Акт перевірки виконання умов договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність надається також ініціатору. Дані інвентаризації використовуються ініціатором для підготовки концептуальної записки щодо здійснення ППП та є підставою для визначення об'єкта концесії. У разі ненадання орендодавцем акта перевірки виконання умов договору оренди концесіодавець забезпечує проведення інвентаризації протягом 30 календарних днів з дати завершення строку перевірки, визначеного цим пунктом.

У разі неоформлення концесіодавцем акта перевірки умов інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність проведення інвентаризації забезпечує ініціатор.

Інвентаризація майна, що входить до об'єкта оренди, об'єкта інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність, здійснюється з урахуванням того, що будь-які невід'ємні поліпшення орендованого майна, майна, що є об'єктом інвестиційного договору/ договору про

спільну діяльність, здійснені за згодою або без згоди орендодавця, органу управління майном та/або балансоутримувача за рахунок ініціатора, у тому числі нові речі, створені в результаті таких поліпшень, а також нові об'єкти, збудовані ініціатором, у тому числі на місці демонтованого, знесеного, списаного орендованого майна (далі у цьому пункті – невід'ємні поліпшення), є державною власністю, за умови передачі таких поліпшень, нових речей, об'єктів у концесію за концесійним договором. Вартість зазначених невід'ємних поліпшень, нових речей, об'єктів, збудованих ініціатором, не враховується при визначенні розміру концесійного платежу.

За результатами перевірки виконання умов договору (договорів) оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність та інвентаризації ініціатор готує та подає концесієдавцю концептуальну записку щодо здійснення ППП разом з такими документами:

документи та/або інформація, що підтверджують відсутність щодо ініціатора та інших учасників тимчасового об'єднання юридичних осіб чи осіб, пов'язаних з ними відносинами контролю, підстав для відмови в участі у конкурсі, визначених пунктами 1, 2, 4-12, 15-24 частини другої статті 17 цього Закону;

документи, що підтверджують можливість забезпечення фінансування проекту концесії та/або наявність досвіду залучення фінансування для реалізації подібних проектів (наявність досвіду може бути підтверджена за рахунок осіб, пов'язаних з ініціатором відносинами контролю);

проект концесійного договору.

Концептуальна записка щодо здійснення ППП має містити опис проектного рішення (якщо проект передбачає здійснення будівництва) та фінансову модель здійснення ППП, яка готується відповідно до методики аналізу ефективності здійснення ППП, затвердженої уповноваженим органом. Фінансова модель повинна містити розрахунки для підтвердження виконання умов, визначених підпунктами 7 і 8 цього пункту.

Опис проектного рішення повинен містити таку інформацію:

вихідні положення, в яких зазначається технічна можливість та економічна доцільність будівництва об'єкта;

обґрунтування проектної потужності об'єкта будівництва, асортименту продукції, запланованої до випуску, а також можливі шляхи її збуту (для промислових об'єктів);

попередні технічні умови від постачальників інженерних мереж (за наявності);

основні технологічні, будівельні та архітектурно-планувальні рішення;

проектна тривалість будівництва;

бюджет проекту, розрахований з урахуванням вартісних показників за об'єктами-аналогами або інших укрупнених нормативів.

Концесієдавець на підставі концептуальної записки щодо здійснення ППП та наданих документів, а також інформації, отриманої ним згідно з частиною п'ятою статті 18 цього Закону, у разі необхідності – за участю відповідних органів державної влади, визначає, чи відсутні щодо ініціатора та інших учасників тимчасового об'єднання юридичних осіб або їхніх кінцевих бенефіціарних власників підстави для відмови в участі у конкурсі, визначені пунктами 1, 2, 4-12, 15-24 частини другої статті 17 цього Закону, а також встановлює

відповідність умовам, визначеним частиною першою цієї статті. Розгляд концептуальної записки щодо здійснення ППП та наданих документів, а також прийняття рішення щодо здійснення концесії та проведення прямих переговорів здійснюються протягом 45 календарних днів з дня їх подання ініціатором.

За рішенням концесіодавця може утворюватися комісія для здійснення повноважень концесіодавця, передбачених цим пунктом.

Концесіодавець за результатами розгляду документів, визначених абзацами дев'ятнадцятим - двадцять першим цього пункту, розпочинає процедуру проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП протягом п'яти робочих днів з дня отримання концептуальної записки щодо здійснення ППП та документів, поданих ініціатором.

Аналіз концептуальної записки щодо здійснення ППП не проводиться у разі неподання ініціатором документів та/або інформації, передбачених абзацами дев'ятнадцятим - двадцять першим цього пункту, або якщо надані документи та/або інформація не підтверджують відсутність щодо ініціатора підстав для відмови в участі у конкурсі, визначених пунктами 1, 2, 4-12, 15-24 частини другої статті 17 цього Закону, та відповідність умовам, визначеним підпунктами 1-8 цього пункту.

Концесіодавець повідомляє ініціатора про проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП або про відмову у здійсненні такого аналізу протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення. Аналіз концептуальної записки щодо здійснення ППП проводиться у порядку, передбаченому Законом України "Про публічно-приватне партнерство", а рішення про здійснення концесії та проведення прямих переговорів приймається відповідно до цього Закону.

Якщо за результатами проведення аналізу концептуальної записки щодо здійснення ППП надано висновок про доцільність прийняття рішення про здійснення концесії та проведення прямих переговорів, концесіодавець у 15-денний строк з дня погодження висновку уповноваженим органом подає його разом з проектом рішення про здійснення концесії та проведення прямих переговорів на розгляд Кабінету Міністрів України.

Рішення про здійснення концесії та проведення прямих переговорів має передбачати заходи щодо підготовки істотних умов концесійного договору та може передбачати інші заходи, визначені частиною третьою статті 6 цього Закону. Рішення Кабінету Міністрів України про здійснення концесії та проведення прямих переговорів є підставою для проведення прямих переговорів.

Концесійний договір укладається у письмовій формі між концесіодавцем та юридичною особою чи створеною нею юридичною особою для здійснення концесії за результатами проведення прямих переговорів.

Договір оренди/ інвестиційний договір/ договір про спільну діяльність вважається припиненим з моменту укладення концесійного договору. Припинення договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність не тягне за собою необхідність передачі майна, що є об'єктом таких договорів, орендодавцю чи іншій стороні, що може бути визначена такими договорами. Якщо об'єктом концесії відповідно до концесійного договору стає лише частина об'єктів за договором (договорами) оренди/ інвестиційним договором/договором про спільну діяльність, всі правові наслідки, передбачені цим пунктом щодо припинення договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну

діяльність, застосовуються в частині тих об'єктів, які є об'єктом концесії, а в частині решти об'єктів відповідного договору, які не є об'єктом концесії, договір оренди/ інвестиційний договір/ договір про спільну діяльність зберігає чинність.

У разі припинення договору оренди/ інвестиційного договору/ договору про спільну діяльність з підстав, передбачених цим пунктом, невід'ємні поліпшення, здійснені ініціатором за згодою орендодавця, органу управління відповідним майном та/або балансоутримувача, компенсації не підлягають, крім випадків дострокового припинення концесійного договору у зв'язку з порушенням концесіодавцем зобов'язань за таким договором. Порядок та розмір такої компенсації визначаються відповідно до концесійного договору.

У разі укладення концесійного договору шляхом проведення прямих переговорів об'єкт концесії відокремлюється від майна концесіонера. Концесіонер веде відокремлений облік такого майна.

8<sup>4</sup>. У разі якщо шестимісячний строк для отримання концесіонером документів дозвільного характеру, передбачений частиною п'ятою статті 45 цього Закону, спливає у період дії воєнного стану, концесіонер має право провадити діяльність на підставі документів дозвільного характеру, виданих балансоутримувачу, щодо всіх або частини (у разі передачі концесіонеру частини майна, за допомогою якого здійснювався відповідний вид діяльності) видів діяльності у межах строку їх дії до отримання концесіонером документів дозвільного характеру, але не більше 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану.

8<sup>5</sup>. До моменту початку функціонування ЕТС, але не пізніше 1 січня 2027 року, проведення концесійного конкурсу здійснюється відповідно до цього Закону без використання ЕТС. До моменту початку функціонування ЕТС відомості, що підлягають розміщенню та оприлюдненню в системі ЕТС, розміщуються на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель.

8<sup>6</sup>. Протягом дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом семи років з дня його припинення чи скасування до проектів концесії з відновлення інфраструктури та економіки, включених до Переліку державних проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки або Переліку місцевих проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки, застосовується спрощений порядок підготовки.

До Переліку державних проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки включаються проекти концесії, зважаючи на необхідність будівництва нових або відновлення існуючих об'єктів інфраструктури, з урахуванням офіційної інформації про зруйновану чи пошкоджену інфраструктуру внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України або у зв'язку з необхідністю задоволення потреб, зокрема у сфері охорони здоров'я, енергетики, соціальної та транспортної інфраструктури, що виникли внаслідок такої збройної агресії, або у зв'язку з необхідністю інтеграції секторів транспортної інфраструктури та енергетики України до Європейського Союзу.

До Переліку місцевих проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки включаються проекти концесії, зважаючи на необхідність будівництва нових або відновлення існуючих об'єктів комунальної інфраструктури, з урахуванням офіційної інформації про зруйновану чи пошкоджену інфраструктуру внаслідок збройної агресії Російської Федерації

проти України або у зв'язку з необхідністю задоволення потреб, зокрема у сфері охорони здоров'я, енергетики, соціальної та транспортної інфраструктури, що виникли внаслідок такої збройної агресії, або у зв'язку з необхідністю інтеграції секторів транспортної інфраструктури та енергетики України до Європейського Союзу.

Порядок формування переліків проектів ППП з відновлення інфраструктури та економіки і порядок підготовки таких проектів затверджуються Кабінетом Міністрів України.

8<sup>7</sup>. До набрання чинності частиною першою статті 29 Закону України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство") органом оскарження є суд, а спори, що виникають у зв'язку з конкурсом, вирішуються в судовому порядку.

Звернення до суду з позовами у спрах, що виникають у зв'язку з проведенням конкурсу, здійснюється відповідно до закону у межах таких строків:

1) у спрах щодо оскарження складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час торгів з обмеженою участю – протягом 30 календарних днів з дати доведення до відома учасників конкурсу остаточної редакції складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій;

2) у спрах щодо оскарження складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій під час конкурентного діалогу – протягом 30 календарних днів з дати доведення до відома претендентів, які брали участь у переговорах щодо характеристик проекту концесії, остаточної редакції складових конкурсної документації для проведення конкурсу пропозицій;

3) у спрах щодо оскарження оприлюдненої конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації – протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації для відповідної конкурентної процедури конкурсу;

4) у спрах щодо оскарження результатів кваліфікаційного відбору – протягом 30 днів з дати оприлюднення протоколу кваліфікаційного відбору або протягом 15 календарних днів з дати отримання претендентом результатів кваліфікаційного відбору;

5) у спрах щодо оскарження результатів оцінювання конкурсних пропозицій (крім відкритих торгів з наступним кваліфікаційним відбором) – протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення протоколу про результати оцінювання конкурсних пропозицій (крім протоколу про результати оцінювання конкурсних пропозицій у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором);

6) у спрах щодо оскарження результатів оцінювання конкурсних пропозицій у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором – протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення протоколу про результати оцінювання конкурсних пропозицій у відкритих торгах з наступним кваліфікаційним відбором;

7) у спрах щодо оскарження відмови концесієдавця в укладенні концесійного договору за результатами переговорів щодо умов концесійного договору з переможцем конкурсу – протягом 30 календарних днів з дати повідомлення про припинення переговорів з переможцем конкурсу.

Звернення до суду з позовами у спрах щодо оскарження законності укладення оприлюдненого концесійного договору, законності оприлюднених змін до концесійного

договору здійснюється відповідно до закону протягом 30 календарних днів з дати оприлюднення договору ППП/ концесійного договору, змін до концесійного договору.

У разі звернення до суду з позовом щодо оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації у випадках та в порядку, визначених законом, конкурсна комісія або концесіодавець може прийняти рішення про продовження конкурсу або тимчасове зупинення конкурсу з обов'язковим оприлюдненням такого рішення відповідно до умов конкурсної документації.

Тимчасове зупинення конкурсу триває до спливу відповідного строку для звернення до суду з позовом щодо оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації, визначених законом, якщо конкурсна комісія або концесіодавець не оприлюднить своє рішення про продовження конкурсу відповідно до умов конкурсної документації.

Якщо звернення до суду з позовом щодо оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації не призводить до визнання конкурсу таким, що не відбувся, проведення конкурсу продовжується за рішенням конкурсної комісії або концесіодавця у межах строків, визначених Законом України "Про концесію" для проведення конкурсу на відповідному етапі (у відповідній частині конкурсу).

Перебіг тимчасово зупинених строків для проведення конкурсу, тимчасово зупинених відповідно до цього пункту, у жодному разі не відновлюється, якщо за результатами розгляду судом позову щодо оскарження конкурсної документації або її складових, змін до конкурсної документації конкурс визнано таким, що не відбувся.

У разі звернення до суду з позовом щодо оскарження результатів кваліфікаційного відбору конкурсна комісія або концесіодавець протягом одного робочого дня з дати, коли стало відомо про оскарження, приймає рішення про тимчасове зупинення конкурсу з обов'язковим його оприлюдненням відповідно до умов конкурсної документації.

8<sup>8</sup>. Підготовка проектів концесії, яку розпочато за ініціативи центральних, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування чи органів Автономної Республіки Крим, Національної академії наук України, галузевих академій наук, державних, комунальних підприємств, установ, організацій, господарських товариств, 100 відсотків акцій (часток) яких належить державі, територіальній громаді чи Автономній Республіці Крим до дати набрання чинності Законом України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство"), але рішення про здійснення концесії не прийнято, завершується і рішення про здійснення концесії приймається відповідно до законодавства, що діяло на дату початку підготовки проекту концесії. У такому разі оголошення конкурсу, визначення концесіонера та укладення концесійного договору здійснюються відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство").

Процедура визначення концесіонера, передбачена цим Законом, не застосовується до проектів, щодо яких прийнято рішення про здійснення концесії до набрання чинності Законом України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство"), крім частини другої статті 17 Закону України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство"). Проведення конкурсу та укладення концесійного договору щодо таких проектів концесії здійснюються відповідно до законодавства, що діяло на дату

прийняття рішення про здійснення концесії, з урахуванням особливостей, визначених цим абзацом.

Завершення конкурсів, розпочатих до набрання чинності Законом України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство"), здійснюється з використанням процедури, за якою вони розпочаті. При цьому якщо станом на дату набрання чинності Законом України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство") строк для подання конкурсних пропозицій ще не сплив, до проектів концесійних договорів, підготовлених для проведення конкурсу, вносяться зміни з метою їх приведення у відповідність з вимогами Закону України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство").

Для цілей цього пункту початком підготовки проекту концесії вважається будь-яка з таких дій:

оприлюднення на офіційному веб-сайті державного партнера інформації про підготовку концептуальної записки здійснення державно-приватного партнерства відповідно до абзацу третього частини другої статті 10 Закону України "Про державно-приватне партнерство";

укладення договору з міжнародною фінансовою організацією, донором про підготовку проекту державно-приватного партнерства (у тому числі для розроблення концептуальної записки здійснення державно-приватного партнерства або проведення іншого аналізу, необхідного для підготовки концептуальної записки здійснення державно-приватного партнерства);

укладення договору з радниками про підготовку проекту державно-приватного партнерства (у тому числі для розроблення концептуальної записки здійснення державно-приватного партнерства або проведення іншого аналізу, необхідного для підготовки концептуальної записки здійснення державно-приватного партнерства).

Концесійні договори, укладені до набрання чинності цим Законом, є чинними до моменту закінчення строку їхньої дії відповідно до умов таких договорів.

8<sup>9</sup>. Підготовка проектів концесії, яку розпочато за ініціативи юридичних осіб приватного права (резидентів та/або нерезидентів) або об'єднання таких юридичних осіб (резидентів та/або нерезидентів) до дати набрання чинності Законом України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство"), але рішення про здійснення концесії не прийнято, завершується і рішення про здійснення концесії приймається відповідно до законодавства, що діяло на дату початку підготовки проекту. У такому разі оголошення конкурсу, визначення концесіонера та укладення концесійного договору здійснюються відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про концесію" (в редакції Закону України "Про публічно-приватне партнерство") з урахуванням правил, визначених абзацами другим і третім частини шостої статті 17 Закону України "Про концесію" (в редакції, що діяла на дату початку підготовки проекту).

Для цілей цього пункту початком підготовки проекту концесії вважається підписання юридичною особою приватного права (резидентом та/або нерезидентом) або об'єднання таких юридичних осіб (резидентів та/або нерезидентів) та державним партнером до 1 липня 2025 року договору про нерозголошення конфіденційної інформації та/або меморандуму чи іншого документу про співпрацю для цілей підготовки пропозиції та подання до дати набрання чинності цим Законом юридичною особою приватного права (резидентом та/або

нерезидентом) або об'єднання таких юридичних осіб (резидентів та/або нерезидентів) до органу, уповноваженого проводити аналіз ефективності здійснення державно-приватного партнерства, пропозиції про здійснення державно-приватного партнерства у формі концесії";

29.67) доповнити додатком 1 такого змісту:

Додаток 1  
до Закону України  
"Про концесію"

від 3 жовтня 2019 року № 155-IX

#### ПЕРЕЛІК

міжнародних конвенцій, які встановлюють зобов'язання у сферах екологічного, соціального та трудового права, обов'язкові для дотримання концесіонерами

1. Конвенція Міжнародної організації праці (далі - МОП) про примусову чи обов'язкову працю № 29.

2. Конвенція МОП про свободу асоціації та захист права на організацію № 87.

3. Конвенція МОП про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів № 98.

4. Конвенція МОП про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності №100.

5. Конвенція МОП про скасування примусової праці № 105.

6. Конвенція МОП про дискримінацію в галузі праці та занять № 111.

7. Конвенція МОП про мінімальний вік для прийому на роботу № 138.

8. Конвенція МОП про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці № 182.

9. Віденська конвенція про охорону озонного шару та Монреальський протокол до неї про речовини, що руйнують озонний шар.

10. Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням.

11. Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі.

12. Роттердамська конвенція про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі.

4. Кабінету Міністрів України:

1) протягом 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

вжити заходів щодо збільшення матеріального забезпечення діяльності уповноваженої організації;

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" з метою врегулювання особливостей застосування конкурентних процедур для відбору приватного партнера відповідно до кращих практик, рекомендованих міжнародними фінансовими організаціями;

організувати заходи з навчання працівників Антимонопольного комітету України особливостям підготовки проектів публічно-приватного партнерства та особливостям застосування конкурентних процедур для відбору приватного партнера відповідно до кращих практик, рекомендованих міжнародними фінансовими організаціями;

2) протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом забезпечити розроблення адміністратором електронної системи закупівель функціонала, необхідного для відбору приватного партнера за допомогою електронної системи закупівель відповідно до процедур, передбачених цим Законом.

Додаток 1

до Закону України

"Про публічно-приватне партнерство"

від \_\_\_\_\_ 2025 року №

#### ПЕРЕЛІК

міжнародних конвенцій, які встановлюють зобов'язання у сферах екологічного, соціального та трудового права, обов'язкові для дотримання приватними партнерами

1. Конвенція Міжнародної організації праці (далі - МОП) про примусову чи обов'язкову працю № 29.

2. Конвенція МОП про свободу асоціації та захист права на організацію № 87.

3. Конвенція МОП про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів № 98.

4. Конвенція МОП про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності № 100.

5. Конвенція МОП про скасування примусової праці № 105.

6. Конвенція МОП про дискримінацію в галузі праці та занять № 111.

7. Конвенція МОП про мінімальний вік для прийому на роботу № 138.

8. Конвенція МОП про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці № 182.

9. Віденська конвенція про охорону озонного шару та Монреальський протокол до неї про речовини, що руйнують озонний шар.

10. Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням.

11. Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі.

12. Роттердамська конвенція про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі."

**З повагою**

**Народний депутат України**

**Ігор МАРЧУК**